ชีวะประวัติ

บิดาคอมมิวนิสต์

เอกอมตโลก

923
ก 125 ช

สำนักหอสมุดกลาง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หนังสือเล่มนี้ได้รับบริจาค
เพื่อใช้ในหอสมุดแห่งชาติ "อัมมัอคลาภิเษก" จันทบุรี
โดย ...

16.-

ห้องสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศิลปากร
พ.ศ. 2533
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

นักการเมืองเอกของโลก

โดย

ค.ศ. เวชยานนท์

สำนักงานโชติมิติ

695 ถนนพระราม 1 เจ้าของ

แด่

ดวงวิญญาณอันบริสุทธิ์ของ

★ แม่ ★

แม่ _ แม่ _ แม่ ! ช่างเป็นสรรพนาม
อันไพเราะเพราะพริ้งเสียนี่กระไร ใครหนอที่
เป็นผู้คิดค้น คำอันสละสลวยนี้ขึ้นมา ?

แม่ _ แม่ _ แม่ ! ฟังดูซิท่าน – มันช่าง
น่าชื่นอกชื่นใจ และดื่มด่ำมิรู้ลืมเลย–

แต่เจ้าพระคุณทูลหัวของลูกเอ๋ย ! ลูก
ไม่มีโอกาศจะได้เรียกสรรพนามอันซาบซึ้ง
ตรึงใจนี้เสียแล้ว แต่ถึงกระนั้นลูกก็ยังระลึก
ในพระคุณอันใหญ่ยิ่งของแม่อยู่เสมอ มิเคย
ลืมเลย

ลูกคนแรกของแม่

เลขห้อง คุย.
เลขหมู่ 923 ก1256
เลขทะเบียน น.ท.ท. ม.ช. ๒๖๕ (ส.ม.(ร.))

วรรณกรรมซึ่งสร้างโดย ปลายปากกา

ห้องสมุดกลางและสำนักวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ของ

ก.ศ. เวชยานนท์

★ ชีวิต และ วรรณกรรม ของ ศรีปราชญ์

★ ชีวะประวัติ นักประพันธ์ เอก ของโลก

★ ชีวะประวัติ นักปกครอง เอก ของโลก

★ ชีวะประวัตินักการเมือง เอก ของโลก

★ นวนิยายไทยเรื่อง " มาลัยเบี่ย "

ฯลฯ

อันดับต่อไป

ชีวะประวัติบุรุษเรืองนามของโลก

สารบาญ

1. ความนำ ... หน้า 5

2. ภาพนักการเมือง ... ,, 13

3. คาลมากซ์ ... ,, 33

4. เดนิน ... ,, 70

5. ดินคอล์น ... ,, 122

6. เคมาล ... ,, 143

7. ซุนยัดเซน ... ,, 191

8. มหาตมะคานธี ... ,, 235

9. มุสโสลินี ... ,, 293

10. ฮิตเล่อร์ ... ,, 343

11. สตาลิน ... ,, 385

12. เชอร์ชิลล์ ... ,, 442

ความนำ

ก.ศ. เวชยานนท์

ทั่วโลก ได้เริ่มสนใจ และนิยม อ่าน หนังสือ ประเภทชีวะประวัติบุคคลสำคัญ เมื่อต้นศตวรรษที่ 18 มาจนทุกวันนี้ จะเห็นได้ว่า วรรณกรรม และวรรณคดีประเภทนี้ ได้แพร่ไปตลอดโลก บรรดาคนสำคัญ ๆ นักศึกษาและข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ มักจะมีหนังสือประเภทนี้อยู่ในตู้สมุดเป็นส่วนมาก ในยุโรปและอเมริกาหนังสือชีวประวัติ ได้ถูกพิมพ์ขึ้นเรื่องหนึ่ง ๆ ตั้งหลายสิบครั้ง และแต่ละครั้งไม่น้อยกว่า 70000 เล่ม และจำหน่ายในราคาสูงมาก คิดเทียบเงินไทยในเวลานี้ เล่ม

หนึ่งอย่างน้อย 35–40 บาท แต่กระนั้นก็ยังมีผู้นิยมชอบมากกว่าหนังสือนวนิยาย ทั้งนี้เพราะหนังสือประเภทนี้ เป็นวรรณกรรมที่ **"ไม่ตาย"** และเต็มไปด้วยสาระ

ประโยชน์ของการอ่านหนังสือประเภทนี้ นอกจากจะได้รับความเพลิดเพลินเจริญใจ **ไม่น้อยไปกว่านวนิยายแล้ว** ยังจะได้เห็นชีวิตของบุคคลสำคัญเหล่านี้ ต่างๆ ไม่ซ้ำแบบกัน โลดโผน ตื่นเต้น โศกสลด น่าสยดสยอง และแต่ละคนมีอุดมคติที่น่าสนใจต่างๆ กัน มีแผนการณ์สร้างตนเองขึ้นเป็นบุคคลสำคัญของโลก ได้อย่างแปลกประหลาด มีการต่อสู้ของชีวิตอันน่าตื่นเต้น เป็นบทเรียนที่สามารถจะเป็นเครื่องปลุกปลอบน้ำใจ ให้เข้มแข็งมีนานะอดทน และก่อให้เกิด Ambition เป็นอย่างดี ทำให้ชีวิตกระปรี้กระเปร่าขึ้น อยากก้าวหน้า อยากเป็นคนมีชื่อเสียงอย่างนั้นบ้าง จัดเสียชั้น

ความเกียจคร้าน และความไม่ต่ำ เป็นเครื่องกล่อม
เกลาอารมณ์ ให้มุ่งมั่นไปในหนทางที่ดี ตั้งใจจะ
ประกอบแต่กรรมความดี เว้นการกระทำความชั่ว
นอกจากจะได้ประโยชน์แก่ตนเองแล้ว ยัง
เป็นประโยชน์แก่ชาติในทางอ้อมด้วย เพราะ
เป็นการส่งเสริมศีลธรรมอันดี และมนุษย
ธรรม –

การเรียบเรียงหนังสือเล่มนี้ ข้าพเจ้ามิได้มี
เจตนาเป็นอย่างอื่นเลย นอกจากเพื่อต้องการ ให้
คนไทยอันเป็นมิตรร่วมชาติกับข้าพเจ้า ซึ่ง
ข้าพเจ้ารักเป็นที่สุด ได้รับประโยชน์ดังกล่าวมา
แล้วนั้น บุคคลสำคัญทั้ง 10 คนที่ข้าพเจ้าหยิบยก
มาเรียบเรียงนี้ ถ้วนแต่เป็นคนที่สั่นสะเทือนโลกให้
หวั่นไหวมาแล้วทั้งนั้น มีทั้งคอมมิวนิสต์ เผด็จการ
มหาชนรัฐ ประชาธิปตัย และผู้รักสันติภาพ ทั้ง
นี้มิใช่ว่าข้าพเจ้าจะนิยมลัทธิการเมืองเหล่านั้น แต่

ประการหนึ่งประการใดก็หามิได้ ข้าพเจ้ามิใช่นัก
การเมือง **ข้าพเจ้าเป็นแต่เพียงเสรีชนผู้**
รักอิสสระภาพ และนักเขียนเล็กๆ ผู้
หนึ่งใน จักรวรรดิ์แห่ง ศิลปิน ของเมือง
ไทยซึ่งฝากชีวิตไว้กับปลายปากกา โดย
ไม่ต้องการอะไรมากไปกว่า – ความ
"เป็นพระราชาในตัวของข้าพเจ้าเอง"
เท่านั้น

การเขียนหนังสือเรื่องนี้ ข้าพเจ้าได้อาศัย
หนังสือ Living Biographies of Famous Men, Li
ving Biographies of Famous Rulers, Living Bio
graphies of American States men, by Henry &
Dana Lee Thomas, Benito Mussolini, My Auto
biography by Richard Washburn Child, Mein
Campf by Hitler, Mahatama Gandhi, by E. Stan

ley jones. มหาตมคานธีผู้ปฏิวัติอหิงสาของศาส
ดราจารย์สวามีสัตยานันทบุรี Inside Europe and
Inside Asia by john Gunther และข้าวจากหนัง
สือพิมพ์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษบางฉบับ เป็น
อุปกรณ์ส่วนใหญ่ในการเรียบเรียง ถ้าหากยังมีส่ง
ใดที่เป็นการบกพร่องหรือเกินเลยไปแล้ว หวังว่า
คงจะได้รับความกรุณาจากท่านที่เคารพทั้งหลาย

ก.ศ. เวชยานนท์

สำนักงานโชคนิต 695 ถนนพระราม 1

24 ก.พ. 2492

"ญาณโชติ"

โหรประจำสำนักงานโชตินิติ

ด้วยตามที่สำนักงานของเรา ได้เปิดแผนกการพยากรณ์ขึ้นนั้น และทำการพยากรณ์มาเป็นเวลา 1 ปีเศษ มีท่านที่สนใจส่งไปพยากรณ์ทางไปรษณีย์และไปด้วยตนเองกันมาก เพราะเดิมคิดค่าพยากรณ์เพียง 5 บาทเท่านั้น บัดนี้งานมากเหลือมือและการพยากรณ์ทางไปรษณีย์ต้องเขียนหนังสือมาก และทำอย่างละเอียด ในเดือนหนึ่งมีผู้ส่งไปพยากรณ์ไม่น้อยกว่า 40–50 ราย ทำให้ไม่มีเวลาจะทำได้ทัน เพราะต้องรับแขกและเสียเวลามากเกี่ยวกับท่านที่ไปให้พยากรณ์ด้วยตนเอง เพราะบางรายต้องเสียเวลาถึง 3–4 ชั่วโมง ฉะนั้นตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ทางสำนักงานจึงขอตัดการพยากรณ์ที่สำนักงาน นอกจากรายที่จำเป็นจริง ๆ และมีธุระด่วนจริงจะพยากรณ์ให้ ต่อไปจะรับพยากรณ์แต่ทาง

ไปรษณีย์เท่านั้น และขอคิดค่าพยากรณ์รายละ 20 บาท ซึ่งเป็นอัตราที่ยังต่ำกว่าสำนักงานแห่งอื่นหลายแห่ง

ในชั่วระยะเวลาเพียง 1 ปีเศษ สำนักงานได้รับ จ.ม. ชมเชยกว่า 100 ฉะบับ ในความแม่นยำของ"ญาณโชติ"ที่ได้พยากรณ์ไปแล้ว "ญาณโชติ" ได้ศึกษาและค้นคว้าวิชาโหราศาสตร์มาไม่น้อยกว่า 20 ปี ทั้งตำราไทยและต่างประเทศ ทำการพยากรณ์อย่างรับรองผล ท่านอยากทราบพรหมลิขิตของชีวิต ชาตากรรม เคราะห์ – โชคเนื้อคู่ อาชีพ และเหตุการณ์ของชีวิต การดำเนินงาน โปรดส่ง วัน เดือน ปี เกิด บอกอายุปัจจุบัน และเพศ ตลอดจนเวลาเกิดที่แน่นอนหรือประมาณ วันชนวน ถ้าได้ทั้งทางสุริยะคติและจันทรคติจะดีมาก เพื่อตรวจสอบให้แน่นอนไปยังผู้จัดการสำนักงานโชตินิคี พร้อมด้วยเช็คไปรษณีย์

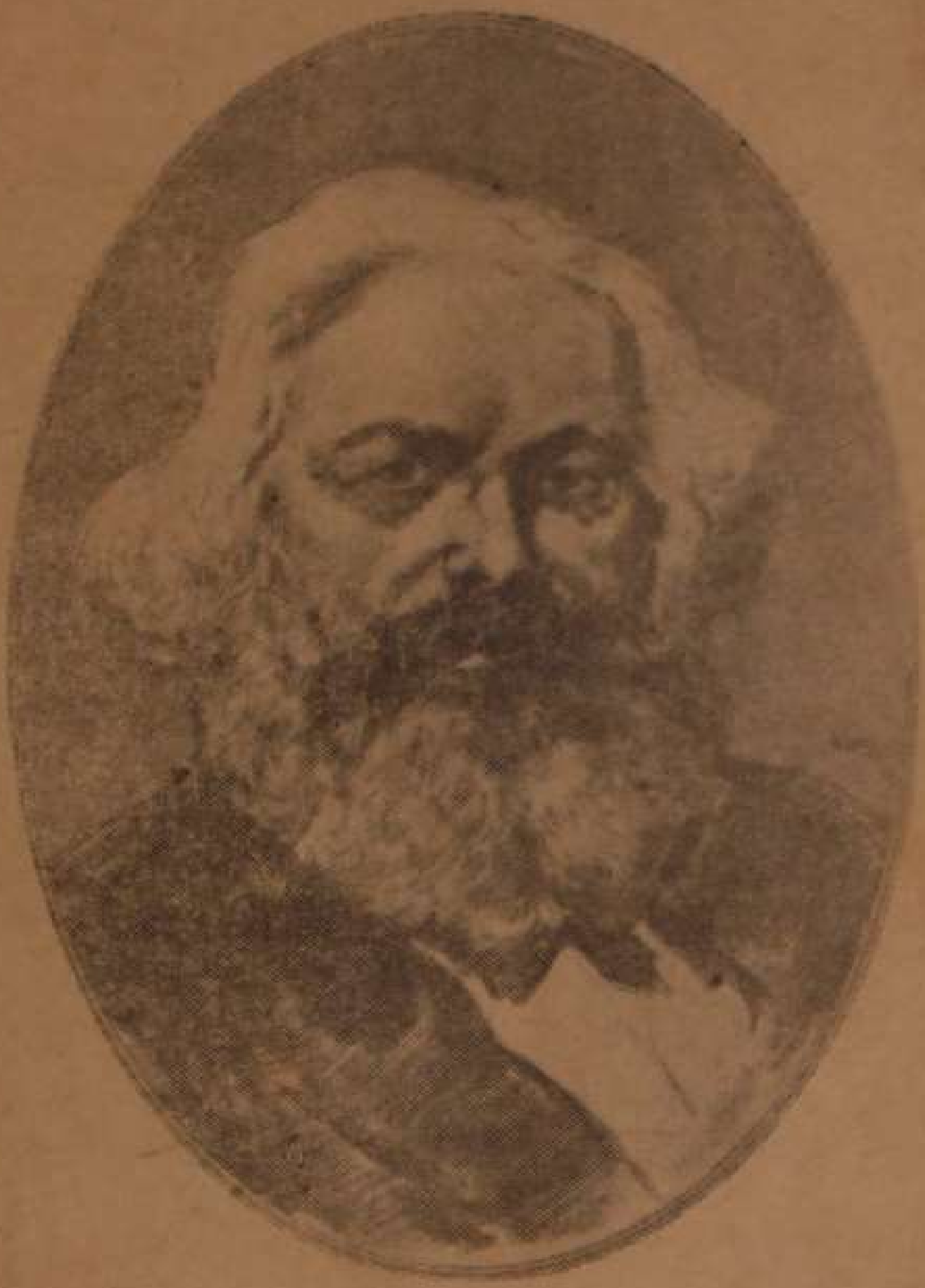
ราคา 20 บาท จะได้คำตอบที่แน่นอนและพึงพอใจ
จะถามกี่ข้อก็ได้ไม่อั้น

จากส่วนน้อยของจดหมายชมเชย

คุณประทีป โกวิทวานิชย์ 16 ถนนสุริวงศ์
พระนครชมเชยว่า " เมื่อปี พ.ศ. 2491 ผมได้เคย
ให้คุณทำนายโชคชาตาของผมมาหนหนึ่งแล้ว รู้สึก
ว่าส่วนถูกมากทีเดียว 95 % "

คุณยุวดี ธรรมรุ่งเรือง ตลาดขวางจันทบุรี
ชมเชยว่า " ขอรับรองว่าทำนายได้แม่นยำมาก
เหมือนมานั่งอยู่ในหัวใจของดิฉัน รู้เรื่องราวของ
ดิฉันอย่างละเอียด แม้แต่ปวดศีรษะเสมอๆ ก็
สามารถทายได้ถูก ซึ่งแพทย์เองก็ยังตรวจไม่รู้ "

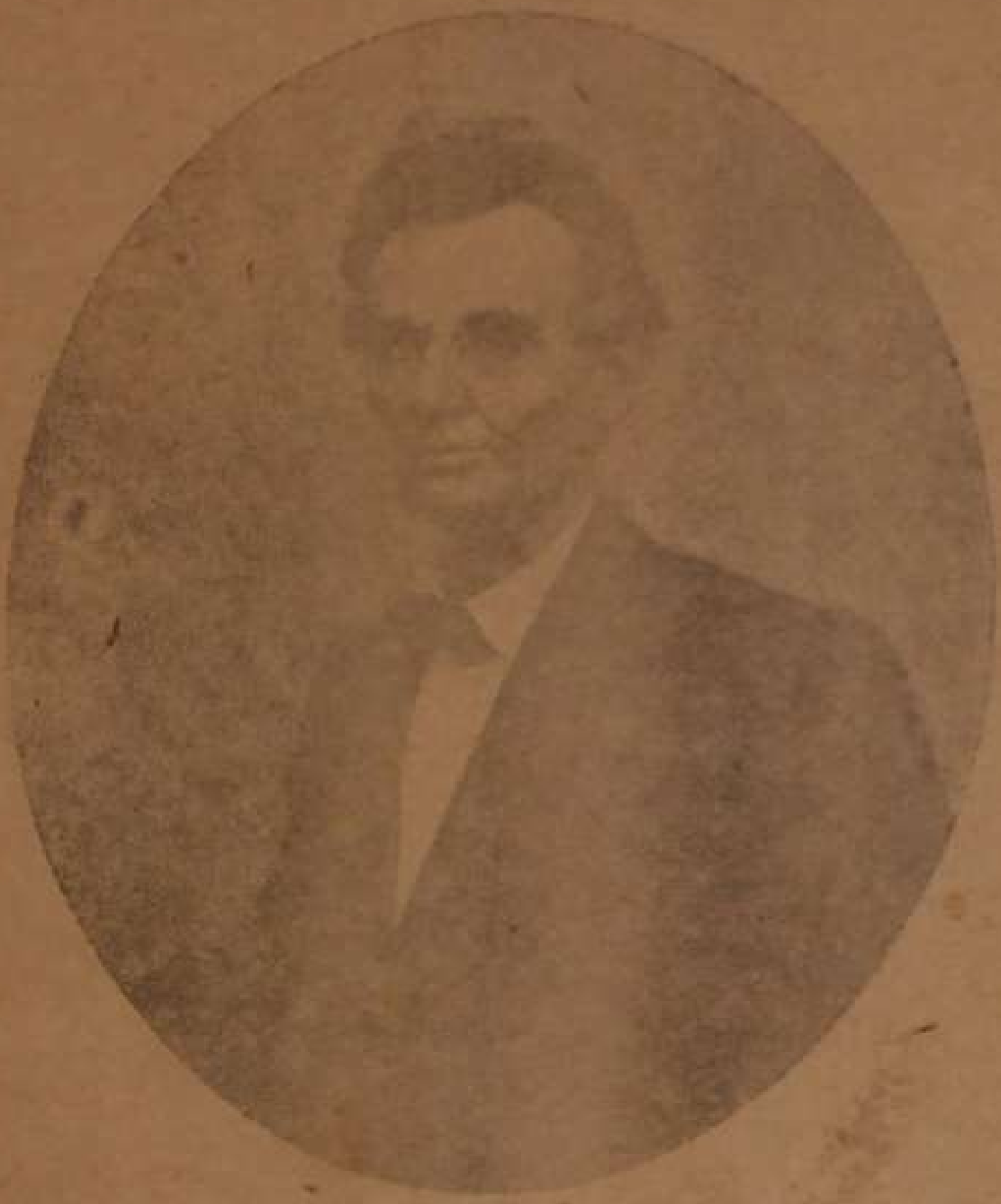
คุณสมัย เทพวัชรานนท์ เสมียนมหาด
ไทยอำเภอเมืองจันทบุรีกล่าวว่า " ขอรับรองว่า
ทำนายเหตุการณ์ในชีวิตของผม ได้ถูกต้องดีมาก
เหมือนกับเป็นตัวของผมเอง "

คาลมากซ์

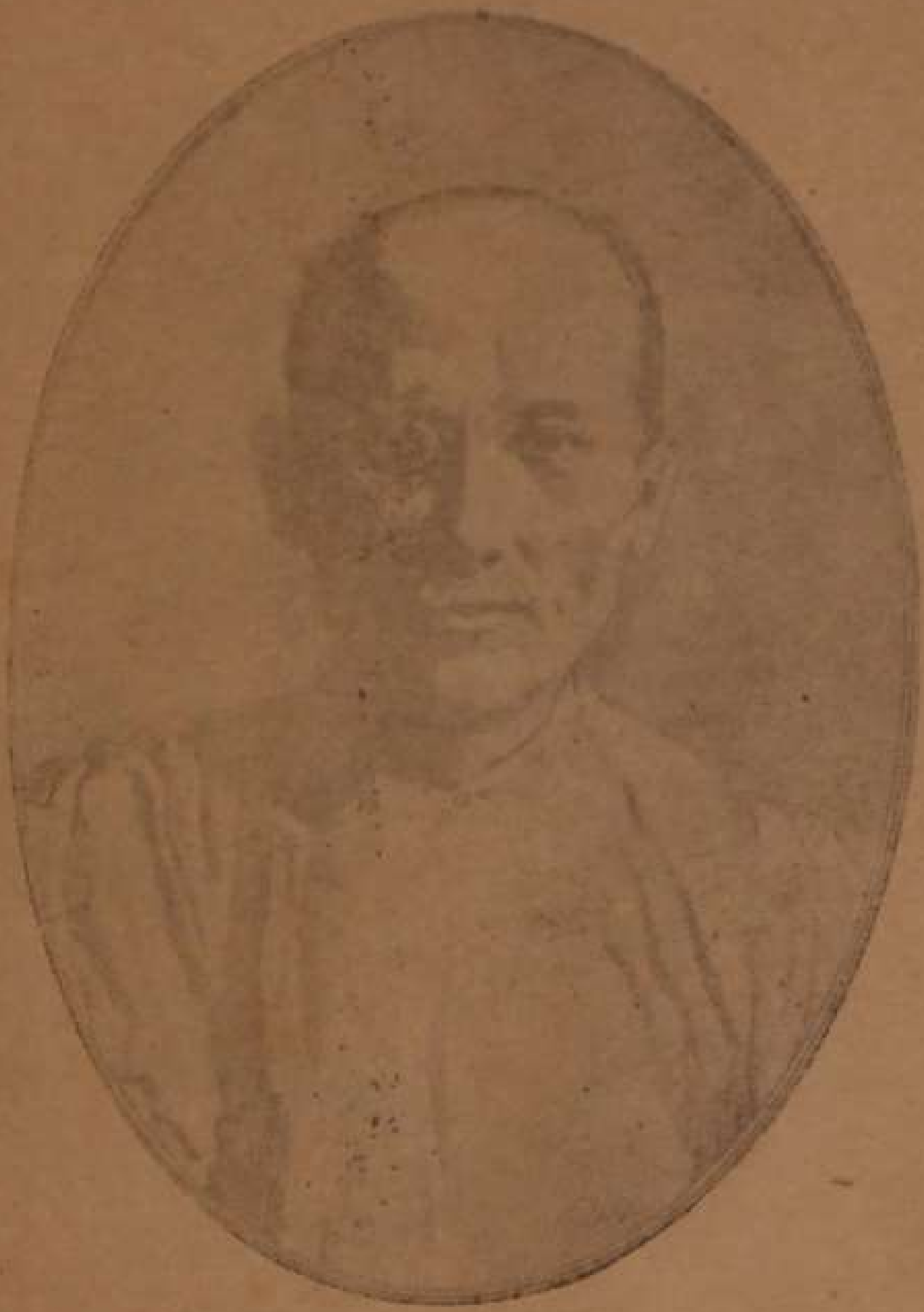
เลนิน

สินคอล์น

เค่มาล

ซุนยัดเซน

มหาตมะคานธี

มุสโสลินี

ฮิตเล่อร์

สตาลิน

วินสตันเชอร์ชิลล์

คาลมากซ์

(KARL MARX)

คาลมากซ์ ได้เกิดที่ตำบล ตริเอ ใน
เดือนพฤษภาคม แห่งปี ค.ศ. 1818 จากเผ่าพ
ของบรรพบุรุษผู้สืบสายโลหิตมาจากยิวทั้งบิดา และ
มารดา บิดาของเขาเป็นทนายความถือชื่อ ผู้มีศึก
ปัญญาเฉลียวฉลาดและได้รับการศึกษาดี ยังเป็น
ผู้ถืออุดมคติเสรีนิยมในความคิดเห็นของตนเอง ได้
สละศาสนายิวมาเข้ารีตถือศาสนาคริสเตียนทั้งครอบ
ครัวในปี ค.ศ. 1824 ศาสนาคริสเตียนที่ครอบครัว
ของมากซ์นับถือนั้น เป็นนิกาย "แนตชั่นแนล
อีแวนยีลิคอลเชิช", (National Evangelical
Church) จากมันส์มองอันเป็นเสรีนิยมจากความ

ปรารถนาที่ต้องการความร่วงโรจน์แก่ทายาทของตน
เพื่อตัดเสียซึ่งการมชวดอันเศร้าโศก บิดาของ
มากซ์ ผู้เด่งผดเดิศในอนาคตอันสดใสของตระกูล
ของตน จึงได้ตัดขาดจากความเป็นผู้มสัญชาติยิว
เสียอย่างเด็ดขาด ได้โอนสัญชาติมาเป็นเยอรมัน
แม้จะได้ทะนุถนอมเลี้ยงดูบุตรเป็นอย่างดี
บิดาของมากซ์ก็หาชนะพรหมลิขิตของพระผู้เป็นเจ้า
และกฎธรรมดาของมนุษยธรรมไปได้ไม่ บุตร
ชาย 2 คน และบุตรสาวอีก 2 คน ได้ถึงแก่ความ
ตายแต่เยาวัยโดยป่วยเป็นวรรณโรค บุตรชาย
คนที่ 3 ซึ่งเป็นคนโปรดของท่านบิดาเป็นอย่างมาก
คือ คาล มากซ์, มีชวิตยังยืนอยู่จนกลายเป็น
วีระบุรุษในนิยายโศกนาฏกรรมอันโศกที่สุด
แห่งศตวรรษที่ 19 เป็นอัจฉริยะบุรุษของโลก
แต่ความรู้สึกของมารดา รู้สึกว่าเป็นการเสีย
เกียรติยศเป็นอย่างยิ่ง นางได้บ่นเมื่อย่างเข้าสู่

วัยชราว่า

" ถ้าคาถได้สะสมทุนของเขาไว้ แทนที่จะมา
หัวเราะเยาะในเรื่องนี้ ตัวฉันก็จะไม่มีความรู้สึกว่า
อยู่ในสภาพว่าลงนรกเลย"

—๒—

คาถหนุ่มเป็นนักเรียนที่มีมันสมองเฉียบแหลม
เป็นนักฝันที่มีอุดมคติเลิศ แต่ไม่สามารถจะทำอะไร
ให้สำเร็จได้ตามความฝัน ในฐานะเป็นนักเรียน
ชั้นสูงอันมีอนาคตอันสุกใส กลับปล่อยตัวเองให้
ตกต่ำในอาชีพซึ่งไม่ได้กำไรอะไรเลย คือเป็นผู้
รับใช้ประชาชน **มันเป็นบริการที่ขาดทุน**
แต่ก็น่าดู คาถหนุ่มกล่าวว่า

" ถ้าเราเลือกอาชีพซึ่งสงเคราะห์มนุษยชาติ
ให้ได้สูงสุดที่สูงเด่นที่สุด สรรพภาระอันหนักใจก็จะ

ไม่ขึ้นไปขี่อยู่บนหลังเรา เพราะว่ามันไม่มีอะไรนอกจากการเสียสละเพื่อผลประโยชน์ต่อประชาชนทั้งมวล ความชำนาญได้ทำให้ท่านมีความสุขที่สุด ในการที่ท่านจะทำให้มวลมนุษย์ในสากลโลกนี้มีความสุขสบาย **ศาสนานั้นสอนเราให้ขึ้นถึงอุดมการ ซึ่งเราจะต้องต่อสู้เพื่ออุดมการนั้น** – คือ **พลีตัวของเราเพื่อมนุษยชาติ**"

เขาแกล้งทำเป็นสนใจในการศึกษาวิชากฎหมาย เพื่อที่จะเอาใจของท่านบิดา แต่ความจริง คาลเอาใจใส่เป็นที่สุดในเรื่องของความยุติธรรม

คาลไม่ใช่เป็นฤาษีอย่างคนอื่นเข้าใจเลย ซึ่งจะเห็นได้จากความประพฤติบางอย่างของเขา เช่น ชอบดื่ม, ชอบเล่นไพ่ และชอบดวล

คาถหนุ่มได้ตกหลุมเสน่ห์ของตรุณีน้อย สคราญโฉมคนหนึ่ง ซึ่งมีนามว่า เจนนวอน เวสท์ ฟาเลน เจนนวอน เป็นนิสสิตาที่สวยที่สุด–หรูที่สุด–ปราชญ์เปรื่องที่สุดของมหาวิทยาลัย ชาว มหาวิทยาลัยให้ฉายาแก่เธอว่า **"เจ้าหญิงแห่งท่านผู้ดีของตำบลตริเอ"**

"เจ้าหญิง" ยอดพธูผู้เลอโฉมนักได้รักคาถ มากซ์ มากเหมือนกัน ทั้งสองได้ผูกสมัครรักใคร่ กันอยู่เป็นเวลานานถึง 7 ปี จึงได้แต่งงานกัน และ อยู่ด้วยกันมา ด้วยความราบรื่น เป็นเวลาถึง 38 ปี จวบจนเจนนวอนถึงแก่มรณกรรม ชวดส่มรสของ คนทั้งสองนี้ เต็มไปด้วยความรักซึ่งกันและกันอย่าง ดูดดื่มที่สุด ไม่มีวันถืม แม้ฝ่ายหนึ่งจะได้ตายจาก ไปแล้ว เป็นคู่สามีภรรยาที่รักกันมากที่สุดคู่ หนึ่งในประวัติศาสตร์ของโลก

ชีวิตสมรสของคู่อื่น ๆ มาเปรียบได้ แม้ชีวิตสมรส
ของเขาทั้งสองจะต้องถูกทรมาทรกรรม ยากจน
ค้นแค้น มาด้วยกัน อย่าง สับักสบอม อย่างไร ก็ตาม
แต่ความรักมิได้คลายลงจากกันเลย ตลอดชีวิตอัน
แสนเศร้าและตกระกำลำบากนั้น มีสิ่งเดียวเท่านั้น
คือ "ความรักอันเป็นอมตะ" ที่หล่อเลี้ยง
เขาอยู่

ในปี ค.ศ. 1841 คาลมากซ์ ได้รับปริญญา
บัตร ดร. ศาสตราจารย์ชั้นเยี่ยมของมหาวิทยาลัย
ย์นา และในขณะเดียวกันนักพยายามคว้าตำแหน่ง
เป็นผู้บรรยายวิชากฎหมายด้วย แต่ประชาชนเป็น
ส่วนมากไม่ต้อนรับเขา ทุกแห่งหนที่เขาไปบรรยาย
วิชากฎหมายให้ประชาชนฟัง ช่างหาคนฟังได้ยาก
เหลือเกิน ต่อมา มากซ์ จึงได้แต่งตำรากล่าวถึง
ปรัชญาในด้านวัตถุของพวก **เอบิคิวรุส** ใน
ตำรานี้นักล่าวว่าพวกน

"ช่างบ้าบอเสียนี่กระไร"

ในรัฐแห่งประเทศปรัสเซียนั้น มีประเพณีนิยมที่ไม่ยอมที่จะให้ใครคิดอะไรอย่างเสรีเลย จะเป็นแบบเก่าแบบใหม่ก็ตามที มีบุรุษผู้หนึ่งซึ่งเกลียดชาชีพการสั่งสอนพลเมืองของคาลมากซ์ ได้จัดการพิมพ์บทประพันธ์ของ **ดังเต** เรื่องหนึ่งชื่อว่า "บทละครชวนขันของเทพเจ้า" ซึ่งตีพิมพ์เป็นภาษาเยอรมัน แต่บทประพันธ์เรื่องนี้กมีผู้ขัดขวางไม่พอใจเหมือนกัน นักวิจารณ์ผู้หนึ่งได้กล่าวว่า

"ข้าพเจ้าจะไม่ขอให้เกิดบทละครใด ๆ เลย ซึ่งมีนิยายของเทพเจ้าไปปะปนด้วย"

เมื่อจะหากินในทางเป็นครูบาอาจารย์ หรือนักปราชญ์ไม่ได้ผลดีแล้ว มากซ์หนุ่มก็กลายเป็นนักยุแหย่ไป เนื่องจากเป็นผู้ที่พระเจ้าได้สร้างมาให้เป็นคนที่มีมันสมองเฉียบแหลม และมีความรู้ใน

ทางอักษรศาสตร์เป็นอย่างดี บทประพันธ์ต่าง ๆ
ของมากซ์ที่ได้แต่งขึ้น จึงมีอิทธิพลอย่างมหาศาล
สามารถเข้าไปนั่ง อยู่ใน วิญญาณ ของ พวกก่อการ
กบถในสมัยนั้นอย่างต่ำที่สุด และต่อจากนั้นอีก
2–3 เดือน มากซ์ก็ได้ครองตำแหน่งเป็นหัวหน้า
ของชนหนุ่มกลุ่มหนึ่ง สมาชิกของชนกลุ่มนั้นล้วน
แต่เป็นมนุษย์ชนิด **ดื้อด้าน–หัวรั้นและเฮี้ยว**
เป็นที่สุด

ท่าน **โมเสส เฮส** นักประวัติศาสตร์เรืองนามในยุคนั้น ได้เขียนจดหมายไปถึง **เบอโทลด์ เอาเออบาช** นักแต่งนวนิยายมีชื่อ ใจความว่า "ท่านคงยินดีเป็นอย่างยิ่ง ถ้าหากท่านได้พบกับคาลมากซ์ ซึ่งเป็นนักปรัชญาที่แท้จริง ซึ่งจะเป็นคนเดียวเท่านั้นที่ **ใหญ่ยิ่งแห่งยุค** – – – ถึงแม้ว่าเขาจะเป็นผู้ซึ่งกำลังอยู่ในวัยหนุ่มคะนองก็ตาม

ความรู้ความสามารถของเขาก็ค้านกับวัย 24 ปี ของเขามาก โดยเหตุที่เขาสามารถแต่งบทประพันธ์อันลึกซึ้ง ซึ่งรวมเอาปรัชญาทั้งหลายแหล่เข้าไว้ด้วยกัน ความคิดอันเฉียบแหลมเป็นอัจฉริยะบุรุษของเขา เปรียบเทียบได้เท่าเทียมกับ **รุสโซ, วอลแตร์, ฮอลบาซ, ไฮน์** และ **เฮเกล** ทั้งหมดนี้มารวมกันเข้าแล้วผสมเป็น **คาลมาก์ซ์** ถ้าท่านยังนึกบุคลิกภาพของเขาไม่ออก ก็จงเอาบุคลิกลักษณะของบรรดานักปราชญ์ทั้ง ๕ ท่านนั้นมารวมกันเข้า นั่นแหละคือ **ดร.คาลมาก์ซ์**

ละ

ด้วยการนำของ คาลมาคซ์ สติปัญญาของชนชาติเยอรมันได้ก้าวหน้าจากการดื่มด่ำความสวยงามตามธรรมชาติ มาเป็นการปฏิวัติรสังคม ประชาชาติเยอรมันฉะนั้น, ไม่ใช่เป็นแต่เพียง

เป็นผู้พอใจในการปฏิวัติรโดยฉันท์, ถ้าพ้อยกเว้น
แต่การแต่งบทละครเท่านั้น เขาทิ้งหลายปีต่อ
ๆ มาถึงพยายามทำการปฏิวัติรให้เป็นแผนผังแห่งชีวิต
โดยแท้จริง แต่ โกเต นักประพันธ์ชื่อผู้หนึ่ง,
ได้แต่งบทประพันธ์คัดค้านบทประพันธ์ของคาลมากซ์
ในเชิงอุดสาหะกรรม

เพื่อที่จะอธิบายความหมายการคัดค้านใน
แง่เศรษฐกิจ ต่อชนชั้นกรรมาชีพ คาลมากซ์ได้
เขียนบทความติดต่อกันไป กล่าวถึงการดิ้นตัวของ
สังคมในรูปใหม่ บทประพันธ์อันดังชื่อของ
คาลมากซ์เหล่านี้ พอตีพิมพ์เสร็จออกสู่ท้องตลาด
ก็ถูกเก็บหมดทันที แต่คาลมากซ์ก็หาระย่อแม้แต่
น้อย ได้เดินทางเข้าไปสู่กรุงปารีส และเริ่มเขียน
บทความของเขาติดต่อกันไปอีก บทความทั้งหลาย
แหล่นี้มีแนวทางเป็นปฏิปักษ์ ต่อการปกครอง
ระบอบราชาธิปัตย์ และต่อสิ่งที่ว่าผู้ปกครองนั้น

เป็นสมมติเทพซึ่งจุติมาจากสวรรค์ หรือโอรส
แห่งสวรรค์ นอกจากเป็นบทความในหนังสือ
พิมพ์แล้ว ยังพิมพ์เป็นเล่มเล็กๆ อีกด้วย ปก
ประพันธ์ทั้งหลายแต่เริ่มแรกมาทีเดียว เป็นเครื่อง
ชี้ให้เห็นแนวปรัชญาของมาร์กซ์ในกาลต่อมา

"หัวใจของศาสนา -- ก็คือว่าเป็น
สัญญาของสวรรค์ ว่าจะให้รางวัลแก่มวล
มนุษย์ ในสิทธิ์ต่างๆ กันบนโลกนี้ หลักการ
ของลัทธิราชาธิปตัยนั้น กล่าวโดยทั่วไปแล้ว
ก็คือการเหยียดหยามมนุษย์ด้วยกันว่าต่ำต้อย
เมื่อไม่มีใครกล้าบังอาจดูหมิ่นหลักราชาธิปตัย
เสียได้ ประชาชนทั้งสากลโลกก็จงสูญไป
ให้หมดเสียดีกว่าที่จะมีชีวิตอยู่ ปรัชญานั้น
มิได้ทำอะไรยิ่งไปกว่า แปลงความหมาย
แห่งโลกนี้-- ธุระกิจของเราก็คือ จะต้อง
เปลี่ยนแปลงโลก"

แต่ความประสงค์ของคาลมากซ์ผู้มุ่งมั่นจะเปลี่ยนแปลงวิถีทางของโลกนี้ ได้กระทบกระเทือนกับกลุ่มชนชั้นสูงเป็นอย่างมาก เพราะชนชั้นสูงมีความปรารถนาเป็นอย่างยิ่งที่จะให้โลกนี้ เดินไปด้วยความลำบากยากเย็นตามสภาพของมัน เพื่อประโยชน์สุขของเขา เขามีความพอใจเป็นอย่างมากที่ได้กดชนชั้นต่ำไว้ในอุ้งเท้า อย่างไม่ยอมให้ลืมตาอ้าปาก ด้วยเหตุนี้เองประเทศเยอรมันจึงกล่าวหาว่า คาลมากซ์เป็นคนชั่วคิดลดต่อประเทศชาติอย่างร้ายแรง และด้วยข้อกล่าวหานี้เอง ทำให้มากซ์ต้องสละความเกี่ยวพันธ์กับประเทศบ้านเกิดเมืองนอนโดยอัตโนมัติ เมื่อคิดเห็นว่าจะกลับคืนไปยังตริเอหรือที่ใด ๆ ในเยอรมัน ก็คงจะต้องถูกจับกุมอย่างไม่มีปัญหา และผลสุดท้ายคือก็จะต้องหลุดออกจากบ่าอย่างไม่ต้องสงสัย การเนรเทศตัวเองเข้ามาอาศัยพึ่งใบบุญของฝรั่งเศส ก็คล้ายจะ

เป็นสุขสมบูรณ์ แต่พอเยอรมันประกาศว่าเขาเป็นคนชบถคิดคดต่อประเทศ ฝรั่งเศษก็ออกกฤษฎีกาให้ไล่เขาออกจากกรุงปารีสทันที มาก๊อคจึงเร่ร่อนไปอาศัยอยู่ในกรุงปรัสเซลแห่งเบลเยียม

ณ ประเทศเบลเยียมนี่เอง มาก๊อได้ดำเนินแผนการณ์ของเขาต่อไป โดยเป็นผู้ให้การศึกษาแก่ชนชั้นกรรมาชีพ ได้สั่งสอนให้เขาเหล่านั้นทราบว่า เขาควรจะได้รับสิทธิอย่างดีที่สุดอย่างไร คาลมาก๊อกล่าวว่า "มนุษย์นั้นเป็นผลิตผลเกิดจากสิ่งแวดล้อมของเขา แต่เขานั่นเองถ้าเขาจะสำรวจตัวของเขาเอง เป็นผู้ก่อกำเนิดสิ่งแวดล้อมของเขาเอง ประวัติศาสตร์ได้ก่อให้เกิดมนุษย์ขึ้นมา แต่มนุษย์นั่นเองก็สามารถทำประวัติศาสตร์ให้เกิดขึ้นได้ด้วย หรืออีกนัยหนึ่ง เขาเป็นพระผู้สร้างเท่า ๆ กับเขาเป็นผู้ถูกสร้าง ในสมัย

การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ แห่งโลกนี้"

แนวคิดยุแหย่อันนี้ ได้กลายเป็นศิลาจารึกอันศักดิ์สิทธิ์ ในแนวความคิดค้นวัตถุแห่งประวัติศาสตร์ของมาร์กซ์ เพื่อจะให้เข้าแนวทางในข้อคิดอันนี้ เราสามารถที่จะเร่งความเจริญของโลกได้โดยเปลี่ยนวิวัฒนาการเป็นปฏิวัฒนาการ ในขณะที่เราหายใจอยู่นี้เป็นของแน่แท้แล้ว เป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุด

การปฏิวัติ – ปฏิรูปทั้งหลายแหล่ ที่ได้อุบัติขึ้นในสากลโลก นี้ตามแนวความคิดของมาร์กซ์ที่เห็นว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดนั้น ก็คือการปฏิวัติในเรื่องของสังคม – คือสังคมปฏิวัติ – นั้น ก็คือการลุกฮือขึ้นของคนชั้นกรรมาชีพ "พวกเหล่านี้มีภาระจำยอม ต้องทนแบกแอกอันหนักของวงสังคมทั้งปวง โดยมิได้มีการอภิรมย์ชมชื่นอะไรเลย ในผลแห่งการงานของเขาที่ได้

กระทำนั้น ”

นักปรัชญาก่อน ๆ นั้น ทุก ๆ คนได้ชุบบัญหาโดยยกให้เป็นภาระของพระผู้เป็นเจ้า แต่คาถมากซ์ได้เผ้างวน อยู่กับบัญหาฉะเพาะหน้ายังไปกวานน ถงเรองของชนชั้นกรรมาชพ กลุมชนผู้ไร้ทรัพย์สินเป็นทาษของนายทุน เป็นคนงานโดยความหมายแล้ว คำนี้หมายความว่า “ชายผู้มีดูกมากแตะจน” คาถมากซ์ได้กล่าวว่า

“ประวัติศาสตร์ทุก ๆ เล่มนั้น ถ้าเราได้อ่านแล้ว จะเห็นว่ามีการต่อสู้ของมวลมนุษย์อยู่ ๒ ชั้น คอพวก “มี” กับ “ไม่มี” กล่าวโดยรูปก็คือการต่อสู้ระหว่าง “**นาย**” กับ “**ทาษ**” มีหลายสมัยที่ชนชั้นกรรมาชีพได้ประสพชัยชนะ ถึงแม้ว่าชัยชนะเหล่านั้นจะได้ปราศนาการไปแล้ว ถึงจะได้ประสบความปราชัยครั้งแล้วครั้งเล่า องค์การณ์ของพวกนี้ก็ยังเจริญแข็งแกร่งยิ่งขึ้นทุก ๆ ที

เมื่อผ่าเข้าไปทางด้านสาธารณะชน ผลประโยชน์ต่าง ๆ แห่งชนชั้นกรรมาชีพแห่งโลกนี้ แนวทางเดินในระหว่างชาติได้ขาดสบั้นลง และองค์การณ์ก็จะต้องตั้งขึ้นในแนวสากล พวกที่เห็นแก่สาธารณะ (คอมมิวนิสต์) ทุกหนทุกแห่งได้สนับสนุนองค์การณ์ปฏิวัติทุก ๆ ที่ไป ซึ่งเป็นการปฏิวัติต่อสภาพการณ์แห่งสังคมและการเมือง อันจะตายซากอยู่แล้วของประชาชาติมนุษย์ – – – ชาวคอมมิวนิสต์ เกลียดที่ซ่อนความคิด ความเห็น และวัตถุประสงค์ของเขา เขามักจะประกาศอย่างเปิดเผยว่า วัตถุประสงค์ของพวกเขา จะสำเร็จได้ก็โดยใช้อำนาจคว่ำลงเสียซึ่งระบบสังคมอันจะตายซากอยู่แล้วทั้งปวงนั้น ขอให้พวกชนชั้นผู้ปกครอง จงหวั่นไหวในความงอกงาม ก้าวหน้า แห่ง พวกปฏิวัติ ชาวคอมมิวนิสต์เกิด พวกสามัญชนชั้นไพร่ จะไม่เสียอะไรเลย นอกจากเสี่ยโซ่ตรวนของเขา ซึ่งได้พันธนาจองจำ

เขาอยู่เท่านั้นเอง เขาทั้งหลายเหล่านี้จะต้องมีพิภพ
ซึ่งได้ชัยชนะ ชนชั้นกรรมาชีพแห่งโลกจงร่วม
เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันณะบัดนี้ !

ศม. 923 ก125ศ

—๓—

ณะนี้จะเห็นได้ว่าทฤษฎีสังคมของ คาลมากซ์ ได้ดำเนินไปไกลซึ่งใกล้เคียงกันที่สุด, กับแนวความคิดเห็นของ มาซินี ผู้ปลดเปลื้องอิสสระภาพชาติอิตาเลียน บุคคลทั้งสองนี้ได้จัดให้โลกได้ประสพการปฏิวัติอย่างใหญ่หลวง เพื่อจะปลดเปลื้องอิสสระภาพแห่งสังคมมนุษย์ ในหนังสือชื่อ "การแสดงออกของคอมมิวนิสต์" (The Communist Manifesto) ซึ่งความคิดความเห็นของมากซ์ได้รับอรรถาธิบายอย่างเข้มแข็งและแจ่มแจ้งนั้น จะต้อง

ได้รับเสียงร้องแห่งการรวมกำลังกันเข้าประจันบาน ของพวกคนหนุ่มแห่งยุโรป อย่างแสนที่จะง่ายดาย ส่งสำคัญ อันเห็นเป็นเด่น ระหว่าง มาซีน และ คาล มากซ์ กคอ มาซีนได้สวดมนต์ขอพรต่อพระผู้เป็นเจ้า ให้ได้รับอิสสระภาพ ซึ่งแล้วแต่พระเจ้าจะทรงโปรด (คือเป็นนักฝัน) แต่คาลมากซ์ได้สวดมนต์ตามแบบเคราะห์กรรมของสวรรค์ คือ เสียงโชคและทำจริง ค่าที่วัฒนาการไม่มีอะไรเป็นอย่างอื่น นอกจากพรหมลิขิตได้ตัดแบบให้เข้ารูปวิทยาศาสตร์ไว้แล้ว

กระนั้นก็ตามณะเวลานั้น คาลมากซ์ ออกจะมากเกินไปในเรื่องการเป็นนักปฏิวัติ โดยจะให้เข้าให้ถึงทะลุใจกลางพวกนักวิทยาศาสตร์ ในหนังสือของเขาชื่อว่า แผนการณ์ปฏิวัติของคอมมิวนิสต์ ซึ่งได้เขียนขึ้นใน ค.ศ. 1848 ขณะที่ยุโรปกำลังอยู่ในสถานะการณ์ที่เร่าร้อนไปด้วยการ

จตาจต เรืองยุยงกันเป็นเปลวเพลิงแห่งการเรียก
ร้อง ให้ประอาวุธกันยิ่งกว่าการปฏิบัติในทาง
ปรัชญาอย่างเยือกเย็น มากยิ่งมิได้ให้ศึกษาใน
การวางรากฐานแห่งปรัชญาแห่งวิวัฒนาการของ
เขา บนรากฐานเศรษฐกิจ ความใฝ่ใจของมากซ์
อันสำคัญนั้น มุ่งไปแต่เพียงเพื่อยุยงประชาชนให้
เกิดความกระเหี้ยนกระหือรือ ไม่ใช่เพื่อให้การ
ศึกษาแก่ชนชั้นกรรมาชีพแห่งโลก

แต่บรรดาพวกผู้ปกครองยุโรป ต้องการที่
จะกดหัวพวกชนชั้นกรรมาชีพให้ทรุดลงไป ท่าน
เหล่านั้นได้มองดูคาถามากซ์เสมือนผ้าอวนศานติภาพ
ของชนชั้นสูงและนายทุน ด้วยเหตุนี้เองเป็นเหตุ
ให้เขาต้องถูกเนรเทศ ให้ออกจากประเทศโน้นไป
ประเทศนี้ไม่หยุดหย่อน ในที่สุดเขาก็ได้นำตัวเอง
เข้าไปอยู่ในประเทศอังกฤษ เมื่อปี ค.ศ. 1849
ประเทศอังกฤษแห่งยุโรป เป็นประเทศ

เดียวเท่าที่ประชาชนมีเสรีภาพอย่างมาก อังกฤษจึงได้รับนามสมญาว่า "**มารดาแห่งการเนรเทศ**" เป็นประเทศที่ไม่มีการกดขี่แบบราชาธิปตัย อังกฤษไม่เคยกลัวการขบถซึ่งจะเกิดขึ้นในประเทศ ดังนั้นอังกฤษจึงให้ทางบ้านช่องเป็นถิ่นพำนัก แก่ผู้ถูกขับไล่ใสส่งไม่มีบ้านแก่คนชาติอื่น การรับรองอันไม่เคยเลือกที่รักมักที่ชังของรัฐบาลอังกฤษนั้น เป็นที่สรรเสริญในประวัติศาสตร์อันงดงามที่สุดแห่งศตวรรษที่ 19

เมื่อคาลมากซ์ย่างเข้าสู่กรุงลอนดอนนั้น เขาไม่มีเงินติดกระเป๋าอยู่เลยแม้แต่เกเดียว เขาได้เข้าจับงาน กรรมกร เป็น อาชีพ เยี่ยง กรรมกร ทั้งหลาย และทำตัวเป็น แบบอย่าง อันดี ของ ชนชั้นกรรมาชีพ ถึงแม้จะได้เงินมาไม่ใคร่พอจะใช้จ่าย เขาก็ยังก่อกำเนิดบุตรได้ถึง 3 คน และยังจะเริ่มมีคนที่ 4 อีกใน 2–3 อาทิตย์ ขอให้เรามาชำเลืองมองดูนัก

ท่านายผู้นี้ก็หน่อยเกิด เขาผู้ซึ่งเป็นหัวใจของ
คนสามัญชั้นกรรมกร ขณะที่ก้าวออกจากเรือ
เข้าสู่ประเทศ ซึ่งได้รับเขาไว้เป็นบุตรบุญธรรม
ซึ่งณะประเทศนั้นพรหมลิขิตได้สั่งเขาให้ได้รับทุกข์
ทรมานอย่างแสนเข็ญต่าง ๆ ขณะนั้นเขามีอายุ
31 ปี "เขามีศีรษะอันดกไปด้วยผมสีดำ มีเครา
กลมใหญ่ มีแขนอันเต็มไปด้วยขน และมีเสื้อคลุม
ยาว ซึ่งมีกระดุมทุกเม็ดไว้อย่างน่ากลัว เขา
ปรากฏกายเสมือนหนึ่งว่า เป็นบุรุษที่สวรรค์ได้
ประทานพรและอำนาจอันสามารถโน้มน้าวหัวใจคน
ให้รักและบูชาเขาได้ การกระทำของเขาทั้งหลาย
จะเป็นอย่างไรก็ตามเถิด แต่ก็เป็นที่น่าบูชาแก่ผู้
ที่ได้พบทั้งนั้น กิริยาอาการของเขาดูเหมือนเขิน แต่
ก็ได้ซ่อนไว้ซึ่งความกล้าหาญและเด็ดเดี่ยว เช่น
ตัวเอง อากัปกิริยาของเขาแปลกประหลาดต่างไป
จากชาวสังคมและสามัญชนทั้งหลาย เขามีความ

ภาคภูมิใจในตัวของเขา เสียงของเขานั้นแม้จะกระด้าง แต่ก็มีกังวานใสแจ่วเหมือนเสียงระฆังเงิน ลักษณาการเหล่านี้เหมาะสมยิ่งนักเป็นของที่น่าบูชาเป็นอย่างยิ่ง ”

เขาเป็นคนยะโส หยิ่งลำพองและฉุนเฉียวง่าย เขาดูถูกปวงชนผู้มีความคิดเห็นแตกต่างกับเขาว่า “**เลวทรามที่สุด**” ประสาทของเขาเกือบจะไปอยู่ปากคลองสานอยู่แล้ว กระนั้นก็ตามขณะที่เขาสนทนาพาที เขาก็สามารถสำรวมตนให้กลับกลายเป็นผู้มีลักษณาการ “สุภาพ-อ่อนโยน-มีหัวใจจริงที่จะยอมพลีทุกๆสิ่งเพื่อบูชาอุดมการของเขา เขาเป็นผู้ที่กอบไปด้วยความเมตตากรุณา และมิได้มีลักษณาการส่อว่าเสแสร้งมายาอย่างใดเลย ”

ความนุ่นเฉียวของเขาเกี่ยวแก่การได้รับความทุกข์ทรมาน ซึ่งเป็นการประจำอยู่ทุกฤดูหาย

ใจเข้าออก โดยมิได้มีวันเสื่อมคลายเลยเป็นนิจสิน
" ครอบครัวซึ่งมีคนถึง ๖ คน " ออตโต
รูเล ได้เขียนประวัติของเขาไว้ " ครอบครัวของ
เขาแออัดกันอยู่ในห้องเล็กๆ ๒ ห้องมืดทึบ ไม่รู้จัก
ดวงเดือนและดวงตะวันทั้งนั้น และมีหวาดหวั่นคิด
อยู่เสมอว่า ในวันต่อไปจะมีอาหารตกถึงท้องหรือ
ไม่หนอ เสื้อผ้าและรองเท้าต่างก็เข้าโรงจำนำจน
หมดจนสิ้นแล้ว มากซ์ต้องทนอยู่แต่ในห้องเป็นคน
เฝ้าบ้าน เพราะไม่มีเสื้อนอกที่จะสวมใส่ไปนอก
บ้าน ไม่มีเนื้อสัตว์สำหรับทำอาหาร เพราะคน
ขายเนื้อไม่ยอมให้เชื่ออีกต่อไป "

ในวัน อีสเตอร์ (วันก่อนเยซูคลอด) แห่ง
ปี ค.ศ. ๑๘๕๒ บุตรคนหนึ่งของเขาได้ตายลง " แม่
หนูน้อยฟรานซิสคาผู้น่าสงสารได้ล้มเจ็บลงด้วยโรค
บรองไฮติส อย่างแรง " ภริยาของมากซ์ได้บันทึก
ไว้ " เป็นเวลาถึง ๓ วันเต็มๆแล้ว ที่แม่หนูน้อย

ผู้นำส่งสารได้ทุรนทุราย และทรมานทรกรรมต่อสู้กับความตายอย่างแสนสาหัส เมื่อแม่หนูได้สิ้นลมปราณแล้ว ร่างของแม่หนูก็ได้ถูกวางลงไว้ณหลังห้องอันแคบเท่ารูหนูนั้น พอดีกับตาคนพวกเราก็พากันนอนบนพื้นกระดาน มรณะกรรมของแม่หนูอันเป็นสุดที่รักของเรานี้ ได้กระทำให้เราเกิดความจำเป็น และความต้องการของบางสิ่งบางอย่างเป็นที่สุดเสียพวกหนึ่ยชาวฝรั่งเศษได้นำเงินมาช่วยเรา ๒ ปอนด์ ด้วยเงินจำนวนนี้จึงสามารถซื้อโลงมาบรรจุศพแม่หนูน้อยได้ ดิฉันรู้สึกสังเวชใจเป็นอย่างมาก ที่สามารถหาได้แต่เพียงถังใบหนึ่ง สำหรับเป็นสถานที่พักผ่อนครั้งสุดท้ายของลูก"

ความยากจนข้นแค้น – ความหิวกระหายและโรคาพยาธิ ได้เป็นเสมือนแม่เหล็กที่จงใจให้มีแขกเหรื่อมาเยี่ยมเยือนอยู่เนืองๆ มิได้ขาด ถึงแม้ว่าเขาจะเป็นนักประพันธ์เรืองนามผู้ใหญ่ยิ่งแห่งยุค แต่ก็-

มิสามารถดำเนินชีวิตในการใช้ปลายปากกาให้เป็น
ประโยชน์แก่เขาได้ เพราะเขาได้ตั้งศาสนาใหม่ขึ้น
เพื่อจะขายเสียแล้ว และศาสนาใหม่ของเขานั้นไม่ใช่
ธุระที่ใครๆ จะนิยมชมชอบเลยตลอดโลก น้อยคน
นักหนาทยนดจะอานอุดมการ ให เดกชนวรรณะของ
ตน ดังนั้นบทประพันธ์ของเขาจึงหาคนชออ่านได้
ยากมาก

นักทำนายเหตุการณ์นั้น จะต้องไม่เคย
แต่งงานเลย เพราะเขาเลือกจะรับภาระเป็นผู้แบก
ไม้กางเขน มิได้มีสิทธิและหน้าที่จะรับผิดชอบ
อันหนัก บนบ่าของตนด้วยเรื่องบุตรเล็กๆ ครอบ
ครัวของคาดมากซ์ ทั้งหมดนนจะต้องอดตายไปนาน
แล้ว แต่ทมิฬมหายใจอยู่ได้นนกโดยได้รับความ
ช่วยเหลือและอุปการะจาก **เฟรดริช เอนเจน**
บุรุษผู้ใจบุญผู้นั้น เป็น กรรมกร รับจ้าง เย็บ หนังสือ
ในโรงงานของบิดาของเขา แม้จะได้เงินค่าจ้าง

จากบิดาเป็นส่วนน้อย แต่เขาก็ได้ช่วยเหลือคาล
มากซ์มากจนแทบนับครั้งไม่ถ้วน การเสียสละของ
เอนเจนด้วยการเต็มใจนี้ โดยทำเพื่อเห็นแก่คาล
มากซ์และครอบครัวของเขานั้น เป็นหน้าทองคำ
ในประวัติศาสตร์ของมนุษย์ชาติทีเดียว ก็
เป็นการน่าสรรเสริญอย่างมาก ตลอดเวลาที่คบค้า
สมาคมกันเป็นเวลานาน ครอบครัวของมากซ์ได้
ร้องขอ ความช่วยเหลือ อย่างน่า สงสาร ประดุจชาว
น้ำไหล และ **เอนเจน** ก็ต้องพลอยไป ตลาย
กับกระแสธารอันเลก ๆ แห่งเงินตรา อันไม่มี
กระแสหยุดลงเลย เอนเจน มิได้กล่าวอะไรแม้
แต่น้อย หรือได้เคยปฏิเสธความช่วยเหลือเลย
มากซ์ได้เขียนจดหมายฉบับหนึ่งกล่าวว่า

"ฉันอยากจะกัดนิ้วมือให้ขาดออกไป เสีย
ยิ่งกว่าจะรบกวนขอความช่วยเหลือจากท่าน"

และเช่นเคย เอนเจน ก็ได้ตอบไปโดย การส่ง

เชคมิราคา 10 ปอนด์ไปให้ และต่อมาในวันคริส
มาสก็ส่งไปเป็นของขวัญอีก 18 ปอนด์ และแถว
ภายในไม่ช้าก็อีก 25 ปอนด์ และเป็นดังนี้ตลอดไป
การกระทำของเอนเจนดังนี้ ก็เลยกลายเป็น
ความนับถือและเห็นอกเห็นใจอย่างสนิทสนม เป็น
เพื่อนร่วมความคิดเห็นกับมากซ์โดยถือว่ามีหุ้นส่วน
ร่วมกัน ในการที่จะปลดเปลื้องมนุษยชาติ, ให้
พ้นภาระอันหนักที่เขาทั้งหลายได้แบกอยู่บนบ่า เอน
เจนได้เอาเพื่อส่งเงินให้เขาเป็นทุนพิมพ์บทประพันธ์
ของเขา เพื่อให้เขาได้มีโอกาสทรงชีพอยู่ต่อไป
มากซ์ได้แต่ง หนังสือ ว่าด้วย "**คัมภีร์ของคน
ไพร่สามัญ**" คือหนังสือที่มีชื่อว่า "Das Kapital"
พอหนังสือเรื่องนี้ได้โผล่โฉมหน้าออกสู่ท้องตลาด
**วงการตลาดหนังสือได้ตระหนกตกใจ
อย่างสุดขีด** โดยหนังสือเรื่องนี้ได้พุ่งแทงตรง

เข้าไป. ในทฤษฎีเศรษฐกิจอันมีระเบียบมาแต่โบราณ ปรัชญาซึ่งก่อกำเนิดให้เกิดปฏิวัตรของมากซ์น มาแต่อุดมการจากสมองของมากซ์, จากแหล่งไหนหนอ ? เราจะได้รู้กันอย่างย่อ ๆ ในภาคต่อไป

—๔—

การประดิษฐ์เครื่องจักรใช้แทนแรงงานของมนุษย์นั้น นับว่าได้ชนะศักราชใหม่ คือศักราชอุตสาหกรรม เงินได้กลายเป็นพระเจ้าไป พวกนักการธนาคาร และพวกนายทุนโดยมากเป็นชนชั้นสูง พวกนายโรงอุตสาหกรรมและพวกพ่อค้าเป็นคนชั้นมั่งมั่งจะกิน ท่านพวกเหล่านี้อยู่ในตำแหน่งสำคัญ และเป็นผู้สำคัญของประเทศ พวกเจ้าของที่ดินก็สู้เจ้านายแห่งพันธบัตร คือพวกนายทุนนี้ไม่

ได้ พวกทาษในสมัยลัทธิเจ้าครองนคร ก็คือ พวกทาษทำน้ำเงิน ในสมัยอุตสาหกรรมนี้เอง

ท่านริคาโด ได้ชี้ให้เห็นความจริงก่อนสมัยคาลมากซ์เสียอีกว่า พวกลัทธินายทนนั้นต้องอยู่บนรากฐาน โดยใช้แรงงานกรรมกร แต่ท่านมิได้ให้ข้อไขสิ่งสาเหตุของการใช้แรงงานนี้ หรือมิได้ให้การเยียวยาประการใดเลย แต่คาลมากซ์ได้ทำทั้งสองประการนี้ครบถ้วน

คาลมากซ์กล่าวว่า แรงงานเป็นสินค้าชนิดหนึ่ง และผู้ขอแรงงาน (นายจ้าง) ก็เหมือนกับผู้ซื้อสินค้าอื่น ๆ เหมือนกัน โดยพยายามที่จะซื้อให้ได้ถูกแสนถูกที่จะถูกได้ ค่าของสินค้านั้นคิดคำนวณจากค่าโสหุ้ยในการผลิต และค่าของแรงงานก็คำนวณจากจำนวนเงินซึ่งได้ใช้จ่ายอย่างน้อยที่สุดแล้ว พอเป็นเครื่องยังชีพกรรมกร ให้พอมี

ชีวิตอยู่พอทำงานได้เท่านั้น

กำไรของพวกนายทุนขึ้นอยู่กับในการที่จะได้ค่าแรงงานให้ถูกที่สุดที่จะถูกได้ ความแตกต่างในระหว่างสิ่งที่กรรมกรได้ผลิตขึ้นมาและรายได้ที่เขาได้คือ การทำงานได้ผลเกินค่านั่นเอง นี่แหละคือกำไรของพวกนายทุนละ

คาลมากซ์ได้ประกาศยกขึ้นว่าแรงงานนั้น พวกลัทธินายทุนถือว่าเป็นสิ่งซึ่งไม่ใช่มนุษย์ และพวกกรรมกรก็ไม่ใช่มนุษย์ เป็นแต่เพียงเครื่องมือของเขาเท่านั้นเอง ฉะนั้นเขาจะต้องซื้อให้ได้ถูกที่สุดที่จะถูกได้ และผลิตภัณฑ์ที่เขาได้มานั้น เขาก็จะต้องขายให้แพงที่สุดที่จะแพงได้ นี่แหละเป็นภาวะซึ่งท่านผู้อ่านมิควรที่จะตำหนิติเตียน พวกนายทุนให้มากไปกว่าพวกกรรมกร บุคคล ๒ จำพวกนี้แหละคือเครื่องมือแห่งกฎในทางเศรษฐกิจ ประชาชนจะทำการ

บังคับอันใดมิได้

พวกกรรมกรได้ให้ผลประโยชน์ยิ่งกว่ารายได้ที่เขาได้รับ เขาผลิตสิ่งของเป็นราคายิ่งกว่าค่าใช้จ่ายของเขา การไม่เสมอน้ำเสมอเนื้อกันนี้ ยังผลให้เกิดภาระกิจอันประหลาดขึ้น มีสิ่งของเหลือล้นที่ผลิตออกมาจำหน่าย ซึ่งผู้ผลิตสิ่งของนั้นเองมิสามารถที่จะซื้อมันได้ สิ่งของเหล่านี้ต้องค้างสต็อกอยู่เป็นเวลาหลายๆ ปี จนกระทั่งว่าเกิดความจำเป็นที่จะต้องหยุดยั้งการผลิตเสียที เพื่อให้สินค้าที่ค้างอยู่ได้จำหน่ายหมดไป เนื่องจากมิได้มีสินค้าผลิตขึ้นใหม่ พวกกรรมกรก็ไม่มีงานทำ เขาก็ไม่มีหนทางที่จะซื้อได้ต่อไป สินค้าที่กองพะเนินอยู่เป็นภูเขาก็ขายไม่ได้ต่อไป โรงเก็บสินค้าก็เต็มไปด้วยสินค้า และพวกกรรมกรก็อดอาหาร

เพราะว่า **มีอาหารมากเกินไปในโลก**

ข้อนี้แหละ คาล มากซ์ ประกาศว่าเป็นการ

มหรรศจรรย์ชนิดโศกนาฏกรรมอย่างไม่น่าเชื่อ ซึ่งระบบลัทธินายทุนได้นำมาให้เรา! ถ้าเราสามารถเปลี่ยนระบบนี้เสียได้ เราก็จะไม่กระทบกระเทือนวิกฤตกาลแห่งการเงินอย่างแน่นอนซึ่งภาวะเช่นนี้เรามักจะพบเสมอทุก ๆ 10 ปี และน่าสนใจไหมละ ทคาทานายของคาลมากซ์เป็นความจริงอย่างเดียวไม่ได้แม้แต่น้อย คือภาวะเศรษฐกิจได้ตกต่ำลงในค.ศ. 1930 เศษ ๆ นี่เอง

เคราะห์ดีเป็นอย่างยิ่งที่มากซ์ได้ชี้ถ้าเห็น และได้ยกยาบ้องกันไว้ และยาที่จะบ้องกันนี้อยู่ในธรรมชาติของตัวโรคเองที่เดียว ความเจริญและการทำเครื่องจักรอุตสาหกรรม ที่นับวันจะใหญ่ยิ่งขึ้นไปทุก ๆ วันนั้น ทำให้เงินทุนไปกองอยู่ในมือของบุคคล2–3คน

“ขอให้พวกกรรมกรอย่าไปนำพาต่อเครื่องจักรเสียเลย และจงทำงานต่าง ๆ เพื่อตนเองเถิด––

โดยวิธีนี้เองคนทั้งปวงจะได้ไม่ต้องอดอีกต่อไป ซึ่งภาวะการอดยากขาดแคลนนี้เกิดจากความละโมบโลภมากของคน 2–3 คน"

เราจะชอบวาทะนี้หรือไม่ก็ตาม–มาก็ได้สรุปเอาไว้ว่า–

"ถ้าธินายทุนนิยังทำไปก็ค่อย ๆ แผ้วถางทางให้เห็นความจริงของระบบสังคม อย่างแน่นอนยิ่งขึ้นทุก ๆ ที และการที่เกิดการจลาจลขึ้นในระบบการบริโภคบริโภคนั้น ก็เป็นผลเนื่องมาจากการใช้ระบบซึ่งเสื่อมอันหนึ่ง ระบบเจ้าครองนครในครั้งโบราณซึ่งจะจำเป็นใช้ระบบม้วงไพบูลย์ร่วมกันกับอนาคตนั้นเอง"

คาลมากซ์ได้วางมือไปพยาบาลจุดที่เกิดโรคในระบบเศรษฐกิจสมัยใหม่ ซึ่งน้อยคนนักจะกล้าปฏิเสธความจริงในเรื่องนี้ได้ คาลมากซ์จะได้คัน

พบยารักษาโรคนี้ ซึ่งเป็นยาชนานอันชงัดหรือไม่ ขอให้ตั้งข้อสังเกตุซึ่งเป็นการสำรองภาวะเศรษฐกิจที่ผ่านไป คาลมากซ์ผู้เดียวเท่านั้น ซึ่งเป็นผู้ทำนายเมื่อค.ศ. 1877 ว่า การปฏิวัตระบบสังคมจะต้องเกิดขึ้นแน่ใน ประ เทศ รัส เซีย เป็น ประเทศแรก-

"ระบบของพระเจ้าซาร์ จะต้องล้มทะลายลงเรียบ ราบ เป็น หน้า กลอง เพราะว่ามันตั้ง อยู่ บน ราก ฐาน ที่ เป็น โคลน"

สมัยนั้นไม่มีใครสนใจและเชื่อว่า คำทำนายนั้นจะกลายเป็นจริงไปได้ ปัจจุบันหลักฐานในทางเศรษฐกิจของคาลมากซ์ ประเทศสหภาพสังคมนิยมโซเวียตรัสเซียซึ่งเป็นประเทศสาธารณรัฐ ได้

รับเอาไปนับถือเสมือนอย่างคัมภีร์ ในทางศาสนาคริสต์ทีเดียว

—๕—

คาดมากซ์พอมีชีวิตที่จะได้เห็นงานอันมหาศาลของตน ซึ่งได้ถูกต้อนรับโดยประชาชนชั้นกรรมาชีพ คือหนังสือที่พิมพ์ออกมาจำหน่ายนั้นพอจะแต่งเล่ม 2–3 ส่งไปยังโรงพิมพ์ "เขาก็ประสบมรณะกรรมอย่างกระทันหัน โดยมีปากกาคามืออยู่" มากซ์ได้ป่วยเป็นผีผักบุ้งอย่างรายแรง ซึ่งพุ่งขึ้นมาเป็นเวลาหลายปี กระทำให้ร่างกายทรุดโทรมจะกลายเป็นง่อยไป และเป็นรุนแรงยิ่งขึ้นในระยะ 2–3 ปีที่ใกล้จะสิ้นชีวิต โรคนี้ได้ทำลายประสาทสมองของเขาเป็นอย่างมาก กระทำให้มีอาการปวดศีรษะอยู่เนือง ๆ ในปี 1881

ตอนปลายนี้เขาก็ป่วยเป็นโรคมหาทวมปอด ภายใน
ร่างกาย ภริยาของเขายู่อกหัวหนังกถึงแก่กรรม
ด้วยโรคมะเร็ง เขาได้จัดการทำศพภริยายอดรักเป็น
อย่างดี และเห็นหน้ากันเป็นครั้งสุดท้ายแล้วเขาก็ต้อง
ผจญกับความทุกข์ทรมานอยู่ในโดดแต่เพียงคนเดียว
เขาเลี้ยงบุตรน้อยๆไปตามยะถากรรม ธิดาคนหนึ่ง
ของเขาได้เขียนจดหมายถึง เพื่อน เล่าเหตุการณ์อัน
น่าสังเวชให้เพื่อนฟังว่า "คุณแม่ต้องนอนป่วยอยู่
บนเตียง ในห้องใหญ่ซึ่งอยู่ด้านหน้า และ **ท่านโม**
(เป็นนามสมัญญาของคาลมากซ์ ที่ ครอบ ครัวของ
เขาเรียกเขา) อยู่ในห้องข้างหลัง ท่านทั้งสองนม
ชีวิตซึ่งเคยสนิทสนมกันมาก แต่มิได้อยู่รวมกันใน
บั้นปลายของชีวิตท่านโมเมื่อรู้สึกค่อยยังชั่วขึ้น ใน
เช้าวันนั้นฉันจะลืมเสียมิได้เลย เมื่อรู้สึกตัวว่าท่าน
มีกำลัง พอจะย่างไปยังห้องของคุณได้ ท่านก็ได้
เข้าไปและได้คุยกันกระหนุงกระหนิง เหมือนคู่รัก

หนุ่ม ๆ สาว ๆ อีกครั้งหนึ่ง คุณแม่นั้นเหมือนเด็ก
สาวที่น่ารัก และคุณพ่อเสมือนเด็กหนุ่มผู้สง่างาม
เข้าอยู่ร่วมห้องกัน แทนที่จะดูว่าเป็นตาแก่ที่มีโรค
ครอบงำอย่างรุนแรง และแทนที่จะดูว่าเป็นยายแก่
จวนจะตายอยู่แล้ว นี่แหละมันเป็นวาระสุดท้ายที่
ท่านจะได้อยู่ร่วมกัน และหลังจากนี้ท่านทั้งสองก
แยกกันจนกัดปากสำนึก

ท่านผู้หญิงมากซ์ได้ถึงแก่กรรม เมื่อวันที่ ๒
ธันวาคม ค.ศ. 1881 และหลังจากนั้นอีก 15 เดือน
ต่อมา ท่านมากซ์ก็ได้ตายตามไปอีก-

เลนิน

NIKOLAI LENIN

(VLADIMIR ILYICH ULIANOV)

เมื่อเดือนพฤศจิกายน วันที่ ๗ แห่งปีค.ศ. ๑๙๑๗ นั้นเป็นวันที่ได้ถูกจารึกลงในประวัติศาสตร์ของชาติรัสเซีย • เป็นวันที่ทุก ๆคนไม่สามารถจะลืมมันได้ เป็นวันที่เปลี่ยนหน้ามือเป็นหลังมือ– เป็นวันที่เปลี่ยนเก่าเป็นใหม่ และเปลี่ยนสันทุก ๆ สิ่งที่ไม่เหมาะสม และเป็นวันที่เกิดการรุนแรงที่สุดในประวัติศาสตร์ของชาติ เป็นเวลาหลายเดือนมาแล้วที่รัสเซียมีการเมืองที่ไม่มั่นคง พระเจ้าซาร์ทรงยึดถือการกระทำที่รุนแรง ฉะนั้นจึงถูกคว่ำลงจากราชบัลลังก์อย่างไม่เป็นท่าและรุนแรงเช่นเดียวกัน ประชาชาติรัสเซียเบื่อสงครามอย่างถึงขนาด เห็นว่าไม่มีเหตุผลอะไรอีกแล้ว ที่

จะทำสงครามต่อสู้กับเยอรมันอีกต่อไป เพราะพระเจ้าซาร์กล่นพระชนม์ลงไปแล้ว แต่เคอเรนสกี ผู้เป็นประธานาธิบดีแห่งมหาชนรัฐรัสเซีย ซึ่งได้ดังขึ้นใหม่นั้น มิได้แสดงท่าทีแม้แต่น้อย ว่าจะยอมเลิกสงคราม ประชาชนจึงเสียรู้สึกว่าเขาทั้งหลายถูกหักหลังเสียแล้ว สงครามได้เป็นฝ่ายที่ดูดเลือดและกำลัง ของประชาชนชาวรัสเซียให้อ่อนเปลี้ยลงไปสิ้น มีการจำกัดอาหารถึงจนกระทั่งคนหนึ่งจะต้องกินขนมปังวันละเศษ ๓ ส่วน ๔ ของปอนด์ และมีการขาดแคลนเป็นเวลาหลาย ๆ วันเสียอีกด้วย ในเมืองเปโตรกราดทารกมากกว่าครึ่ง มิได้มีนมกินเป็นเวลาหลายสัปดาห์ ในแนวหน้าของสนามรบทหารผอมเหลือแต่ซี่โครง หิวกระหายและไม่มีรองเท้าบูตจะสวม เพราะได้ต้มกินกันจนหมด พวกทหารได้ส่งผู้แทนไปยังกรุงเปโตรกราด ขอร้องให้เลิกสงคราม ในหนังสือ

นั้นกล่าวว่า

"สหายทั้งหลาย เรากำลังอดอาหาร อยู่ในสนามเพลาะ ร่างกายของเราแข็งชาด้วยความหนาว เพราะขาดเสื้อผ้าที่จะให้ความอบอุ่น เรากำลังจะตายลงไปทีละคนสองคน โดยไม่มีเหตุผลอย่างใดเลย เราหวังกันว่า การขบถของท่านเคอเรนสกีคงจะนำสันติภาพมาสู่เรา แต่ณกาลบัดนี้ รัฐบาลของเราซึ่งยังสั่งห้ามมิให้เราพูดถึงเรื่องเหล่านี้อีกต่อไปเสียอีกด้วย – – –"

ศานติภาพเท่านั้น ซึ่งจะเป็นพิภพของผู้ยากจนและผู้ที่หิวโหยแหละคือความฝันของเหล่าทหารและประชากร เพื่อจะให้สนองรับกับความฝันอันนี้ จึงได้เกิดมีใบปลิวปฏิวัติ ชักชวนกันก่อให้เกิดมีคลัญญี ทั่วไปในหมู่ชนชาวรัสเซียน ที่มีหัวปั้นประชาธิปตัยที่รุนแรง และรักสันติภาพ–และ

เป็นยิว

เมื่อไม่ได้รับคำตอบพวกทหารก็พากันเดิก
สงครามเสียเอง มีพวกกรรมกรและพวกบ้านนอก
ที่ยากจนเข้าร่วมด้วย ต่างพากันประกาศแจ้งว่า
"ระบบทรราชนั้นมีมาเพียงพอแล้ว สงคราม
ก็น่าจะพอกันที!

พวกเหล่านี้ไปชุมนุมกัน ณ ที่แห่งหนึ่ง และ
ทั่วทุกหนทุกแห่งต่างกรองประกาศชนิดนี้ เสียง
กึกก้องโกลาหล จะได้เห็นควันบุหรี่หนาทึบจนไม่
สามารถจะตัดได้ด้วยมีด มีเสียงตะโกนกู่ก้องอยู่
ไม่ขาดระยะเลย มีประชาชนสวมเสื้อผ้าขาดกระรุ่ง
กระริ่งคล้ายผ้าขรุ เคลื่อนไหวไปมาเป็นกลุ่ม ๆ
ต่างก็ชูกำปั้นซึ่งกำแล้วแน่นสู่งสลอน พวกเหล่านี้
ใบหน้าขาวซีดด้วยความอดอยาก ซึ่งถึงแม้จะมี
ความโกรธมากสีหน้าของเขาก็ไม่อาจจะแดงได้
เพราะอมไว้ด้วยโรคภัยไข้เจ็บ เมื่อมองดูดวงตา

ของเขาทั้งหลาย ก็จะแลเห็นว่าดวงตานั้นอิดโรย
ด้วยความป่วยไข้ แต่ก็แฝงไว้ด้วยประกายเพลิง
แห่งความเกลียดชัง และความหวัง

พวกนักยุยงทั้งหลายได้ลุกขนพูดปลุกใจทีละ
คน ๆ ด้วยคำพูดอันก่อให้เกิดความรู้สึกน้อยเนื้อ
ต่ำใจ และเป็นน้ำมันที่นำเข้าไปราดลงในกองเพลิง
ซึ่งกำลังลุกโชติช่วงอยู่แล้ว ต่างพูดกันถึงวิถีทาง
แห่งชีวิตใหม่ ทรอสกี้ ได้มีคำพูดซึ่งเชือดเฉือน
เข้าไปในส่วนลึกของหัวใจ คล้ายกระสุนปืนซึ่งยิง
ซ้ำ ๆ เข้าไปว่า "ลัทธินายทุนแบบจักรพรรดิ
นิยม จงพินาศฉิบหาย!" เสียงนกไดดังก้อง
ฝ่าเข้าไปตลอดโลก ซีโนวิเอป พูดด้วยน้ำเสียง
อันสั่นด้วยอารมณ์สะเทือนใจ และประกาศว่า

"วันนี้แหละคือเป็นวันที่เราจะต้องคิด
บัญชี แก่มนุษย์ที่กดขี่พวกเราทั้งหลาย โดย
ฉะเพาะ พระเจ้าไกเซอร์วิลเฮล์มผู้พิฆาต

ประชาชาติทั้งปวง ”

ผู้แทนทหารผู้หนึ่ง ได้ลุกขึ้นพูดชักชวนประชาชาติทั้งหลายให้หยุด “การฆ่าฟันกันโดยไร้สติ ซึ่งเรียกกันว่าสงคราม – ”

และเมื่อสิ้นทรกถาเบื้องแรกได้ยุติลงแล้วที่ประชุมทั้งหมดนั้นก็ได้ลุกขึ้นร้องเพลงสากลนิยม มีใจความว่าดังนี้

“นี่คือการต่อสู้ครั้งสุดท้าย พวกเราจงกลับไปอยู่ณะที่ของตนเถิด คณะพรรคสากลประชาชาติ จะต้องเป็นชาติมนุษย์อันหนึ่งอันเดียวกัน !”

เมื่อสิ้นเสียงเพลงที่ร้องจบลงแล้ว เลนิน นักพูดคนสำคัญผู้หนึ่งที่ได้พูดเป็นคนสุดท้าย บุรุษผู้นี้มีลักษณะเป็นคนศีรษะล้าน บุคคลิกภาพดูเป็นคนชาวบ้านสามัญทั่วๆอะไรคนหนึ่ง ไม่มี

บุคคลิกลักษณะแสดงให้เห็นปมเด่นที่สำคัญ
อะไรเลย เขาสรวมเนื้อชั้นนอกที่ขาดวิ่น
เทอะทะ สรวมกางเกงซึ่งมีกระเป๋ามากรุงรัง
และยาวรุ่มร่ามดูเป็นกาตูนทีเดียว ในขณะ
ที่เขาได้ลุกยืนขึ้น ประชาชนผู้ยืนนั่งอยู่นั้น
รู้สึกว่ามีปฏิกิริยาแสดงการคารวะและนับถือ
เขามาก เสมอด้วยพระเจ้าเขาพูดด้วยมีน้ำตา
นองหน้า พูดไปด้วยและสอึกสะอื้นไปด้วย

"ทหารผู้เฒ่าซึ่งมีพันหักหรอและ
ศีรษะล้าน กำลังคร่ำครวญสอึกสอื้นประดุจ
ทารก"

ประชาชนพลเมืองผู้พึงสุนทรกถาของเขา
ต่างก็พากันร้องไห้และหัวเราะและตะโกนแล้วตรูเข้า
ล้วมกอดซึ่งกันและกัน ดูประดุจจะเป็นบ้าไปตาม ๆ
กัน ทั้งนี้ด้วยความรู้สึกภิรมย์ยินดีอันมิเคยมีมาแต่
ก่อน เลนินเกาะขอบทางสำหรับแสดงสุนทรพจน์

ใช้สายตาอันเล็ก ๆ ใสแจ่วเหมือนถูกบัด ซึ่งกระพริบอยู่เสมอนั้นกวาดมองไปทั่วยังฝูงชนซึ่งยืนนิ่งรออยู่ เพื่อให้เสียงระเบงเซงเซ่นั้นสงบลงเสียก่อน

เดี๋ยวนี้ฝูงชนจำต้องนิ่ง ทุก ๆ คนกำลังชะเง้อนงพิงผู้แทนของพระผู้เป็นเจ้าเมสสอาห์(Messiah) ซึ่งเป็นผู้แทนของชาวบ้านนอก แตะกรรมกรผู้ยากจน จะเริ่มกล่าวสุนทรพจน์แล้ว เป็นความจริงเสียงของเขาไม่กังวานน่านับถือ คล้ายกับเสียงของคุณครูผู้ใหญ่ยิ่ง ซึ่งจะได้พูดกับเหล่านักเรียนในวันเปิดภาคเรียน

"บัดนี้เราจะได้เริ่มต้นก่อสร้างระบบสังคมขึ้นใหม่แล้ว"

ลักษณาการนั้นเอง ได้เริ่มยุคอันมหรรศจรรย์ซึ่งทำให้ทั่วโลก—หวั่นไหว เพราะความรู้สึกแห่งชาติมนุษย์ได้ขึ้นยอดสูงสุดแล้ว

—๒—

น้อยคนนัก ซึ่งเป็นบุคคลในประวัติศาสตร์จะได้เป็นที่รักใคร่นิยมชมชอบของประชาชนดังเช่นเลนิน "ฉันได้เห็นท่านเลนินพูดกับศานศิษย์ของท่าน" วอลเตอร์ ดูแรนติ นักประวัติศาสตร์ผู้หนึ่งได้เขียนไว้ "ชายรูปร่างสันทัดเล็กและดูมีธุระผู้นั้น--- ได้รับการต้อนรับยินดีเหมือนดังพ่าร้อง-- เมื่อฉันเหลียวหน้าไปทางเสียงนั้น ก็ได้เห็นความรู้สึกที่แสดงอยู่ในดวงหน้าของคนทั้งหลายนั้น มีประกายต่อเขา มันเป็นประกายแห่งความรู้สึกคารวะยำเกรง ต่อพระผู้เป็นเจ้าโดยแท้"

เลนินเป็นที่บูชาอย่างสุดซึ้งของปวงชน เพราะว่าเขามีลักษณาการเป็นสามัญชนอย่างน่ามหรรศจรรย์ เขาได้ทำประวัติไว้มากในเชิงใช้

สติปัญญา อันมีอำนาจของเขาในการทำกิจการต่อพี่น้องร่วมชาติ เขาได้อธิบายความคิดความอ่านต่อดุดมการทั้งหลายแหล่ ที่ยากที่สุดเกินที่ประชาชนจะเข้าใจได้ โดยอาศัยคำพูดอย่างสามัญง่าย ๆ เขาคิดอย่างไรเขาก็พูดไปโดยแท้จริงอย่างนั้น ถึงแม้แห่งการพูดของเขามีได้มี "สำนวน การเมือง" ซึ่งโดยมากมักจะพูดกันว่า "ขาว" แล้วก็หมายความว่า "ดำ" การกระทำทั้งหลายแหล่ของเขาเต็มไปด้วยความซื่อสัตย์สุจริตโดยแท้จริง สุนทรกถาของเขารู้สึกว่ามีน้ำใสบริสุทธิ์ซื่อตรง ออกมาจากใจหัวใจโดยแท้ ถ้าหากเขาได้ทำสิ่งใดผิดพลาดไป เขาก็เป็นคนแรกที่ยอมขอโทษมาโดยทันที แต่เมื่อมองดูอีกแง่หนึ่ง ดูว่าเขาเป็นคนที่มิได้มีความปรารถนาใด ๆ ในการที่ความผิดนั้นได้กระทำขึ้นโดยรู้สึกว่าผิดและเบื่อเผย—โดย ฉะเพาะ ใน การ หน้า ไหว้ หลัง หลอกของผู้อื่น คือเขาจะไม่ยอมอภัยโทษให้แก่ผู้

ที่คตโกงเลย เมื่อความปรากฏแก่เขาว่ารัฐบาล
จักรพรรดินิยม ได้กระทำสัญญาลับซึ่งเป็นเหตุให้
เกิดมหาสงครามโลกแห่งปี 1914 เขาก็ได้เปิดเผย
เอกสารนั้นทันที และเสนอตัวขึ้นสู่ตำแหน่งสัตรูของ
พวกนักการเมืองผู้คตโกงตลอดทั่วทั้งโลก
ตลอดชีวิตของเขา เขามีความประสงค์สิ่ง
เดียวเท่านี้คือ–อยากจะจัดตั้งองค์การระบบสังคม
ซึ่งหลักใหญ่ ๆ จะเป็นเครื่องบ้องกัน มิให้มีการกด
ขี่ข่มเหง–การใช้แรงกายจนสิ้นกำลัง ให้ทุก ๆ คน
มีงานทำ และมิให้มีแผนการณ์ประทุษร้ายกันใน
ระหว่างชาติ – และไม่ให้มีการสงครามใด ๆ เกิด
ขึ้นเลย

ด้วยความประสงค์อันนี้ เขาจึงยอมพลีตัวเอง
เพื่ออุดมการของเขา โดยมิได้คำนึงถึงประโยชน์
ส่วนตัวเลย เลนิน เกิดเมื่อปี ค.ศ. 1870 ใน
ตระกูลชนกลาง บิดาของเขาเป็นผู้ตรวจการ

โรงเรียน และมารดาเป็นธิดาของนายแพทย์ใหญ่
ผู้มีชื่อเสียงผู้หนึ่ง – เขาได้เจริญวัยขึ้นในท่ามกลาง
พวกนักปราชญ์ราชบัณฑิตย์ และคนสำคัญของ
ประเทศ เมืองที่เขาถือกำเนิดมานั้นชื่อเมือง ซิม
เบิดสก์ ซึ่งเมืองนี้ครั้งหนึ่งเคยเป็นเมืองศูนย์
กลางแห่งการจลาจลมาแล้ว เมื่อยังเป็นเยาวมานพ
อยู่นั้น เขาได้ดื่มและนิยมชมชอบ ในชีวะ
ประวัติและการกระทำของ สเตนการาซิน หรือ
อีกนัยหนึ่งคือโรบินฮูดแห่งรัสเซีย บุรุษผู้นี้
เป็นโจรผู้ดี ที่ทำการปล้นสดมภ์คนรวยมาเพื่อแจก
จ่ายแก่คนจน สเตนการาซินได้พาพรรคพวกตระ
ไปมาทั่วท้องทุ่งหญ้าสะเตบ โดยขบวนม้า เพราะ
เขาเคยเป็นทหารม้ามาก่อน เขาได้รับสมัญญาว่า
“ผู้ให้สิ่งแก่ผู้ถูกกดขี่” เขาได้เคยแล่นเรือ
ขึ้นไปตามลำน้ำวอลการ์ ได้กู่ตะโกนให้ชนชั้น

กรรมกร. ชาวนาที่ยากจน. พวกคนใช้. พวกลับจ้าง ซึ่งมีชีวิตประดุจพวกทาษ ให้เป็นขบถต่อพระเจ้าแผ่นดิน เขาได้จับผู้ว่าราชการจังหวัดโยนออกมาจากหอคอยอาศรัยคัน เขาได้โยนพนักงานเก็บภาษีผู้คดโกงลงเชือกหนึ่ง และทำให้ชนชั้นผู้ดีต้องถึงซึ่งความฉิบหายเป็นจำนวนมาก ผลที่สุดเขาได้ถูกจับตัวได้ที่เมืองซิมเบิดส์กะ และถูกแขวนคอตายที่จัตุรัสสาธารณะแห่งหนึ่ง— บรรยายนี้ได้เป็น วีระบุรุษของปวงชนอย่างมหาศาล เป็นคนหนึ่งที่มีชื่อปรากฏอยู่ในนวนิยายปรำปรา และเพลงโบราณ มหาชนได้พูดกระซิบกระซาบกันว่าสักวันหนึ่งคงจะมีสเตนกา ราซิน อีกคนหนึ่งก่อกำเนิดขึ้นมา และการปฏิวัติของเขาจะต้องสำเร็จ! ประชาชนไม่กล้าพูดออกมาดังๆ เพราะกลัวสายตับของพระเจ้าซาร์ ซึ่งมีอยู่ทั่วทุกหัวระแหงเป็นจำนวนมากมาย และได้ยินเข้า

สเตนกา ราซิน คนใหม่ก็ได้ปฏิสนธิขึ้น
แล้วจริง ๆ และจากนครซิมเบิดส์กะนั่นแหละ พ่อ
หนุ่มน้อย เลนิน วราดิเมอร์ นมแก้มแดง
เมียเขาได้ยินถ้อยคำเช่นนั้นและถูกยกย่อง ผู้ช่วย
ประเทศรัสเซียคนใหม่ บุตรของนักการศึกษาและ
นายแพทย์นั่นแหละ เป็นเบื้องต้นของนิยายปรำปรา
อันเก่าแก่ของรัสเซีย เขาอาจเป็นท่านผู้นำก็ได้ – –
– – ใครจะรู้ในวันข้างหน้า

แต่ท่านบิดาและมารดาได้ให้โอวาทเตือนสติ
อย่างเรื่องนั่นแก่เขาอย่างแข็งแรง ทั้งนี้เพราะว่ามัน
เป็นสิ่งที่น่ากลัว ในการอยู่ภายใต้การปกครองของ
พระเจ้าซาร์ ท่านทั้งสองได้ทำการปลุกผังบดรน้อย
ให้เป็นชนชั้นผู้ดีอันมีจะกินชาวรัสเซีย ซึ่งเป็นที่
นับถือของประชาชน เพราะว่าล้วนอยู่ในฐานะเช่นนั้น
แล้วจะปลอดภัยที่สุด แต่ทางดำเนินชีวิตอันนั้น
เต็มที่เดียว

ท่านทั้งสองจึงได้ส่งบุตรน้อยไปเข้าศึกษาใน ร.ร.ชั้นสูงแห่งเมืองซิมเบิดสกะ มีอาจารย์ใหญ่ชื่อว่า **เคเรนสกี้** ท่านอาจารย์ผู้นี้มีบุตรชายอายุราว ๑๗ ปี ราวคราวเดียวกับเลนิน เคเรนสกีนอยกเป็นนักไฝ่ผันเช่นเดียวกับเขาเหมือนกัน แต่ทั้งสองคนนี้ผันต่างกัน แม้ว่าทั้งสองคนนี้อยากจะเห็นรัสเซียมีความเจริญและยุติธรรม แต่เคเรนสกีกเทียวแต่ผันแดคอยอยู่ ส่วนวราดิเมอร์ เลนินนั้นกะเหียนกะหือรือที่จะทำด้วยตนเอง

ถึงแม้ว่าเขาจะอยู่ในวัยเยาว์ เขากมเชอปฏิวัติรฝังรากลึกลงไปแล้วในชั้นหัวใจของเขา เขามักจะซ่อนตัวอ่านใบปลิวปฏิวัติรซึ่งเขียนโดย เฮิตเซน "ทั่วทุกมุมเมืองแห่งประเทศอันใหญ่โตของเรานี้ นับตั้งแต่แม่น้ำดอนไปจดภูเขาอูรานและตั้งแต่แม่น้ำวอลกาไปถึงคานิบเปอร์ เสียงคร่ำครวญของประชาราษฎรได้กังวานขึ้น

เสียงร่ำพึงร่ำพรรณกำลังเกิดขึ้น---- โอ้ประชาราษฎรเอ๋ย !”

น่เป็นเสียงร้องของพวกนักปราชญ์ ได้ยินไปจนกระทั่งโรงเรียนชั้นสูง และช่วยฝูงชนแลให้การศึกษาแก่เขา และจงกระทำการช่วยเหลือเขาเถิด เมื่อท่านสามารถจะช่วยเหลือได้ ฝูงชนนั้นยังคารวะในการกระทำและความเข้าใจของท่านน้อยนัก วันหนึ่งได้มีผู้ใจบุญเจ้าของที่ดินคนหนึ่งมีนามว่า เบตรา เชบสกี ได้สร้างบ้านเป็นจำนวนมากมายให้ชาวบ้านที่ยากจนอยู่ แต่พวกคนยากจนเหล่านั้นพากันส่งสัยว่า คนมั่งมีไฉนจะมาเออเพื่อคนจนดังนี้ คงจะต้องคิดการมิดีมิร้ายอันลึกลับซับซ้อนอันร้ายแรงต่อพวกเขาทั้งหลายเป็นแน่–

“ไฉนคนรวยจึงมีเจตนามาช่วยเหลือเราผู้เป็นคนจนดังนี้ ?”

ในที่สุดก็พากันวางเพลิงเผาบ้านเหล่านั้นเสีย

ถอดถายไปหมด

โอ้ ! วิญญาณอันหลับอยู่ ซึ่งมีโมหะอันโง่เขลาและยากจนเอ๋ย ! ท่านต้องดูเขาและช่วยเหลือเขา สั่งสอนเขาเหมือนกับเด็กเล็ก ๆ พวกเหล่านี้คือสัตว์มนุษย์ซึ่งจะต้องสั่งสอนให้เข้าใจ เขามีคติถูกนำไปในทางนรกถ้ามาก จนชั้นผู้ปกครองรัสเซียถือว่าพลเมืองผู้ยากจนไม่ใช่มนุษย์ หากแต่เป็นสัตว์ซึ่งใช้สำหรับบรรทุกของ ให้ทำงานหนัก เหมาะสำหรับใช้ไถนาเมื่อขณะมีชีวิตอยู่ และเหมาะสำหรับใช้เป็นปุ๋ยเมื่อตายแล้วเท่านั้นเอง

พวกผู้ปกครองประเทศซึ่งเหยียบหลังราษฎรกดจมลงไป จนมีคนนับจำนวนพินาศฉิบหายเถิด !

ในปี ค.ศ. 1886 มีนิสิตมหาวิทยาลัยหนึ่ง ได้วางแผนการณ์สังหารชีวิตพระเจ้าซาร์ แต่คณะรัฐบาลได้ค้นพบแผนการณ์นั้นเสียก่อนที่จะมีการลงมือดำเนินการ พวกนิสิตเหล่านั้นจึงถูกประหาร

ชีวิตนิสิตนักหนุ่มคนหนึ่งในจำนวนที่ถูกประหารชีวิต
น มีนามว่า อาเล็ก ซันเดอร์ ยูเลียนอฟ ซึ่ง
เป็นพี่ชายคนใหญ่ของเดนิน

มรณะกรรมของอาเล็กซันเดอร์ผู้พี่ เป็นการ
กระเทือนใจอย่างแรงซึ่งคกรุ่นอยู่ในหัวใจของเดนิน
อย่างไม่มีวันสิ้น สมุดบริทกประจำตัวหน้าสุดท้าย
ของเดนินเมื่อยกจากโรงเรียน ได้ถูกอาจารย์ใหญ่
บันทึกลงไปว่า "มีความสามารถเป็นอัจฉริยะ-
มีวิริยะภาพแรงกล้าไม่ท้อถอย - มีขันติคุณ
และความอดทน-และมาเรียนสม่ำเสมอ มิ
ได้ขาด" เป็นความจริงเพราะนับแต่บัดนี้ไป เขา
จะได้ใช้ความสามารถอันเป็นพิเศษนั้น และวิริยะ
อุตสาหะอย่างไม่ท้อถอย ในเรื่องการปฏิวัติ และ
จะต้องแก้แค้นแทนพี่ชายของเขา และสัญญาณของ
ชาติจะต้องได้รับการตอบแทน ชะตาชีวิตของเขา
เด่นไปในทางนี้

—๓—

วิถีชีวิตของเขานั้นแจ่มกระจ่างยิ่งนัก แต่เต็มไปด้วยความยากลำบากและอันตรายที่สุด เพราะเขาเป็นพี่น้องกับ "นักก่อกวนซึ่งได้ถูกสาปลงนรกไปแล้ว" เขาเป็นคนเด่นที่เดียว "จงเฝ้าดูเขาอย่างใกล้ชิด ถ้าหากเขาแสดงอาการอย่างใดที่เห็นว่าเป็นการเหลวไหล ก็จงไล่เขาออกจากทางที่เดียว" เลนินได้เข้าไปศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยกาซาน และในปลายปีแห่ง ค.ศ. 1887 ก่อนหน้าวันคริสมาศของปีนั้น เขาก็ถูกไล่ออกจากมหาวิทยาลัย เมื่อก่อนจะออกจากมหาวิทยาลัยเขากล่าวว่า "เจ้าพวกนักเรียนเบื่อกเหล่านี้ใช้อิทธิพลอย่างเลวมาก"

เขาได้ออกจากมหาวิทยาลัยแล้วหาได้หยุดนิ่งอยู่เฉย ๆ ไม่ ได้ศึกษาต่อเป็นส่วนตัวอยู่เป็นเวลา

ถึง 4 ปีเต็ม ผลที่สุดก็สำเร็จผ่านการสอบเข้าเป็น
นักศึกษาของมหาวิทยาลัยกฎหมายได้ คือมหา
วิทยาลัยเซนต์ปีเตอรส์เบิกร์ และผ่านการสอบได้
ได้เป็นเนติบัณฑิตย์ ภายในไม่ช้าได้เข้าเป็นสมาชิก
เนติบัณฑิตยสภาเมื่ออายุเพียง 23 ปี ได้
เข้าทำงานอยู่ในกองคดีได้สักหน่อย ก็ถูกเนรเทศ
ให้ไปอยู่ไซบีเรีย ในฐานะเป็นบุคคลที่จะเป็น
อันตรายอย่างร้ายแรงแก่ประเทศชาติ โดยเขาได้
เขียนใบปลิวมีใจความว่า

"พวกกรรมกรชาวรัสเซียนั้น จำเป็น
จะต้องว่า ระบบ การ ปกครอง สมบูรณาญา
สิทธิราชเสีย และนำพวกไพร่สามัญชนชาว
รัสเซียนไปสู่ทางอันตรง -- คือการ ปฏิวัติ
เป็นคอมมิวนิสต์" คำทำนายอันศักดิ์สิทธิ์
ถ้าหากแม้ว่า รัฐบาลรัสเซียได้ ตระหนักถึงใจ ความ
อันท่องแท้แล้ว วราดิเมอร์ เลนิน จะไม่ได้ถูก

เนรเทศไปไซบีเรียเลย แต่เขาจะต้องประสพชะตา
กรรมเช่นเดียวกับอาเล็กซันเดอร์ พี่ชายของเขานั่น
ทีเดียว

ฉะนั้นเขาก็ต้องไปตามคำสั่งเนรเทศ ซึ่งเท่า
กับส่งไปให้ตายนั่นเอง เขาต้องต่อสู้กับชะตากรรม
ด้วยน้ำใจของวีรบุรุษอย่างสูงบ ความคิดคำนึง
ของเขามิได้มีอะไรนอกมา ว่าเป็นความบา
บอของเส้นประสาทเลย ซึ่งพวกเพื่อนๆ ของเขา
มักประสพโรคชนิดนี้กันโดยมาก ในท่ามกลาง
ความผันผวนแห่งความพินาศฉิบหาย เป็นเนื่องนิจ
เขาได้ดำเนินกะการวางแผนการณ์ของชีวิตต่อไป
เขาทางานของเขาทุกๆ คนด้วยความกระฉับกระเฉง
เยี่ยงนักวิทยาศาสตร์ ผู้คร่ำคิดแต่จะสะสางสมการ
หรือไม่ก็เยี่ยงทนายความ ผู้ตระเตรียมการต่อสู้คดี
ไซบีเรียเป็นสถานที่เหมาะนักสำหรับจะบ่มบัจจัย
แห่งการเมืองของเขาให้สุกงอม เขาได้วาดแผน

การณ์แห่งระบบเศรษฐกิจ คือคิดเปลี่ยนจากระบบทาสในสมัยเจ้าผู้ครองนครมาเป็นระบบนายทุน และจากระบบนายทุนมาเป็นระบบลัทธิคอมมิวนิสต์ และหันเหียนเวียนวนจากระบบชนชั้นสูงทปกครองประเทศมาเป็นระบบสมบูรณาญาสิทธิราช และจากสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบบประชาธิปไตย จากสิทธิแห่งพระผู้เป็นเจ้าซึ่งได้ประทานให้แก่สิทธิของมนุษย์เป็นหมู่น้อยซึ่งต้องรับผิดชอบคนหมู่มาก และจากระบบทรชนของพวกเจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดินมาเป็นระบบจอมบงการแห่งพวกไพร่สามัญชน และโดยส่งบสันติภาพที่สุดเขาได้ใช้ดินแดนของเขาในการวางรากฐานสำหรับรัฐในอนาคต – คือรากฐานร่วมวงศ์ไพบูลย์ในบรรดาคนที่โลกลืม – คนที่เขาลืมเสียแล้ว–

เขาได้เพื่อนที่ซื่อสัตย์คนหนึ่ง ช่วยเหลือ

กิจการของเขา เพื่อนผู้นมชื่อว่า นาเดสหะดา
คอนสแตนติโนวา กรุบสกายา เขาได้พบกับ
เธอใน สมัยที่เขาทำการปฏิวัติใน กรุงเซนต์ปีเตอร
สเบิก และ ณ บัดนี้เขาก็ได้พบกับเธออีกครั้งหนึ่ง
คือเป็น สหาย ที่ร่วม ถูก เนรเทศ ด้วย กันในไซบีเรีย
เธอเป็นผู้ทำงานร่วมกับเขา เป็นผู้นำความสุขมาสู่
ชีวิตเขา และเป็นเลขานุการีของเขา และท้ายที่
สุดก็กลายเป็นภริยายอดรักของเขา ทั้งสองคนได้
ร่วมกันเขียนหนังสือชื่อว่า "ความเจริญของลัทธิ
นายทุนของรัสเซีย" เป็นหนังสือเล่มเดียวที่มีคุณ
ค่าเท่ากับพระคัมภีร์ใหม่แห่งลัทธิคอมมิวนิสต์ ซึ่ง
ออกหลังจากพระคัมภีร์เก่าของท่านคาลมากซ

ภายหลัง จากการ ที่ได้ จัดการ พิมพ์ จำหน่าย
หนังสือนี้ไม่นาน ระยะเวลาการเนรเทศของเขาก็
ได้สิ้นสุดลง คือในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1900
แต่เขายังไม่สามารถจะ กลับคืนไปยังปิตุภูมิของเขา

ได้ เขาจึงได้เดินทางไปยังเมืองมิวนิค ซึ่งณะที่นั้นเขาได้จัดการพิมพ์หนังสือเพื่อก่อให้เกิดการปฏิวัติรัชนอกเรื่องหนึ่งชื่อว่า "ประกายไฟ"

"จากประกายไฟนี้แหละ จะได้เกิดเป็นเปลวเพลิงอันร่งโรจน์"

แม้อายุของเขาจะพึงได้ 30 ปีเท่านั้น เขาก็ได้ถูกยกย่องบูชาจากเพื่อนร่วมชาติด้วยความนับถืออย่างจริงใจเป็นจำนวนมาก เขาได้ถูกยกย่องให้เป็นผู้นำแห่งพรรคชาวรัสเซียแซงมีนามว่า เสรีรุนแรง (Radical) และแล้วเจ้านาทแห่งกรุงเบอร์ลินก็ได้เริ่มมองดูเขาด้วยความสงสัย เกรงว่าเขาจะก่อให้เกิดพรรคเสรีรุนแรงแห่งเยอรมันขึ้นด้วย จึงได้ใส่ให้เขาออกจากอาณาจักรแห่งเยอรมัน และแต่บัดนั้นไปเขาก็เริ่มมีชีวิตอันระหกระเหินร่อนเร่ไปตามที่ต่าง ๆ ด้วยหัวใจของอัจฉริยะบุรุษผู้เต็มไปด้วยแผนการณ์ของการต่อสู้เพื่อชุมชนจะใคร่แต่

กำจัดเขาให้ออกไปจากแห่งใดก็ได้ แต่จะขับไล่ความนึกคิดและแผนผังในสมองของเขาหาได้ไม่ ณ บัดนี้ได้เกิดการต่อสู้อย่างรุนแรงขึ้นในสมองของเขาเป็นทวีคูณ เขามีแผนผังที่เตรียมพร้อมอยู่ในมองของเขา เพื่อต่อสู้กับรัฐบาลรัสเซีย เขากล่าวว่า "ในจำนวนคนชั้นตรงทุก ๆ คนในการปฏิวัตร เราจะพบเพียง 39 คนเท่านั้น ซึ่งทำการต่อสู้แบบอสุรกาย อีก 61 คนนั้นโง่ทึ่มอย่างไม่มีอะไรเปรียบ แต่พวกอสุรกายนี้เราคบกับเขาได้ง่าย แต่ผลที่สุดพวกเหล่านี้ก็คือคนบ้านี่เอง แต่จะเปรียบกับพวกคนโง่นั้นไม่ได้ เขาทั้งหลายจะกระเหี้ยนกระหือรือที่จะเริ่มการปฏิวัตร โดยชิงสุกก่อนห่ามก็ตาม หรือว่าเจ้าพวกเหล่านี้มีความประสงค์ก็จะยืดเยื้อเวลาไปจนมันสายเกินการไปก็ตาม ระหว่างเหล็กที่เผาไฟอยู่เพื่อจะใช้ตรา ถ้า

เกรงว่าเราจะประสพความพินาศฉิบหายในวาระสุดท้ายเสียมากกว่า..

โดยฉะเพาะอย่างยิ่ง เจ้าพวกที่อดรนทนไม่ได้ คือจำพวกชเถาซึ่งขัดขวางความก้าวหน้าของชนชั้นกรรมาชีพ เขาได้ปรารภว่า "เจ้าพวกที่มีแต่ความหวังนั้นได้งานดีกว่าเขาหน่อย แต่ก็เป็นงานเล็กๆน้อยๆ ซึ่งดีกว่างานเล็กๆอื่นๆนิดหน่อย" ส่วนเขาทั้งหลายต้องการนั้น และที่เถลิงประสงค์จะให้เขาทั้งหลายทำนั้นเป็นงานใหญ่ยิ่งกว่ามาก คือจะให้พวกเหล่านี้เป็นเจ้าของเครื่องมือแห่งการผลิตสินค้า ซึ่งจะได้มาซึ่งระบบคุลาการรมทั้งปวงของรัสเซีย

และเขาเหล่านั้นจะต้องอดทนและระวังระไวอย่างที่สุด จะต้องคอยโอกาศอันงาม โอกาศยามนั้นแหละ—เขาประกาศเมื่อรัสเซียกำลังต่อสู้สงคราม

"จงปล่อยให้ประเทศได้มีการประจัน

บานในสงคราม อย่างที่ทหารแทบจะสิ้นเรี่ยวแรง ด้วยเหตุผลอันไม่ยุติธรรมเสียก่อน และทหารเหล่านั้นก็จะเตรียมพร้อมแล้ว ที่จะข้ามมาต่อสู้เป็นพรรคฝ่ายเรา"

ก็แหละโอกาสนั้นสำหรับการปฏิวัติในทางการทหาร ดูเหมือนจะเกิดขึ้นในสงครามรัสเซีย-ญี่ปุ่น ค่าที่ทหารรัสเซียผิดพลาดมากในการปฏิบัติในทางการรบ พวกทหารต้องได้รับการทรมานทรกรรมในการสงครามอันนับครั้งมิถ้วน ศีลธรรมในกองทหารตกต่ำเป็นอย่างมาก และศีลธรรมในทางด้านประชาชนก็ไม่สูงไปกว่านั้น ประชาชนรังเกียจการให้มีรัฐธรรมนูญปกครองประเทศ แต่พระเจ้าซาร์ก็กำลังทรงพระสรวลเยาะอยู่ พระเจ้าซาร์เปิดประชุมใหญ่เพื่อให้เสรีภาพแก่ประชาชน แต่ก็ไม่ให้อำนาจที่จะออกรัฐบัญญัติอะไรเลย ประชาชนก็พากันคลั่งเป็นบ้าไป

ทงนน เมอประสพกบอากาศหนาวอนแสนสาหส-
ประชาชนก็ไม่มพน – ไม่มอาหาร – ไม่มเครองน่ง
ห่ม ต้องสวมเสอผ้าขาดแม้จะได้ทำงานแทบถม
ประดาตาย ในวันอาทิตย์ที่ 22 มกราคม 1925
พวกคนงานได้พากันเดินขบวนเป็นแถวยาวยืด ตรง
ไปยังพระบรมมหาราชวังบ้างอุ้มลูกจูงหลานไปด้วย
อย่างน่าทุเรศ มีพระในศาสนาคริสเตียนแห่งนิกาย
ออทอดอราเป็นผู้นำขบวนไปด้วย คือนักบวช
คาบอล ขบวนนี้เป็นกองทหารแห่งสันติภาพ ไม่มี
อาวุธแต่ถือจอบเสียมอยู่ในมือ บุคคลเหล่านี้ร้อง
ขอทำงานเพื่อแลกกับขนมปังอันจำเป็นแก่ชีวิต "คุณพ่อ
เล็ก ๆ" (เป็นนามสมัญญาที่เขาทั้งหลายได้ให้
แก่พระเจ้าซาร์)

แต่แทนที่เขาเหล่านั้นจะได้รับความช่วยเหลือ
จากคุณพ่อเล็ก ๆ ของเขา คุณพ่อเล็ก ๆ กลับไล่

กระสุนปืนแก่เขาแทนชนมบัง ได้มีกองทหารหมวดหนึ่งออกมาตามพระบรมราชโองการของพระเจ้าซาร์ และระดมยิงไปยังกลุ่มชนซึ่งเดินขบวนมานั้น พวกกรรมกรต่างก็ได้แตกกระจัดกระจายกันไปด้วยความตื่นกลัว พวกทหารม้ากลุ่มหนึ่งได้ควบติดตามไป เมื่อทันก็ใช้ดาบตัดคอตายเสียเป็นจำนวนหลายร้อยคน มีคนถูกฆ่าตายถึงหมื่นห้าพันคนที่หน้าพระราชวังนั้น

วิกฤตกาลได้ขึ้นสู่สุดยอดของมันแล้ว ได้เกิดพวกชนชั้นกรรมาชีพเรียกร้องให้ทำสงครามชนิด "โปเต็มกิน" วันคิดบัญชีจะมาถึงเสียแล้วหรือ ? เลนินได้เผ้าคอยมาด้วยความกระหายอย่างสุดซึ้ง และเตรียมท่าเข้าสู่ความเป็นจอมบงการแห่งการปฏิวัติ ด้วยหัวใจอันเต็มไปด้วยความหวังอันแน่นอน เขาได้กลับคืนมายังรัสเซียแล้ว เตรียมพร้อมเสมอที่จะเข้าถือบังเหียนการปกครองไว้ในกำมือ

ของเขา

แต่ผิดคาดยังไม่ถึงเวลาแห่งความหวัง มันเป็นเพียงรุ่งอรุณอันหดอกดวงเท่านั้น คนยามผู้หนึ่งกล่าวว่า "อ้ายฮา! ถึงวันแล้วแต่มันยังเป็นเวลากลางคืนอยู่" พระเจ้าชาร์ได้ตกลงทำสัญญาสันติภาพกับญี่ปุ่น และการปฏิวัติรเพื่อขอพันมาเผาไฟมิงก์ได้สิ้นสุดลง บรรดาหัวหน้าชั้นผู้นำแห่งการปฏิวัติรเดินขบวน เวลานี้อยู่ในตรางเป็นส่วนมาก แต่เดินหนีเอาตัวรอดไปได้- "ช่างเป็นบุรุษลึกเหลือเกินยากที่จะจับให้อยู่ในกำมือของรัฐบาลได้" ณ บัดนี้เขาก็ต้องเป็นชายพเนจร เนรเทศตัวเองร่อนเร่จากที่หนึ่งไปยังที่หนึ่งเรื่อย ๆ แต่ก็เดินกรายจมูกของตำรวจไปได้อย่างฉลาดนัก และน่าคันเต็นเหลือจะพรรณา และกำลังวางแผนการณ์สำหรับวันที่- "ที่ไม่จำเป็นจะต้องทำการรุนแรงอันใดอีกต่อไป สำหรับในการปราบคนลงไปใน

ระหว่างพรรคหนึ่งและอีกพรรคหนึ่ง เลนินได้เสีย
สละตนเองเพื่อมวลชนของชุมชน เช่นเดียวกับท่าน
เซนต์พรานซิส โดยทำตัวเองให้ต้องอยู่ในภาวะยาก
จน–ทนทุกข์ทรมาน เพื่อความยากจนทนทุกข์
ทรมานจะได้สูญจากโลก และในการเนรเทศตัวเอง
นั้น ภริยายอดรักและสหายร่วมใจหลายคน ก็ได้
ร่วมในการตกระกำลำบากด้วย และได้ช่วยเหลือ
การงานเขาเป็นอย่างดี

เลนินรู้สึกซาบซึ้งและขอบบุญคุณของภริยา
ยอดรักนเป็นอย่างยิ่ง และได้เสียสละตอบแทนตัว
เธอด้วยความรัก การเสียสละชีวิตจิตใจกำลังแรง
และกำลังใจ ท่มลงไปเพื่อประเทศชาติอย่างเต็มที่
เท่า ๆ กับเธอเหมือนกัน

และเขายังมีมารดาที่จำต้องเสียสละอย่างเต็ม
ที่จากหัวใจเพื่อประเทศชาติอีกผู้หนึ่ง เขาได้ร่วน
อยู่กับงานเพื่อดำเนินการปฏิวัติของเขา แต่เขาก็

ไม่เคยลืมท่านมารดาของเขาเลย เขามักจะหาเวลาปลอบประโลมน้ำใจมารดาด้วยถ้อยคำอันอ่อนหวาน ในจดหมายที่เขาเขียนถึงท่านมารดาของเขา "คุณแม่ขอรับ โปรดอย่าส่งเงินไปให้ผมอีกต่อไปเลย" นี่เป็นจดหมายของเขาที่เขียนถึงมารดาของเขา ในขณะที่เขากำลังตกอยู่ในภาวะอันอดอยากอย่างถึงขีดที่สุด "ลูกขออ้อนวอนคุณแม่ที่รักอันเป็นยอดหัวใจของลูก ขออย่าได้เสียสละสิ่งใดเพื่อลูก ออกมาจากเงินเบี้ยบำนาญอันน้อยของคุณแม่เลย" อีกคราวหนึ่งเขาเขียนไปว่า "โปรดอย่าเป็นห่วงลูกเลย ลูกขอกราบเท้าสุดที่รักของลูก สิ่งที่ลูกประสงค์ก็คืออยากจะเห็นคุณแม่อยู่ในสภาพปกติดีเท่านั้นเอง นอกจากสิ่งอื่นใดทั้งหมด" และอีกคราวหนึ่งได้เขียนว่า "ลูกขอฝากความคิดถึงอันสูงสุด ถึงคุณแม่อันเป็นสุดที่รัก

ของลูกด้วย หัวใจของลูกแนบชิดอยู่กับคุณแม่เสมอเป็นนิจนิรันดร์"

นี่แหละแสดงให้เห็นอุปนิสัยอันหาได้ยากของเลนิน อันมีอยู่รวมกับมารดาของเขา ผู้ซึ่งมีหัวอันอ่อนโยนและเหนียวแน่น เขาไม่ได้เกลียดใคร – ไม่ได้เป็นสัตรูของผู้ใด – และมิได้ทะเลาะกับใคร กจรทะเลาะของเขานั้น มิได้ทะเลาะกับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่ได้ทะเลาะกับอุดมการ เขามีนิสัยชอบการประพันธ์และการฝึกฝนตนเอง จนกลายเป็นนักทำนายเหตุการณ์ เขาผู้หนึ่งที่เป็นผู้ทดมตาในบทกวีนพนธ์ต่าง ๆ และดนตรียังนัก

"นั่นไม่พบอะไรที่รู้สึกว่าจะดีไปกว่า ความไพเราะเพราะพริ้งในบทประพันธ์เพลง ของท่าน บีโทเฟน ซึ่งชื่อว่า อับปาส ซิออนนาตา นี่เป็นคำพูดของเขาที่ได้พูดกับ กอร์กี นักประพันธ์เอกของรัสเซียผู้หนึ่ง "มันน่าอรรศจรรย์เบาไป

หรือ มันมิใช่ดนตรีแห่งโลกียวิสัย มันเป็นดนตรีทิพย์ ฉันมาสารถนั่งฟังมันได้ทุกๆ วัน " แต่ที่แท้จริงแล้วเขาได้ปล่อยดวงใจ มุ่งไปยังสิ่งอันมากกว่าเสียงเพลง

" ถ้าฉันได้ฟังดนตรีบ่อยๆแล้ว มพลังทำให้ฉันพูดถ้อยคำอันไพเราะเพราะพริ้ง อันแสดงความโง่ของฉันต่างๆออกมา และจะต้องลุบศีรษะประชาชน ผู้ซึ่งได้เนรมิตรความสวยงามอย่างนี้ในชุมนรก ซึ่งเต็มไปด้วยเขม่า "

โลกของเราเต็มไปด้วยความไม่สามัคคีกัน และการจลาจล ถึงเวลาแล้วที่จะรวบรวมร่างกายของประชาชน ให้เขาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันตามที่ได้เป็นเชื้อชาติมนุษย์ แล้วท่านจะได้มีความสามารถที่จะได้ยินเสียงการคล้องจองกันของดวงวิญญาณทุกๆดวงนี้

และด้วยเหตุฉะนี้ วันนี้จึงมิใช่วันที่จะ

ลูบคลำศีรษะของมนุษย์ วันนี้เป็นวันที่มอจะได้วางลงบนกระบานของคน และทำให้กระบานนั้นแตกเป็นเสี่ยงๆ อย่างไม่ปราณีใดๆ เลย ถึงแม้อัดมคติอันสูงสุดที่เชาบชายนั้น เกี่ยวกับการทำสังอับปรียน ความชอบพอของเลนินเกี่ยวแก่ดนตรี กละมายแม้นกับอุปนิสัยของเขาที่ชอบศาสนา โดยหัวใจจริงแล้วเขามิได้เป็นปฏิบักษ์ต่อศาสนาแต่ว่าวันนี้มันไม่ใช่วันของศาสนาเสียแล้ว.. แทนที่จะปลอบโยนหัวใจของประชาชน ด้วยความฝันในเรื่องไปสวรรค์ เขาได้ประกาศว่า .. เราจะต้องบั่นหัวในคืนอันฝันร้าย แห่งการที่จะไปอยู่กันบังแห่งนรก ณะวันที่เราจะมีชีวิตอยู่ในโลกนี้เป็นวันสุดท้าย และคืนอันฝันร้ายนี้เอง เราเชื่อว่าจะได้นำมาซึ่งเสรีภาพแห่งประชาชนอันจะได้ปลอดแล้ว จากการปกครองอันกดขี่ของพระเจ้าซาร์ ผู้ได้ปฏิบัติราชกิจสนิทสนม

กับผู้แทน อันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับวัน
แห่งศาสนาออดทอดอกรัสเซีย ถ้าท่าน
อยากได้อิสสระภาพ" เขาย้อนวอนต่อฝูงชน
"ท่านต้องสถัดระบอบพระเจ้าซาร์ อันเป็นระบอบ
สมบูรณาญาสิทธิราช ซึ่งประกอบด้วยการปก
ครองเอาแต่ใจของตนเองเป็นประมาณ และท่าน
ต้องทำลายลัทธิศาสนาของพระองค์เสีย ดังนี้
ประดุจเยี่ยงพระพุทธองค์ ซึ่งได้ทำการปาฏิหาริย์
อย่างมหรรศจรรย์ ถ้าจะเปรียบกับศาสนา
อิสลาม ก็เสมือนกับมหหมัดนั่นทีเดียว และจะ
ต้องพูดว่า "ไม่มีพระเจ้าใด ๆ แต่หากเลนิน
นั้นเองแหละ นักทำลายก็คือพระนาบี"

—๔—

เมื่อได้เกิดมหาสงครามโลกแห่งปี ค.ศ. 1941
ขึ้น เลนินก็ทราบโดยทันทีว่า วันสำคัญสำหรับ

รัสเซีย มิได้อยู่ห่างเหมือนอย่างแต่ก่อนแล้ว เขา
มิได้สนใจในข่าวสงครามใด ๆ เลย

" ความทะยานอยากในความเจริญ ของ
ประเทศต่าง ๆ นั่นก็คือ ความทะยาน อยากใน การที่
แข่งขัน กับพวก ลัทธิ นายทุน ของ ประเทศ เหล่า นั้น
นั่นเอง "

ขอให้พวกนายทุนทั้งหลายเหล่านั้น เอาหัว
มารวมกันเข้าแล้วเขกกะบานตัวเองเถิด แล
ด้วยความรวมหัวของเจ้าพวกนายทุนนั่นเอง เสียง
ดังเพียงก็จะเกิดขึ้น อันเนื่องจากการปฏิวัติ
ของพวกคอมมิวนิสต์

และฉะนั้นเขาก็เผ็ดร้อยอย่างแรงกล้า สำหรับ
กิริยาท่าทีอันเหมาะสม เขามิได้รู้สึกร่วมด้วยในความ
รู้สึกอันเป็นสามัญของลัทธิชาตินิยม – เขากล่าวว่า
" พวกสหายร่วมโลกของฉันนั่น คือผู้ที่ทำงาน
ผดุงโลก " – เขาได้มองเหม่อด้วยอาการไกร่ครอง

อย่างหนักถึงภาพ กองทหารที่ถอยหนีจาก สงคราม
อันมีอยู่บ่อย ๆ นั้น

" กระแสแห่งเหล่าทหารที่แพ้สงครามเหล่านี้
แหละ จะกวาดล้างระบบพระเจ้าซาร์ แตะระบบ
การปกครองของพระองค์ทั้งปวงนนไหจมอยู่กนเหว
นรก มิได้ผุดขนมาอยู่ในความทรงจำของประชาชน
ออกได้เลย ขณะที่เดนินกำลังสังเกตุการณ์อยู่นี้
เขากำลังอยู่ที่เมืองซูริสในประเทศสวิทเซอร์แลนด์-
เขากำลัง เฝ้าเพ่งพินิจ สังเกต ภาวะการณ์ทางทหาร
และการปกครองของรัสเซียในขณะนั้น ซึ่งกำลัง
อยู่ในอาการ อันจะแตกสลาย เป็น พัศมุถีอย่างรวด
เร็ว ผลที่สุดวาระของพายุร้ายเฮือกสุดท้ายก็ปรากฏ
ขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์ แห่งปี ค.ศ. 1917 ทหาร
รัสเซียหมู่หนึ่งได้ทำการฝ่าฝืนกองบัญชาการ ที่
จะยิงเพื่อนทหารด้วยกันที่เป็นขบถ ข่าวนี้ได้ถูก
กระพือแพร่สพัดไปทั่วกองทัพ ทหารอันมีจำนวน

ด้านคนได้ก่อการชบถขึ้น

"สงครามกับเราพอกันที และพระเจ้าซาร์กับเราก็เหลือที่จะพอเล้ว!"

พระเจ้าซาร์นิโคลาส ถูกบังคับให้สละราชบัลลังก์ การปฏิวัติรของพวกโซเชียลิสต์ก็ดำเนินหน้าเรื่อยไป

แต่การปฏิวัติรที่เกิดขึนนี มิใช่การปฏิวัติรของเลนิน แต่ด้วยการเผ้ามองดูอย่างใกล้ชิดถนัดถนี่นเอง เขาก็ได้พบโอกาศอย่างงามที่สุดโดยมิได้คาดหวัง เขามิได้มุ่งหวังที่จะเร่งให้ระบบพระเจ้าซาร์ แหลกสลายลงไปในทันทีทันใด ณะขณะเข้าด้ายเข้าเข็มนเองบังเหียนการปกครองประเทศรัสเซีย ก็ได้ตกอยู่ในกำมือของเคเรนสกี ผู้ซึ่งได้ออกคำบัญชาเป็นเชิงท้าทายว่า

"ประเทศรัสเซียต้องทำสงครามต่อไป!"

ฯพณะนี้แหละมันเป็นทของเลนินอย่างแท้จริง

แล้ว เดนินได้ตอบไปว่า "**สงครามต้องเลิก!**"

มติของเดนิน กลายเป็นมติสาธารณะซึ่งเป็นที่นิยมกันอย่างมหาศาล ทหารและพลเรือนเอ็อม ระอาต่อการสงครามเต็มทีแล้ว เดนินได้กระโดดขึ้นเกาะบนหลังคาของรถหุ้มเกราะคันหนึ่ง แล้วได้ขับขี่ไปทั่วทุกหนทุกแห่งในกรุงเปโตรกราด และได้พูดย้ำไปย้ำมา ประกาศขอให้มีการสันติภาพโดยทันที เสียงดังก้องกังวานว่า

"ประชาชนต้องการสันติภาพ–ประชาชนต้องการขนมปัง–ต้องการที่ทำกิน แต่รัฐบาลของท่านนั้น ได้ให้การสงครามแก่ท่าน–ให้ความอดอยากแก่ท่าน และนอกจากนี้ก็ปล่อยให้ท่านเจ้าของที่ดินต้องนั่งจับเจ่าอยู่บนที่ดินของตนเอง โดยปราศจากคนที่จะทำงาน"

พรรคพวกของเคเรนสกีได้เสนอให้ทำการ

จับกุมเลนินทันที แต่เคเรนสกีตอบว่า "เมื่อมัน
เป็นบากใหม่นบ้าไปเถิด!" แทนที่จะพังเสียงคัด
ค้านของเลนิน เคเรนสกีกลับคิดว่า ธุระอันสำคัญ
ของเขาก็คือไปควบคุมกองทัพ เขาได้ออกคำ
บัญชาไปยังแม่ทัพใหญ่ ให้ทำสงครามป้องกันแดะ
รุกรานต่อประเทศเยอรมันสืบไปโดยไม่ให้หยุดยั้ง
แต่พอบรรดาทหารทั้งหลายได้ทราบคำสั่งนี้ ต่างก็
พากันปฏิเสธทั้งหมด ไม่ยอมที่จะเชื่อฟังคำสั่งอก
ต่อไป มีเสียงร้องตะโกนตอบในทันทีว่า

"สงครามกับเราพอกันที เคเรนสกีกับ
เราก็จงพอกันทีเถิด!"

วันนี้มันเป็นวันแห่งชัยชนะของเลนิน เคเรน
สกีจำต้องเบิดหนีไป และเลนินก็ได้กล่าวว่า—
"เข้าไปในพวกกะป๋องขยะแห่งประวัติศาสตร์เสียแล้ว" บัด
นี้เลนินเตรียมพร้อมแล้ว ที่จะดำเนินการก้าวหน้า
สืบไป ในอันจะนำมาซึ่งระบบสังคมแผนใหม่

—๕—

เหตุการณ์ในขณะนั้นดูช่างเป็นของยากอย่างยิ่งยวด ดูแทบจะสิ้นหวังเสียทีเดียวในการที่จะดำเนินการต่อไป เสนีจำเป็นต้องไม่เพียงแต่ต้องสร้างรากฐาน ตั้งแต่กันบังขึนมาเท่านั้น ซ้ำยังต้องเสียเวลาเป็นอันมาก ในการจัดกองทหารและรวมกำลังของพวกปฏิวัติ เพื่อต่อสู้กับกำลังทหารที่ส่งเข้ามาในรัสเซีย ทังนเนองจากพวกสัมพันธมิตรได้ยุยงให้ทหารเข้ามาปราบ ทหารเหล่านถูกส่งมาเพื่อต้องการให้ฆ่าพวกปฏิวัติ ในรัสเซียให้หมดก่อนที่จะรวบรวมกันเป็นกลุ่มเป็นก้อนได้ใหญ่และแพร่หลายไปทั่วโลก แต่เมื่อพูดถึงจิตใจของทหารแล้ว ก็เพื่อป้องกันตัวเอง แต่อย่างไรก็ตาม เสนีก็สำเร็จผลในการกวาดล้างข้าศึกเสียได้ และจัดการสร้างประเทศรัสเซียขึนใหม่ เขาเป็นผู้นำที่

ได้รับการนิยมชมชื่นอย่างมหาศาลจากปวงชน และได้ก่อกำเนิดสหกรแห่งชุมชน ท่านสหายร่วมโลกเลนินมิได้มีอะไร โดยมีท่าทีเหมือนอย่างพระเจ้าชาร์ซึ่งมีอาการสง่างดงามแบบตวันออก ห้องที่อยู่ในประสาทเครมลิน และบ้านที่เมืองซริส หาได้มีเครื่องตบแต่งอย่างใดไม่ เขากินอาหารเหมือนคนจนสามัญกินกัน วันหนึ่งมีแขกผู้มีเกียรติมาเยี่ยม ซึ่งขณะนั้นเขากำลังรับประทานอาหารเย็นอยู่กับภริยา ก็ได้พบอาหารธรรมดาคือขนมบังคำเนยแข็ง และเหล้าวกับน้ำชา เลนินเอ่ยขึ้นกับภรรยาว่า

"นาเดช ฮาดา เธอไปหาของหวานมาเลี้ยงแขกซิ"

เมื่อภรรยาของเขาได้ค้นหาของในตู้จนทั่วแล้ว ในที่สุดก็ได้ผลไม้กวน ซึ่งได้ใส่ไว้ในโถแก้วเล็ก ๆ และได้เบิดขึ้นนำมาเลี้ยงแขก

"นี่แหละคือจุดอันประหลาดมหัศจรรย์ใน

ประวัติศาสตร์ ที่จอมบงการกินอาหารเยี่ยงสามัญชนจน ๆ ทั้งหลาย เขามีหัวใจเต็มไปด้วยความซื่อตรงเป็นที่สุด เมื่อประจักษ์ว่าอุดมการแบบคอมมิวนิสต์บางข้อไม่ได้ผลดี เขาก็ได้ละทิ้งตัดออกเสีย โดยเต็มใจและได้นำเอาแบบอย่างอุดมการของฉัทชนายทุน ซึ่งเห็นว่าสามารถจะดำเนินการไปได้มาใช้แทน เขาเคยเป็นนักวิทยาศาสตร์อยู่ในห้องทดลองของรัฐบาลอันบัดซบมาแล้ว โดยมิได้ปริปากว่าอะไรเลยแม้แต่น้อยเป็นเวลานาน เขาได้คิดข้อคิดต่าง ๆ ล่วงน่าตามที่เขาคิดได้และปรารถนา แต่เขาก็เตรียมพร้อมอยู่เสมอ ที่จะรบฟอรมมูลาใด ๆ เพื่อความยุติธรรม เพื่อว่าจะได้แก้ไขหลอดแก้วทดลองของเขาให้ได้ผลดีกว่าที่ได้ผลดี เพื่อนำออกมาแจกจ่ายแก่ประชากรของโลก"

"เราอาจจะทำผิดได้นับเป็นหมื่น ๆ

แสน ๆ ครั้ง แต่เราจะต้องค้นพบ วิถีทาง อัน
แท้จริงในบั้นปลาย–"

เขาเป็นนักวิทยาศาสตร์ที่ซื่อสัตย์ และ ง่าย ๆ
โดยเป็นคอมบงการที่รู้ว่าทำอย่างไรจึงจะดี และรู้
จักหัวเราะเป็น ณะสภาครองเกรสโซเวียตในกรุง
มอสโคว์ ครั้งหนึ่งในการประชุมเดือนกรกฎาคม
1918 ผู้แทนซึ่งมีอารมณ์ร้อนแรงอย่างถึงขีดที่สุด
ในการปฏิวัติรสังคมได้พูดเสียดสีเลนิน อย่างเจ็บ
แสบ โดยตะโกนขึ้นว่า "ฉันขอกล่าวหาท่าน
ในคดีที่ท่านหลอกลวงประชาชน ชาวบ้าน
นอกผู้ยากจน ในการที่ท่านใช้แรงกายของ
เขาแทบสิ้นกำลัง ด้วยความประสงค์ของ
ท่านเป็นส่วนตัว – ปรัชญาของท่านฉันรู้แล้ว
ท่านเหยียดคนบ้านนอกผู้ไร้ทรัพย์อับปัญญา
ประดุจปุยต้นไม้––อุจจาระ– ถ้าแม้ว่าท่าน
ยังขืนดำเนิน แนว วิถี ของท่าน ต่อไปแล้ว "

เสียงของเธอได้ลับสูงขึ้นจนเกือบจะเป็นเสียงร้องหวีด

"ท่านจะได้ประจักษ์ว่า ในมือของฉันมีบ่วงพร้อมที่จะสังหารท่านทุกเมื่อ--" เสียงของเธอแหบเรียสบีริดาโนวา ซึ่งเป็นคำท้ายก็ได้จบลงโดยตะโกนก้องจนแทบว่าสภาจะพังไปว่าดังนั้น

"ขอให้เลนินจงพินาศ ! ขอให้พวกข้าศึกของประชากรผู้ยากไร้จงพินาศ ! สบีริดาโนวาจงเจริญ !"

เลนินได้ลุกขึ้นยืนและเดินตรงไปยังเธอ ใช้มือดูบไหล่ของเธอ แล้วได้หันหน้าไปยังผู้พังซึ่งกำลังส่งเสียงดัน และเริ่มต้นหัวเราะเอากุมชายคอเสื้อของเขาแล้วก็หัวเราะ และก็ได้เกิดการหัวเราะอย่างสนุกสนานเป็นเวลานานถึง 5 นาที เขาจึงยกมือห้ามให้หยุด ในสภาบัดนี้เงียบเหมือนผี เลนินจึงเริ่มพูด

"สหายทั้งหลาย ขอให้เราลืมเสีย ในสิ่งที่แมเรียได้พูดไปนั้น ทั้งนอกเมืองจากเธอคนเดียวเท่านั้นเอง ขอให้เราทำงานของเราต่อไปเถอะ"

มีเสียงตบมือดังขึ้นประดุจพายุ และแล้วเขาก็ได้นั่งลงยังที่ของเขาในท่ามกลางเสียงนั้น และมีเสียงตะโกนขึ้นมาใหม่ว่า

"ท่านเลนินทำถูกแล้ว ท่านเป็นผู้คิดถูกเสมอ–ทำการโดยถูกต้องเสมอ ! ท่านเลนินจงเจริญ !"

ความมหรรศจรรย์แห่งการหัวเราะของเลนิน ทุก ๆ คนที่ได้ประสบต่างก็โฆษณากันทั่วไปว่าเป็นการสำแดงอุปนิสัยอันเด่นชัดของเขาอย่างแท้จริง บางคนก็คิดว่าในหัวเราะของเขานั้น มีความทารุณโหดร้ายเจือปนอยู่ด้วย บางคนก็ว่าไม่มีอะไรนอกจากสำแดงถึงธรรมชาติอันดีของเขา และสำแดงการรับอันเต็มไปด้วยความยินดี

ยินดีอย่างใหญ่หลวง ในการที่ได้ถือบังเหียนการ
ปกครอง เพื่อจะได้แปลงรูปประวัติศาสตร์ ยังมี
อีกหลายคนไม่ถือลักษณาเหล่านั้น แต่ถือว่าเป็น
ปัญหาที่ใคร ๆ ยังตีไม่ออก แต่ถึงว่าจะตีปัญหา
ออกก็จะปรากฏแก่เราว่า เป็นการยึมที่เป็นสามัญ
เต็มที เป็นยึมไม่ใช่เพราะมีนิสัยชอบสนุกหรือ
บีดียินดี แต่เป็นเพราะเขาเกิดสลดใจอย่างลึกซึ้ง
เขาได้หัวเราะออกมาอย่างเต็มภาคภูมิ ก็เพราะว่า
เขาได้รับความทุกข์ทรมานมาอย่างเหลือเกินแล้ว
แทนที่จะเปลี่ยนลักษณาการเหล่านั้น เขารู้สึกว่าไม่มี
อะไร นอกจากการเป็นตัวตลกของสวรรค์ซึ่งได้ส่ง
เขามาเท่านั้น การหัวเราะของเขาคล้ายกับการหัว
เราะของ สวิฟท์, ของ เฮน, หรือของมาร์กทะ
เวน เขาได้พลีตัวของเขาแล้วเพื่อมนุษยธรรม แต่
ครั้นแล้วก็สำนึกได้ว่า มนุษยธรรมนั้นไม่มีค่าควร
สำหรับการพลีกรรมของเขาเลย

"สัตว์ร้ายสองขาซึ่งเดินเยาะแยะ อันเป็นสัตว์ชั้นต่ำซึ่งสวยงามนี้แหละ เขาเรียกกันว่าคน" เช่นเดียวกับท่าน เวอร์ยิน ท่านได้หยั่งเข้าไปในส่วนลึกของคน และความเศร้าโศกของคน เขาก็เช่นเดียวกันเข้าใจในภาษิตของนักปราชญ์ดาดินที่กล่าวว่า "ลาชรีมาเลรุม" มีหยาดน้ำตาคลอยู่ในเบ้าตาทั้งสองของเถนิน ในเวลาที่เขาหัวเราะ

ทุกข์ทรมานของเขาก็ได้จบสิ้นลง พร้อมด้วยวาระสุดท้ายแห่งชีวิต เขารำพรรณว่า "กำลังอยู่ในวิถีที่เจ็บปวดรวดร้าว อันเป็นเวลายาวนานเช่นนี้แหละหนอ !" เขาป่วยเป็นโรคเยื่อมันสมองพิการ คือเส้นเลือดในมันสมองแข็ง แต่เขาก็ยังคง

ทำงานของเขาได้อยู่เรื่อยไป เป็นโรคเกี่ยวแก่โลหิต เมื่อได้พักผ่อนเล็กน้อย แล้วก็กลับไปทำงานอีก แล้วมีอาการกระตุก เป็นอัมมะพาต ความทรงจำของเขาได้สูญเสียไปบ้าง แต่เขาก็ได้พัฒนาการตัวของเขาด้วยโซ่นมกับโต๊ะอีกครั้งหนึ่ง ได้เกิดการแผ่ซ่านของโลหิตขึ้นมาอีกเป็นครั้งที่2–3 ผลสุดท้ายเขาก็จำเป็นต้องปล่อยงานบนโต๊ะของเขา ณวันที่ 21มกราคม ค.ศ. 1924 เขาก็ได้หลับตาพร้อมด้วยมีประกาย กว้าง ๆ แวม ๆ จาง ๆ แต่ใบหน้านั้นยังยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่ตลอด รัฐสภาโซเวียตคองเกรสได้ให้เกียรติยศแก่เขา โดยมีประกาศว่า "ท่านเกือบจะเป็นสังฆราชอยู่แล้ว ความคิดเห็นของท่านนั้นมโหฬารยิ่งนัก ประดุจเสาหินอันมหึมา สติปัญญาของท่านในการที่จะตั้งองค์การแห่งชุมนุมนั้น เป็นการเหลือที่จะเชื่อได้สนิท ท่านเป็นผู้นำอันสูงสุด แห่ง

ประเทศทั้งหลายในโลก– และตลอดกาลสมัยตลอดทั้งในปวงประชาชาติทั้งหลาย –– ท่านเป็นพระผู้เป็นเจ้าในแบบมนุษยธรรมสมัยใหม่ เป็นผู้ช่วยโลกนี้..

บรรดาศานุศิษย์และรัฐบาลได้นำศพของเขาไปยังกรุงมอสโคว์ และได้บรรจุไว้ในห้องโถงอันมหึมา ณ ภายนอกนั้นอุณหภูมิได้ลดลงต่ำกว่าจุดศูนย์ถึง 30 ขีด รัฐบาลได้สั่งให้จุดไฟกองใหญ่มหึมาไว้หลาย ๆ กองตามจัตุรัสที่โล่งแจ้ง เพื่อจะได้ทำความอบอุ่นให้แก่ประชาชนนับจำนวนแสน ๆ ซึ่งได้เดินทางมาจากทุก ๆ มุมเมืองของประเทศรัสเซีย เพื่อมาสักการะบูชาศพของ "บิยะบุรุษเลนินของเขา" และเป็นจำนวนเหลือจะคณานับได้เดินผ่านเข้ามาทางเท้าของเลนิน แล้วพนมมือและทำเป็นเครื่องหมายกางเขน กับได้พร่ำสวดมนต์ออกมาจากริมฝีปากของเขาทั้งหลาย บิยะบุรุษผู้

ชั่วชีวิตของเขาได้เสียสละอย่างเด็ดเดี่ยวแล้ว เพื่อมนุษยธรรม ได้ถูกยกย่องในความเชื่อถือ "ให้เป็นพระผู้เป็นเจ้า อย่างที่ไม่น่าเชื่อว่าจะเป็นไปได้"

ณะบัดนี้เขาได้อยู่ในมานมรณะ และศพของเขาคงเก็บรักษาไว้ โดยถือเสมือนว่าพระผู้เป็นเจ้าพระองค์หนึ่ง และทุกๆ ปีจะมีมหาชนทั่วประเทศรัสเซียนับเป็นจำนวนแสนๆ มาทำการสักการะบูชาเป็นงานประจำทุกๆ ปี ซึ่งพวกเราชาวไทยเป็นส่วนมากที่ได้ดูภาพยนต์ข่าวเรื่องนี้ คงจะทราบได้ดีว่าเขาถูกยกย่องสรรเสริญ และเป็นที่สักการะบูชาของเพื่อนร่วมชาติของเขาเพียงใด เขาได้จากโลกนี้ไปแล้วเป็นเวลาถึง 20 ปีเศษ แต่ชื่อเสียงของเขายังคงหอมกรุ่น ก้องกังวาลไปทั่วโลกเสียยิ่งกว่าในขณะเมื่อเขายังมีชีวิตอยู่.

อับราฮัม ลินคอล์น

(ABRAHAM LINCOLN)

ลินคอล์น เกิดเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1809 ในกระท่อมของชาวไร่ บิกเซ้าท์ฟอร์ด แห่งโนลินกริด จังหวัดฮาร์ดิน มลรัฐเคนตักกี บิดามีนามว่า ทอมัส ลินคอล์น มารดาชื่อ **แนนซี่** บิดามีอาชีพเป็นช่างไม้และทำไร่ ลินคอล์นมีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันอีก 1 คน เป็นหญิงซึ่งเป็นพี่สาวของเขา มีนามว่า ซารา

ฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัวลินคอล์นนั้นค่อนข้างยากจนมาก เมื่อเด็กๆ ลินคอล์นได้เข้าเล่าเรียนในโรงเรียนใกล้ๆ บ้าน ได้เรียนอยู่ในโรงเรียนนี้เพียง 11 เดือนเท่านั้น เมื่อเริ่มเข้าโรงเรียนลินคอล์นมีอายุได้ 7 ปี ด้วยความยากจน

ของครอบครัว ลินคอล์นต้องช่วยเหลือครอบครัว
ทำการงานหนักตั้งแต่เด็กๆ เช่นช่วยทำไร่และตัดฟืน
เมื่ออายุ 16 ปี ต้องเข้าไปในป่าเพื่อตัดต้นไม้ใหญ่ๆ
แต่คนเดียว

ลินคอล์นมีนิสัยใจคอผิดจากชาวไร่ทั้งหลาย
เขาชอบหนังสือมากที่สุด ได้เที่ยวหยิบยืม
หนังสือของคนอื่นมาอ่านเสมอ เวลาของเขาอยู่
กับหนังสือ การครองชีพของครอบครัวเต็มไป
ด้วยความผิดเคือง เป็นเหตุให้ครอบครัวของเขา
ต้องย้ายที่อยู่บ่อยๆ

ในค.ศ. 1817 มารดาของเขาได้ถ่ายเป็น
โรคระบาดชนิดหนึ่ง ซึ่งเรียกกันว่าโรค Milksick
และในที่สุดก็ถึงแก่กรรมลง คงทิ้งลินคอล์นน้อย
สองพี่น้องไว้เป็นกำพร้าแต่เยาวัย ขณะเมื่อมารดา
ถึงแก่กรรม ลินคอล์นพึงจะมีอายุได้ 9 ปีเท่านั้น

ในปี ค.ศ. 1819 ท่านบิดาของลินคอล์นก็ได้

ทำการสมรสใหม่กับสุภาพสตรีแม่หม้าย ชื่งมีนาม
ว่า ซาราเบัส ซาราบัสมารดาเลี้ยงของลินคอล์น
มีบุตรีติดมาจากสามีเดิมของนางถึง 3 คน และ
ต่อมาซาราลินคอล์นพี่สาวคนเดียวของเขา ก็ได้เข้า
สู่พธสมรสกบ อารอน กรกสะบุ

ได้มีคนเคยถามลินคอล์นว่า โตขึนจะทำอะไร
และอยากจะเป็นอะไรบ้าง ลินคอล์นได้ตอบอย่าง
หนักแน่นและภาคภูมิที่สุดว่า ต้องการเป็นประธา
นาธิบดีของสหรัฐอเมริกา คำตอบของลินคอล์น
กลายเป็นเรื่องขวนหัวของผู้ถาม โดยคาดไม่ถึง
ว่าเด็กน้อยผู้ไร้การศึกษา และอยู่ในฐานะยากจน
เช่นนจะเป็นประธานาธิบดีได้ หาว่าเป็นการพูดท
โอหังบังอาจมากนั่นเอง

ใน ค.ศ. 1831 ลินคอล์นได้รับจ้างเขานำ
เรือบรรทุกของไปขายที่เมืองนิวออร์ลีนส์ ณะที่
นั่นลินคอล์นได้เห็นการค้าทาษ ซึ่งเป็นไปอย่างครึก

โกรม ถินคอถน์รู้สึกสลดรัดทดใจมาก ที่เห็น
มนุษย์ด้วยกันต้องถูกขายเป็นสินค้าเช่นนั้น ดูช่าง
เป็นการทารุณและโหดร้ายเหลือเกิน ถินคอถน์รู้สึก
ไม่สบายใจเลย

—๒—

ในปี ค.ศ. 1831 นี้เอง ด้วยความปรารถนา
และจินตนาการอันรุ่งโรจน์ของถินคอถน์ เขาไม่
สามารถจะทนอยู่กับครอบครัวอันเต็มไปด้วยความ
แร้นแค้นของบิดาเขาได้ เขาได้ขอลาบิดาของเขา
ไปผะเชิญโชคตามยะถากรรม เขาได้เดินทางเข้า
สู่เมืองนิวซาเล็มเป็นจุดแรก ได้สมัครเข้าทำงานอยู่
ในร้านค้าเล็ก ๆ แห่งหนึ่งในเมืองนั้น ระหว่างอยู่
ที่นี่ถินคอถน์ได้สนใจฝึกฝนตนเองเสมอ ได้ขอยืม
หนังสือต่าง ๆ เขามาศึกษา เช่น หนังสือไวยกรณ์

อังกฤษ วิชากฎหมาย ประวัติศาสตร์และการคำนวณ ลินคอล์นไม่ยอมปล่อยเวลาว่างให้หมดไปโดยเปล่าประโยชน์เลย ใครมีหนังสือให้เจายืม ลินคอล์นรู้สึกพอใจมาก บางครั้งทำงานให้เขาโดยแลกกับการยืมหนังสือมาอ่าน ความปรารถนาอันคุกรุ่นอยู่ในใจของเขาก็คือ ต้องการสมัครเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติ แต่พอดีในขณะนั้นสงครามแปลกย่อมได้อุบัติขึ้น เขาวงยาษาสมัครเข้าเป็นทหาร โชคได้ช่วยเหลือเขาเป็นอย่างดี ด้วยการเป็นคนเอางานเอาการ เขาจึงได้รับยศเป็นนายร้อยเอกแห่งกองทหารนั้นในระยะต่อมา

แต่เมื่อสงครามได้สงบราบคาบลง ลินคอล์นก็ได้สมัครเข้าคัดเลือกเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติ แต่โชคยังไม่อำนวยให้เขา เขาจึงแพ้คู่แข่งขัน ไม่ได้รับเลือกเป็นสมาชิก แต่ก็ทำให้คนสนใจในเขาเป็นจำนวนมาก ในที่สุดก็ได้เข้าหุ้นเปิดร้านค้าขาย

อยู่กับ วิลเลียม เอฟเบอรี่ และในปีเดียวกันนั้น
เขาก็ได้รับแต่งตั้งให้เป็นนายไปรษณีย์ แต่ร้านค้า
ของเขาไม่เจริญขึ้นเลย เพราะ วิลเลียม เอฟเบอรี่
ผู้เป็นหุ้นส่วนของเขานั้นเป็นนักดื่มขนาดหนัก ส่วน
ดันคอดัน ก็เป็นนักอ่านหนังสือขนาดหนักเหมือนกัน
จึงทำให้กิจการทรุดโทรมขาดทุนอย่างบ้นบึ และ
ถูกฟ้องศาลถูกยึดทรัพย์

ในระหว่างนี้ ดันคอดัน ได้เกิดรักผู้หญิงขึ้นคน
หนึ่ง สุภาพสตรีผู้นี้นามว่า แอนรูทเร็จ เป็น
ธิดาของคฤหบดีผู้หนึ่งของเมืองนิวซาเล็ม และ
สุภาพสตรีผู้นี้ก็มีความรัก ดันคอดัน ไม่น้อยเหมือน
กัน ทั้งสองมีหวังจะได้เข้าสู่พิธีสมรสกันในไม่ช้า
แต่พระเจ้ามิได้ลิขิต ให้เขาเกิดมาเป็นของกันและกัน
เขามิได้สร้างสมอบรมกันมาแต่ชาติก่อนนั้นเอง
สวรรค์จึงบรรดาลให้คู่ของเขาป่วยเป็นไข้ และถึงแก่
ความตายโดยปัจจุบันทันด่วน เหตุแห่งมรณะกรรม

ของเธอนั้น ได้ทำให้ลินคอล์นเศร้าโศกเสียใจเป็นอย่างยิ่ง เพราะมันเป็นความรักครั้งแรกในชีวิตรักของเขา

ลินคอล์นเป็นคนที่ทะเยอทะยาน เป็นคนใฝ่สูงต้องการความรุ่งโรจน์ของชีวิต เขาไม่เคยยอมปล่อยเวลาให้หมดเปลืองไปเปล่าๆโดยไร้สาระเช่นคนหนุ่มทั้งหลาย สิ่งใดที่จะนำตัวให้ก้าวหน้าไปได้เขาต้องรับฉวยโอกาสทันที ด้วยการศึกษาด้วยตนเอง เดี๋ยวนี้เขามีความรู้ไม่แพ้นักศึกษาชั้นสูงที่สำเร็จจากโรงเรียน เมื่อถึงคราวสอบไล่วิชากฎหมายเป็นทนายความของเมืองนิวซาเล็ม ลินคอล์นก็ได้สมัครเข้าสอบกับเขาด้วย โชคดีได้เป็นของเขา เขาสอบไล่ได้และได้รับอนุญาตให้เป็นทนายความได้ ลินคอล์นได้สร้างฐานะของตัวเองขึ้นสู่ความเป็นผู้มีหน้ามีตาขึ้นแล้ว เขาได้เปิดสำนักงานทนายความร่วมอยู่กับ ยอน ที สจ๊วต

ในปี ค.ศ. 1841 ลินคอล์นก็ได้พบความรักอีกครั้งหนึ่ง คราวนี้พระเจ้าได้ช่วยเหลือเป็นใจกับเขา เขาได้ทำการสมรสกับ แมรี่ท็อดด์ ซึ่งเป็นสุภาพสตรีที่เกิดในตระกูลสูง และมีการศึกษาดี

ในปีค.ศ. 1843 ยอนทส์จากเพื่อนคู่หูโชคดีได้รับเลือกเป็นสมาชิกแห่งสภาคองเกรส ลินคอล์นจึงขาดที่ปรึกษาและเพื่อนร่วมงาน ได้ทันเข้าไปร่วมสำนักงานทนายความกับ วิลเลี่ยม เอช เฮอร์นดัน เอชเฮอร์นดันเป็นทนายหนุ่มที่มีอายุน้อยกว่า ลินคอล์น 9 ปี และมีอุดมคติตรงกับลินคอล์น คอมหวนยมการเลิกทาษ

การว่าความคดีเรื่องแรกของลินคอล์นนั้นเขาเป็นทนายจำเลย และดำเนินการแก้ต่างแปลกกว่าคนอื่น เดนนีญาติของเขาคนหนึ่ง ได้ติดตามเขาไปฟังเขาว่าความด้วย เดนนีได้เห็นว่าร่างอันสูงเปลี่ยว

ของเขา และฟังเขาเล่านิทาน ซึ่งเขาเคยอ่านดัง ๆ ที่หน้าเตาไฟเมื่อครั้งกระโน้นให้คณะตุลาการฟังด้วยความเอาใจใส่ เมื่อคิดเรื่องนิทานสนุกสนานขึ้นได้ เดนนีจึงได้ถามว่า

"ทำไมเธอจึงต้องเล่านิทานให้พวกตุลาการฟังมากนักล่ะ ?"

"ก็ทำไมล่ะเดนนี่ !" ลินคอล์นตอบ "นิทานน่ะเป็นบทสอนอันดีอย่างเอกละรู้ไหม ? พระผู้เป็นเจ้าทรงประทานความจริงไว้ในนิทาน เป็นสิ่งที่สามัญชนอาจเข้าใจ และจดจำได้ง่ายกว่าธรรมดามิใช่หรือ ?"

ในปี ค.ศ. 1843 นี่เอง ลินคอล์นก็ได้บุตรชายคนหนึ่ง เขาให้นามบุตรชายคนนี้ว่า โรเบิต และในค.ศ. 1846 เขาก็ได้บุตรชายอีกคนหนึ่งชื่อเอดเวิด และในปีนี้โชคของเขาดีมาก นอกจากได้บุตรชายคนหนึ่งแล้วเขายังได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาคอง

เกรสด้วย พรรคการเมืองในอเมริกาขณะนั้นมีอยู่
2 พรรคเท่านั้นคือ พรรควิกและพรรคโมแครต.
ถึนคอถ้นได้สังกัดอยู่ในพรรควิก

—๓—

ในปีค.ศ. 1850 เป็นปีที่ถนนคอถ้นต้องประสพกับโชคร้าย และความเศร้าสลดใจอย่างมาก กล่าวคือเอดเวิดบุตรชายคนที่สอง ได้ถึงแก่กรรมลงอย่างกระทันหัน และในปีนั้นเป็นปีที่ยายแห่งความเป็นสมาชิกสภาคองเกรสของเขาได้สิ้นสุดลง ได้มีการเลือกตั้งกันใหม่ แต่คราวนี้เขาต้องประสบกับความปราชัย ในที่สุดก็ได้เดินทางเข้าไปอยู่ในสปริงฟิลด์ตามเดิม ได้ดำเนินอาชีพทางทนายความร่วมกับเฮอร์นดันอีก ในระยะนี้ได้ใช้เวลาว่างศึกษาวิชากฎหมายเพิ่มเติมอีก และอ่านสรรพหนังสือ

ส่อต่าง ๆ อย่างมากมาย

ในฤดูหนาวแห่งปีนั้นภรรยาที่รักของเขา ก็ให้กำเนิดบุตรชายอีกคนหนึ่ง เขาตั้งชื่อให้ว่า วิลเลียมวอลเลซ และต่อมาในค.ศ. 1853 ในฤดูใบไม้ผลิก็ได้บุตรชายอีกคนหนึ่ง บุตรคนนี้ให้ฉายาว่า "แท็ด"

ลินคอล์นมีหัวนิยมเสรีภาพอย่างรุนแรง ไม่นิยมการมีทาษ การแต่งกายของเขาก็ง่าย ๆ ไม่ชอบพิถีพิถันนัก ชอบสวมหมวกไหมสีดำ ถือร่มสีน้ำตาล และไม่สนใจในรสอาหาร เป็นคนรับประทานง่ายที่สุด รวมความก็คือ "อยู่ง่ายกินง่าย" นั่นเอง สิ่งที่รักมากที่สุดในชีวิตก็คือ หนังสือ แต่รักและเอาใจภรรยามากที่สุด ภรรยาเป็นคนมีนิสัยมัธยัสถ์ ซึ่งลินคอล์นก็ต้องอนุโลมตาม โดยไม่ยอมใช้จ่ายฟุ่มเฟือย

ในวันที่ ๖ พฤศจิกายน ค.ศ. 1860 เป็นวันที่

มีการเลือกตั้งประธานาธิบดี ลินคอล์นได้เข้า
สมัครแข่งขันรับเลือกกับเขาด้วย มีผู้เข้าแข่งขัน
รวม 4 คนด้วยกันคือ ดักลาส. เบรกกินริวและ
ยอนเบล ปรากฏว่าลินคอล์นได้รับเลือกตั้งเป็น
ประธานาธิบดี เมื่อทราบผลของการเลือกตั้งแล้ว
เขาได้รีบนำข่าวดีมาบอกแก่ภริยาของเขา

ในประวัติศาสตร์ของอเมริกันนั้น มีเหตุ
การณ์ในการเลือกตั้งประธานาธิบดี อันจะนำผล
มาเปรียบเทียบกับลินคอล์นได้ ก็มีแต่ยอร์ชวอชิง
ตันเท่านั้น ยอร์ชวอชิงตันได้รับสมัญญาว่า "มหา
อำมาตย์ผู้ยิ่งใหญ่" ส่วนลินคอล์นได้รับสมัญ
ญาว่า "คนของประชาชน"

ลินคอล์นเป็นประธานาธิบดีคนที่ 16 ของ
สหรัฐอเมริกา โดยมีแฮนนิบอล แฮมลินเป็นรอง
ประธานาธิบดี

เมื่อลินคอล์นก้าวขึ้นนั่งบนเก้าอี้ของประธานา

ชิบดันน เขาต้องทำงานอย่างหนัก เพราะเป็นสมัย
ที่สงครามกลางเมืองกำลังถูกระเบิดขึ้น โดยฝ่าย
หนึ่งนิยมการให้มีทาษ ส่วนอีกฝ่ายหนึ่งไม่ชอบ
การมีทาษ ลินคอล์นเป็นฝ่ายไม่นิยมทาษ บ้าน
เมืองได้ถูกแบ่งเป็นก๊กเป็นเหล่า ภาคใต้กำลังประ
กาศจะแยกตัวออกไป เพื่อใช้เป็นนครหลวง
ของสมาพันธรัฐ

เมื่อวันที่ 12 เมษายน ค.ศ. 1861 สมาพันธ
รัฐได้เผาป้อมซัมเตอร์ อันเป็นชนวนที่จะก่อการ
จลาจลแตะรุกรามขึ้น ซึ่งทำให้เกิดการเร้าใจของ
ฝ่ายเหนือเป็นอันมาก ดีกว่าสู้แข่งขันของลินคอล์น
ได้อาสาเข้าช่วยเหลือร่วมมือ กับลินคอล์นเป็นอย่าง
ดี ฉะนั้นการตกลงร่วมกันการปราณีปรานอม
ต่าง ๆ ก็มีฉากลง ลินคอล์นต้องทำงานหนักมาก
เพราะต้องหาทางป้องกันมิให้มลรัฐต่าง ๆ แยกออก
เป็นอิสสระ

ในขณะที่บ้านเมืองกำลังวุ่นวายอยู่นั้น ลินคอล์นก็ต้องประสบกับความเศร้าสลดใจ ภายในครอบครัวอีกวาระหนึ่ง บุตรชายที่มีชื่อว่าวิลเลี่ยมได้ป่วยเป็นไข้รากสาด และถึงแก่ความตายลงอีกคนหนึ่ง ทำให้ลินคอล์นเสียใจมากจนเกือบจะเป็นบ้า

ในที่สุดยุคมหาการณ์ของลินคอล์นก็บรรลุผลสมดังความปรารถนา คือในวันขึ้นปีใหม่แห่งปี ค.ศ. 1863 ลินคอล์นก็ได้ลงนามประกาศเลิกทาสโดยปลดปล่อยทาสให้เป็นอิสสระภาพทั่วประเทศ ซึ่งไม่ยอมพ่ายเสียงคัดค้านของผู้ใดหมด ในที่สุดการกระทำของลินคอล์นก็ประสบชัยชนะอย่างงดงาม มหาชนได้ยอมรับและปรบมือให้เป็นเกียรติแก่การกระทำของเขาทั่วทุกมุมเมือง และแล้วอนุสาวรีย์ของลินคอล์นซึ่งได้สร้างขึ้นด้วยน้ำมือของกรรมกรชาวอังกฤษนั้นก็ได้ถูกจารึกไว้ด้วย

คำว่า "ผู้รักมนุษยธรรม"

—๔—

เมื่อได้ประกาศเลิกทาษแล้ว สงคราม
กลางเมืองซึ่งทำการรบประชิดติดพันกันมาเป็นเวลา
นานนั้น ทางฝ่ายสมาพันธรัฐก็เริ่มได้รับแต่ความ
ปราชัยตลอดมา จนในที่สุดในวันที่ 19 พฤศจิกายน
ค.ศ. 1863 สมรภูมิเกตตีสเบอร์ก ก็ถูกอุทิศให้
เป็นสุสานของชาติ สงครามสร้างสันติภาพก็ได้บัด
ฉากลง โดยฝ่ายรัฐบาลอันมีลินคอล์นเป็นผู้นำ
ได้ชัยชนะอย่างเด็ดขาด หลังจากลินคอล์นได้ถ่าว
สุนทรพจน์แล้ว สุนทรพจน์นั้นเรียกว่า "สุนทรพจน์
เกตตีสเบอร์ก" นับว่าเป็นวรรณคดีชั้นเยี่ยมชั้น
หนึ่งในภาษาอังกฤษ

ในการทำสงครามนี้ นายพลตรีแกรนต์ เป็น

ผู้ทำงานอย่างหนัก และได้รับเกียรติยศสูงสุดใน
บรรดาแม่ทัพนายกองด้วยกัน ถนอมจึงเลื่อนยศ
ให้เป็นนายพลโท

ด้วยความสามารถและความดีของ ถนอม
กระทำให้ถนอมได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี
ในสมัยต่อมาอีก ซึ่งเป็นระยะที่ติดต่อกัน ซึ่งกระ
ทำให้คู่แข่งขัน และคนที่เกลียดหมิ่นเขา พากันงงงัน
ไปตาม ๆ กัน เพราะเมื่อปรากฏผลของการได้รับ
เลือกเป็นประธานาธิบดีใหม่ ๆ ในสมัยแรกนั้น มี
บุคคลหลายคนได้ตู่ถูกและบริภาษเขา ว่าเขาจะมา
เป็นประธานาธิบดีชนิด "ทึ่ม ๆ" และหนังสือ
พิมพ์ก็วิพากษ์วิจารณ์ถึงข่าวดูหมิ่นถนอมแทบคนเขามาก
มาย การก้าวขึ้นบนเก้าอี้ประธานาธิบดีครั้งที่สอง
ในระยะติด ๆ กันนี้ ทำให้บางคนไม่เชื่อว่าจะเป็นไป
ได้ ถึงกับตกตะลึงงงัน นอกจากนี้ผู้ที่เกลียดหมิ่นเขา
ก็พากันประหลาดใจยิ่งขึ้น โดยไม่คาดว่าเขาจะเป็น

ผู้มีสมรรถภาพเข้มแข็ง และสามารถบัญชาการงานได้ดถึงเช่นนั้น

ลินคอล์น แม้ว่าจะมีมหาชนนิยมนับถืออย่างมากมายเพียงใดก็ดี แต่คนที่เกลียดชังไม่พอใจเขากมีมากเหมือนกัน มันเป็นของธรรมดาที่กิการเมืองทุกคนในโลกนี้ จะทำให้คนชอบไปทุก ๆ คนโดยไม่มีคนเกลียดเลย ย่อมเป็นของที่เป็นไปไม่ได้ เพราะอย่างน้อยพรรคตรงกันข้ามก็ย่อมมีความอิจฉาริษยาอยู่แล้วเป็นอย่างมาก

ความดีของลินคอล์นมีมากเพียงใด ก็เท่ากับเอาเบ็นซินเข้าไปราดในกองเพลิง แห่งความน้อยเนื้อต่ำใจ ของฝ่ายตรงกันข้าม ให้ลุกโชติช่วงขึ้นเพียงนั้น ฉะนั้นจึงมีผู้คิดปองร้ายต่อชีวิตของเขาในวันที่ 14 เมษายน ค.ศ. 1865 สแตนตัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้มาเตือนให้ลินคอล์นระวังตัว ในการที่จะถูกปองร้ายของศัตรู และ

ห้ามมิให้ลินคอล์นออกไปชมละครสันติภาพ เพราะสืบทราบได้ว่ามีผู้คิดจะเอาชีวิตเขา แต่ลินคอล์นไม่ยอมฟังคำห้ามปรามและตักเตือนนี้ จะไปชมละครสันติภาพให้ได้ สุดท้าย จึงขอร้องให้เอา นาย**พันตรี แร็ทโบน** เป็นนายทหารคนสนิทติดตามไปด้วย ครั้นถึงเวลา 21 นาฬิกา คณะของประธานาธิบดีก็ได้ปรากฏอยู่หน้าเวทีละคร ฟอร์ด เธียเตอร์ แห่งกรุงวอชิงตัน ขณะที่กำลังดูละครเพลินอยู่นั้น พอถึงเวลา 22.20 นาฬิกา ก็ได้ยินเสียงกระสุนปืนดังขึ้น 1 นัด นายพันตรี แร็ทโบน ได้กระโจนเข้าจะจับคนร้าย แต่เขาถูกกริชของคนร้ายแทงเข้า คนร้ายจึงหลบหนีไปได้ ลินคอล์นเมื่อถูกยิงก็ได้สิ้นสติไป ประชาชนได้ช่วยกันหามเขาไปยังบ้านของชายผู้หนึ่ง ซึ่งอยู่ใกล้กับโรงละครนั้น และณะ บ้านหลังนี้เอง ลินคอล์นประธานาธิบดีผู้ "รักมนุษยธรรม" ก็ได้ถึงกาลอวสานแห่งชีวิต ใน

เช้าแห่งรุ่งอรุณของวันใหม่ เมื่อเวลา 7.20 นาฬิกา สแตนตัน มิตรรักผู้สัตย์ซื่อ ได้เฝ้าพยาบาลินคอล์นอยู่ตลอดเวลา จนเขาสิ้นลมปราณจากไป ได้กล่าวว่า "เดี๋ยวนี้ เขาเป็นผู้ยิ่งใหญ่ที่สุดแห่งยุค"

นอกจากนี้ยังมีผู้กล่าวขวัญถึงเขาอีกว่า "มิตรแท้ของมนุษย์ทั้งหมด"

ศพของลินคอล์น ได้ถูกคลุมด้วยธงชาติแล้วถูกแห่ไปด้วยขบวนเกียรติยศ และถูกนำไปไว้ณะสภาคองเกรส เมื่อทำรัฐพิธีตามทางการแล้ว ก็ได้ถูกนำไปยังสปริงฟีลด์ การนำศพไปยังสปริงฟีลด์นั้น ได้กระทำอย่างสมเกียรติและมโหฬารยิ่งตลอดทางที่ศพผ่านไป แม้จะค่ำมืดปานใด ฝนจะตกพรำอย่างหนัก– ลมจะพัดอย่างแรง หิมะจะตกมากสักปานใดก็ตาม ประชาชนพลเมืองอันเหลือจะคณานับได้ ก็มิได้ละเว้นมาห้อมล้อมคำนับศพ

ของเขา ด้วยความอาลัยรัก – ด้วยดวงหน้าอันซีดเผือด– ด้วยดวงตาทั้งสองอันคลอด้วยหยาดอัสสุชลสองฟากทางรถไฟ บรรดากรรมกรและชาวนาอันนับจำนวนมิได้ ได้พากันมายืนเป็นกลุ่ม ๆ เพ่งมองดูรถไฟที่นำศพของเขาเคลื่อนไป ด้วยหัวใจอันโศกสลด มันเป็นทัศนภาพที่แสนจะดื่นดันใจ เขาทั้งหลายเหล่านี้คงยืนชูตะเกียง ที่มีแสงริบหรี่ระยิบยับอยู่เป็นระยะ ๆ ตลอดทางที่รถไฟผ่านไป

"อ้า ! ท่านวีระบุรุษผู้ "รักมนุษยธรรม" ท่านเกิดมาในท่ามกลางความยากจนค่นแค้น จากเด็กท้องทุ่งป่าเขาลำเนาไม้ อันไร้การศึกษา แต่ท่านก็ตายลงบนกองเกียรติยศ ในตำแหน่งประธานาธิบดีของชาติมหาอำนาจ ตายลงบนความเคารพบูชาของเพื่อนร่วมชาติหลายสิบล้านคน มันเป็นการตายอย่างน้อยคนนักที่จะได้รับเช่นท่านนี้

คนร้ายที่ลงมือยิงลินคอล์นนั้น ชื่อยอน วิล
เกรบูทซ เป็นนักแสดงละครคนหนึ่ง ได้ถูกนายสิบ
เอก บอสตัน คอร์เบท ตามไปพบในยุ้งข้าว
ใกล้ๆ ตำบลเฟรเดอริกส์เบอร์ก แห่งมลรัฐเวอร์
ยิเนีย และถูกยิงตายณะที่นั้น ส่วนพวกที่คบคิด
อีก 4 คน มีหญิงหม้ายรวมอยู่ด้วยคนหนึ่ง ชื่อ
แมรี่ เซอแรท ได้ถูกศาลทหารให้ประหาร
ชีวิต และถูกแขวนคอตายทุกคน

มุสตาฟา เคมาล อตาเติก

(MUSTAPHA KEMAL ATATURK)

ที่เมืองกาลิโปเลีย ทหารเตอร์กได้นอนอยู่ในสนามเพลาะเป็นเวลานับสิบ ๆ เดือน เสบียงขาดแคลนอดอาหารการกิน และค่อย ๆ ตายไปทีละคนสองคน ทหารเตอร์ก 2 คนภายหลังที่ได้สวดมนต์ข้อนอน ทำละหมาดต่ออาล่าห์ผู้ยิ่งด้วยความกรุณาเสร็จแล้ว ก็คุยกันด้วยเสียงกระซิบกระซาบว่าดังนี้ "เธอเห็นเขาในแนวหน้านั้นหรือเปล่า ?"

"ท่านโกมันดันหรือ ? แน่ทีเดียวฉันพบที่สนามเพลาะแนวหน้าเสมอ"

"ท่านกำลังเฝ้าดูพวกอังกฤษ ด้วยกล้องส่องซึ่งเห็นไกลเป็นใกล้"

"ฉันฉงนว่าท่านเห็นอะไรหนอ ?"

"ท่านคงเห็นเจ้าพวกนั้นกินอาหารอร่อย ๆ กำลังร้อน ๆ อยู่"

"มันคงต้องทำให้ท่านน้ำลายไหล เหมือน ๆ กับพวกเรากระมัง"

"จริงซี ! ท่านก็ไม่มีอะไร เหลือแต่ก้างเหมือนกับพวกเราเหมือนกัน"

มีเสียงปืนดังขึ้นจากทางฝ่ายอังกฤษ ประกายตาของพวกทหารเตอรกดูเต็มไปด้วยความตื่นตระหนก ขณะที่ท่านมุสตาฟา เคมาล ยังคงนั่งแนบอยู่กับระเบียงดูแนวหน้าที่สุด และกำลังกล้องส่องเฉยอยู่

"ลงท่านโกมันดัน ! โปรดเข้าที่หลบภัยเร็ว !"

แต่ท่านผู้บัญชาการทัพเพียงแต่ส่ายศีรษะ ท่านยังคงเฝ้าส่องกล้องมองดูข้าศึกเฉยอยู่

มีลูกปืนยิงมาอีก ครานี้สะเก็ดระเบิดได้ระ

เบดขนทิปตายระเบียงคูข้างหนึ่ง ได้ทำให้ปตายระ
เบียงนั้นริไป แต่ท่านเคมาลก็ยังคงนั่งนิ่งเฉยอยู่ณะ
ที่เดิม โดยไม่สะดุ้งสะเทือนอะไรเลย

มีกระสุนปืนยิงมาเป็นครั้งที่ 3 ถูกระเบิดตก
ใกล้เข้ามาอีก 30 หลา พวกทหารปืนใหญ่กำลังกะ
ระยะแนวถูกระสุน เพื่อจะยิงให้ถึงตัวท่านผู้บัญชา
การทหารแห่งเตอรกี มีเสียงตะโกนว่า

"เข้ามาอยู่ภายใต้ที่หลบภัย เถิด ท่าน แม่ทัพ
ใหญ่เพื่อเห็นแก่พวกเรา"

ท่านเคมาลผินหน้าไปทางเสียงนั้น และตะ
กนแก่ทหารซึ่งตีนตระหนกว่า "เพื่อเห็นแก่
เธอ-น้องชายฉันจะขอคงอยู่ที่นี่ ฉันจะไม่
แสดงตัวอย่างอันเลวทรามให้พวกเธอ เห็น"

ท่านจุดบุหรี่แกแรตสูบ และเผ้าดูข้าศึกต่อ

กระสุนยิงมาเป็นนัดที่ 4 มีประกายบังตัว มุสตาฟาจนแลไม่เห็น คราวนี้และท่านแม่ทัพใหญ่อันเป็นที่รักยิ่งของเขาทั้งหลาย จะต้องได้รับอันตรายอย่างไม่ต้องสงสัย ! เมื่อกลุ่มควันจางหายไป ภาพที่ปรากฏแก่คลองจักษุของเขาทั้งหลายก็คือท่านมุสตาฟา เคมาล แม่ทัพใหญ่ของเขายังคงนั่งอยู่ตามเดิมนั่นเอง กำลังพ่นควันบุหรี่ซิแกแรตโชมงอยู่อย่างเยือกเย็น

"อรรศจรรย์มากจริงนะ ! อาถ่าห์ได้พิทักษ์รักษาท่าน !"

"แน่นอนอาถ่าห์พิทักษ์รักษาชีวิตของท่านไว้เพื่อให้ท่านช่วยปลดปล่อยให้พวกเราเป็นอิสสระนั่นเอง"

—๒—

ณะ กรุงแองการา ท่านมุสตาฟา เคมาล

บัดนี้ได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานาธิบดีของเตอรกี ท่านได้แต่งตั้งเพื่อนคู่หูของท่านผู้หนึ่ง คือ **พันเอก โชปาล ออสมัน** ให้เป็นผู้บัญชาการทหารของครักษ์ **ออสมัน** นี้มีความกังวลและเป็นห่วงในชีวิตของประธานาธิบดีของเขาเป็นอย่างยิ่ง เพราะมีศัตรูอยู่เป็นจำนวนมากที่คอยปองจะสังหารชีวิตของเคมาลอยู่ พวกเหล่านี้กำลังจะจัดตั้งองค์การณ์เพื่อเป็นปฏิปักษ์ต่อ **เคมาล** อันมีหัวหน้าผู้นำที่สำคัญยิ่งคนหนึ่ง เพื่อเป็นการป้องกันสวัสดิภาพ และความเป็นอยู่ของท่านประธานาธิบดี **ออสมัน** จำต้องจัดการอะไรลงไปสักอย่างหนึ่ง เพื่อเป็นการตัดต้นไฟมิให้ลุกลาม และป้องกันมิให้แผนการณ์ประทุษฐกรรม ของพวกศัตรูฮึกเหิมขึ้นมาได้ในขณะที่พึ่งจะเริ่มผลิใบนี้

ออสมัน จึงวางแผนการณ์ตามแบบชาวเตอรกีผู้ชะราอันมีความคิดผู้หนึ่ง โดยเชิญให้หัวหน้า

ของผู้วางแผนการณ์ประทุษฐกรรมนี้มารับประทาน
เสียง มันเป็นการกินเสียงที่เต็มไปด้วยความเอร็ด
อร่อย และสง่างดงามยิ่งนัก เมื่ออาหารคาวได้สิ้น
ไปแล้ว อาหารหวานก็คือเชือกเส้นหนึ่งได้เคลื่อนมา
รอบคอของบุคคลผู้นั้น แล้วตระหวัดรัดคอจนตาย

ออสมัน จึงได้รับส่งข่าวไปบอกเคมาลให้ทราบว่าแผนการณ์กำจัดศัตรูได้สำเร็จเรียบร้อยแล้วและทำได้ผลอันน่าพึงใจ ออสมันหวังว่าจะได้รับรางวัลอย่างงดงามจากท่านประธานาธิบดี ในการสำแดงความซื่อสัตย์ของเขานั้น แต่เคมาลได้ส่งทหารหมู่หนึ่งมาแทนรางวัล เพื่อให้จับนายพันเอกออสมัน

"จับอะไรกัน ? ในข้อหาว่าส่งวิญญาณของสุนัขตงนรกเช่นนั้นรึ ?"

"มิได้–ในข้อกล่าวหาว่าท่านได้ทำการฆาตกรรมประชาชนเตอรกผู้หนึ่งอย่างร้ายแรงต่างหาก"

"แต่เขาผู้นั้น เป็นศัตรูของท่านประธานาธิบดี"

"ในแผ่นดินเตอรกีใหม่ เราไม่ฆ่าสัตรูของเรา เราฆ่าความรู้สึกเป็นสัตรูของเขา ให้สิ้นไปโดยจำแลงเขาให้เป็นมิตรของเรา"

—๓—

ท่านมุสตาฟา เคมาล อตาเติก เป็นบุตรผู้น่าอรรศจรรย์ของบิดาผู้น่าอรรศจรรย์ บิดาของท่านเป็นนายศุลการักษ์ ผู้เก็บภาษีอากรของพระเจ้าสุลต่านแห่งเตอรกี บิดาของท่านชื่อว่า อาลี ริสซา เป็นบุรุษผู้ทำความมหรรศจรรย์แปลกประหลาด และเป็นผู้ทำความชอบขันต่าง ๆ ให้แก่ชาวบ้านทั้งปวงในเมืองซาโลนิกา พวกข้าราชการอันของรัฐบาลนั้น- "กาหลิบแห่งเตอรกีเป็นสัตว์ดุร้ายแห่งยุคปรำปะรา ซึ่งมีศีรษะ ๔ พัน

อันเป็นต้นเหตุแห่งความเสื่อมโทรม" – เป็นผู้นับถือศาสนามหหมัดทีด แต่เป็นอสุรกายที่ไม่ซื่อตรง ท่านอาสรัสซ่านั้น ถ้าพูดอีกนัยหนึ่งก็เป็นผู้ทนับถือศาสนามหหมัดชั้นเถว และเป็นคนซื่อตรงเกินไปด้วย "นายสุลการักษ์ผู้เก็บภาษีซึ่งมีเงินผ่านมืออันเก็บได้ตลอดทั้งมณฑล จะห้ามมิให้ผงเงินติดนิ้วมือเขาได้ละหรือ ?" ข้าราชการแห่งองค์สุลต่าน ซึ่งไม่มีผงเงินติดมือ ดูเป็นบุรุษอันแปลกประหลาดเหลือจะเชื่อภายใต้ดวงอาทิตย์แห่งอาณาจักรเตอรกี

ท่านอาลีริสซ่า มิใช่มีปรากฏการณ์อันแปลกประหลาดอันเป็นของใหม่ อันหนึ่งอันเดียวนั้นเท่านั้น ทั้งนี้เนื่องด้วยท่านได้อบรมตัวเอง เพื่อสร้างโลกใหม่ มันเป็นโลกซึ่งไม่มีสุลต่าน ไม่มีการทารุณกรรมอันป่าเถื่อน และการกินน้ำชาต่างๆ (การกินสินบน) ท่านได้คิดแต่ลำพังของท่านแต่ผู้เดียวและไม่บอกให้ใครทราบ เพราะกำชินแพร่ง

พรายชนิดมีอันตรายมากจากหูหนังก็ต้องเข้าอกหูหนึ่งเป็นของแน่นอน แต่ความหนักใจนั้นท่วมทันมากขึ้น ในบางครั้งบางคราวเมื่อมันแสนสุดจะทนทานได้ ก็จำเป็นต้องนำไประบายออกให้ภรรยายอดรักของท่านฟัง ภรรยาของท่านชื่อว่า ซูบิดา แต่นางก็แก่เกินไปที่จะรับเอาแผนการณ์ และความนึกคิดเหล่านี้บรรจุไว้ในมันสมองของนางได้ ก็ได้แต่ออกห่อหมกไปตามเรื่อง อันเป็นปกติวิสัยของหญิงชะราผู้รักสันติวิธ ท่านจึงต้องนำเอาความไผ่ผันอันนี้ไประบายให้บุตรชายของท่าน คือมุสดา ฟาฟังแต่เขาก็ยังเด็กเกินไป เหลือวิสัยที่จะเข้าอกเข้าใจในอุดมการอันสูงนี้

แต่อย่างไรก็ตามท่านหวังว่าสักวันหนึ่งมุสดาฟาก็คงจะเข้าใจเป็นแน่ ฉะนั้นเยาวชนผู้จงมีสมองเป็นนักปฏิวัติในศีรษะเล็ก ๆ ออกมาจากหัวใจที่เดียว แน่ทีเดียวเคยมาได้เห็นความเป็นอยู่อย่างใกล้

ชีดถึงการเก็บภาษีแห่งอาณาจักรเตอรกี พ่อเยาวชนน้อยมิได้เคยร้องไห้คร่ำครวญอันใดต่อหน้าบิดามารดา เมื่อเขาย่างเท้าเข้าสู่ประตูบ้านก็ต้องตรงเข้าไปจูบมือของท่านบิดา เป็นการแสดงความคารวะต่อผู้มีพระคุณ แลวกยืนนิ่งเฉยอยู่จนกว่าจะได้รับคำสั่งให้นั่งลงและจะไม่เผยอริมฝีปากขึ้นเอ่ยว่าประการใดเลยจนกว่าผู้ใหญ่จะได้เอ่ยพูดขึ้นก่อน การกระทำเช่นนี้เป็นการกระทำด้วยใจสมัครของเคมาลน้อย ด้วยความรักภักดีฉันท์บุตรอันมีต่อบิดามารดาโดยมิได้ถูกบังคับ เคมาลไม่ชอบในทุกๆสิ่งที่ต้องมีการบังคับใจกัน แต่ขณะอยู่ในโรงเรียนเคมาลมิได้เป็นเช่นนั้น เยาวมานพน้อยผู้นี้มิได้มีใจรักหรือนับถือ ฮาฟิต ครูของเขาเลย โดยคิดว่าตำแหน่งของเขานั้นไม่มีเสียดกว่า และอำนาจของคุณครูก็เป็นของบัดซบเสียเต็มประดา

"เมื่อครูสั่งศิษย์ก็จำจะต้องเชื่อฟัง"

"หากสมมติว่าศิษย์นั้น มีเอกภาพในเชิงความคิดของตัวเองขึ้นมาบ้างเล่า ?"

"นักเรียนนั้น ไม่มีใครเขาคิดหรือยอมรับนับถืออุดมการอะไรของเจ้าดอก"

คนชนิดนี้เราจะทำอย่างไรกับเขาดีนะ ?

วันหนึ่ง มุสตาฟา ได้เกิดชกกันขึ้นกับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน บังเอิญคุณครูฮาพีดเดินผ่านมาเห็นเข้า จึงหันไปทางมุสตาฟา

"เธอทำไมจึงต่อยเด็กคนนี้?"

"เขาดูถูกผมของรับ"

คุณครูไม่ตอบท่านกระชากมุสตาฟาออกมาจากสัตรูของเขา และโบยตีเขาอย่างหนักโดยปราศจากความเมตตาปราณี

"นี่แหละจึงจะสมกับโทษของเธอละ" ครูผู้นี้ร้องตะโกน "คติโบราณมีอยู่ว่า นัยน์ตาก็ต้องใช้ด้วยนัยน์ตา ฟันก็ต้องใช้ด้วยฟัน"

"หามิได้ขอรับ ไม่ใช่ทำนัยน์ตาเขาบอด แล้วก็ต้องควักลูกนัยน์ตาให้" หนูน้อยมุสตาฟากล่าวเถียงคุณครูโดยฉับพลัน ด้วยสำเนียงอันสั่นเครือเจือปนไปด้วยความโกรธแค้น

"คุณครูไม่เห็นดอกหรือว่า อ้ายเบื๊อกที่ผมกำลังต่อสู้กันอยู่นี้ มีขนาดเท่าเทียมกัน แต่คุณครูโตกว่าผมมากนะ"

ประกายตาของคุณครูลุกเป็นเปลวเพลิงด้วยความโมโหจนสุดขีด– "ชะ ๆ – เจ้าเด็กน้อยตัวเท่ามดแดง ยังมีแววตาข่มขู่ยังน้ำข้าวดังกับสุนัขอันหิ่งยะโสแสนจะยะโสเยี่ยงสุนัขบ้า"

พ่อหนูน้อยมุสตาฟากระทืบเท้าออกจากห้องเรียนและก็เป็นการออกจากโรงเรียนไปเลย ไม่ยอมมาเรียนอีกต่อไป

จึงเป็นปัญหาอันหนักอกยิ่งของมารดา ซึ่งณบัดนี้มารดาก็ตกเป็นหญิงหม้ายเสียแล้ว ท่านอา

ลริส่าได้หันไปสวรรค์ เป็นมรณะกรรมอันยังไม่สมควรแก่เวลาเลย แต่เมื่อเทพยเจ้าท่านรัก ก็จะขัดอำนาจพ้าท่านมิได้ นางจะจัดการประการใดดีกับถูกชายหัวร้น อันเกเรคนนี้หนอ ? ถุงผู้หนึ่งเป็นชาวนาได้เสนอขึ้นว่า "ให้ไปอยู่ช่วยทำงานกับฉันชิ" และฉะนั้นพ่อหนุ่มน้อยมุสตาฟาก็ต้องจับคันไถและคราด งานโรงนานั้นช่างเป็นงานหนักพิลึกสักวันหนึ่งดอกเขาจะต้องมีนาสักแปลงหนึ่งเป็นของเขาเอง จะได้เป็นนายผู้ซึ่งไม่มีใครมาเป็นผู้บัญชาการเหนือหัวตัว

เมื่อขณะที่ทำการไถนา และขณะที่ทำการเลี้ยงแกะ ซึ่งเป็นเวลาทำงานนั้นก็เป็นเวลาคิดอ่านของเขาด้วย เขาคิดมากในขณะที่นอนอยู่ภายใต้ท้องฟ้ายามราตรีกาล ท่ามกลางแสงจันทร์และดวงดาวอันดาระดาษอยู่เต็มท้องฟ้า เฝ้าระแวดระวังฝูงแกะของตน

"เป็นชาวนานี่ก็ดีอยู่มากเหมือนกัน แต่อย่างไรก็ตามที่เถอะ อ้ายการงานเหล่านี้มันก็ดูคล้ายกับจะเป็นอาชีพที่เห็นแก่ตัว และฉะเพาะตัวเองเท่านั้น แต่ว่าถ้าเราจะมีชีวิต-มันคงจะสนุกไม่ใช่เล่น ในเมื่อมีชีวิตอยู่เพื่อผู้อื่น-หรือว่าถ้าจะให้มากเรื่องก็ตายเพื่อคนอื่นเป็นของดีแน่ ? เออ! มีชีวิตเป็นทหารก็คงสนุกไม่น้อย และมันคงจะแปลกพิลึก ! ได้เข้าฝึกหัดทหารในโรงเรียนนายร้อย แล้วก็ออกเป็นนายทหารประจำการ กินเงินเดือนในกองทัพเตอรกี"

มารดายินยอมตกลงตามคำขอร้อง ของ บุตรน้อย จึงได้ส่งมุสตาฟ่าเข้าศึกษาในโรงเรียนนายร้อยสำรองด้วย ความ อาลัย อาวรณ์ เป็น อย่างมาก ณะที่นั้นมุสตาฟาได้รับเกียรติ เป็นนักเรียน ตัวอย่าง เขาชอบความกระฉับกระเฉงว่องไวในวิชาการทหาร ชอบวิชาวิทยาศาสตร์ ในระหว่างการศึกษาอยู่นั้น สิ่งที่รักและชอบมากที่สุดเป็นชีวิตจิตต์ใจ ก็คือ วิชาคำนวณ มันเป็นวิชาที่ใช้คำพูดเหมาะเจาะดีจริงๆ! ดูช่างต่างไกลกันลิบลับจากเรื่องนิทานบ้าๆ อันมีคำพูดไม่เป็นหลักเป็นฐาน ซึ่งได้เคยศึกษาอยู่

ในโรงเรียนณะเมืองซาโดนิกา

และคุณครูของเขาซึ่งดูว่าเป็นผู้มีระเบียบวินัยจัด ก็แตกต่างกับโรงเรียนเดิมที่เคยเรียนมาแต่ก่อนมาก ท่านมิได้สู้หรือข่มเหงใครซึ่งมีตัวเล็กกว่าท่านเลย ท่านเป็นผู้ตั้งมั่นอยู่ในความประพฤติซึ่งเต็มไปด้วยความยุติธรรม คุณครูคนนี้ช่างมีบุคคลิกภาพเหมือนกับเขาโดยแท้ และชื่อของคุณครูก็เหมือนกับชื่อของเขาด้วย คือชื่อ มุสตาฟา เหมือนกัน

วันหนึ่งคุณครูได้พูดกับนักเรียนตัวโปรดของท่าน ในเรื่องชื่อซึ่งบังเอิญมาพ้องกันเข้าว่า "มันช่างน่างงไหม?-อ้ายน้องชาย ชื่อช่างมาเหมือนกันได้ คนหนึ่งเป็นศิษย์-คนหนึ่งเป็นครู เมื่อมีคนด่าศิษย์มันก็ต้องกระเทือนมาถึงครูด้วย หากว่าให้มันต่างกันเสียสักหน่อยก็คงจะดี ขอให้ครูเพิ่มเติมให้สัก

หน่อยเถอะต่อไปนี้ขอให้เรียกเธอว่า มุสตา ฟาเคมาลก็แล้วกัน"

คำว่า **เคมาล** หมายความว่าผู้ประเสริฐ เยอ! เป็น ชื่ออันใหญ่ยิ่งดีแล้ว นับตั้งแต่บัดนี้ ไปจะต้องมีพฤติการณ์แห่งชวดเยี่ยงชื่อใหม่ เขาจะต้องพยายามทำให้สมกับนามอันใหญ่ยิ่งนี้ ซึ่งคุณครูที่รักและเคารพได้ประสิทธิประสาทให้

—๔—

ช่างเป็นการประหลาดเสียนี่กระไร ที่มุสตา ฟาเคมาลสามารถเรียนสำเร็จได้รับประกาศนียบัตร จากโรงเรียน นาย ร้อย ตั้งแต่ยังอยู่ในวัยหนุ่มน้อย เขาสรวมกางเกงยุยับเยิน มีใบหน้าอันเชิดลอย เต็มไปด้วยความภาคภูมิ มีดวงตาอันจ้องจับ ระแวดระวังอยู่เสมอ มีลักษณาการกระเดียดๆ ไป

ทางจะเป็นพวกฝรั่งมังค่า มิได้มีความเป็นอยู่เยี่ยง
นายทหารเตอรกีทั้งหลาย มีสิ่งเดียวซึ่งมีลักษณา
การส่อสำแดงว่า เขามิได้มีเชื้อสายของชาติยุโรป
เป็นพวกตาด คือมีกระดูกแก้มยื่นออกมาเท่านั้นเอง
หน้าตาของเขาเป็นแบบชาวตวันออก แต่มี
ความทุรนทุรายความทะเยอทะยานเหมือนอย่างชาว
ตวันตก มีความกระหายเป็นอย่างยิ่งที่จะโยนของ
เก่าทิ้งให้หมด และแล้วก็สร้างมันขึ้นมาใหม่ให้สวย
สดงดงามตามจินตนาการของเขา เมื่อมารดาของ
เขาได้สังเกตเห็นอาการเหล่านี้ในตัวบุตรชายของ
นาง นางก็สั่นศีรษะไปมาด้วยความเศร้าสลดใจ
และพึมพำออกมาว่า "อ้ายเจ้านี่มันเป็นลูกขบถ!"

นางจึงได้หาพ่อใหม่มาสตาฟาใหม่ พ่อใหม่
ของมุสตาฟาเป็นบุคคลที่มั่งคั่ง ทั้งนี้นางกระทำเพื่อ
เห็นแก่อนาคตของบุตรชายคนเดียวของนางโดย
ฉะเพาะ โดยมีความประสงค์อย่างแรงกล้า ที่จะ

ผดุงฐานะของพ่อลูกชายหัวแก้วหัวแหวนนี้ ให้สูงส่งขึ้นเป็นหลักเป็นฐาน แต่มุสตาฟาปฏิเสธไม่ชอบความเป็นหลักฐานด้วยความช่วยเหลือของผู้อื่น จึงบอกบัดความช่วยเหลือของบิดาเสีย

"กระผมจะเป็นอนาคตของกระผมเองในวิถีทางแห่งชีวิตของกระผม"

แต่วิถีแห่งชีวิตที่เขาได้เลือกเองนี้ มารดาของเขาเกรงว่ามันจะเป็นวิถีทางที่จะนำตนเอง เข้าไปสู่ชะตาร้ายเสียแต่ยังเยาว์วัย เขาได้จัดตั้งสภาปฏิวัติรอันลึกลับภายใต้ชื่อว่า "วาทาน" (Vatan) อันมีความหมายว่าบิตุภูมิ —(Fatherland)— ซึ่งเป็นถ้อยคำที่สุลต่านมีพระบรมราชโองการห้ามนักห้ามหนา ไม่ต้องการจะให้ใครนำมาใช้ แนวที่ ๕ ของสุลต่านผู้ซึ่งได้จดจ้องด้อมมอง — สังเกตุการณ์เคลื่อนไหวสมาชิกในพรรคนี้ ลับได้เรื่องจริง เคมาลจึงถูกจับและในที่สุดก็ต้องเสียเข้าไปเสวยตราง

เมื่อเคมาถได้เข้าไปอยู่ในคุกแล้ว ข่าวคราว
ของเขาก็เงียบหายไป ไม่มีใครได้กล่าวขวัญถึง
เลย มารดาของเขาได้พยายามติดตามข่าวด้วยความ
เป็นห่วง นางเป็นทุกข์ว่าเขาอาจจะถูกพรรคพวก
ของสุลต่านจัดการประหารเขาเสียก็ได้ ได้ติดต่อ
กับเพื่อนของสามีคนใหม่ของนาง ซึ่งได้เคยเป็นผู้
ร่วมงานมากับเคมาล แต่ก็ยังไม่ได้ข่าวคับข้องแต่
ประการใด ได้เฝ้าถามข่าวอยู่เสมอว่า

"มุสตาฟายังมีชีวิตอยู่หรือไม่ ?"

"ไม่มีใครรู้อะไรเลย"

"บางทีอาจจะถูกฆ่าตายแล้วก็เป็นได้"

"ก็อาจเป็นได้ นักโทษการเมืองชนิดนี้มัก
จะประสบเคราะห์กรรมอย่างนั้นเสมอในคุก"

"อาจจะถูกวางยาพิษตายก็ได้นะ ?"

"ก็อาจจะเป็นเช่นนั้นได้ด้วย ท่านก็ทราบ

แล้วว่าวิธีปฏิบัติการภายในคุกนั้นเป็นอย่างไร อำนาจและวิธีการของผู้ยิ่งใหญ่นั้นเป็นอย่างไรบ้าง ..

ในที่สุดนางซูบดาก็ได้รับข่าวว่ามุสตาฟาเคมาลบดรชายของนางยังมีชีวิตอยู่ แต่ได้ถูกเนรเทศไปจากคุกคอนส์แตนติโนเบิ้ลเสียแล้ว

—๕—

เมื่อได้ถูกปลดปล่อยเป็นอิสระภาพแล้ว มุสตาฟาเคมาลผู้ก้าวหน้า ซึ่งณะบัดนี้ได้เลื่อนยศขึ้นเป็นนายพันก็ได้หยุดนิ่งหรือเชื่องช้าต่ออาชญากรรมที่ได้รับมานั้นไม่ตรงกันข้าม มันเป็นแผลพยาบาทที่ฝังลึกอยู่ในหัวใจของเขา อุดมการของเขายังคงรุ่งโรจน์อยู่ในมันสมองและจิตนาการอันบรรเจิดของเขา เขาได้เริ่มดำเนินการต่อไปอย่างไม่ยอมหยุดยั้ง ได้ทำการขบถต่อไปอีก เพื่อ

ด้มเส้ยซึ่งระบบของการปกครองอันลวงโลก แผน
การปฏิวัติรใหม่ได้ถูกวางและเริ่มดำเนินงานขึ้นใน
บ้านของเขาเอง ท่านมารดาซึ่งอยู่ร่วมหลังคาเรือน
กับเขาด้วยนั้น ต้องหวาดหวั่นพรั่นใจและสดุ้ง
สะเทือนไปด้วย ทำให้นางกินไม่ได้–นอนไม่หลับ
หวาดไปว่าจะต้องถูกเขาจับตัวไปอยู่ทุก ๆ วินาที
และในจิตต์ใจอันชะราภาพของนาง ก็มีความรู้สึก
ที่ต่อสู้กันอยู่สองสถาน สถานหนึ่งนั้นเป็นว่าที่จงรัก
ภักดีต่อองค์สุลต่าน แต่อีกสถานหนึ่งนั้นก็เป็นแม่
ของบุตรชาย อันสุดสวาท ขาดใจเพียงคนเดียวของ
นาง

"จงเลิกอุตมการอันใหม่และแปลกประหลาด
ของเจ้าเสียเถิดลูกรักเอ๋ย !- ขอให้ลูกจงรักและ
สงสารแม่บ้างเถิด อย่างน้อยก็จงดูเยี่ยงคุณพ่อของ
ลูก ท่านเป็นอำมาตย์ผู้ซื่อสัตย์ในราชการขององค์
กาหลิบ"

แต่มุสตาฟาปฏิเสธ ในการที่จะเป็นข้าทาสของ
สัตย์ของพระเจ้าแผ่นดินทุรราช อยากไปตายในสนามรบเสียดีกว่าอยู่โดยปลอดภัย ภายใต้การปกครองของพระราชวังที่เสื่อมโทรม เมื่อการปฏิวัติได้เกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1908 มุสตาฟาเคมาลก็ได้ถูกแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้ากองเสนาธิการ ในกองทัพที่ต่อสู้เพื่อความเป็นอิสสระภาพ การปฏิวัติสำเร็จบ้างไม่สำเร็จบ้าง พวกนายทหารในกองทัพที่ต่อสู้เพื่ออิสสระภาพได้กลายเป็นทาษแห่งความละโมภโลภมากของตัวเองไปเสียแล้ว เช่นเกิดคิดเห็นว่าตำแหน่งผู้นำเป็นงานอันเบาบาง จะกระยอกระแย่งเอาไปทำไมกัน ทรัพย์สินทยดได้อันมากมายก่ายกองนั้นเอง ในท่ามกลางความโกลาหลและจลาจลนี้มุสตาฟาจึงได้หลีกไปโดยมีสติสัมปะชัญญะอย่างแน่วแน่ ความประสงค์อันยิ่งใหญ่ของเขา มีอยู่สิ่งเดียวเท่านั้น และสิ่งนั้นก็คือว่าเพื่อเสรีภาพโดย

มีรัฐบาลอันชอบด้วย แต่ช่วงระยะเวลาอันนี้โยกาศ
ยังไม่อำนวยให้เขา เพราะในบั้นปลายของการ
ดำเนินการ เขาก็ประสบกับความล้มเหลวอีก พวก
ทหารได้เป็นปฏิปักษ์ต่อเขา เพราะถูกความโลภ
เข้าครอบงำ ฝ่ายข้าศึกสัตรูด้วนแต่มีอำนาจมาก
นก เขาต้องการจะถมดวงขนให้สูงกวาน–ต้องการ
ความชำนาญกว่านี้–ต้องการเวลาให้มากกว่านี้

ฉะนั้นมุสตาฟา จึงกลับมาใคร่ครวญ พิ
จารณาแผนการณ์ของตนใหม่ ต้องดำเนินการให้
ได้ผลเลิศ สามารถที่จะผลิตผลที่ใช้การได้ ใน
ขณะที่สุดด่านได้ปราบพวกขบถเสียราบเรียบ

แต่สุดด่านนั้น ถึงแม้จะได้ชัยชนะก็ยังมีสิ่ง
ลำบากใจถ่วงอยู่เป็นอันมาก เพราะณะเบื้องหน้า
นั้นประเทศในแหลมบัลข่านได้ประกาศสงคราม กับ
เตอรกีและกำลังรุกเข้ามายึดได้เมืองซาโลนิกาและ
กำลังตรงเข้ามาทุบประตูเมืองคอนสแตนติโนเบิล

สุลต่านไม่สามารถจะต้านทานแสนยานุภาพอันเกรี้ยงไกรของข้าศึกได้ เหล่าประชาชนพลเมืองได้พากันร่ำร้องด้วยเสียงอันดัง

"พระผู้ช่วย ! จงส่งพระผู้ช่วยมาให้เรา !"

"ใครหนอจะเป็นพระผู้ช่วยเราได้ ?"

"ก็ใครเสียอีกเล่า นอกจากท่านมุสตาฟา เคมาลผู้ประเสริฐของเรา !"

สุลต่านก็มีความดังแพระราชหฤทัย พระองค์คิดว่าบุรุษผู้นี้ จะเป็นอันตรายยิ่งนัก ต่อราชบัลลังก์ของพระองค์ถ้าหากมอบอำนาจอันใหญ่หลวงให้แก่เขา "เจ้าประมุขแห่งพวกขบถ" แต่กองทัพประเทศบูลกาเรียนนั้น ทำการรุนแรงยิ่งขึ้นทุก ๆ ที เคยรักอยู่ในภาวะที่จะปราชัย และความปราชัยนั้นได้เข้ามาใกล้ประตูบ้านเต็มที แล้ว มิใช่เป็นความคิดที่เลว ในการที่จะเชิญเคมาล

มาร่วมประชุม–หามิได้ เป็นของแน่นอนที่สุด มิใช่เป็นความประสงค์ที่จะอวดพระองค์แห่งสุดด่าน แต่เพื่อช่วยเหลือประชาราษฎรเท่านั้น เพื่อให้เป็นไปตามมติสาธารณะ พระองค์จึงส่งสายพระหัตถ์ไปยังเคมาลว่าดังนี้

"ท่านน่าจะไปเยือนราชการ ในสำนักแห่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อได้ให้ความแนะนำในการป้องกันบ้านเมือง"

และพร้อมกันนั้นองค์สุดด่านก็ได้ส่งสายพระหัตถ์ไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศมีความว่า "ท่านจะต้องให้เคมาลพักอยู่ในห้องหนึ่งซึ่งอยู่ข้างหน้ากระทรวง จนกว่าชนรองเท้าบูตของเขาได้เย็นลงสนิทดีแล้ว"

รัฐบาลต้องการใช้เคมาลถูกละ! แต่เคมาลนักจะต้องได้รับบทเรียนอันแข็งแกร่งเสียบ้าง เขาจะต้องถูกสั่งสอนให้รู้จักกับตำแหน่งหน้าที่เสีย

ก่อน

เคมาลได้มาถึงประตูห้องรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศตามเวลา เขาได้ส่งนามบัตรเข้าไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวง และต่อจากนั้นก็ได้ยินเสียงตะโกนก้องมากระทบโสตประสาทของเขาว่า "บอกให้เขาคอยอยู่ก่อน !"

มุสตาฟากำลังสงสัยในห้องนั้น มีแขกผ่านมาเป็นจำนวนมากเพื่อเข้าไปในห้องของรัฐมนตรีท่านเหล่านั้นถูกเชิญให้เข้าไปพบโดยไม่รอ ส่วนเคมาลก็ได้แต่เฝ้านั่งคอยอยู่ คอยแล้วก็คอยเล่า 1 ชั่วโมงก็ได้ผ่านพ้นไปแล้ว–2ชั่วโมงก็ได้ผ่านไปอีก จนสองชั่วโมงครึ่งก็แล้ว ยังไม่มีโอกาศได้รับเชิญให้เข้าไปข้างใน อดรนทนไม่ได้เขาจึงส่งคนเข้าไปเตือนอีก "บอกให้เขาคอยอยู่ก่อน !" มีเสียงตะโกนยอกมาจากห้องข้างใน

เวลาได้ล่วงเลยมาจนเกือบจะพลบค่ำอยู่เต็มที่

แล้ว มันเป็นเวลาที่เกือบจะปิดกระทรวงแล้ว ผู้ที่สุดท่านรัฐมนตรีก็ให้คนมาบอกว่า พร้อมแล้วที่จะรับรองเขา มุสคาฟาจึงพูดขึ้นในห้องที่เขานั่งคอยอยู่ข้างหน้านั้น กับคนรับใช้ของท่านรัฐมนตรีเป็นเชิงสั่งพูดว่า "บอกท่านรัฐมนตรีให้คอยฉันก่อน !"

—๖—

การปฏิวัติรัสเซียมีเหตุลึกลงสุดท่านก็ดำเนินการอันไม่ยุติธรรมด้วยโมหจริตต่อไปอีก และยิ่งเยาะการงานของเขาครั้นแล้วในปี ค.ศ. 1914 เมื่อไกเซอร์ได้เริ่มสงครามโลก สุดท่านซึ่งได้ครองเป็นอย่างดีแล้ว ก็ได้ร่วมสงครามโลกครั้งนั้นด้วยโดยเข้าเป็นพวกฝ่ายเยอรมัน นักคอ ละครตลก อันเป็น โศก นาฏ กรรม อัน สุด ซึ้ง ของ

เตอรกี

ส่วนตัวของมุสตาฟาเคมาล สุลต่านได้จัดการส่งเขา "ให้ออกไปนอกถ่านอกทาง เกินกว่าที่เขาจะทำอันตรายต่อพระองค์ได้" คือแต่งตั้งให้เขาเป็นผู้บัญชาการกองทหารเตอรกี แถบภูเขา คอเคซัส แต่เคมาลเป็นผู้ไม่อยู่นิ่งเหมือนเช่นเคยยังคงคิดแผนการณ์ปฏิวัติรตามอุดมการของเขาต่อไป ว่าเมื่อใดหนอเตอรกีจะได้มีสิทธิและเสรีภาพต่าง ๆ เหมือนอย่าง ประเทศ อารยะทั้งหลายใน ยุโรป บ้าง เขาเดินไป–แล้วก็เดินมา จากบ้อมหนึ่ง–ไปยังอีกบ้อมหนึ่ง ตามแนวหน้าของภูเขาคอเคซัส ให้กำลังใจ–ปลุกปลอบ น้ำใจแก่เหล่าทหารในบังคับบัญชาของเขา ให้สู้และสู้ต่อไปจนกว่าจะหมดลมหายใจ ไม่ฉะเพาะแต่การกดขี่ข่มเหง จากข้าศึกสัตรูภายนอกประเทศ แต่เพื่อการกดขี่ข่มเหงจากภายในประเทศชาติของตัวเองด้วย

"ชาติเตอรกี จะต้องขึ้นสู่ความเป็นชาติอารยะเป็นชาติที่มีอิสสระภาพ ซึ่งจะแบ่งแยกออก จากกันมิได้ -- หากว่ารัฐบาลของจักรพรรดิได้แพ้สงครามลงคราวนี้ มันจะต้องมีรัฐบาลของพรรคปฏิวัตรขึ้นมาแทนที่..

บรรดาทหารหาญของเขา ทั้งหลายได้ พากันร้องอย่างอึงอล และสรรเสริญเขาด้วยใจอันนิยมนับถือ "สุนักข์ป่าผู้ชะรา" เป็นฉายาของเคมาล เมื่อได้มารับตำแหน่งเป็นแม่ทัพใหญ่นั้น- "ท่านพูดแต่ถ้อยคำอันเป็นความจริง!"

แต่เสียงบ่นอันอึงคนึงนั้น, ระคนไปด้วยความโกรธแค้นและความหวาดกลัว

"ท่านประสงค์จะให้พวกเรา เป็นขกบต่อองค์กาหลิบปาชาประมุขของชาติ ผู้ซึ่งเป็นที่เคารพสักการะบูชาอันจะล่วงละเมิดเสียมิได้!"

สุลต่านโมหหมัดที่ ๖ ได้มีพระบรมราชโอง

การสั่งให้จับเคมาล แต่บรรดาพวกทหารทั้งกอง ทัพปฏิเสธ ไม่ยอมมอบตัวแม่ทัพใหญ่อันเป็นที่รัก ของเขาให้ กองทหารของอังกฤษได้ขึ้นบก และ ได้ทำการสู้รบกับกองทัพของเคมาลที่เมืองกาลิโปลี และแม่ทัพใหญ่โกมันดันก็ได้ช่วยเหลือประเทศ เตอรกีไว้ได้ ครั้นแล้วก็ได้มีการเซ็นสัญญาสันติ ภาพพักรบกัน นเป็นอีกครั้งหนึ่งที่ท่านผู้บัญชาการ ได้ช่วยประเทศเตอรกีไว้ได้

เพื่อจะกดเตอรกีด้วยสัญญาให้อยู่ในอำนาจ อังกฤษได้ส่งเรือรบพร้อมด้วยทหาร 2 กรม ไป ขึ้นบกที่เมืองซามซุนซึ่งเป็นเมืองเดียวของเตอรกี อันเป็นเมืองที่คุมช่องทางจะเข้าไปในทะเลดำ ผู้ บัญชาการใหญ่ของกองทัพเตอรกีที่เมืองนกคอ นาย พลเอกเรฟาด ซึ่งบัญชาการทหารเท่ากระหยิบมือ เท่านั้น

เมื่อถูกผู้บัญชาการทหารอังกฤษเรียกให้ยอม

จำนนเสียแต่โดยดี นายพลเรฟาดก็ยอมมอบศูนย์กลางบัญชาการให้แก่กองทัพอังกฤษโดยดุษณีภาพ ในขณะนี้ยังกฤษได้บัญชาการให้ปลดอาวุธทหารเตอรก และส่งทหาร 2 กรม อนกลาหาญชนยึดครอง ท่านนายพลผูนได้นั่งพังองค์การของอังกฤษด้วยความสงบ เมื่อเสร็จสิ้นการมอบหมายการงานกับยังกฤษแล้ว พวกนายทหารเตอรกต่างก็พากันชิไปทางหน้าต่าง ด้วยอาการยิ้มทีมุมปากเป็นเชิงเยยอยู่กลาย ๆ เป็นเหตุให้สายตาของบรรดานายทหารยังกฤษต้องมองทะลุค้ำหัวของนายทหารเตอรกออกไปบ้าง ณ ทิวทัศน์ตรงหน้าต่างนั้นออกไปก็เป็นภาพของกองทหารเตอรกหนุ่มอันมอาวุธครบมือ ส่องแสงวับวามอันอยู่ในยูนิฟอรมที่เป็นระเบียบเรียบร้อยถาดังเดินผ่านหน้าต่างนั้นไปเรื่อย ๆ โดยไม่ขาดกระแสรักนเลย กองหนึ่งผ่านไป–แล้วก็มีกองหนึ่งมาแทนอีก นี่จะไม่สนกระแสรักดัน

แห่งกองทหารเหล่านอกตะหรือ ?

"แฮ่ะ !" นายพลเรฟาดยิมกริม ขณะที่เหล่าทหารของเขายังคงเดินขบวนอยู่เรื่อย ๆ ไป "ท่านจะยึดเมืองซามซุน ท่านยังคงมีความประสงค์ยึดเมืองซามซุน, ด้วยกองทหารเพียงหยิบมือเดียวตะหรือ ทหารของฉันก็จะฆ่าเขาเสียอย่างอร่อยเท่านั้นเอง"

"ให้เจ้าพวกผีร้ายยึดเอาเมืองซามซุนคืนไปเถิด !" ชาวอังกฤษอุทานขึ้น

ณะคนนั้นเองอังกฤษก็พากันยกพลหนีไปโดยเรือไอของเขา

"ท่านทำอย่างไร จึงสามารถนำเอากองทัพอันมหาศาลมาให้อังกฤษดูได้" นักหนังสือพิมพ์ผู้หนึ่งได้ถามขึ้นในสมัยต่อมา

"เป็นแผนการของท่านมุสตาฟาเคมาล ความจริงทหารของเรานี่เพียงนิดเดียวเท่านั้นเอง ซึ่งฉัน

ได้สั่งให้เดินทางไปถึงจุดๆ หนึ่งแล้ว ให้พากันวกกลับมาอีกทางหนึ่ง โดยหลบเข้าหาช่องที่มีบ้านเรือนหลังโตๆ กำบังอยู่ แล้วกลับมาเดินขบวนอ้อมชาวองกฤษให้เหนือก ซึ่งชาวองกฤษได้เห็นโดยแท้จริงกองทหารขบวนเดียวกันนั่นเอง เดินผ่านเขานับเป็นจำนวนหลายร้อยหน ”

กลยุทธแบบนี้มันเป็นทำนองเดียวกันกับกลยุทธของ ขงเบ้ง ซึ่งสามารถครอกกองทัพอันมหาศาลของโจโฉเสียด้วยไฟ ที่ทุ่งพกบ่อง จนโจโฉเองวิ่งหัวซุกหัวซุนแทบจะรักษาหัวของตัวไว้มิรอด

—๑๗—

กองทัพเตอรกีทั้งหมดนั้น และตลอดจนประชาชนเป็นจำนวนมาก อยู่ในความบัญชาการของเคมาล สุดท่านทรงตระหนกพระทัยเป็นอย่างยิ่ง

ในการทัพพวกปฏิวัติรอย่างมหาศาลเพิ่มขึนทุก ๆ ท
พระองค์ต้องขังตัวเองอยู่แต่ในพระราชวังคอนส์แตน
ติโนเบิล ซึ่งเป็นนครอันหนึ่งที่ตังอยู่ณะช่องแคบ
บอส์ฟอรัส ณะบันนั้นได้กลายเป็นเมืองหลวงท
ปราศจากรัฐเสียแล้ว เคมาลนั้นได้สถาปนาเมือง
หลวงเตอรกขึนใหม่คือ กรุงอังการา กำลังระดม
สร้างถนนหนทาง สร้างยาคารบ้านเรือนอย่างหาม
รุ่งหามค่ำ ความฝันและจินตนาการของเขากำลังเป็น
จริงขึนมาแล้ว กรุงอังการาซึ่งเดิมดารดาษไปด้วย
กระท่อมมุงด้วยใบหญ้าและใบไม้ ณ บันนั้นกระท่อม
นั้นได้กลายเป็นอาคารที่งามหรู มียอดหอคอยอัน
ทำด้วยหินเกรนิชและหินอ่อน กรุงอังการาได้จำ
แลงรูปจากสาวทมทกทชเหล่ เป็นสาวน้อยรุ่นกำลัด
สคราญโฉม เป็นเมืองที่สวยงามที่สุดในตวันออก
ไกล ประดุจเทพเนรมิตรขึนมา

ณ บันนี้กองทหารกรีกซึ่งได้ยกเข้ามาทำการ

รุกรานเตอรกีได้เข้ามาเหยียบชานเมืองกรุงอังการา ได้จ้องดูความสวยงามของเมืองนี้อันได้ถูกเนรมิตรขึ้น จากน้ำมือของเคมาล ด้วยความตั้งตานในวิจิตรศิลป์อันตระการตา พวกกรีกมีความกระหายเป็นทุนนัก, ในการที่จะขยายอำนาจให้เข้าชิดขอบเขตต่อนาโตเลีย เพราะกำเริบใจว่าการจลาจลทางการเมืองของเตอรกี คงจะให้โอกาสอันงามแก่เขา ทหารกรีกได้ยกจากเมืองสมีรนา ด้วยกำลังพลรบถึงสองแสนคน เป็นกองทัพที่แข็งแกร่งซึ่งยกเข้าโจมตีกองทหารเตอรกี ซึ่งกำลังอ่อนเปลี้ยเพลียด้วยการสงคราม กองรักษาดินแดนของเตอรกีจึงถูกฆ่าตายลงเป็นจำนวนมาก พวกกรีกได้เรียกร้องให้เคมาลมาทำสัญญาสันติภาพ แต่เคมาลกลับตอบว่า

"ไม่ยอมทำสัญญาสันติภาพใดๆ เรา

จะต้องอยู่โดยมีอิสสระภาพ หรือไม่ก็ความตายเท่านั้น !"

เขาได้นั่งทำงานเพื่อจรรโลงกองทัพใหม่ ถึงแม้ว่าเขากำลังจะป่วยเป็นไข้อยู่ บรรดาทหารของเขาไม่มีรองเท้าจะสวม มียินฟอรมที่เก่าแล้วขาดอีก มีอาวุธบ้างชนิดเก่าๆในมือ แต่หากว่าเขามีอาวุธอันมีอานุภาพยิ่ง อันไม่มีใครสามารถจะเอาชนะได้ คือกำลังอันแข็งแกร่งของดวงใจของเขา ซึ่งมีความตั้งใจอย่างเด็ดเดี่ยวและแน่วแน่

กองทัพอันกระจ้อยร่อยของเคมาล อันมีอาวุธไม่เต็มครบและล้าสมัย ได้ถูกดึงให้เข้าประจันบาน กับกองทัพอันมีแสนยานุภาพอันเกรียงไกรของกรีก ณะที่เชิงลาดภูเขาดำ ก่อนหน้าที่จะเข้าประจันบานกันสองวัน เคมาลผู้เป็นประมุขของกองทัพได้เกิดอุบัติเหตุตกจากหลังม้า ซี่โครงของเขาหัก นายแพทย์ทั้งหลายได้ให้ความเห็นว่า จำเป็น

ต้องส่งตัวเขาเข้าไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลในกรุงอังการา ดูช่างเป็นทางร้ายก่อนหน้าต่อสู้เหลือเกิน กองทัพเตอรกได้ถอยไปอย่างช้า ๆ ทีละก้าว สองก้าวอย่างดื้อดันทีสุด จึงทำให้ฝ่ายกรีกประสบกับความเสียหายมาก เหลือที่จะคณนา เวลาเท่านั้นจะบอกได้ว่าพวกเตอรกจะถูกฆ่าตายจนหมดผู้คน

และแล้วโดยการบัญชาบันทันด่วน และมหรรศจรรย์ยิ่งนัก! ผู้บัญชาการทหารซึ่งได้รับบาดเจ็บของเขา และมีหน้าอันซีดเซียวโลหิตไหลไม่หยุดกัดริมฝีปาก เม้มไว้ด้วยความอดทนต่อความเจ็บปวดรวดร้าว ได้ขี่ม้าเยาะย่างผ่าเข้ามาในท่ามกลางกองทหาร

"อ่าล่าห์! ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ท่านผู้บัญชาการของเรากลับมาแล้ว!"

"เฮ้ย! เงียบโว้ย! ท่านผู้บัญชาการจะ

พูดโว้ย!”

น้ำเสียงของเขาแสดงว่า ไม่ได้มาจากใบหน้าอันซีดสดนั้นเลย “มีสัญญาณมาจากเบื้องบน! ตรงนี้แหละ ที่ๆ ซี่โครงของฉันหัก เราจะได้โจมตีให้ข้าศึกหลังหักกลับคืนไป”

เคมาลช่างมีสัญญาณอันแข็งกล้าเสียนี่กระไร เขานำหน้าทหารเข้าโจมตีข้าศึกทั้งๆ ที่กระดูกซี่โครงที่หักนั้น กำลังทิ่มปอดของเขาอยู่ฉะนี้จะไม่ชนะกระไรได้! เป็นเวลาถึง ๕๐ วันที่การรบได้ดำเนินไป และเป็นการต่อสู้คูคกันและกัน แล้วก็ได้มีเสียงอันแหลมเล็กออกมาจากกองบัญชาการเข้าสู่โสตประสาทของเคมาลว่าดังนี้

“กองทัพของเราจับจาลดาห์เป็นชะเลยได้แล้ว!”

นี่เป็นกลยุทธอันสูงสุดที่เขาดำเนินการ จนเตอรกได้ชัยชนะแก่สัตรูอย่างงดงาม

นิยายดึกดำบรรพ์เรื่อง ดาวิดและโกลัย
อาธ ได้ถูกนำมาเล่าใหม่อีกหนหนึ่ง ณะยอดเขา
อันศักดิ์สิทธิ์ถูกนันแหละ "ดาวิดแห่งยุคสมัยใหม่"
ก็ได้มีเกียรติอันสมหน้า ซึ่งชาวประเทศชาติผู้ร่วม
บิตุภูมิได้ให้การคารวะแก่เขา ชื่อของเขาได้ก้อง
กังวาลไปทั่วสากลโลก ตามสมัญญาที่ได้ให้แก่
เขาว่า "เคมาล อตาเติก ผู้ประเสริฐ บิดา
แห่งประชาชาติเตอรกี"

—๔—

สุลต่านได้ถูกขับไล่ให้ออกจากกรุงคอนส์แตน
ติโนเบิล บัดนี้เคมาลเป็นประมุขอันสมบูรณ์แห่ง
ประเทศเตอรกี ประชาราษฎร จากทุกทิศทุกทางตั้ง
หลายหมื่นคน ได้พากันมาร่ำร้องและอ้อนวอน ขอ
ให้เขาขึ้นครองราชบัลลังก์เป็นสุลต่านองค์ใหม่ แต่
เคมาลได้ปฏิเสธอย่างแข็งแรงว่า

"วันแห่งจักรพรรดินิยมในประเทศของเรานั้น ได้เข้าสู่วาระที่สุดกันแล้วนะท่าน นับตั้งแต่บัดนี้ไป เราจะเข้าอยู่ในประเทศมหาชนรัฐชาติเตอรกี"

ด้วยเหตุฉะนี้ ประชาชน พลเมือง ทั้งหลาย จึงรักใคร่และเคารพเขามาก ได้พากันเลือกเขาให้เป็นประธานาธิบดี ประมุขแห่งชาติเตอรก โดยปกติแห่งนิสัยอันเป็นธรรมชาติของเคมาลนั้นเขาเป็นคนที่ใฝ่ใจในสันติ เขาปีติยินดีนักในการที่จะได้ขว้างเครื่องแบบทหารทิ้ง และจะได้นั่งลงจรรโลงประเทศชาติบ้านเกิดเมืองนอนของเขาขึ้นใหม่ อุดมการของเขาต้องการแต่งตัวให้แก่เตอรกใหม่ ด้วยสัตย์ทั้งเครื่องแต่งตัวอันสกปรกรกรุงรังแล้วมาสรวมเครื่องแต่งตัวสมัยนิยม ต้องการชุบเตอรกให้เป็นสาวสวยอันเลอโฉม นโยบายของเขาที่มีต่อประชาชาติทั้งปวงในโลกนี้ก็คือ – มชวดเพออยู่ และให้อยู่เรื่อย ๆ ไปจนกว่าจะตาย ความประสงค์ให้เตอรกเป็นประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้าให้

เพียงพออย่างใหญ่โตและแข็งแรง พอที่จะป้องกัน
การถูกรุกรานใด ๆ เขาเป็นพระเมสสิอาห์หรือศรี
ยารยะเมตตรัย. แห่งศาสนาอิสลามในศตวรรษ
ที่ ๒๐ แต่พระเมสสิอาห์นั้นจะต้องไม่แต่งงาน บรร
ลุมุ่งมั่นเพียเสียสละแล้ว เพื่อส่วนรวม จะต้องไม่
มีใจจดจ่อต่อยผู้ใด เคมาลลองทดลองดูด้วยตนเอง
แล้ว และแลเห็นว่าทำไม่ได้ ในที่สุดเขาก็ต้องแต่ง
งานกับเลขานุการของเขา ความรู้สึกของเขาน
ประดุจดมบ้าหมู มันเกิดขึ้นเป็นแต่เพียงชั่วครั้งชั่ว
คราว ครั้นแล้วก็กลับมาอารมณ์มาปะทะซ้อนกัน
ขึ้นมาถึงสองอารมณ์ ชีวิตการแต่งงานเป็นชีวิตที่
ก่อความยุ่งยากแก่จิตต์ใจของเขาเป็นอย่างมาก เขา
มีอุดมการเพื่อเสียสละต่อส่วนรวม ไม่ต้องการ
สะสมทรัพย์สินเป็นส่วนตัวแต่อย่างใด แต่ชีวิต
สมรสทุกครอบครัวจะกลับกลายมาเปลี่ยนจิตตา
รมณ์ของเขาให้ไม่มีเอียง ไปในทางเห็นแก่ตัว

เป็นผู้หวังประโยชน์ส่วนตัว หลังจากการแต่งงานของเขาได้ผ่านพ้นไปแล้วไม่นานนัก เขาต้องถูกรบกวนโดยไม่หยุดหย่อนจากญาติฝ่ายภริยา ที่ตั้งหน้าจะขอความช่วยเหลือ เพื่อกอบโกยเอาลาภสักการมาเป็นประโยชน์ส่วนตัว ต้องการสัมปทานบ้าง ต้องการผูกขาดกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์บ้าง ขอตำแหน่งหน้าที่การงานบ้าง สิ่งเหล่านี้ได้ก่อกวนจิตต์ใจของเขาให้ไม่เป็นปกติสุข และมันขัดกับอุดมการของเขา ในที่สุดเขาก็ไม่สามารถจะทนอยู่กับชีวิตทมพนธผูกพันเขาอยู่นานได้ จึงเลิกชีวิตครอบครัวโดยทำการอย่าขาดจากภริยาของเขา มันเป็นความจำเป็นโดยแท้ของเคมาล และชีวิตอันโดดเดี่ยวไร้กังวลนั้น รู้สึกว่าได้ทำให้จิตต์ใจของเขาผ่องใสขึ้น สามารถจะจรรโลงประเทศต่อไปตามตำพัง เขาได้วางแผนผังแต่ผู้เดียว ในการที่จะนำเอารัฐซึ่งมีสภาวะเป็นสมัยกลาง ให้เข้าสู่ยุค

ความเป็นอยู่ปัจจุบันสมัย เขาได้ส่งให้เลิกการ
สรวมหมวกแขก ซึ่งเป็นเครื่องหมายของประชา
ชาติเตอรก์ ซึ่งแสดงว่าเป็นทาษครั้งโบราณกาล
เขาได้ขว้างทิ้งเสียและกางเกงถลอดจนโสร่งของชาว
มอสเล็ม

"เราต้องรับเอา" เขากล่าว "ความ
เจริญของสหประชาชาตินี่แหละ จะทำให้ท่า
ทางของเรา ความคิดของเรา สูงเด่นในอนาคต
กาล เราจะต้องยึดถือเครื่องแต่งกายแบบ
สากล อันแสดงถึงความเจริญแล้ว เป็น
เครื่องแบบอันควรแล้วที่เราจะสรวม"

เขาได้ขับไล่พวกถ่วงความเจริญต่าง ๆ พวก
พระนักทำนายพวกแสดงกลมหรรศจรรย์ ให้ออก
ไปเสียจากวิหารทุก ๆ วิหาร และตามจัตุรัสของ
พระนครต่าง ๆ ให้ไปเสียให้พ้น

"ขอให้พวกเราเหล่าประชาราษฎรอัน

เป็นที่รักยิ่งของฉัน จงเป็นเสรีจากการต้อง
เวทย์มนต์–และจากผู้ปลุกปั่นให้ท่านเชื่อถือ
ในทางบ้า ๆ บอ ๆ ต่าง ๆ นั้นเถิด"

ครั้นถอดหันมาจัดการกับพวกพี่น้องร่วม
ชาติของเขาอีกเป็นคนที่สอง เขาได้ปลดปล่อยให้
ผู้หญิงเตอรกมีสิทธิและเสรีภาพโดยบริบูรณ์ วิธี
การของเขานั้นจะต้องกระทำให้ลุล่วงไปโดยสมบูรณ์
ด้วยเหมือนกัน ความรู้สึกนึกคิดอันเป็นโบราณซึ่ง
ฝังแน่นแน่นอยู่ในสมองของผู้หญิง และผ้าคลุมหน้า
แห่งยุคปรำปรานั้น ต้องเลิกถอนทิ้งเสียให้หมด งาน
ชิ้นนี้ช่างเป็นงานอันเป็นศิลปอันอ่อนโยนและสวยสด
งดงามแท้ เคมาลเท่านั้นเป็นผู้เหมาะสมที่จะปฏิบัติ
งานนี้ เขาตั้งใจที่จะนำพวกครูเสดให้กำเนิดขึ้นมา
ใหม่ ขณะใดที่เขาได้พบกับผู้หญิง ไม่ว่าจะเป็นที่
ตลาดหรือตามถนนหนทาง เขาก็มักจะเข้าไปกระซิบ
ที่หูของเธอ ด้วยเสียงอันเบา ๆ แสร่อนหวานว่า

"เธอจำ น้ำตาของฉันแทบว่าจะตกในจนกระทั่งจะทะลักออกมาภายนอกแล้ว ในการที่เห็นเธอใช้ผ้าอันสกปรกคลุมหน้าอันงดงามประดุจนางฟ้าของเธอฉะนี้"

พวกผู้หญิงจึงเริ่มเปลี่ยนความคิดความเห็นโดยรวดเร็ว เริ่มโผล่โฉมหน้าออกจากบ้านของเธอสอน และไม่มีการคลุมหน้าไม่กลัวอะไร ประเทศเตอรกีจึงกลายเป็นดินแดนแห่งแบ้ง ผุ่น หอม และดิบสดิกอันสวยสดงดงาม พร้อมด้วยรอยยิ้มอันสวยเกระรื่นใจ แห่งเทพธิดาซึ่งเป็นดอกไม้งามประดับชาติและเป็นที่จอดแห่งความหวังของมวลเตอรกหนุ่มทั้งปวง ผู้หญิงได้สิทธิเสรีเท่ากับผู้ชายหรือยิ่งกว่าเสียด้วย โดยมีกฎหมายนำหน้า แต่ผู้ชายนนกได้สิทธิโดยมีกฎหมายเป็นผู้นำแห่งครอบครัว

ทั้งปวงนี้เป็นแต่เพียงการเริ่มต้นของเคมาลต่อไปเขาก็เริ่มเข้าจับงานชำระสะสางกฎหมายเก่าแก่ที่ล้าสมัยต่าง ๆ ของอิสลามกฎหมายซึ่งเนื่องมาจากประเพณีที่ครำครึ ซึ่งได้เคยทำให้ชาวมอส์

เล็มต้องตกเป็นทาษ แต่ได้ตรากฎหมายตามแบบ
สวิตเซอรแลนด์สมัยใหม่ขึ้นแทน ได้สร้างถนนหน
ทางการคมนาคมทางน้ำและทางบก เช่นสร้างรถ
ไฟ-สถานีการบิน และท่าเรือหลายแห่ง ได้แก้กฎ
หมายเก่า ๆ และก่อให้เกิดสนธิสัญญามหามิตร
กับต่างประเทศทั้งหลาย ได้นำเอาวิชปฏิบัติการแผน
ใหม่ตามแบบอารยะแห่งยุโรปเข้าไปใช้ โดยยกเลิก
แบบเก่า ๆ ทิ้งเสียสิ้น ได้ถมบ่อน้ำและบึงบางที่ไม่
มีประโยชน์ แล้วว่างท่อประปานำน้ำสะอาดบริสุทธิ์
ไปแจกจ่ายแก่ประชาชน สร้างชลประทานแผนใหม่
อันเป็นประโยชน์แก่การเพาะปลูกของกสิกร และ
ชาวนาได้นำแผนการณ์ศึกษาสมัยใหม่เข้าไปใช้
ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ให้แก่กุลบุตรกุลธิดาของ
ชาติอย่างอิ่มเอิบ

และจุดมุ่งประสงค์ในการดำเนินงานเช่นนี้
เขาต้องการอะไรนะท่าน ? ก็คือ "การดำเนินงาน

ด้วยความมีระเบียบแบบแผน ไปยังอิสสระภาพ เสรี--- เตอรกีสำหรับพวกเตอรกี เป็นมิตรแท้แน่นอนต่อประชาชาติทั่วสากลโลก"

เคมาลได้เกิดในปี ค.ศ. 1881 ณเมืองสโลนิกา และได้ถึงแก่กรรมในปี ค.ศ. 1839 เขามีชีวิตอยู่รับใช้ประเทศชาติเพียง 57 ปีเท่านั้น แต่กระนั้นก็ตามงานที่เขาเนรมิตรให้แก่เตอรกี ในช่วระยะเวลาอันน้อยนิด ยิ่งใหญ่เสียกว่าผู้ปกครองประเทศทั้งหลาย ซึ่งมีอำนาจอยู่นานกว่าเขารวมกันเข้าหลายคนนัก เขาเกิดมาเพื่ออุดมการ และก็ตายไปพร้อมกับอุดมการอันบรรเจิดของเขา คนชนิดนี้เกิดมาไม่เสียชาติเกิด เตอรกีทั้งชาติเป็นหนี้บุญคุณแก่เขาอย่างไม่มีวันจะทดแทนได้ เขาเป็นผู้นำที่ผู้นำทั้งหลายในสากลโลกนี้ ไม่สามารถจะเอาเป็นแบบฉบับได้ เพราะเขาไม่ได้เห็นแก่ประโยชน์

ส่วนตัวเลย เขาทำเพื่อประเทศชาติแท้ๆ ไม่ได้สะสมทรัพย์สินเป็นของตนเองเลย ไม่มีทายาทที่จะรับมรดก ทรัพย์สินส่วนตัวอันมีแต่เพียงเล็กน้อยนั้นเขายกให้แก่ชาติเตอรกทั้งหมด เขาเกิดมาแต่ร่างกายอันเปล่าเปลือย แต่เขาก็จากไปโดยได้กำไรแต่เพียงเล็กน้อย คือมีเครื่องแต่งตัวติดไปในหลุมฝังศพเพียง ๑ ชุดเท่านั้น ด้วยเหตุนี้เองที่ชาวเตอรกรักใคร่บูชาและเคารพนับถือเขา **ยิ่งเสียกว่าสุลต่านองค์ใดของเตอรกี**

ซุนยัดเซน

(SUNYAT-SEN)

ซุนยัดเซน ได้ถือกำเนิดขึ้นมาด้วยการต่อสู้กับแรกที่ตำบล ชอยฮุง ลุ่มแม่น้ำ แยงซีเกียง ในค.ศ. ๑๘๖๖ เมื่อเด็กๆ บิดามารดาของเขาได้ตั้งชื่อให้เขาว่า ซุนเวน แปลว่าเป็นผู้สืบเชื้อสายมาจากผู้มีปัญญา แต่พอเขาเจริญวัยขึ้นก็ได้ถูกเปลี่ยนชื่อใหม่ให้เป็น ซุนยัดเซน แปลว่าผู้สืบเชื้อสายของเจ้าว่างอันไม่มีวันตาย มีชาติอันเป็นอมตะ และเต็มไปด้วยความรื่นรมย์ การที่ได้ชื่อเป็นเช่นนี้ ถือว่าเป็นพรอันประเสริฐ เพราะเหตุว่าเวลาว่างของบรรดาเด็กจนทยากจนนั้น หาได้ยากเต็มที ถ้าจะขยายนามนี้ให้มีนัยเต็มความบริบูรณ์แล้ว ก็แปลว่า "ขอให้บุตรของเจ้าโชคดีเป็นนัก

ปราชญ์ทมชอเส่ยง และขอให้มีเวลาว่างสักเล็ก
น้อยเพื่อเล่นและหาความเพลิดเพลิน ..

เวลาว่างมีน้อยที่สุด และนับว่ามีค่ามากที่
สุดสำหรับเด็กจนที่โต ๆ เพราะเขาต้องเรียนหนัง
สือทุก ๆ วันตลอดสัปดาห์ และยามพักผ่อนนั้น
ต้องทำงานต่าง ๆ ในเรื่องการไร่นาของบิดามารดา
บิดาของซุนยัตเซนกล่าวว่า "บางทีเมื่อเขาเป็น
หนุ่มขึ้น เขาคงจะได้โดยสารเรือไปยังดินแดนแห่ง
ชาวสมุทร อันมีชื่อว่า อเมริกา และเขาคงจะทำ
เงินได้ที่นั่น และกลับมายังหมู่บ้านหุบเขาสีฟ้าของ
เรา และจะได้ใช้ชีวิตอย่างมีความสุข"

แต่น้าของซุนเวน ผู้ซึ่งเป็นท่านผู้มีเกียรติอันมี
อายุย่างเข้าสู่วัยชราแล้ว ผู้ซึ่งได้อยู่ร่วมหลังคา
เรือนกับเขา ได้ให้โอวาทตักเตือนเขาว่า ให้ระ
วังคนเมืองมหาสมุทรให้ดี โดยกล่าวว่า

"เป็นประชาชาติที่ประหลาด สรวมเสื้อ

ผ้าที่แปลกปลาด ไม่มีหางเปียเหมือนพวกเรา และเมื่อเขารับประทานอาหาร เขาถือช่อมซึ่งทำด้วยโลหะแหลม ๆ คล้ายกิ่งไม้เล่นทีเดียว ไม่ถือตะเกียบเหมือนเรา จงพยายามหลีกหนีจากประชาชาติที่ป่าเถื่อนเช่นนั้นนะซุนเวน"

เมื่อซุนเวนน้อยได้ยินถ้อยคำดังเช่นนี้ ก็เกิดมีความตื่นเต้นในใจ ที่อยากจะรู้เรื่องของคนเมืองมหาสมุทรเหล่านี้

"อาจจะป่าเถื่อนจริง แต่คงเป็นที่น่าสนใจมาก" ในหมู่บ้านของซุนนั้นมีครอบครัวหนึ่งมีพนักงาน ๓ คนด้วยกัน เขาเหล่านี้ล้วนกลับมาจากดินแดนของคนมหาสมุทร ได้เคยไปทำงานในเหมืองทองคำที่นั่น และบัดนี้กลายสภาพเป็นคนมั่งมีที่สุดในหมู่บ้านนั้น คนผู้นี้ได้ให้ความคิดเห็นแก่ซุนเวน และได้เล่าเรื่อง

ราวต่าง ๆ อันเกี่ยวแก่ประชาชนซึ่งอยู่ข้ามทะเล ออกไป

"คนเหล่านั้นมิได้ถูกปกครองเหมือนพวกเราโดยกษัตริย์แมนจู แต่เขาเลือกผู้ปกครองตัวของเขาเอง ผู้ปกครองที่เขาเลือกขึ้นเองนี้เรียกว่าประธานาธิบดี และประธานาธิบดีก็ไม่มีอำนาจที่จะจับคน หากว่าเขาผู้เป็นชื่อสัตย์ เขาจะไม่รับเอาเงินของผู้ใด ไม่รับบ้านเรือนของใคร"

วันหนึ่งชุนเวนก็ได้ยินข่าวว่า ทหารแมนจูพวกหนึ่งได้พากันมายึดเอาที่ดินของพ่อง ๓ คนนั้น และจับเอาตัวเขาไปด้วย

"คุณพ่อ มีความคิดเห็นเป็นอย่างไร ในเรื่องของ ๓ พ่อง ที่ถูกจับเอาตัวไป และจะมีอะไรเกิดขึ้นแก่เขาบ้าง ?" ชุนเวนได้ถามบิดามารดาของเขา

"พวกเหล่านั้นก็จะต้องถูกตัดหัว ทั้ง

หมดนะซี !"

"ด้วยมีความผิดอย่างใดหรือ ?"

"ด้วยไม่มีความผิดเลยทีเดียว"

"ทำไมพวกแมนจูจึงทำแก่เขาเช่นนั้นเล่า?"

"ด้วยเหตุผลง่าย ๆ คือท่านเป็นโอรสของสวรรค์ พระเจ้าแผ่นดินแมนจูของเรา ท่านมีพระราชประสงค์จะเอาที่ดินของพี่น้องที่รวยทั้ง๓คนฉะนั้นท่านจึงต้องฆ่าเขาเสีย เพื่อไม่ให้อยู่เกะกะต่อไป"

ชุนเวนน้อยตกใจและรู้สึกสะดุ้งสะเทือนใจมาก ในเรื่องเช่นนี้ มันช่างประหลาดเหลือเกินการปกครองบ้านเมืองของเขา มันช่างผิดกันมากในดินแดนของคนมหาสมุทร สักวันหนึ่งต่อเขาจะต้องไปพบคนเมืองมหาสมุทร เหล่านั้นให้จงได้ บางทีพวกเหล่านั้นคงจะไม่ใช่พวกป่าเถื่อนเลยก็เป็นได้ และจะได้ศึกษาวิชาการต่าง ๆ จากเขา

—๒—

เมื่อชุนเวนมีอายุได้ 13 ขวบ เขาก็มีโอกาศได้พบคนมหาสมุทร พี่ชายของเขาชื่อ ดาโก ซึ่งได้แล่นเรือไปก่อนหน้านี้หลายปี ได้ไปทำนักอยู่ณเกาะ ฮอนโนลูลู โดยตั้งร้านค้าทำธุระกิจอยู่ที่นั่น การงานของดาโกเจริญก้าวหน้าดี ดาโกจึงมาชวนชุนเวนน้องชายไปอยู่ด้วย เพื่อจะได้ช่วยเหลือการงานของเขา

มันเปนชีวิตใหม่ที่น่าตื่นเต้นของชุนเวน! ณะดินแดนใหม่นี้พี่ชาย ของเขา ได้ส่งเขาเข้าศึกษาในโรงเรียนของหมอสอนศาสนา ตอนเช้าเขาไปโรงเรียน และกลับจากโรงเรียนมาเปนเสมียนในร้านค้าของพี่ชายในตอนบ่าย นอกจากนี้ยังทำให้เขามีโอกาศเข้าสังคมกับคนมหาสมุทรผู้น่าอรรศจรรย์เหล่านั้น ซึ่งเปนชนชาติผิวขาวทางตะวันตก ไม่

ใช่คนป่าเถื่อน น่าเกลียด น่ากลัวแต่ประการใด ตรงกันข้ามแทบทุกคนเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติอย่างวิเศษ อยู่ในประเทศจีนไม่มีใครทราบ–มีชีวิตอันน่าสนุก–มีความเป็นอยู่อันน่าตื่นใจ– มีเสรีภาพภายใต้กฎหมาย! ถ้าหากว่าคุณสมบัติอันเลิศล้ำเหล่านี้ จะได้หลั่งไหลเข้ามาสู่ประชาชนชาวจีนบ้าง ก็คงจะวิเศษมาก!

เป็นชีวิตที่น่าสนใจและตื่นเต้นมาก แต่การตื่นเต้นนี้ เขาไม่ใคร่จะรู้สึกสนุกนัก เพราะมันมีสิ่งที่คอยรบกวนความผาสุขของเขาอยู่ ทำให้อารมณ์ของเขาไม่ผ่องแผ้ว เพราะมีเด็กนักเรียนชาวฮากายที่โรงเรียนสอนศาสนานั้น คอยยั่วเย้าและรังแกอยู่เสมอ ทั้งนี้เพราะเขามีหางเปียยาว เด็กๆ ที่โตกว่าเขาหลายคนชอบดึงหางเปีย ในเมื่อเขาผ่านไปหรือเวลาเดินสวนทางกัน เขาพยายามอดกลั้นโทษะและกลืนความเจ็บช้ำไว้ภายในใจ

เปนเวลาหลายวัน แตยังนั่งกดเหมือนเปนช่องทาง
ทยวเย้าและยุเด็กเหล่านั้นให้รังแกเขาเพิ่มขึ้นวันหนึ่ง
ชุนน้อยเหลือทจะอดกลั้นโทษะไว้ได้ จึงออกปาก
ท้าเด็กเหล่านั้นให้ชกกัน พวกเด็กเหล่านั้นพากัน
ประหลาดใจมาก ที่เห็นเจ้าเด็กหางเปียยาวชักกำ
แหงขึ้นมา เขาแทบไม่เชื่อในอาการที่แสดงออก
ของเด็กจีนหางเปียยาวผู้นี้เลย

"คงจะได้สนุกกันใหญ่!" เพราะเขาเห็น
ว่าชุนยัตเซนเปนเด็กสุภาพมีท่วทาง เปนคนอ่อนแอ
มากกว่าจะเปนนักต่อสู้ พวกเหล่านั้นคิดว่าจะได้
สะสางขี้ฝุ่น ให้ออกจากหางเปียยาวของเขาให้สาดเสียสัก
ที แต่เมื่อการต่อสู้ตัวต่อตัวได้เกิดขึ้นแล้ว นัก
ก่อกวนชาวต่างชาติผู้นั้นรู้สึกประหลาดใจว่า เด็ก
ผู้ซึ่งมีลักษณะอ่อนแอชาวจีนผู้นี้ ช่างมีกำลังเนื้อ
แข็งปานเหล็ก และมีกำลังพลังตลอดจนความว่อง
ไวประดุจเปลวเพลิง ทั้งนี้เพราะว่าชุนน้อยได้

เคยทำงานหนักเยี่ยงผู้ใหญ่มาแล้ว เมื่อครั้งอยู่ในท้องทุ่งแห่งดำบลหุบเขาส้ำของประเทศจีน เขาเคยกรำแดดกรำฝนอดทนต่อความลำบากมาแล้วไม่น้อย เขาจึงกลายเปนเครื่องจักร์ในการต่อสู้ได้เปนอย่างดี เมื่อการต่อสู้กัน ได้ผ่านพ้นไปแล้ว แทนที่เขาจะถูกส่งตัวกลับไปนอนจุบผุน กลับกลายเปนชาวฮาวายผู้แก่ส่งเขาลงไปนอนจุบผุนแทน

พวกเด็กเกเรเหล่านั้น ยังมิได้สมัครสมานและผูกมิตรทำการสันติภาพกับเขา เมื่อรู้สึกว่าสู้เขาไม่ได้ แต่ก็หายอมจำนนไม่ ได้หาวิธเล่นพิเรนแก่เขาใหม่ โดยไม่ให้เกิดอันตรายแก่ตัว แต่มันเปนวิธที่ขี้ขลาดที่สุด โดยใช้ให้เด็กเล็ก ๆ เปนผู้แก่ส่งชุนเวนแทนต่อไป ความชุนเวนต้องยอมจำนน เขาไม่สามารถจะทำอะไรแก่เด็กเล็ก ๆ นั้นได้ต้องกลืนความเจ็บแค้นให้ลงบินไว้ภายใน

อก ผลที่สุดพวกเด็ก ๆ ก็เบื่อหน่ายต่อเกมอันสก
ปรกนั้นไปเอง

ด้วยลักษณะการนี้ แสดงให้เห็นอุปนิสัย
อันเด่นของซุนเวน ๒ ประการคือ ไม่กลัวสัตรูที่
ใหญ่โตและแข็งแรงกว่า แต่อดทน และสุ
ภาพต่อผู้ที่อ่อนแอกว่า และอภัยต่อสัตรูที่ไม่
สามารถจะสู้รบตบมือกับเขาได้ ดาโกกล่าวว่า
"เมื่อน้องชายของฉันโตขึ้น ฉันเชื่อว่า เขา
คงจะเปนบุคคลที่คนอื่น ๆ จะต้องเคารพ
และยำเกรงมากทีเดียว"

เมื่อซุนเวนมีอายุย่างเข้า ๑๖ ปี เขาก็กลาย
เปนผู้ใหญ่เต็มตัว และทำงานได้ดีเท่ากับคนผู้ใหญ่
การศึกษาที่ฮอนโนลูลู ๓ ปี ทำให้เขากลายเปนคน
ละคนจากซุนเวนคนเดิม เขามีความรู้ภาษาอังกฤษ
ดี คิดคำนวณได้คล่อง, เชี่ยวชาญในวิชาประวัติ
ศาสตร์ ในวันรับประกาศนียบัตรชั้นสูงของโรง

เรียน เขาได้รับรางวัลในการเรียนเปนเลิศด้วย
ด้วยเหตุนพชายของเขา จึงได้ให้โอวาทเตือนสติ
เขาเปนพิเศษ โดยเห็นว่าเขาอาจจะลืมชนบธรรม
เนียม และประเพณเดมเสียสิ้น เขาจะกลายเปน
"วัวลืมตีน" ไป และอาจคิดคดต่อประเทศบ้าน
เกิดเมืองนอนได้ โดยกล่าวว่า

"เธอถูกย้อมให้เปนชาวตะวันตกมากเกิน
ไป ซึ่งเรื่องนี้คนจนทด และน่าเคารพนับถือจะไม่
เปนเช่นนั้น"

"สิ่งยากที่เกิดขึ้นแก่เราผู้เปนคนจน" ชุน
เวนได้กล่าวขึ้น "ก็คือว่าเราถูกเคารพนับถือนาน
เกินสมควรนั่นเอง ภายใต้การหลอกลวงว่า เขาจะ
เคารพนับถือเราอย่างเหลือล้นนั้น พวกแมนจูได้ถือ
แซ่มาหวดเราหลายร้อยปีแล้ว พวกแมนจูหลอกเรา
ว่า ให้ทำอย่างนี้ และอย่าทำอย่างนั้น มิฉะนั้นท่าน
จะมิใช่ผู้ดี ฉันรู้สึกสลดสังเวชใจยิ่งนัก ที่แลเห็น

ประเทศจีนเต็มไปด้วย คนผู้ดี ฉันต้องการจะเห็น ประเทศจีน เต็มไปด้วยคนมีเสรีภาพ !"

"คำพูดของเธอนี่น่ากลัวมาก-น้องชาย - เธอต้องการเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิต ซึ่งมีมาแล้วแต่โบราณนับเป็นเวลาตั้งร้อยๆปี คือว่าเธอกำลังต่อสู้อยู่กับประเพณีจีนอันเก่าแก่ เธอรู้ไหมว่าประเพณีนั้น เป็นสิ่งที่สักดิ์สิทธิ์ อย่าไปแตะต้องมันเข้า"

"ถ้าประเพณีนั้น เป็นประเพณีของทรราช ก็ไม่เห็นว่ามันจะศักดิ์สิทธิ์อะไรที่ไหนเลย"

ดาโกสั่นศีรษะอย่างหนักใจ, ในอุดมการของน้องชายของเขา น้องชายของเขาได้ตัดขาดจากสิ่งที่คนจีนคิดว่า เป็นความดีอย่างสูงสุด-นั่นคือเขายอมต่อชะตากรรมของเขา

"เธอถูกตีมด้วยอย่างลึกซึ้งเสียแล้ว ในอุดมการของชาวตวันตก เธอไม่มีขันติคุณในอุดมคติแห่งชาวผิวขาว เธอชักจะจุ้นจ้านมากเกินไปเสียแล้ว ฉันคิดว่าจำเป็นต้องส่งเธอกลับไปให้อยู่ในที่

เจ็บ ๆ คือต้าบลทุ่งนาหุบเขาสีฟ้าของบิดาเรา ที่ตำบลชอยยุ่งเสียดีกว่า มิฉะนั้นจะทำให้เธอเสียคนได้"

ชุนเวนก็ต้องจำเป็น กระทำตามคำแนะนำของพิชาย และกลับคืนมาสู่บีตุภูมิของเขา แต่เขาเป็นชุนเวนคนใหม่เสียแล้ว ชุนเวนคนเดิมมีความสุขอยู่กับครอบครัว และทุ่งนาท้องฟ้าสีครามแห่งตำบลชอยยุ่ง แต่ชุนเวนคนใหม่ไม่มีความสบายใจ-ไม่มีความผาสุขเลย ในการมีชีวิตอยู่ ณ บ้านเกิดของเขาในระยะนี้

—๓—

บัดนี้ชุนเวนมีอายุ 18 ปีแล้ว และมีหัวเป็นนักปฏิวัติเต็มที่ เขาได้เที่ยวยุยงประชาชนพลเมืองและพูดปลุกใจให้ตื่นจากการหลับไหล ซึ่งได้พา

กันหลับอย่างสนิทมาแล้ว นับเป็นเวลาตั้งพันๆ ปี ได้ยุยงให้พวกเหล่านั้นสละจากเครื่องพันธนาการซึ่งพระเจ้าจักรพรรดิโอรสแห่งสวรรค์ ได้พันธนาการไว้อย่างแน่นหนา ชุนกล่าวว่า

"บุรุษคนนี้ ซึ่งเป็นมนุษย์เดินดิน เหมือนกับเรา ได้เปรียบตัวของเขาเองว่าเป็นโอรสแห่งสวรรค์ -- ข้าพเจ้าขอบอกท่านว่าเขามิใช่เทพเจ้าแต่อย่างใดเลย เขาผู้นี้แหละคือโอรสของนรก--- เขาบังคับให้ท่านเสียภาษี ให้ก้มหัวลงโค้งคำนับแก่เขา-- แต่เงินที่ท่านเสียภาษีนั้น, เขาเอาไปทำอะไร? สร้างสพาน สร้างถนนหนทาง-สร้างโรงเรียนให้ท่านหรือ? เปล่าเลย - เปล่าเลย เงินเหล่านี้เข้าไปเพิ่มพูลในกำปั่นของเขา ทำให้เขาทรงความเป็นมหาจักรพรรดิ - เป็นโอรสแห่งสวรรค์ และทำให้เขามีความพุ่งเพ้อยิ่ง

ขึ้น และเอาไปจ้างพวกทหาร เพื่อจะได้มาเป็นเครื่องมือกดขี่ข่มเหงท่าน – เหยียบท่านให้จมลงไป !"

พวกผู้ดีชนสูง ชั่งหยิ่งจองหอง และเคร่งครัดต่อประเพณีเมื่อได้ฟังคำพูดของเขา ก็พากันอุทานว่า "เป็นคำพูดที่จังไรแท้ !" แต่ชุนเวนก็หาฟังเสียงอุทานนั้นไม่ เขาก็ยังคงพูดอยู่เรื่อยไป, พร้อมกับส่งผู้แทนออกไปช่วยยุยงประชาชนให้คืนจากหลับและตายจากความหลงงมงาย เมื่อใดที่เขาสามารถจะพูดยุยงได้ เขาก็พยายามโดยใช้การเปรียบเทียบด้วยวัตถุให้เห็นจริงอย่างชัดแจ้ง คราวหนึ่งเขาได้ควักธนูแปะออกมาจากกระเป๋า และถามพวกเหล่านั้นว่า

"ใครเป็นผู้ทำเงินอันนี้ ?"

"ผู้ครองแผ่นดินจีน"

"ใครเล่าเป็นผู้ครองแผ่นดินจีน ?"

"โอรสของสวรรค์"

"พระองค์เป็นพวกเราคนหนึ่งหรือ ?"

"แน่นอน"

"แต่ว่าไม่มีใครเลย ในหมู่พวกเราจะเป็นโอรสของสวรรค์ได้จริงไหมล่ะ ?"

ครั้นแล้ว ชุนยัตเซนก็จะชูอแปะขนมาอีกพร้อมกับกล่าวว่า

"จงสังเกตดู – อักษรที่จารึกไว้ที่หลังอแปะนั้น มันเป็นภาษาจีนหรือ ?"

"ไม่ใช่"

"ถูกแล้ว–ไม่ใช่จริง ๆ มันเป็นภาษาแมนจู ภาษาต่างประเทศ ประเทศจีนถูกครอบครองโดยชาวต่างประเทศ"

เป็นความรู้สึกที่ประหลาดยิ่งนัก ประชาชนสามัญชาวจีนโดยทั่ว ๆ ไป ช่างงมงายเสียนี่กระไร เขาไม่ได้รู้เลยแม้แต่น้อยในความเป็นจริง ว่าโอรส

แห่งสวรรค์–จักรพรรดิผู้ยิ่งใหญ่ที่เขานับถือนั้นเป็น
ชาวต่างประเทศ ที่ยึดครองประเทศจีนและปก
ครองเขาอยู่ ฉะนั้นเขาก็เริ่มสนใจฟังถ้อยคำของ
ซุนเวน และเคารพนับถือในคำกล่าวคราวสำคัญ ๆ
ของซุนเวน

ถ้อยคำของซุนเวน, รุนแรงแก่ประชาชนมาก
เกินไป โดยเหตุที่มิได้หมายความว่าจะสู้ฉะเพาะ
กับโจรสของสวรรค์เท่านั้น ซุนเวนยังต้องการจะสู้
กับสวรรค์เองเสียอีกด้วย เขาพยายามที่จะยุยง
พวกเหล่านั้นให้เป็นขบถต่อเทวดาของเขา ที่ในวัด
ของหมู่บ้านนั้น มีเทวรูปบันอยู่ ๓ รูปด้วยกัน คือ
เทวรูปของพระราชาแห่งดาวเหนือ – พระรา
ชินีแห่งสวรรค์และเทพยเจ้ามารดา พลเมือง
แห่งตำบลชอยชุง ได้เคารพบูชารูปนี้เป็นเนืองนิตย์
และสั่นสังเวยสิ่งของอันกองต่าง ๆ ถ้าหากใครไม่
ทำเช่นนั้นแล้ว ก็จะเกิดโชคร้ายหรือโรคภัยไข้เจ็บ

ชนแก่ตัวเขาในการที่พลเมืองพากันไปสักการะบูชา มิใช่เพราะเกิดความเลื่อมใสศรัทธาแต่อย่างใด หากแต่เป็นเพราะเกิดความหวาดกลัวนั่นเอง เป็นความเชื่อถือมาแต่โบราณกาลของผู้บำเถอน และเป็นเครื่องขัดขวางสติปัญญาที่จะมีต่อไปในอนาคตอันไกล ชุนเวนได้ยอมอุทิศตัวของเขาเองในการที่จะทำงานเพื่อทำลายล้มความเชื่อถืออันบ้าเถอนน ชุนเวนกล่าวว่า

"รูปเขียนเหล่านี้ ซึ่งมีอยู่ทุกหัวระแหงของประเทศจีน จำจะต้องให้ถูกทำลายเสียให้หมดสิ้นไป มิฉะนั้นประชาชาติจีนจะเป็นชาติที่เจริญต่อไปไม่ได้"

เขาจึงตัดสินใจจะทำลายรูปนี้เป็นแห่งแรกในหมู่บ้านของเขา วันหนึ่งในขณะที่คนกำลังชุมนุมกันคับคั่งในวิหารนั้น ชุนเวนพร้อมด้วยพรรคพวกหนุ่มๆของเขา และในท่ามกลางคนเหล่านั้น ชุนได้เดินผ่านเข้าไปในวิหารนั้น และไปหยุดยืนอยู่ตรง

รูปพระราชาแห่งดาวเหนือ สหายของเขาหลายคน ต่างก็ได้ก้มลงกราบและอ้อนวอน ซุนเวนได้สั่งให้เขายืนขึ้นและกล่าวว่า

"ฟังฉัน สหายทั้งหลาย เทวรูปอันนี้ไม่มีอิทธิพลและความศักดิ์สิทธิอันใด ที่จะช่วยเหลือดลบันดาลสิ่งใดให้แก่เราได้ อย่าฉงนไปเลย เราถูกหลอกมานานแล้ว มันไม่มีอำนาจอันใดจริง ๆ แม้แต่จะช่วยเหลือตัวของมันเอง"

พูดพลางก็จับแขน ๆ หนึ่งของเทวรูปไม้นั้นแล้วหักแขนออกจากตัวของเทวรูป

"เห็นไหม มันมิได้มีอิทธิฤทธิอะไร ที่จะป้องกันมิให้ฉันหักแขนของมันได้ ไม่เห็นมันแสดงอำนาจออกมาต่อฉันให้ตายอย่างไรเลย และมันก็ไม่สามารถจะบันดาลให้หัวใจของฉัน, หวั่นหวาดกลัวเกรง, หรือเคารพนับถือมันเลยแม้แต่น้อยหนึ่งได้ มันก็ยังคงยืมสแยะเหมือนมนุษย์บ้าบอ อยู่ตามเดิมของมันนั่นแหละ ไม่

เห็นสำแดงเดชอะไรออกมาให้เห็นเลย”

บรรดาสหายหนุ่มของซุนและผู้ที่ได้พบเห็นในขณะนั้น ต่างพากันตกใจและตลึงพรึงเพริดอย่างยิ่ง เมื่อได้เห็นการกระทำอันอาจหาญของซุนเวนเช่นนั้น ข่าวเรื่องการทำร้ายเทวรูปนกแพรสพรัดกระจายไปทั่วทุกหนทุกแห่ง ตลอดทั่วหมู่บ้านหุบเขาสีฟ้า ประดุจไฟไหม้ป่าอันไม่มีผู้ใดสามารถจะหยุดยั้งได้ บรรดาพ่อแม่ของเด็กรุ่นหนุ่มและเด็กเล็กๆ ต่างพากันดักเตือนลูกหลานของตน ไม่ยอมให้ไปคบค้าสมาคมกับซุนเวน แม้แต่จะเข้าใกล้เขาก็ไม่ได้ เขากลายเป็นผู้ร้ายอันน่าสยดสยองและน่าเกลียดน่ากลัว ของบรรดาเพื่อนร่วมตำบล ทุกๆ คนในหมู่บ้านนั้นได้ประนามแล้วให้ฉายาเขาว่า “คนผู้เป็นบ้าที่หักนิ้วเทวรูป” พวกคนมีอายุที่เคร่งต่อประเพณีอันบ้าเถื่อน ได้พากันมาอ้อนวอนครอบครัวของซุนเวน ให้ไล่เขาให้ออกไปให้พ้น

เสียจากหมู่บ้านหุบเขาส์พ้า โดยกล่าวว่า

"ถ้าหากข้นให้เขาพำนักอยู่ต่อไป ณะถิ่นนี้ เขาจะเป็นผู้นำความชวยและความพินาศมาสู่พวกเราทั้งสิ้น"

ดวยพฤติเหตุเหลานเอง ณะ ในรุ่งอรุณแห่งวันใหม่ของเช้าวันหนึ่ง "บุตรชายของบิดาผู้มีความดีเป็นเลิศ ซึ่งเป็นคนบาปหยาบช้า" ก็ได้ออกจากหมู่บ้านหุบเขาส์พ้าอันเป็นบิดุภูมิของเขาไป พร้อมกับมีคำด่าตะโกนไล่ส่งท้ายเขาไปด้วยว่า

"สักวันหนึ่งเจ้าคงจะต้องกลับมา เมื่อเจ้าสำนึกในความผิดของเจ้า และมีใจรู้สึกคารวะและกระทำตามประเพณี ซึ่งเป็นเกียรติยศของตระกูลโบราณของเจ้า อันเป็นคตินิยมอย่างแสนฉลาดของคนโบราณแห่งประเทศจีน"

เป็นความจริง—ชุนเวนต้องกลับมาแน่ สักวันหนึ่งข้างหน้า แต่การกลับคนมาของเขานั้น มิได้มา

ด้วยใจรู้สึกที่จะมาสักการะบูชา เทวรูปนี้แต่อย่างใดเลย การกลับมาของเขาด้วยปณิธานอันแรงกล้าซึ่งเขาได้ให้ไว้ขณะเมื่อย่างเท้าออกจากหมู่บ้านหุบเขาสี่พันนั้น มันเป็นอุดมการที่ตรงกันข้าม เขามาแน่-แต่การกลับมาของเขานั้น มาเพื่อทำลายประเพณีอันป่าเถื่อน- มาเพื่อทำลายล้างเทวรูปมหาอุบาทว์นี้ ! ให้หมดสิ้นไปจากดินแดนแห่งมาตุภูมิของเขา !

ซุนเวนมิได้หวั่นไหว เขามีความปรารถนาทะเยอะทยานอย่างแรงกล้าในเรื่องนี้ เขามีความประสงค์จะแสดงและพิศูจน์ให้ครอบครัวของเขาและตลอดจนคนจีนทั้งประเทศให้รู้จักกับ "ปรัชญาแห่งคติใหม่"

—๔—

ซุนเวนได้เนรเทศตนเองออก จาก หุบเขาสี่พ้า

ด้วยหัวใจที่เต้นแรง ไปด้วยจินตนาการอันรุ่งโรจน์ ด้วยปณิธานอันแรงกล้า ที่จะต้องนำเอาอุดมการแห่งคติใหม่ของปรัชญาตวันตก, มาใช้กับประเทศจีนให้ได้ เขาได้โดยสารเรือเข้าสู่ฮ่องกง และได้เข้าศึกษาวิชาการตอทมหาวิทยาลัย ควนคอถเลช และได้รับการอบรมวิชาปฏิวัติควบไปด้วย ในที่สุดเขาก็สำเร็จการศึกษาชั้นสูงของมหาวิทยาลัย ได้รับปริญญาบัตรเกียรตินิยมชนิดหนึ่ง เขาหาได้หยุดยั้งอยู่เพียงเท่านี้ไม่ ได้เข้าศึกษาวิชาชีพต่อไปอีก, เพื่อเตรียมตัวไว้และเชิญกับอุดมการของเขา เขาได้เข้าศึกษาวิชาผ่าตัดและวิชาแพทย์ ในโรงเรียนแพทย์ของนครกวางตุ้ง นี่แหละเป็นอาชีพอันถูกแล้วสำหรับนักปฏิวัติ เพื่อนำไปทำการผ่าตัดเนื้อที่เป็นโรคร้าย และวิญญาณประเทศจีน ถึงแม้จะต้องทำงานหนักมากในขณะทำการศึกษาอยู่ เขาก็ยังพยายามเจียดเอาเวลาที่ว่างอยู่นั้น เข้าศึกษาค้นคว้า

สำหรับเกียรติการเมืองอันเป็นอุดมการของเขาด้วย
ด้วยการอนุเคราะห์จากเพื่อนนักศึกษาผู้หนึ่ง ซึ่งมี
นามว่า เจงซีเหลียง เขาก็ได้ดำเนินการของเขา
ขึ้นโดยประกอบด้วยนิสิตหนุ่มกลุ่มหนึ่ง องค์การ
นี้ตั้งขึ้นเพื่อสมาคมเพื่อรวมใจ ทำอุดมการ
ตรงกันให้มีความสนิทสนมกันประดุจพี่น้อง เพื่อ
ทำงานให้เสร็จภาพแก่ประเทศจีน พวกสหายหนุ่มเหล่า
นี้ขนานนามพรรคของตนเองว่า **"กล้าตาย"**
เขาทั้งหลายเตรียมพร้อมอยู่เสมอ ที่จะพลีชีพใน
การต่อสู้เพื่ออุดมการของเขา กับพวกแมนจูโอรส
แห่งสวรรค์ – จักรพรรดิผู้เหี้ยมโหดประชาชาติจีน
ไว้ใต้อุ้งเท้า !

แรกเริ่มเดิมทีนั้น กฎเป็นคณะของคนหนุ่ม
เล็ก ๆ ที่ไม่สำคัญและมีผลอะไร แต่ด้วยอาศัย
ความเป็นผู้นำของซุนเวน ซึ่งในขณะนี้เขาได้เป็น
ศัลยแพทย์ผู้มีชื่อเสียงแห่งนครกวางตุ้ง จึงมีสมัคร

พรรคพวกและอิทธิพลมากขึ้นทุกทีจนกระทั่งปี1895
จึงมีความสามารถ ก่อการ ปฏิวัติต่อผู้ปกครองชาว
แมนจู ผู้เป็นโอรสของสวรรค์ได้
แต่การปฏิวัติได้ล้มเหลวลง พวกแมนจูจึง
ประกาศให้รางวัล แก่ผู้ที่สามารถนำศีรษะของซุน
ยัดเซนไปให้แก่เขาได้ อย่างไรก็ตามเขาก็สามารถ
หนีไปได้สำเร็จ เขาได้เดินทางไปยังเกาะฮาวาย
และจากฮาวายก็มุ่งตรงสู่ประเทศอเมริกา ดินแดน
ที่อบอุ่นไปด้วยกลิ่นไอของเสรีภาพ เขาหาได้หยุด
ยั้งแต่ล้มความตั้งใจของเขาไม่ อุดมการของเขา
ยังร่ำร้องโรจน์อยู่ เขาจะต้องชอตรงต่ออุดมการของ
เขาจนวาระสุดท้ายแห่งชีวิต เขาได้ดำเนินการก่อ
กวนต่าง ๆ–วาง แผนการณ์ ใน ครั้น ต่อ ไป ได้ เที่ยว
ปาฐกถาเรี่ยไรเงินทุน เพื่อใช้สำหรับทำการปฏิวัติ
ในคราวต่อไป เมื่อพูดถึงชัยชนะในครั้งสุดท้ายนั้น
เขามิได้มีความตื่นเต้นประการใดเลย เขากล่าวว่า

"สักวันหนึ่งประเทศจีนจะต้องเคลื่อนไหว และเมื่อจีนเคลื่อนไหว--" เขาเอาคำพูดของนะโปเลียนมากล่าว - "ประเทศจีนก็จะต้องทำให้โลกสั่นสะเทือน" การเข้ามาสู่ประเทศอเมริกานั้นเป็นการทำอันตรายมาสู่เขาเป็นอย่างยิ่ง เพราะว่ามีสถานกงสุลของประเทศจีนอยู่ในเมืองต่าง ๆ ของอเมริกา-คือ พวกแนวที่ ๕ ของโอรสแห่งสวรรค์นั่นเอง - สถานกงสุลทุก ๆ แห่งได้รับคำสั่ง ให้จัดการกำจัดเขาเสีย แต่เขาก็สามารถหลบหลีกเดินกรายหน้าสัตรู ไป ได้ทุกคราว-

"บุรุษผู้นี้ เสมือนมีศาจที่ล่องหนได้" ไม่กลัวต่อความทุกข์ลำบากตรากตรำ- ไม่กลัวต่อความยากแสะทรมาน เป็นคน "กล้าตาย" เพื่อให้สำเร็จสมตามความฝันแสะอุดมการของตน

เขาได้สำเร็จผลในการไปอเมริกาแล้ว ต่อ

จากนั้นเขาก็เข้าไปสู่ในดินแดน ของ ประเทศอังกฤษ ณ ดินแดนของประเทศอังกฤษนี้ สมุนของโอรส์แห่งสวรรค์สัตรูของเขาก็จับตัวเขาได้ สถานทูตจีนในกรุงถอนดอนได้รับตัวเขาไว้ เพื่อเตรียมจะส่งตัวให้แก่โอรสแห่งสวรรค์

"วาระสุดท้ายก็ได้เข้ามาถึงแล้ว ในที่สุดความพยายามอันเป็นไปด้วยความยากลำบาก–อุดมการอันรุ่งโรจน์ – ในการจะจัดตั้งมหาชนรัฐจีนของเขา ก็เป็นอันล้มเหลวไปแล้ว"

แต่เขาก็หนีรอดไปได้อีก "บีศาจที่ล่องหนได้ ได้หายตัวไปในอากาศเสียแล้ว" พวกแมนจูมิสามารถจะติดตามการเคลื่อนไหวอันเป็นสายฟ้าแลบของเขาได้ สหายผู้หนึ่งได้บันทึกไว้ว่า

"แม้แต่ความไวของลูกบีน ก็ไล่ตามซุนยัตเซนไม่ทัน" และไม่ว่าอันตรายใด ๆ แม้จะน่ากลัวก็ไม่สามารถขัดขวางการกระทำของเขาได้

"ท่านซุนไม่เข้าใจความหมายของคำว่ากลัว" ซุนได้พยายามปลุกขวัญบรรดาสหายร่วมงานของเขามิให้เกิดความกลัว และแนะนำวิธีหนีไล่ไว้ให้พร้อม ทั้งนี้เพราะเขาตระหนักได้ดีว่า เขามีพรรคพวกน้อยและอ่อนแอ เมื่อนำไปเทียบกับกำลังอันมหาศาลของพวกแมนจู เขาได้ให้ภาษิตเตือนใจอันเป็นกลยุทธของเขาแก่เพื่อนร่วมงานภาษิตนี้เป็นภาษิตของนักมวยปล้ำชาวจีน ซึ่งมีใจความว่า

"จงทำให้กำลังอันแข็งแกร่งของสัตรูท่าน พิศจนตัวของมันเองว่าทำอะไรท่านไม่ได้ จงคิดว่าตัวของท่านเองนั่นแหละ เป็นแม่แรงงัดที่สามารถจะหักกระดูกของเขาได้ -- อย่าทานกำลังต่อกำลังกับสัตรูของท่าน ให้เขาใช้กำลังของเขาทั้งหมด โถมเข้ามาเล่นงานท่านก่อน และแล้วด้วยอากัปกิริยาอัน

ว่องไวในเชิงยอมจำนน ให้เขาหักกระดูกตัวของเขาเอง โดยอาศัยอุปสรรคในการที่ท่านเอียวท่า ซึ่งทำให้เขาเสียหลักไป กำลังอันมหึมาของเขานั้น ก็เสมือนกับฆ้อนอันใหญ่แต่กำลังของท่านนั้นก็คือก้อนทั้ง สัตรูของท่านจะหักกระดูกตัวของเขาเอง ในระหว่างฆ้อนของเขาและทั้งของท่าน[๑]"

ด้วยกลยุทธแบบมวยปล้ำของเขานี่เอง คือว่าในทางกำลังงาน ศีลธรรม-สังคม และการเมือง ท่านเดวิดจึนได้ตั้งท่าไว้ เพื่อขจัดเสี้ยนซึ่งอิทธิพลอันมหาศาลและอำนาจของชาติแมนจู อันเปรียบเสมือนนักรบโกลิยัตโบราณ เขาได้ตั้งท่าทำงานอันเป็นศูนย์กลางแห่งกองบัญชาการ ชนในประเทศญี่ปุ่นในปี ค.ศ. ๑๙๔๙ ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากกงสุลจีนที่เมืองโยโกฮามา เพียงชั่วระยะขว้างก้อนกรวดเท่านั้น นี่เป็นการกระทำที่กล้าหาญและฉลาดที่สุด ที่

ว่ากล้ากเพราะว่าพอเวลาเขาออยกจากที่ทำการของ-
เขา คนยามของสถานกงสุลอาจจะส่งกระสุนปืนมา
สังหารเขาเสียเมื่อใดก็ได้ เพราะอยู่ในระยะของ
วิถีกระสุน ที่ว่าฉลาดก็เพราะว่าเมื่อมีการพยายาม
ที่จะเอาชีวิตของเขา เหตุนี้อาจเป็นกรณีย์ให้เกิด
การปฏิวัติได้ในประเทศจีน เพราะว่า ณ บัดนี้เขา
ได้เป็นที่นิยม นับถือของมหาชนชาวจีน อย่างมาก
มายเหลือเกินแล้ว จากในด้านได้เปรียบนี้เขาก็
ดำเนินงานด้วยความอดทน และด้วยความสุขุม
รอบคอบ ในการที่จะโค่นรากเง่าและอำนาจของ
พวกแมนจู ผู้ซึ่งเป็นโอรสของสวรรค์

"พระเจ้าจักรพรรดิไม่มีสิทธิของสวรรค์
ที่ให้มาปกครองคน ประชาชนต่างหากที่มี
สิทธิของสวรรค์ ที่ให้เขาเกิดมาเพื่อปกครอง
ตัวของเขาเอง ขอให้ประชาชนทั้งปวงขัดขืน
คำสั่งของพระมหาจักรพรรดิ พระองค์ไม่ใช่

โอรสของสวรรค์ พระองค์เป็นมนุษย์เช่นเดียวกับเรา สวรรค์ไม่เคยประทานโอรสให้ใคร ทุก ๆ คนย่อมเป็นโอรสของสวรรค์ด้วยกันทั้งนั้น ! ในไม่ช้าดอกผู้เรียกตนเองว่าเป็นโอรสของสวรรค์ ก็จะต้องตายด้วยอำนาจของพระองค์เอง ”

พระมหาจักรพรรดิมิได้มีอำนาจของสวรรค์ ด้วยอาวุธอันวิเศษง่าย ๆ แต่คมกริบอันชุนได้ใช้แหย่แสะพันพวกแมนจูอยู่เสมอในการปฏิบัติการของเขา วันแล้วก็วันเล่า–เดือนแล้วก็เดือนเล่า–เขาพูดแสะเขียนข้อความเหล่านี้ ให้ประชาชนชาวจีนฟังอยู่เสมอเรื่อยเรื่อยมา จนกระทั่งประชาชนชาวจีนเริ่มสนใจและเชื่อถือถ้อยคำของเขา / พวกที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของโอรสสวรรค์ ก็เริ่มจะเชื่อถือถ้อยคำของเขา แม้พวกแมนจูเองก็ชักจะเริ่มเชื่อขึ้นบ้างเหมือนกัน เขาทั้งหลายเริ่มคล้ำพินิจ

ซึ่งหวั่นไหวอยู่ได้ฝ่าเท้าของเขาทั้งหลายซึ่งเขาครองอยู่ และเมื่อเขาได้ไปทาบทามบรรดาข้าราชสำนักเพื่อร้องขอให้ช่วยเหลือเขา ในการกำจัดสัตรูของโอรสแห่งสวรรค์ เขาก็ได้สำนึกว่าคนทั้งหลายเหล่านั้น ตลอดจนข้าราชการและข้าราชสำนัก กำลังนิยมชมชื่นในความปรารถนาดีของซุนยัดเซน

"บุคคลทั้งหลายผู้ซึ่งถูกทอดทิ้ง โดยเพื่อนของเขา เขาก็จะต้องถูกทอดทิ้งโดยเทพยเจ้าเหมือนกัน ในเวลาไม่ช้ากำลังทัพของซุนยัดเซน ซึ่งจะเปลี่ยงให้เป็นอิสสระเสรี" ก็ได้ทวีเพิ่มพูนยิ่งขึ้นทำให้พวกแมนจูพากันตกใจกลัว ทำการรบไม่ได้ผล ทุกๆหนทุกๆแห่งในร้านกาแฟ–ในตลาด–ในท้องทุ่งนา ก็ได้เกิดองค์การณ์คนหนุ่ม "กล้าตาย" ขึ้น เตรียมพร้อมเพื่อจะเข้าทำการรณรงค์เพื่อชัยชนะอยู่เสมอ ระดะดันเข้าไปในคณหาสน์–ที่ทำการ รัฐบาล – กองทหาร และแม้แต่ภายในพระ

บรมมหาราชวังของโอรสแห่งสวรรค์เอง นี่สวรรค์จะปล่อยปละละทิ้ง – จะไม่ช่วยโอรสของพระองค์เสียแล้วหรือ ?

บ่อยครั้งทีเดียวที่ซุนยัดเซน พยายามจะทำการให้ได้ชัยชนะอย่างเด็ดขาด แต่ทุก ๆ ครั้งแผนการณ์ดำเนินงานขั้นสุดท้ายของเขาก็ล้มเหลว สวรรค์คงจะช่วยถูกของพระองค์อยู่เป็นแน่ แต่อุปสรรคของเขานั้นเอง, เป็นช่องทางที่ทำให้เขาเข้าใกล้ผลสำเร็จยิ่งขึ้น เขาพยายามที่จะประกาศว่าจีนเป็นมหาชนรัฐอยู่ถึง ๑๐ ปี แต่ก็ประจักษ์ว่าวันอันสำคัญนั้นยังมาไม่ถึง สวรรค์ยังไม่โปรดเขา รุ่งอรุณแห่งศักราชใหม่ยังไม่ทอแสง มันยังเป็นเวลา ๓–๔ นาฬิกาอยู่ แต่พวกแมนจูเองก็รู้สึกแน่แก่ใจว่า รุ่งอรุณแห่งศักราชใหม่ของประเทศจีน เกือบจะมาถึงอยู่แล้ว มันเป็นอนาคตอันไม่ไกลนัก

วันสำคัญของประวัติศาสตร์นั้น ก็ได้เริ่มรุ่งอรุณและมาถึงจริงๆ ในเดือนกันยายน แห่งปี ค.ศ. 1911 ซุนยัตเซนขณะนั้นกำลังท่องเที่ยวอยู่ในอเมริกา เพื่อหาทุนสำรองสำหรับใช้ในการปฏิวัติ วันหนึ่งกำลังอ่านหนังสือพิมพ์ออกในเมือง เดนเวอร์ แห่งรัฐโคโลราโด, ซึ่งได้พบข่าวพาดหัวตัวหมึกอันสามารถทำให้หัวใจของเขาเต็มไปด้วยความดีงาม โดยมีใจความว่าดังนี้

"เมืองวูจาง ถูกพวกปฏิวัติยึดได้แล้ว"

ความฝันของเขาก็กลายเป็นความจริงขึ้น อำนาจของโอรสสวรรค์จักรพรรดิแห่งแมนจูก็ได้สิ้นสุดลงแล้ว จีนก็จะได้รับอิสรภาพอยู่รอมมะร่อในที่สุด.

—๕—

ในวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 1912 ซุนยัตเซน

ก็ได้รับเลือกเป็น ประธานาธิบดี คน แรก ของ มหาชนรัฐจีน ขณะนี้ยังมีสุภาพสตรีสาวชาวจีน ผู้หนึ่ง กำลังเป็นสาวน้อยผู้สง่างามแห่งตระกูลอัน มั่งคั่งตระกูลหนึ่ง กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย เวสลียัน (Wesleyan) แห่งรัฐยอร์เย, เธอผู้นี้ นามว่าจิงลิง เธอเป็นกุลธิดาผู้หนึ่งแห่งตระกูลซุง ตระกูลนี้เป็นตระกูลที่ยิ่งใหญ่ และมั่งคั่งตระกูลหนึ่ง ของประเทศจีน เธอเป็นพี่สาวร่วมสายโลหิตของ เมลิง ผู้ซึ่งต่อมาเป็นภริยาของจอมพล เจียงไค เชค มุขบุรุษแห่งประเทศจีนปัจจุบัน ความสำเร็จ แห่งการปฏิวัติในประเทศจีน ได้เป็นเครื่องเร้า อารมณ์ให้จิงลิง เขียนบทความลงในหนังสือพิมพ์ ของมหาวิทยาลัยที่เธอกำลังศึกษาอยู่

"เหตุการณ์อันใหญ่ยิ่งหลังที่สุด ในรอบ ศตวรรษนี้ คือการกระทำให้จีนมีเสรี--- หมาย

ความว่าได้ปลดปล่อยให้ดวงวิญญาณของประชาชนชาวจีน 400 ล้านคน ให้ออกจากใต้ฝ่าเท้าของระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช อันมีโอรสของสวรรค์เป็นผู้เหยียบกดไว้----ซึ่งได้มีมาแล้วเป็นเวลานานถึง 4000 ปี ซึ่งระบบการปกครองชนิดนี้

"ชีวิตและเสรีภาพ ตลอดจนความสุขสมบูรณ์ของประชาชน ได้ถูกปฏิเสธเสียสิ้นเชิง--"

"ความฝันของเราในการที่จะได้มหาชนรัฐจีนนั้น ตลอดทั่วสากลโลกย่อมทราบได้ดี และเคยรู้สึกหนักใจกับเราว่าจะทำไม่สำเร็จ คนบางคนและถึงแม้ในคณะรัฐบาล ซึ่งมีระบบการปกครองระบบรัฐธรรมนูญเป็นครั้งแรก ก็ยังเป็นที่สงสัยว่าจะตั้งอยู่ได้หรือไม่ แต่ลึกเข้าไป-ในหัวใจของผู้รักชาติชาวจีนทุก ๆ คนนั้นไม่ว่าเขาเหล่านั้น จะเป็นนักการเมืองหรือกรรมกรก็ตาม ให้มีจิตต์ใจชัง

พวกแมนจูยิ่งนัก"

การกระทำอันนำมาสู่ชัยชนะครั้งสุดท้าย ภายใต้การนำของซุนยัดเซน เป็นของทประเสริฐยิ่งนัก เมื่อท่านผู้นำผู้นั้นได้ถูกเลือกขึ้นเป็นประธานาธิบดีจึงถึงได้จัดให้มีการฉลอง แล้วได้นำธงออกมาจากห้องนอนของเธอ เพื่อชักขึ้นสู่เสา คือธง ๕ แถบแห่งมหาชนรัฐ

เมื่อได้รับปริญญาบัตรจากมหาวิทยาลัย ในปี ค.ศ. 1013 แล้ว เธอก็ได้เขียนจดหมายถึงครูของเธอผู้หนึ่งว่า "ในไม่ช้าดิฉันก็จะต้องเดินทางกลับคืนไปยังบ้านแล้ว ดิฉันกำลังนำเอาผลไม้ของเมืองแคลิฟอร์เนีย ๑ หีบ ไปกำนัลท่านหมอซุน, ซึ่งเป็นของขวัญจากผู้นิยมชมชอบท่านทั่น และดิฉันยังรู้สึกภาคภูมิใจอีกด้วย ในการที่ได้เป็นผู้ถือสาส์นส่วนตัวไปถึงท่าน"

และใช่แต่เท่านั้น เธอก็ยังเป็นผู้ถือเอาหัวใจ

อันคารวะอย่างสูงซึ่งไปมอบไว้กับเขาด้วย เธอก็ได้พบกับวีระบุรุษแห่งจินตนาการของเธอ เมื่อได้ถึงประเทศมาตุภูมิของเธอแล้ว ในไม่ช้าเธอก็ได้เป็นเลขานุการีของเขา และหลังจากนั้นไม่นานนักเธอก็ได้เป็นภรรยายอดรักของเขา ก่อนหน้านี้ได้เคยมีภรรยามาคนหนึ่งแล้ว แต่ชีวิตสมรสของเขาเป็นชีวิตที่หาความสุขไม่ได้เลย เขาและภริยามีอุดมคติไปคนละทาง เธอเป็นคนหัวโบราณนิยมชนบธรรมเนียมและประเพณีเก่า ๆ จึงเข้ากับคติแห่งปรัชญาสมัยใหม่ของเขาไม่ได้ การแต่งงานครั้งที่สองนี้ เป็นชีวิตสมรสที่เต็มไปด้วยความผาสุกสมบูรณ์ มีความเหมาะสมซึ่งกันและกัน เสมือนวนมงคลที่ผสมกับน้ำยาชีวิตสมรสในครั้งนี้จึงยิ่งยินดี

แม้จะได้ชัยชนะจากศัตรูโดยเด็ดขาดแล้ว แต่การดำเนินการปกครองของเขา มิได้เป็นไปโดยราบรื่น เขาได้ถูกหักหลังจากเพื่อนร่วมงานซึ่งเขาไว้ใจ

เป็นอย่างยิ่ง ทรงเนื่องจากเขาไม่ไว้ใจตนเอง ไม่เชื่อความสามารถของเขา ในการที่จะปกครองประชาชาติจีนให้ได้รับความร่มเย็นเป็นสุข เขาเหนื่อยอ่อนและเพลียเต็มทน ต้องการจะพักผ่อนให้สบายใจเสียบ้าง ในตอนหลังจึงได้โอนตำแหน่งประธานาธิบดี ให้ยวนซีไขเข้าดำรงตำแหน่งแทน บุรุษผู้นี้เคยเป็นอำมาตย์ชั้นผู้ใหญ่คนหนึ่ง ในสมัยรัฐบาลของโยรสแห่งสวรรค์ และเขาผู้นี้เองที่ได้เป็นผู้แนะนำให้พวกแมนจู และโอรสแห่งสวรรค์ยอมจำนนแก่ซุนยัดเซน การกระทำของเขามิใช่ว่าเขาจะเป็นผู้ที่สนับสนุนวิถีทาง แห่ง ระบบ มหาชนรัฐอย่างแท้จริง หลังฉากแห่งการกระทำของเขานั้น ก็เพื่อสนับสนุนความทะเยอทะยานของตนเอง ให้เป็นผู้ยิ่งใหญ่ขึ้น เขามีแผนการณ์มหาอุบาทว์ซ่อนอยู่หลังฉาก เขาเป็นมิตรที่ทรยศต่อมิตร และต่อเพื่อนร่วมชาติของเขาโดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวเป็นข้อใหญ่ พอได้

ซุนครองตำแหน่งประธานาธิบดีได้ไม่นานนัก เขาก็เริ่มดำเนินกลยุทธเพื่อรวบอำนาจ เป็นจอมบงการมันเป็นการล่วงเกินไปเสียแล้ว ที่ซุนยัตเซนมาประจักษ์ความจริงเอาในภายหลังว่า ยวนซีไขมุ่งหมายจะเป็นจักรพรรดิจีนองค์ใหม่ ซุนยัตเซนได้เข้าขัดขวางการกระทำของเขาทันที แต่ยวนซีไขได้มีอำนาจมากเสียแล้ว อำนาจการบังคับบัญชากองทหารก็ขึ้นอยู่กับยวนซีไขเป็นส่วนมาก ผลที่สุดยวนซีไขก็ประกาศออกมาว่า ซุนยัตเซนเป็นผู้ละเมิดกฎหมาย เป็นขบถต่อประชาชาติจีนและรัฐบาลของยวนซีไข ให้สิ้นขบถอย่างงามแก่ผู้ที่สามารถนำศีรษะ ซุนยัตเซน ไปให้แก่เขาได้

ซุนยัตเซนจึงไม่สามารถจะอยู่ในดินแดน ของประเทศบิดาภูมิ อันเขาได้เป็นผู้สถัดแอก อันหนักออกจากบ่าของเพื่อนร่วมชาติได้ต้องเนรเทศตัวเองเข้าไปพำนักอยู่ในญี่ปุ่นอีกครั้งหนึ่ง และได้รวบรวม

กำลังเพื่อต่อต้าน และปกปักรักษาเสรีภาพอย่างครั้งหนึ่งเขาต้องทำงานหนักอีก กำจัดโอรสของสวรรค์คนเก่าลงไปได้หน่อยหนึ่ง ก็เกิดมีโอรสแห่งสวรรค์องค์ใหม่ขึ้นมาแทนอีก มันช่างน่าอนาถเหลือเกินทั้งนี้จะโทษใครมิได้ ต้องโทษตัวของเขาเองที่เขามิบังควรจะด่วนวางบังเหียนการปกครองประเทศ ให้ไปอยู่ในมือของคนอื่นเร็วเกินไป กรณีย์เช่นนี้มีอยู่ในประวัติศาสตร์ของชาติที่เกิดการปฏิวัติเพื่อเปลี่ยนระบบเก่าเป็นใหม่เสมอ มันเป็นบทเรียนอันยิ่งใหญ่ที่สอนให้แก่นักการเมือง ด้วยค่าอันเท่าเทียมกับชีวิตของประชาชนหลายล้านคน ในปี ค.ศ. 1915 ยวนซีไข่ก็ประกาศสถาปนาตัวเองขึ้นเป็นจักรพรรดิองค์ใหม่แห่งประเทศจีน มหาชนรัฐจีนซึ่งเริ่มศักราชใหม่ อันมีแสงอ่อน ๆ แห่งอาทิตย์อุทัย ยังไม่ทันจะมีความร้อน ก็พลันดับแสงถึงมืดมิดต่อไปตามเดิม

สังสารวัฏอันมีเป็นผาสุข ก็ได้วนเวียนมา บรรจบในวงขวัดของซุนยัตเซน – จากความล้มเหลว – เป็นความสำเร็จแล้วก็ – จากความสำเร็จ – กลับมาเป็นความล้มเหลวอีก ยวนชีไขได้ถึงแก่กรรมลง หลังจากได้เสวยราชเป็นโอรสแห่งสวรรค์ไม่นานนัก แต่ยังมีผู้ที่อยากเป็นโอรสแห่งสวรรค์อีก ต่างอ้างสิทธิในอันจะเป็นผู้สืบทายาทแห่งราชบัลลังก์ซึ่งกันและกัน จำนวนผู้ต้องการเป็นโอรสแห่งสวรรค์มีดังโหอ ประเทศจีนณะบัดนี้จึงกลายเป็นหม้อทองแดงนรก แห่งเปลวเพลิงสงครามกลางเมือง ได้ชัยชนะประเดี๋ยวเดียว และแลกของแพ้อีกหนหนึ่ง เป็นเช่นนี้ผลัดเปลี่ยนเวียนกันไป ในระหว่างผู้ยิ่งใหญ่ทั้งหลาย

ด้วยประการฉะนี้ ซุนยัตเซนจึงจำเป็นต้องใช้เวลาแห่งชีวิต ๑๐ ปี เพื่อต่อสู้ให้ได้มาซึ่งเสรีภาพเพื่อประชาชาติของเขาซึ่งครั้งหนึ่งเคยได้มาแล้ว

แต่เขาก็มิได้สิ้นหวังเสียทีเดียว แม้จะต้องทำการสู้รบกับฝ่ายศัตรูเป็นเวลานาน ก่อนที่เขาจะสิ้นลมหายใจเขาก็มีอำนาจอยู่เหนือเขตแดนของเมืองสำคัญเหล่านี้ คือ ทางแถบตอนใต้ของประเทศจีนอันมีนครนานกิง, แยงซีเกียงและกวางตุ้ง ส่วนทางแถบตอนเหนือ ยังอยู่ในอำนาจของพวกยวนซีไข ซุนยัดเซ็น มีผู้ช่วยเหลือซึ่งเป็นเสมือนมือขวาของเขาคนหนึ่งคือ เจียงไคเชค บุรุษผู้นี้เป็นนักรบที่ร่วมความเป็นความตายมากับเขา และเป็นคนเดียวเท่านั้นที่เขามอบความไว้วางใจไว้ให้อย่างมาก ด้วยปรารถนาจะให้เจียงไคเชคเป็นผู้รับช่วงสิทธิดำเนินงานของเขาต่อไป ในปี ค.ศ.1925 ขณะที่เขาใกล้จะถึงแก่มรณะกรรมนั้น เขาได้พูดกับเจียงไคเชคซึ่งเฝ้าพยาบาลเขาอยู่ใกล้ๆ ว่า

"ฉันกำลังจะจากพิภพนี้ไปแล้ว เพื่อนรักของฉันเอ๋ย" ซุนกล่าวกำลังใกล้จะสิ้นใจ "แต่ฉันจะละไว้ให้ท่านดำ

เนินงานต่อไป แต่สักวันหนึ่งดอกในการเสียสละของท่านประเทศจีนก็จะได้รับอิสสระภาพ"

เขาได้จากพิภพนี้ไปแล้ว แต่ความดีของเขาที่ทิ้งรอยไว้ในประวัติศาสตร์แห่งชาติจีน ได้กระทำให้ชื่อเสียงของเขาเป็นอมตะ เขาเป็นที่นิยมนับถือและสรรเสริญของคนจีนทั่วประเทศ ลัทธิประชาธิปไตยของจีนได้เป็นหนี้บุญคุณเขาอยู่เป็นอย่างมาก นอกจากนี้เขายังเขียนหนังสือชื่อ ซาหมิ่นจู่หงี หรือลัทธิไตรราษฎร์ สำหรับปลุกคนจีนให้ตื่นตัวด้วย เดี๋ยวนี้ประชาชนชาวจีนนับถือเขาเสมอด้วยพระเจ้าองค์หนึ่ง

มหาตมะคานธี

(Mahatama Gandhi)

ใครเล่าผู้ได้รับนามสมัญญาว่าเป็น "มหาตมะ" ใครเล่าได้รับคำนิยมว่าเป็นรัฐบุรุษผู้ยิ่งใหญ่แห่งอินเดีย – ใครเล่าที่ประชาชาติผู้ร่วมพันแผ่นดินเดียวกับเขา ยกย่องสรรเสริญเรียกเขาว่า "คุณพ่อ" – ใครเล่าที่ประชาชนพลเมืองตั้ง๓–๔ ร้อยล้านคนบูชาและยกย่องเขาประดุจ "เทพเจ้า" – ใครเล่าผู้เกิดมาเพื่อเสียสละตัวเองสำหรับส่วนรวม – ใครเล่าผู้เสียสละทรัพย์สินและความสุขเพื่ออุดมการณ์ของประเทศชาติ – ใครเล่าผู้ถือลัทธิชนะความโกรธด้วยการไม่โกรธตอบ – ใครเล่าผู้เล่นเกมการเมืองทัพศดารและแปลกประหลาดที่สุดในโลก – ใครเล่าที่เอาลัทธิ "อหิงษา" เข้าต่อต้านกับกระสุนปืน – ใครเล่าที่สามารถเอาพระคุณและความดี

ผูกจิตต์ใจของมนุษย์ตั้งหลายร้อยล้านคนไว้ได้ ใคร เล่าแม้แต่พื้นดินที่รอยเท้าของเขาเหยียบย่าง ลงไปก็มีคนตามไปจูบ ? เขาผู้ยิ่งใหญ่นั้นมิใช่ใคร เขาคือ **โมหันทัส กะรามจันท์คานธี!** มหาตมะคานธี อุบัติขึ้นมาในโลกมนุษย์นี้ เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ค.ศ. 1869 ณะจังหวัดสุทาปารี ในแหลมกะเตียวอร์ เมืองท่าของแคว้น กาถิยาวาทแห่งรัฐประพันธร ซึ่งตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันตกของประเทศอินเดีย ตระกูลของคานธีเป็นตระกูลวรรณะแพศย์ขายเครื่องเทศ ทั้งปู่และบิดาเคยเป็นอัครมหาเสนาบดีแห่งรัฐดังกล่าวมาแล้ว ซึ่งแสดงว่าฐานะความเป็นอยู่ของมหาตมะคานธีนั้น ไม่ยากจนค่นแค้นแต่ประการใด จัดอยู่ในชั้นคฤหบดี มหาตมะคานธีมีพฤติการณ์ตรงกันข้ามกับนักการเมืองเอกของโลกทั้งหลาย กล่าวคือบรรดารัฐบุรุษของโลกโดยมาก เริ่มชีวิตเบื้องต้นด้วยความยากจนค่นแค้น

แต่มามีความเป็นอยู่รุ่งโรจน์โชติช่วงในภายหลัง แต่อัจฉริยะบุรุษผู้ต่อสู้หิงษาด้วยอหิงษานี้เริ่มต้นชีวิตด้วยความมืดมัว และแล่วก็สละทรัพย์สินจนหมดตัวในบั้นปลาย ในที่สุดก็ต้องมาบั่นด้ายทะเลือผ้าใช้เอง เขาคือ "พระเวสสันดร" องค์ที่ ๒ นั่นเอง

พออายุได้ ๑๓ ปี คานธีก็แต่งงาน ก่อนแต่งงานคานธีได้มีคู่หมั้นมาแล้วถึง ๓ คน แต่เจ้าสาวได้ตายเสียก่อนแต่งงานทุกคน มาได้เขาพิธีสมรสกับเจ้าสาวคนที่ ๔ เวลาแต่งงานเจ้าสาวมีอายุเพียง ๑๔ ขวบเท่านั้น และชายังไม่รู้หนังสือเลยด้วย มหาตมะคานธีได้เขียนบันทึกประวัติของตนเองไว้ว่า ตั้งใจจะสอนหนังสือให้แก่ภรรยา แต่ก็ไม่มีเวลา ความตั้งใจอันนี้ได้ล่วงเลยมาจนมฤตยูมาเยี่ยมกราย คานธีก็ไม่มีโอกาศได้สอนหนังสือให้แก่ภริยา ภริยาได้พยายามอ่านและเขียนได้บ้างเล็กน้อย แต่ก็ยัง

กล่าวว่าไม่ได้รู้หนังสือนั่นเอง

แต่งงานกันได้ ๒ ปีเศษก็เกิดบุตรด้วยกันคนหนึ่งเป็นชาย แต่มชวตอยู่ได้ไม่นานนักกถึงแก่กรรม และท่านบิดาของคานธก็ประสบมรณะกรรม ในระยะใกล้ ๆ กันนี้ ซึ่งทำความเศร้าสลดใจให้แก่ท่านมหาตมะอย่างใหญ่หลวง แม้จะได้แต่งงานจนมีบุตรคนหนึ่งแล้วคานธก็คงศึกษาอยู่ เมื่อจบหลักสูตรชั้นสูงของมัธยมศึกษาแล้ว ก็ได้เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยอาห์เมดาบัด จบหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเมื่ออายุได้ ๑๙ ปี แล้วได้เดินทางไปศึกษาวิชากฎหมายต่อในกรุงลอนดอน คานธต้องเดินทางด้วยพาหนะเกวียนถึง ๕ วัน ๕ คืน เพื่อไปขออนุญาตินุง ซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัวอยู่ในขณะนั้น เมื่อได้รับอนุญาตินแล้วก็เดินทางไปศึกษาต่อใน กรุงลอนดอน แต่ก่อนที่จะเดินทางไปนั้น ท่านมหาตมะได้ถูกท่านมารดาบังคับให้ต้องปฏิญาณตนว่า จะไม่

เป็นผู้เสพสุรา และจะไม่ยอมร่วมประเวณีกับสตรี
ใด ๆ ตลอดเวลาที่ย่างเท้าออกจากประเทศอินเดีย
และไม่รับประทานเนื้อสัตว์

เมื่อเด็ก ๆ มีเพื่อนเคยแนะนำให้ลองรับประทานเนื้อ
สัตว์ โดยให้เหตุผลว่า เด็ก ๆ ชาวอินเดียนน้อย
แอมาก เพราะไม่กินเนื้อสัตว์ ส่วนคนอังกฤษนั้น
เข้มแข็ง จึงสามารถเข้ามาปกครองอินเดียได้ เพราะ
คนอังกฤษเขากินเนื้อสัตว์กัน เมื่อได้รับคำแนะนำ
เช่นนั้น คานธีก็ลองรับประทานเนื้อแพะดูเล็กน้อย
ด้วยเหตุที่ตั้งแต่เกิดมาไม่เคยได้รสเนื้อสัตว์เลย
จึงทำให้ท้องเสียเนื่องจากเนื้อสัตว์นั่นย่อยยาก พอ
คุกกดจึงคิดว่าแพะตัวโต ๆ เข้าไปนอนอยู่ในท้อง
ตั้งแต่นั้นมาคานธีจึงไม่รับประทานเนื้อสัตว์อีกเลย
และไม่ยอมรับประทานจนตลอดชีวิต

—๒—

คานธีได้ศึกษาวิชากฎหมาย อยู่ ในกรุงลอน
ดอน ๓ ปี ก็สำเร็จ ได้เป็นเนติบัณฑิตอังกฤษและ
ได้ปริญญา B.A. แล้วได้เดินทางกลับคืนมายัง
ประเทศอินเดีย ได้ตั้งสำนักงานทนายความขึ้น
เมืองบอมเบย์ ทำการทดลองอยู่ ๒ ปีเศษรู้สึกว่า
ไม่ได้รับผลดี ในที่สุดจึงตัดสินใจเดินทางเข้าไปใน
แอฟริกาใต้ การที่เดินทางไปอยู่ในแอฟริกาใต้นั้น
ก็เพราะที่นั่นมีชาวอินเดีย ไปทำมาหากินอยู่เป็นจำนวน
มาก อาชีพทางทนายก็รุ่งเรืองกว่าในอินเดีย เพราะ
มีทนายความน้อย แต่ว่าในแอฟริกาใต้นี้ คานธี
ต้องประสบกับการต่อสู้ซึ่งเป็น โศกนาฏกรรม ของ
ชีวิตมาก ได้ถูกดูหมิ่นเหยียดหยามจากคนต่างชาติ
ถูกเตะ ถูกทุบตี ถูกขว้าง ถูกประทุษฐกรรมและ
ดูหมิ่นนานาประการ แต่ในที่สุดก็ชนะอุปสรรคของ

ชีวิตนได้อย่างงดงาม และตั้งตัวในอาชีพทนายความ ได้ มีประชาชนนิยมเป็นจำนวนมาก มีรายได้คิดเป็นเงินไทยในราวปีละ ๕ หมื่นบาท ซึ่งเป็นรายได้ทิ้งดงามมาก

การต่อสู้ของชีวิตซึ่งได้รับการประทุษฐร้ายและดูหมิ่นเหยียดหยามนั้น กระทำให้คานธเริ่มมีความคิดใหม่ ชีวิตในแอฟริกาใต้ เป็นการตั้งต้นชีวิตใหม่ของคานธ ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นที่นิยมและเคารพบูชา ของเพื่อนร่วมชาติ และเป็นบ่อเกิดแห่งสมัญญา "มหาตมะ"

ในที่สุดเมื่อสะสมเงินได้มากแล้ว คานธก็เลิกอาชีพทนายความ ใช้เงินที่หามาได้ทั้งหมดตั้งนิคมเกษตร ให้แก่ชาวอินเดียที่ยากจน และจัดตั้งหนังสือพิมพ์ชื่อว่า "India Opinion" และแต่งหนังสือเรื่อง "อิสสระภาพของอินเดีย" เผยแพร่

ลัทธิชาตินิยม และเริ่มใช้วิธี "อหิงษา" (Non Violence) ตั้งแต่นั้นมา คานธีอยู่ในแอฟริกาใต้ถึง ๒๑ ปี และถูกจับถึง ๓ ครั้ง

สาเหตุที่จะเกิดสงครามอหิงษาขึ้นในแอฟริกาใต้ก็คือ อังกฤษเห็นว่าในแคว้นเนปาลแห่งแอฟริกาใต้ ดินฟ้าอากาศเหมาะแก่การทำการกสิกรรม และเพาะพันธุ์วัตถุดิบ สำหรับป้อนโรงงานอุตสาหกรรมของตน ต้องการต่อใจให้ชาวอินเดียไปเป็นกรรมกรไต้กางแผนการณ์จ้างชาวอินเดียไปเป็นลูกจ้าง โดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องทำงานอยู่กับชนชาติผิวขาว ในฐานะเป็นลูกจ้างทำไร่อ้อยและการกสิกรรมต่าง ๆ มีกำหนด ๕ ปี เมื่อครบกำหนด ๕ ปีแล้ว จะอยู่โดยอิสสระภาพหากินตามถนัดได้ โดยมีสิทธิเสรีภาพเสมอกับคนผิวขาว ชาวอินเดียพอใจในแผนการณ์ของฝรั่งมาก เพราะแอฟริกาใต้เป็นดินแดนที่สมบูรณ์พูนสุข ดินฟ้าอากาศก็เหมาะแก่การจะตั้งหลัก

ฐานทำมาหากินได้ดี จึงพากันสมัครไปเป็นจำนวนมาก เมื่อครบ ๕ ปีตามสัญญาแล้ว ก็ออกประกอบอาชีพของตนเองโดยอิสสระและดำเนินอาชีพแข่งขันกับบริษัทของฝรั่ง ในไม่ช้าก็สามารถตัดตลาดการค้าของชนชาติผิวขาวแตกหมดเพราะชาวอินเดียเป็นคนมักน้อยกินง่ายอยู่ง่าย การใช้จ่ายก็ไม่เปลืองเหมือนคนผิวขาว การทำงานอยู่กับคนผิวขาวนั้น ได้ค่าจ้างน้อยและได้รับการกดขี่ทารุณมาก เมื่อครบกำหนดตามสัญญาจ้างจึงไม่มีใครสมัครจะอยู่ด้วยต่อไป พวกคนผิวขาวก็ต้องไปจัดหามาจากอินเดียอีก ซึ่งเป็นการเปลืองเงินค่าใช้จ่ายมาก และไม่สำนาญเหมือนคนเก่าด้วย ถ้าปล่อยให้เป็นไปเช่นนี้ในไม่ช้าแคว้นเนปาลและแอฟริกาใต้ ก็จะเต็มไปด้วยชาวอินเดีย การแข่งขันก็จะยิ่งบีบรัดตัวยิ่งขึ้น ค่าแรงงานก็จะถีบสูงขึ้นเป็นเงาตามตัว คนขาวผู้เล็งผลเลิศและแลเห็นการณ์ไกล ก็เริ่มมีความคิดก

กังวล เตรียมหาทางป้องกันและกำจัดคนผิวดำไม่ให้เข้ามามาก จึงได้ร่างพระราชบัญญัติขึ้นฉะบับหนึ่งเพื่อบังคับคนผิวดำ ในบทบัญญัตินั้นมีข้อความอันเป็นสาระสำคัญก็คือ

๑. เมื่อหมดอายุสัญญาจ้างแล้ว ชาวอินเดียที่ได้รับจ้างนั้น จะต้องกลับคืนยังประเทศอินเดียทุกคน

๒. หรือจะรับจ้างอยู่ต่อไปก็ได้ แต่ไม่เกินสองปี ในการรับจ้างต่ออายุสัญญานั้น จะได้รับค่าจ้างเพิ่มขึ้น

๓. ถ้าหากไม่ยอมรับจ้างอยู่ต่อไป และไม่ประสงค์จะกลับประเทศอินเดีย ต้องการจะตั้งหลักฐานอยู่ในแอฟริกาใต้ ก็จะต้องเสียภาษีให้แก่รัฐบาลอังกฤษคนละ ๒๕ ปอนด์ ต่อปี

มหาตะมะคานธีได้ยื่นประท้วง พระราชบัญญัติฉะบับนั้น ขอให้ลดอัตราภาษีลงเหลือปีละ ๓

ปอนด์ในชั้นแรกรัฐบาลอังกฤษทำท่าจะยินยอมเห็นด้วย แต่แล้วก็ไม่ยอมปฏิบัติตามคำขอร้องของมหาตมะคานธีและชาวอินเดีย ผู้ซึ่งได้ลงนามยื่นคำประท้วงเป็นจำนวนกว่าหมื่นคน แถมยังออกกฎหมายบังคับมิให้คนผิวดำเข้าไปในรัฐทรานส์วาลอีก จะเข้าไปได้แต่ต้องเสียภาษีคนละ ๓ ปอนด์ต่อปี ประชาชนชาวอินเดียในแอฟริกาใต้ทุกเมือง และในประเทศอินเดียแทบทุกเมือง ได้ร่วมมือกันยื่นประท้วงกฎหมายฉะบับนี้ แต่ทางฝ่ายอังกฤษก็คงทำเป็นทองไม่รู้ร้อนอยู่ตามเดิม

ในที่สุดมหาตมะคานธี ซึ่งขณะนั้นเป็นผู้นำชาวอินเดียในแอฟริกาใต้ ซึ่งมีคนนับถือเป็นอันมาก ก็ตงมติประกาศสงคราม "อหิงษา" กับอังกฤษ

คานธีได้เรียกประชุมชาวอินเดีย ในแอฟริกาใต้ แล้วบัญชาให้ชาวอินเดียทั้งหมด เดินทางเข้าสู่ทรานส์วาล โดยคานธีเองเป็นผู้นำ ได้มีชาวอิน

เดียเป็นจำนวนหลายพันคน เดินตามคานธีเข้าสู่รัฐ
ทรานส์วาลโดยไม่ยอมเสียภาษี แม้แต่เพนนีเดียว
เมื่อเจ้าพนักงานทำการจับกุม ก็ยอมให้จับไปขัง
โดยดีทุก ๆ คน จนตรางและที่คุมขังในเมืองนั้นต้น
หลาม ไม่พอจะขังคนผิวดำจะกักขังไว้ก่อนก็ยอม
ทั้งสิ้น ไม่ทำการขัดขืนหรือต่อสู้ประการใดเลย
กรรมกรทุก ๆ คนในแอฟริกาใต้ก็พากันหยุดการทำ
งานหมด ธุรกิจทุก ๆ อย่างก็หยุดชงักเป็นผลร้าย
แก่รัฐบาลอังกฤษมาก อังกฤษมีความเห็นใจใน
เรื่องนี้ ในที่สุดก็ประกาศยกเลิกกฎหมายจำกัดสิทธิ
ของชาวอินเดีย ยินยอมให้ชาวอินเดียมีสิทธิและ
เสรีภาพเสมอด้วยฐานะพลเมืองชาติผิวขาว ในปี
ค.ศ. 1917

ด้วยเหตุนี้เองลัทธิ "อหิงษา" หรือสง
ครามอหิงษาจึงได้เกิดขึ้น โดยคานธีเป็นผู้นำ ชื่อ
เสียงของคานธีก็ก้องกังวาลไปทั่วโลก ประชาชน

ชาวอินเดียก็เริ่มสนใจในเขา และเคารพบูชาเขาเพิ่มขึ้นทุก ๆ วัน สมัญญา "มหาตมะ" และ "คุณพ่อ" ก็ได้ถูกเรียกขึ้นจากเพื่อนร่วมผิวของเขา ตั้งแต่บัดนั้นมา

—๓—

มหาตมะคานธี ใช้ชีวิตคลุกเคล้าอยู่กับการต่อสู้ในแอฟริกาใต้ มีกำหนดถึง ๒๑ ปีเต็ม ในที่สุดก็ตัดสินใจเดินทางกลับคืนยังบิตุภูมิเดิม คานธีเดินทางกลับอินเดียก่อนเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๑ เพียงเล็กน้อย คานธีมอดมการณ์ที่จะต่อสู้กับอังกฤษ เพื่อเอกสรภาพและเสรีภาพของอินเดีย แต่ก็เป็นการแปลกประหลาดมิใช่น้อย พออังกฤษเกิดสงครามขึ้นคราวใด ท่านมหาตมะผู้ใจบุญ เจ้าของลัทธิ "Mon Violence" ก็ช่วยเหลืออังกฤษ

ทุกครั้ง นับตั้งแต่สงครามบัวร์ สงครามโลกครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒

ในการช่วยเหลืออังกฤษทำสงครามโลกครั้งที่ ๑ นั้น อังกฤษสัญญาจะให้รัฐธรรมนูญแก่อินเดีย และให้สิทธิเสมอภาคกับชาวอังกฤษ - จะมอบอำนาจการปกครองตามระบอบ "Dominion States" ให้ แต่อย่างก็ตาม เมื่อสงครามได้สิ้นสุดลงแล้ว โดยอังกฤษเป็นฝ่ายชนะ อังกฤษก็ลืมคำมั่นสัญญาที่ได้ให้ไว้แก่อินเดียเสียสิ้น แถมยังสร้างความไม่พอใจให้แก่อินเดียอีก โดยออกกฎหมายว่าด้วยการกำจัดสิทธิ และมอบอำนาจพิเศษให้แก่ตำรวจในการจับกุมคุมขังและลงโทษชาวอินเดียได้โดยไม่ต้องมีการไต่สวน

มหาตมะคานธีและประชาชนชาวอินเดียทุกๆ คน หนังสือพิมพ์ ได้พากันคัดค้านและอ้อนวอนรัฐบาลอังกฤษ ขอให้ยกเลิกกฎหมายฉะบับนี้เสีย

ขอให้ระลึกถึงความดีของอินเดียที่ได้มีส่วนช่วยเหลือการสงครามบ้าง ให้คำนึงถึงคำมั่นสัญญาที่อังกฤษได้ให้ไว้ก่อนสงครามจะยุติลงบ้าง ประชาชนชาวอินเดียได้ประนามกฎหมาย "Rowlatt Bills" ฉะบับนี้ว่า "เป็นกฎหมายดำ" (Blacklaw)

มหาตมะคานธี กำลังนอนป่วยอยู่อาการยังไม่ทันหายเป็นปกติดี ได้อุตส่าห์พยุงร่างอันผอมโซไปขอพบกับท่านอุปราชอินเดีย เพื่อขอความกรุณาให้งดการอนุมัติให้ใช้กฎหมายฉะบับนี้ แต่สิ่งที่คานธีได้รับจากมหาอุปราชก็คือ "ความผิดหวัง" คานธีจึงหันหลังให้อุปราช ไม่ขยับออกต่อไป เตรียมการประกาศสงคราม "อหิงษา" อีกครั้งหนึ่ง โดยตั้งสภาครองเกรสและสันยาสงเคราะห์ขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อก่อกวนความไม่สงบทั่วประเทศขัดขืนกฎหมายทุกฉะบับที่ออกมา

หลักการใหญ่ ๆ ของสภานิติสภาชิกจะต้อง

ปฏิบัติการ

๑. ต้องก่อกวนความไม่สงบทั่วประเทศ

๒. ไม่ประกอบธุระกิจใด ๆ

๓. ขัดขืนคำสั่งของรัฐบาลอังกฤษทุก ๆ วิถีทาง

๔. ขัดขืนกฎหมายที่ออกมาทุก ๆ ฉบับ

๕. ไม่ทำการต่อสู้กับเจ้าหน้าที่ แม้ว่าจะถูกทำทารุณกรรมใด ๆ ก็ตาม

ในการดำเนินงานทุก ๆ อย่างนี้ ประชาชาติอินเดียทั้งหมดได้ยกย่องให้คานธีเป็นผู้นำของเขา มหาชนได้ตะโกนก้องไปทั่วทุกหนทุกแห่งว่า "มหาตมะคานธีจงเจริญ! ชัยชนะจงเป็นของท่านมหาตมะคานธี!"

ในการดำเนินงานนี้คานธีมีผู้ช่วยเหลือที่ดีคนหนึ่งซึ่งเป็นเสมือนแขนขวา เขาผู้นี้คือปัณฑิตชวาหรลาล เนหรู ซึ่งปัจจุบันเป็นนายกรัฐมนตรี

ของอินเดีย

นอกจาก "กฎหมายดำ" แล้ว ยังมีกฎหมายอื่น ๆ ที่กดขี่บังคับสิทธิเสรีภาพ ของชาวอินเดียอีกหลายฉบับ เช่นกฎหมายการเก็บภาษีเกลือ ภาษีศุลกากรแลกเปลี่ยนเงินการขนส่งลองกฤษ ซึ่งได้ทำความไม่พอใจให้แก่อินเดียเป็นอย่างมาก แทนที่จะได้รับอิสรภาพ ในผลแห่งการช่วยเหลือการสงคราม อินเดียกลับได้รับการตอบแทนจากจักรภพอังกฤษ อย่างแสนที่จะเศร้าใจ มันเป็นภาวะที่แสนสุดจะทนทานได้ ความเจ็บช้ำน้ำใจได้ขึ้นถึงขีดสุดยอด พบจุดเดือดของมันแล้ว การดิ้นรนเพื่อช่วยเหลือตัวเองให้พ้นจากแอกอันหนัก ซึ่งวางอยู่บนบ่าของตน ก็ได้เริ่มไหวตัวขึ้น การขอร้องโดยอ้อนวอนให้เห็นใจในไมตรีจิตต์ – ให้เห็นแก่มนุษยธรรม เมื่อไม่บังเกิดผลแล้ว ก็ป่วยการที่จะพูดกันด้วยไมตรีจิตต์ให้เสียเวลา ด้วยเหตุนี้เองสงคราม

อหิงษาก็ได้เบิดฉากขึ้นอีก หลังจากได้หยุดพัก
เหนื่อยมาเป็นเวลานาน

ประชาชนชาวอินเดียทั่วประเทศไม่ยอมรับ
ศาลอังกฤษ – ประชาชนทั่วประเทศไม่ยอมเสียภา
ษีเกลือคานธีเป็นคนแรกที่ดำเนินการ ได้เริ่มใช้เกลือ
เถื่อนที่ชายทะเล เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ค.ศ. 1730
อันเป็นวันดีเดย์ สมาชิกสภาคองเกรส์เริ่มนำเกลือ
จำหน่ายแก่ประชาชน โดยไม่คำนึงถึงราคา วัตถุ
ประสงค์อันยิ่งใหญ่เพื่อฝ่าฝืนกฎหมายเกลือเท่านั้น
ประชาชนเริ่มทำเกลือใช้เอง โดยไม่ยอมเสียภาษี
รัฐบาลอังกฤษได้ใช้เครื่องบิน เอาบืน กด กราด ยิง
ประชาชนที่ชุดชน เหล่านี้ ล้ม ตาย เป็น จำนวน มาก
แต่แทนที่จะหลบหนีหรือต่อสู้ ฝูงชนเป็นจำนวนมาก
กลับยืนนิ่งปล่อยให้ร่างกาย เป็น เป้า แก่ กระสุน ปืน
อย่างไม่สะทกสะท้าน จนกระทั่งเหล่าทหารที่ทำการ
ยิง มีความเห็นใจและเกิดความสังเวทไม่กล้าทำการ

ยิง ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

การต่อสู้ของอินเดีย ได้รับผลตอบแทนอย่างรุนแรงที่สุด ในมณฑลปั้นจาบ ซึ่งประกาศใช้กฎอัยยการศึก เซอร์ไมเคลใช้ปืนกลยิงกราดชาวอินเดีย ในขณะทำการประชุมกันอยู่ณสนามจัลเลียนวาลาบาคล้มตายลงเป็นจำนวนมาก เป็นการทารุณกรรมที่น่าสยดสยองเป็นอย่างยิ่ง เป็นการฆ่าคนที่ไม่มีทางจะต่อสู้แล้ว ประชาชนเหล่านั้นมิได้แสดงปฏิกิริยาว่าจะสู้รบตบมืออย่างไรด้วย การฆ่าคนชนิดนี้ เป็นการกระทำที่ชั่วช้าสามานย์ที่สุด ! เพราะการต่อของประชาชนนั้น มันเป็นแต่การดื้อแพ่ง (Civil Disoledience) เท่านั้น

การกระทำของ เซอร์ไมเคล เป็นการโหดร้ายและทารุณมาก เพราะสนามที่ประชุมกันนั้นมีทางออกแต่เพียงทางเดียว และทางนายพลเอาปืนกลไปจุกช่องไว้ ทำการยิงอย่างปราศจากความเมตตา

ปราณี และไม่หยุดยั้ง มนุษย์ที่อยู่ในนั้นนับเป็น
จำนวนหลายพันคน นอกจากจะมีบุคคลเท่านั้นจึง
จะหนีรอดไปได้ หนึ่งตายไม่หนึ่งตาย บุคคลชั้น
ผู้นำของอินเดีย – ผู้มีการศึกษาชั้นสูงหลายคน ได้
ถูกบังคับให้คลานไปตามถนนจนผ่ามือ และหัวเข่า
ถลอก เท่านั้นยังไม่หนำใจ ยังนำตัวไปทำการโบย
ตีในสถานที่เปิดเผยอีก ประชาชนชาวโลก มองดู
ละครโศกนาฏกรรมชุดนี้ ด้วยความตกตลึงพรึง
เพริด เซอร์ระพินทรนาถกูร์ มหากวีเอกของ
จักรภพอินเดียได้ยื่นเรื่องราวขอคืนตำแหน่งเซอร์แก่
รัฐบาลอังกฤษ โดยอ้างว่าไม่สามารถจะคงอยู่ใน
บรรดาศักดิ์ ของรัฐบาลที่ไร้ศีลธรรมและอารยะ
ธรรมเช่นนี้ได้ เพราะมันเป็นการที่ทำลายเกียรติ
ยศของตัวเอง มหาตมะคานธีได้ส่งเหรียญตรา
ไกเซอร์ – ฮินด์คืนแก่รัฐบาลอังกฤษ พร้อมกับจด
หมายที่เขียนกำกับไปว่า "ฉันไม่สามารถที่จะแสดง

ความเคารพ หรือทนจงรักภักดีต่อรัฐบาลเช่นนอยู่ได้ – – มันได้ทำลายความหลงเชื่อของฉัน ในรัฐบาลปัจจุบันเสียสิ้นเชิงแล้ว ฉันจะไม่ยอมร่วมมือกับรัฐบาลด้วยความภักดีอีกต่อไปแล้ว"

แม้จะได้รับการทรมาน – ทรกรรมอย่างแสนสาหัสอย่างไรตาม คานธีก็หาได้หยุดยั้งการดำเนินงานของเขาไม่ เขาได้ประกาศสงครามอหิงษาต่อไป ขอให้ประชาชนพลเมืองเลิกสูบบุหรี่ของอังกฤษ เลิกใช้ผ้าที่ผลิตจากโรงงานของอังกฤษ ใช้ผ้าฝ้ายซึ่งทอเองแทน คองเกรสส์ได้รวมเสียผ้าของอังกฤษตามบ้านเรือนต่าง ๆ แล้วนัดเผาพร้อมกันณะกลางใจเมืองทุก ๆ เมือง

การบอยคอตครั้งนี้รุนแรงมาก ทำให้โรงงานทอผ้าของอังกฤษที่เมืองแลงไซรต้องล้มเลิกถึง ๑๐ โรง บริษัทผลิตบุหรี่ต้องล้ม – มหาวิทยาลัยทุก ๆ แห่งไม่มีคนศึกษา ประจวบกับขณะนั้น

พอดีที่ปรินซ์ออฟเวลล์ ได้เสด็จไปเยี่ยมอินเดีย แต่ไม่มีชาวอินเดียไปต้อนรับเลยแม้แต่คนเดียว บนหลังคาบ้านของราษฎรได้ติดธงดำ ซึ่งมีข้อความว่า "India doesnot welcome Prince of Wales" ไว้แทบทุกหลังคาเรือน

ในที่สุดมหาตมะคานธีก็ถูกจับ แต่ผลของการถูกจับนั้น ยิ่งได้รับผลกระทบรุนแรงยิ่งขึ้นอีก ห้างร้านเป็นจำนวนมากของชาวอินเดีย ได้หยุดทำการซื้อขายกันหมด สถานีตำรวจถูกวางเพลิง มหาชนเป็นจำนวนมากพากันไปขัดรถไฟไม่ให้ออกวิ่ง ปานามาและสุมาตราหยุดการทำงานหมด ทั้งนี้เพื่อเป็นเกียรติยศแก่คานธี ๒๕ ชั่วโมง คานธีถูกศาลตัดสินให้จำคุกมีกำหนด ๖ ปี แต่คานธีก็หาได้สะทกสะท้านแต่อย่างใดไม่ ได้เอาเครื่องปั้นผ้ายไปปั่นในคุกอีกวันละ ๔ ชั่วโมง และบรรดาสาวกของคานธี ที่ถูกขังด้วยกันก็พากันปฏิบัติตามคานธีไปหมดทุกหน

ทุกแห่ง อังกฤษขังคานธีอยู่ ๒ ปี ก็ปล่อยให้เป็นอิสสระภาพ

ทั้งนี้เนื่องจากอังกฤษก็มีความเห็นอกเห็นใจอินเดียอยู่บ้าง ก่อนที่จะปล่อยคานธี อุปราชอินเดียได้ทำสัญญากับคานธีเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ.1931 โดยมีเงื่อนไขว่าคานธีจะต้องหยุดต่อสู้กับอังกฤษทันที และจะให้สภาคองเกรสส์อินเดียร่วมมือกับอังกฤษ ในเรื่องอนาคตของอินเดีย โดยอังกฤษจะยอมให้อินเดียได้เป็นสหรัฐอยู่ใน ความคุ้มครองของจักรภพอังกฤษ ให้ชาวอินเดียในเขตต่นาเกลือมีสิทธิทำเกลือได้ โดยไม่ต้องเสียภาษี และจะไม่ทำโทษแก่ผู้ที่ดำเนินการขัดขวางครั้งนี้ด้วย

ในที่สุดก็มีการประชุมโต๊ะกลมกันขึ้นในกรุงลอนดอน ในฤดูร้อนแห่งปี ค.ศ. 1931 แสงทองแห่งอิสสระภาพ กำลังจะเริ่มอุทัยขึ้นมาแล้วรำไร

แต่ความหวังอันนี้ก็ได้ล้มเหลวลงอีกมันเป็นแต่เพียงรุ่งอรุณแห่งความหดอกดวงเท่านั้น การประชุมได้สิ้นสุดหยุดลงด้วยอุปสรรคอันหนักอกของอินเดียเอง ซึ่งไม่สามารถจะก้าวล่วงเสียได้ สิ่งนั้นก็คือปัญหาเรื่องวรรณะต่าง ๆ ของ ประชาชาติ อินเดีย นั่นเอง คานธีจะต้องดำเนินการต่อสู้ต่อไปอีก – ต่อสู้ไปให้ถึงขีดที่สุดแห่งอุดมการณ์ของเขา

—๔—

ในที่สุดสงครามโลกครั้งที่ ๒ ก็ได้ระเบิดขึ้นอีก อังกฤษต้องเข้าสู่สงครามทำการรบกับญี่ปุ่นและเยอรมันอีก เหมือนกับสงครามโลกครั้งที่ ๑ ในสงครามครั้งนี้อังกฤษปรารถนาจะให้อินเข้าช่วยรบอีกเช่นเคย แต่คานธีเห็นใจอังกฤษเสียแล้ว ประชาชนชาวอินเดียไม่เชื่อน้ำมนต์ของอังกฤษ เพราะเขา

ได้เคยถูกหลอกลวงมาเมื่อ ๒๐ ปีเศษนี้เอง อินเดีย ปรารถนาอิสสระภาพ และประชาธิปตัย แต่เมื่อตัวของตัวเองไม่มีอิสสระภาพและประชาธิปตัย แล้วจะไปรบเพื่อประชาธิปตัยอย่างไรได้

เนรูห์ได้พยายามช่วยเหลือการดำเนินงานของคานธีมาด้วยดี ไม่ได้ทำการขัดขวางการดำเนินสงครามของอังกฤษแต่อย่างใด แต่ก็ไม่ได้ให้ความร่วมมือ อังกฤษก็ได้ดำเนินการปกครองอย่างบีบคั้นอินเดียยิ่งขึ้น คานธีจึงได้ร่วมกันออกคำแถลงการณ์ว่า

"ถ้าหากว่ามันเป็นสงครามเพื่อความเป็นอิสสระภาพและประชาธิปตัย ลัทธิจักรพรรดินิยมต้องสลายไป อิสสระภาพและการปกครองตนเองของอินเดีย จะต้องได้รับการรับรอง หากเป็นที่ตกลงแล้ว ชาวอินเดียทุกคนจะร่วมมือกันจับอาวุธเข้าช่วยเหลือในการต่อ

สู้..

การสงครามในระยะแรกอังกฤษเป็นรองแก่ฝ่ายญี่ปุ่นและเยอรมัน ในค.ศ. 1942 อังกฤษกำลังประสบกับความปราชัยแก่ญี่ปุ่น บนเกาะอันตะมานในอ่าวเบงคอลอังกฤษจึงได้ส่งเซอร์แสตฟฟอร์ดคริปส์ มาเจรจาการทูตกับคานธี โดยขอร้องให้อินเดียช่วยทำการรบ เมื่อเสร็จสงครามแล้วจะยกฐานะให้อินเดียเป็น Dominion Status

ในที่สุดอินเดียก็จับอาวุธขึ้นต่อสู้อีกครั้งหนึ่ง มันเป็นการต่อสู้เพื่อสิทธิในความหวังแห่งประชาธิปัตย์และเสรีภาพในอนาคตอันยังมืดมนต์อนธกาลอยู่ มันจะเป็นอนาคตอันสุกใสของอิสสระภาพ หรือว่ามันจะเป็นอนาคตอันเต็มไปด้วยความอันตรายกันแน่หนอ ?

สงครามก็ได้ผ่านพ้นไปแล้ว หลังจากต่อสู้กันอยู่อย่างโชกโชน เป็นเวลาหลายปี อินเดียก็เฝ้ารอ

คอยอิสสระภาพของตัวอยู่ รุ่งอรุณแห่งอิสสระภาพ
คงจะนายรัศมีขึ้นในครั้งนี้แน่ มันเป็นรุ่งอรุณ
ที่หลอกลวงกันมาหลายหนแล้ว !

ในที่สุดรุ่งอรุณแห่งอิสสระภาพ ก็ได้เริ่มอุทัย
ขึ้นจับขอบฟ้าอินเดียอย่างจริง ๆ ฝ่ายอังกฤษเรืมรู้ษา
วาจาสัตย์ของตนแล้ว ได้ประกาศให้อิสสระภาพแก่
อินเดียเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 1947 การปกครอง
ของอังกฤษในอินเดียได้สิ้นสุดลงเป็นทางการ อำ
นาจการ ปกครอง ก็ โอนไป สู่ รัฐบาล แห่ง สหภาพ
อินเดียและปากิสตาน

ประชาชนชาวอินเดียต่างโผเข้าหากัน ด้วย
น้ำตานองใบหน้า มันเป็นน้ำตาแห่งความปลื้มปิติ
มันเป็นน้ำตาที่อบอุ่นไปด้วยกลิ่นไอของเสรีภาพและ
อิสสระภาพ – มันเป็นความยินดีที่ ใหญ่หลวง เสีย นี่
กระไร! มันเป็นเวลาถึง 88 ปี 9 เดือน 14 วัน ที่
เขาทั้งหลายได้เฝ้ารอคอยมันอยู่ ด้วยหัวใจอันเหี่ยว

แห้ง อิสสระภาพ – อิสสระภาพ ! สวรรค์เอ๋ย – โอ้ ! ถ้อยคำเพียง ๓–๔ คำเท่านั้นเอง – มันช่างชื่นใจ – ช่างมชวดชวาเสียนี่กระไร !

อินเดียได้เสียอิสสระภาพให้แก่อังกฤษ โดยหลอดแดนิง อุปราชอินเดียคนแรกได้ประกาศพระบรมราชโองการว่า พระนางเจ้าวิคตอเรียทรงเป็นสมเด็จพระราชินีแห่งประเทศอินเดีย เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ค.ศ. 1858 ณนครอลาฮาบัด และนับตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม นี้ การใช้พระราชอำนาจนั้นจะกระทำโดยผู้สำเร็จราชการ ซึ่งสหภาพอินเดียและปากิสตานได้เลือกตั้งขึ้น คือหลอดหลยส์เมานท์แบตแตน สำหรับสหภาพอินเดียและอาลจินห์นา สำหรับปากิสตาน

ในการสถาปนาอินเดียใหม่นี้ บัณฑิตเนรูห์สาวกมือขวาของคานธี ได้รับแต่งตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรีแห่งอินเดีย และซิคอับดุลลาห์สาวกอีกผู้

หนึ่งเป็นนายกรัฐมนตรีแห่งปากีสถาน

—๕—

ผลที่สุดคานธีผู้เสียสละทรพยสิน – ชีวิตและเลือดเนื้อ – ตลอดจนความสุขส่วนตัว สำหรับการต่อสู้อันใหญ่ยิ่ง เพื่อให้ได้มาซึ่งความเป็นอิสสระภาพแก่มาตุภูมิ ก็ประสบความหวังอย่างน่าชื่นใจ เขาต้องทนทุกข์ทรมาน – ได้รับความเจ็บช้ำอย่างแสนสาหัสต้องต่อสู้กับความตายโดยเอาชีวิตเข้าเป็นเครื่องสังเวยแก่มาตุภูมิ อย่างไม่แยแสต่อความตาย ต้องทรมานตัวเองด้วยการทนทุกข์กรยา บำเพ็ญตะบะอดอาหารถึง ๑๕ ครั้ง ครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม 1948 ทรงนึกเพื่อยุติมการณ์ของเขา – เพื่อความร่มเย็นเป็นสุขของประชาชนชาวอินเดียถึง ๔๐๐ ล้านคน โดยความหวังว่าอินเดียจะเต็มไป

ด้วยความสดชื่น – สนุกสนานรื่นเริงไปด้วยกลิ่นไอแห่งอิสสระภาพอันกว่าจะได้มาด้วยความยากลำบากอย่างเหลือแสน แต่ในที่สุดเขากลับได้พบกับความยุ่งยากใจ อันไม่สามารถจะสะสางได้โดยง่าย ในปัญหาเรื่องศาสนาของอินเดีย ฮินดูกับมุสลิม มันเป็นปัญหาที่ยุ่งยาก แก่มันสมองของคานธีเป็นอย่างมากที่ไม่สามารถจะปรองดองกันได้ อินเดียเหมือนกันจะแบ่งแยกกันไปทำไมหนอ ? จะรวมกันเพื่อสร้างอินเดียใหม่ให้เข้มแข็งไม่ดีกว่าหรือ ?

คานธีได้ตั้งปณิธานไว้อย่างแรงกล้า ว่าจะพยายามรวมอินเดียให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่ต้องการเห็นการแตกแยกกันเป็นหลายรัฐ ศาสนานักให้เป็นเรื่องของศาสนา แล้วแต่ใจสมัครที่จะนับถือ ส่วนชาตินั้นจะแตกแยกกันมิได้ จะต้องรวมเป็นหนึ่งอันเดียวกัน คานธีไม่ชอบการถือชั้นวรรณะ ไม่ชอบการเหยียดหยามซึ่งกันและกัน ต้องการให้

ทุกๆคนมีสิทธิและเสรีภาพเสมอกันพวกคนวรรณะต่ำที่สุดซึ่งมีคนรังเกียจมาก เรียกว่า "พวกถูกตัวไม่ได้" (Untouchable) คานธีพยายามยกย่องให้สิทธิและเสรีภาพเสมอกับคนวรรณะสูง คานธีได้เคยกล่าวว่า

"ข้าพเจ้าจะทำงานเพื่ออินเดีย ซึ่งผู้ที่ยากจนที่สุดก็คงจะรู้สึกว่า เป็นประเทศของเขาเหมือนกัน อินเดียจะต้องไม่มีการแบ่งชั้นวรรณะ ไม่มีชั้นสูงชั้นต่ำ อินเดียจะต้องมีชีวิตประสานสัมพันธ์กัน อินเดียจะต้องไม่มีคำสาปแช่ง ของการแตะต้องไม่ได้ ผู้หญิงจะต้องมีสิทธิเท่าเทียมกับผู้ชาย นี่คืออินเดียในความฝันของข้าพเจ้า"

เพื่อประสานความสัมพันธ์ของฮินดูกับมุสลิม ซึ่งกำลังแตกแยกกันอยู่ คานธีจึงได้ทำการบำเพ็ญตะบะอดอาหาร ในวันที่ ๑๓ มกราคม

๒๔๙๑ ซึ่งอดได้เพียง ๖ วัน ร่างกายก็ซูบผอมลงมาก แพทย์ได้ตรวจว่าถ้าขืนให้อดไปอีก คานธีจะต้องประสบมรณะกรรมอย่างแน่นอน ท่านเอิลเมานท์แบทแตน ผู้สำเร็จราชการอินเดียและนายกรัฐมนตรีกับบุคคลสำคัญของอินเดียอีกหลายคน ได้อ้อนวอนขอให้คานธีเลิกอดอาหารเสีย ซึ่งคานธีต้องจำใจปฏิบัติตามคำขอร้องนั้น

หลังจากการอดอาหารได้ยุติลงได้ ๒ วัน คานธีก็ได้ประสบกับชะตาร้าย มันเป็นสัญญาณซึ่งเตือนให้คานธีทราบว่า การกระทำของท่านมีบุคคลที่ไม่เห็นด้วยคอยขัดขวางอยู่ และมุ่งหมายจะสังหารท่าน แต่คนใจพระเยียงคานธีผู้ยอมสละแล้วทุกๆ สิ่งเพื่ออุดมการณ์ของตน หาได้ตระหนกตกใจและหวั่นไหวประการใดไม่ เหตุอันน่าสยดสยองนี้ก็คือ ในวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๔๙๑ ณ เมืองนิวเดลีในสวนแห่งคฤหาสน์ของนายพิร์ลา (Birla)

เศรษฐีแห่งอินเดีย ซึ่งท่านมหาตมะได้อาศัยอยู่ด้วยนั้น ได้มีประชาชนเป็นจำนวนมากมาฟังคำสั่งสอนและร่วมสวดมนต์กับท่านคานธี ในขณะที่ประชุมกันอยู่นั้น ได้มีหนุ่มฮินดูคนหนึ่งวิ่งถูกระเบิดเข้าไปในกลุ่มชน มีผู้ได้รับบาดเจ็บจากการระเบิดรวม ๙ คน ส่วนมหาตมะคานธีไม่ได้รับอันตรายแต่อย่างใด

ผู้ขว้างถูกระเบิดนั้น มาดามลาล อายุ ๒๓ ปี เป็นพวกฮินดูทีมีหัวรุนแรง ซึ่งไม่พอใจในการกระทำของคานธี ในเรื่องการจะระงับข้อพิพาทระหว่างฮินดูกับซิกส์และมอสเล็ม

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้ แทนที่จะทำให้คานธีหยุดชะงักการดำเนินงาน หรือหวั่นไหวเกรงกลัวต่อภยันตรายซึ่งได้ส่อสำแดงให้เห็นนั้น ตรงกันข้ามกลับจะทำให้คานธีมีความปรารถนารุนแรง ในการที่จะต้องดำเนินการต่อไปให้เป็นผลสำเร็จใน

อุดมการณ์ของเขายังฝัน ท่านมหาตมะผู้ใจเย็น
ซึ่งเกิดมาเพื่อคนอื่น–ในชีวิตไม่เคยโกรธเคืองใคร
–ไม่เคยได้ทำให้ใครชอกช้ำใจ และไม่เคยเกรง
กลัวต่อภยันตรายสิ่งใดๆหมด ท่านปลงตกเสียแล้ว
ท่านเป็น "พระพุทธเจ้าองค์ใหม่ของอินเดีย ซึ่ง
สวรรค์ได้ส่งท่านมาเกิดสำหรับกู้อิสสระภาพ
ให้แก่ประชาชาติอินเดียนั่นเอง"

ยิ่งนานวันขึ้นปัญหาข้อพิพาทระหว่างฮินดูกับ
มุสลิม ก็ยิ่งรุนแรงขึ้นทุกๆวัน คานธีได้ตั้งใจ
อย่างแน่วแน่ว่าจะเข้าไปเหยียบแคว้นปากิสตาน
เพื่อขอร้องให้ร่วมสามัคคีธรรมกันในระหว่างชาติ
อินเดียด้วยกัน และท่านจะยอมตายอย่างเยซู เมื่อ
คนใดจะต้องการชีวิตของท่าน

แต่แล้วการเข้าสู่รัฐปากิสตาน ก็หาได้เป็น
ไปตามความประสงค์ของคานธีไม่ เพราะเหตุ
การณ์ซึ่งไม่มีใครจะคาดได้ถึง ก็ได้ระเบิดขึ้น

มากกว่าร้องกังวาพไปทั่วโลกใหญ่ยิ่งเสียกว่าระเบิดปรมาณู ประชาชนชาวอินเดียต่างอกสั่นขวัญแขวนไปตาม ๆ กัน อินเดียตั้ง ๓–๕ ร้อยล้านคนต้องเสียน้ำตาคนละไม่น้อย ต่างโศกเศร้าอย่างใหญ่หลวงไปตาม ๆ กัน สาเหตุอันใหญ่ยิ่งนักคืออัจฉริยะบุรุษซึ่งเป็นที่รักและเคารพของเขาทั้งหลาย–ผู้ซึ่งเขาขนานนามสมัญญาให้ว่า "มหาตมะ" และเคารพบูชาเรียกว่า "คุณพ่อ" ได้ถูกหนุ่มน้อยชาวฮินดูผู้มีนามว่า นาทุรานวินัยคาน โกโด ยิงด้วยกระสุนปืนพกอย่างเผาขน ๓ นัดซ้อน ๆ กัน เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๑ เวลา ๑๗ น. เศษ ท่านได้ทนทุกข์ทรมานรับบาดเจ็บอยู่ได้อีก ๒๙ นาทีก็ถึงแก่มรณะกรรม สถานที่เกิดเหตุนี้นับว่าอยู่ห่างไกลกันกับที่ได้เคยถูกขว้างถูกระเบิดมาเมื่อครั้งก่อนนั่นเอง

ข่าวร้ายอันแสนวิปโยคนี้ ได้แพร่ไปทั่วอิน

เดียและทั่วโลก ด้วยวิทยุกระจายเสียงแห่งสถานี
อยสอินเดียเรดิโอ ผู้พูดกระจายข่าวนี้ได้พูดด้วย
เสียงอันสั่นเครือแต่ประชาชนก็ยังไม่ใคร่จะยอมเชื่อ
กัน วิทยุได้กระจายข่าวนี้ซ้ำซาก ๆ อยู่หลายอรั
หลายหน ในที่สุดประชาชนก็พากันตกตลึงงงงันไป
หมด มันเป็นข่าวร้ายที่ฟาดตูมมาเหมือนระเบิด
ปรมาณู อินเดียทั้งชาติก็ตัวแข็งชาไปตาม ๆ กัน
รถราง–รถประจำทางหยุดเดิน ห้างร้าน–ภัตตา
คารและที่ทำการรัฐบาลพากันปิดหมด ประชาชนพา
กันไปอออยู่เต็มท้องถนน โดยไม่รู้ว่าจะทำประการ
ใดกัน ต่างเงี่ยหูฟังวิทยุด้วยความสลดรันทดใจ
ความเงียบได้ปกคลุมไปทั่วทุกหน ทุกแห่งตลอดฟ้า
อินเดีย ทุก ๆ ดวงหน้าของชายหญิงไม่ว่าเด็กและ
ผู้ใหญ่ ซีดสลดนองไปด้วยน้ำตาและเสียงสอึก
สอน

ความหวังในอันที่จะประสานรอยร้าวระหว่าง

สินดูกับมอสเล็ม ได้สลายไปแล้วพร้อมกับวิญญาณของ นักบุญผู้ยิ่งใหญ่–มหาบุรุษแห่งคติ "อหิงษา" ดวงประทีปอันเจิดจ้าของอินเดีย ได้ดับแสงลงเสียแล้ว !

ต่อไปนี้เป็นข่าวจากวิทยุและหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวแก่การมรณะกรรม ของท่านมหาตมะคานธี และการจัดการศพ

วิทยุเดลฮีแจ้งว่า มหาตะมะคานธีได้ถูกยิงตายเสียแล้ว ผู้ร้ายที่สังหารนั้นเป็นชายหนุ่ม ๓ คน ซึ่งได้ลอบยิงอย่างเผาขน ๓ นัดซ้อน ท่านคานธีถูกยิงเมื่อเวลา ๑๗.๑๐ เศษ (ตรงกับ ๑๘.๓๐ น. ในประเทศไทย) ในขณะที่กำลังเดินออกจากบ้านพิร์ลา ไปตามทางในสวน เพื่อไปยังที่สวดมนต์ โดยมีหลานสาว ๒ คนประคองไป เมื่อใกล้จะถึงที่สวดมนต์ ประชาชนที่มาคอยสวดมนต์ร่วมด้วยประมาณ ๕๐๐ คน ได้แยกทางเป็นช่องให้ท่าน

คานธีผ่านไป ในทันใดนั้นมีชายหนุ่มคนหนึ่งออก
มาจากกลุ่มชน ใช้ปืนยิงไปยังท่านคานธี ๓ นัด
กระสุนนัดหนึ่งถูกที่ตะโพกขวา อีก ๒ นัดถูกที่หน้า
อกและท้องโลหิตไหลอาบบนผ้าห่มของท่าน คานธี
จากคอจนถึงท้องถมพับลงทันที

จับคนร้ายได้ ขณะนั้นฝูงชนพากันตก
ตื่นงงงันไปหมด ชาวอเมริกันหนุ่มคนหนึ่งซึ่งอยู่
ในสถานที่นั้นด้วย ได้วิ่งปราดเข้าตะครุบตัวคน
ร้ายไว้ได้ จึงเกิดการชุลมุนกันขึ้น ฝูงชนได้เข้า
กลุ้มรุมคนร้ายและคัดชาวอเมริกัน กระเด็นออกมา
ภายใน ๒–๓ นาทีเจ้าพนักงานตำรวจก็มาถึง และ
จับผู้ร้ายได้ปรากฏว่าชื่อ นาทูรานวินัยคานโกโด
เป็นชาวฮินดู เผ่ามาราฐี ซึ่งเป็นคอมมิวนิสต์และ
นิยมการรุนแรง คนร้ายเป็นสมาชิกแห่งพรรคฮินดู
มหาสภา มีตำแหน่งเป็นเลขานุการของพรรค และ
เป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ภาษามาราฐี ชื่อ

"โลกฮินดู" ซึ่งออกที่เมืองปูนา คนร้ายว่าเขาทำถูกแล้วในการฆ่าคานธี เพราะนโยบายของคานธีขัดต่อประโยชน์ของฮินดู และว่าคานธีเป็นตัวการในการแบ่งอินเดีย เป็นอินเดียและปากิสถาน

มหาตมะคานธีรอดพ้นจากการถูกลอบสังหารโดยถูกระเบิดมาเมื่อไม่นานมานี้ คานธีตั้งใจว่าจะเดินทางเข้าไปในปากิสถาน เพื่อสมัครสมานฮินดูกับมอสลิม แต่บังเอิญมาถูกลอบสังหารเสียก่อน

คานธีใจพระผู้อหิงษา

อัจฉริยะบุรุษผู้ใจพระ เมื่อได้ล้มลงนั้น ไม่มีเสียงครวญครางอันใดหลุดออกมาจากริมฝีปากของท่านเลย ทุกคนได้เห็นท่านนักบุญอหิงษาผู้นั้นยกมือขึ้นพนมและหลับตาอย่างสงบ ร่างของท่านได้ถูกนำไปยังเฉลียงบ้านพิร์ลาโดยเร็ว บรรดานายแพทย์ผู้เชี่ยวชาญได้พยายามรักษาอย่างเต็มฝีมือ

แต่ก็ไม่สามารถขัดกับอำนาจพรหมวิถีและชะตากรรม อันสารรค์ได้จารึกไว้แล้วนั้นได้ ท่านคานธีหายใจระรวยรินอยู่ได้เพียง ๒๕ นาฑีก็สิ้นลมปราณบนตักของหลานสาวซึ่งสวดคัมภีร์ภาวัดคีตาของฮินดูอยู่ตลอดเวลา

อินเดียวิปโยค

เมื่อทราบข่าวจากวิทยุกระจายเสียง และหนังสือพิมพ์ถึงข่าวด่วน มหาชนอันไม่สามารถจะคณานับได้ว่ากี่หมื่นกี่แสน ได้พากันหลั่งไหลมาตามถนนสายต่างๆมุ่งหน้าไปยังบ้านพิร์ลา ด้วยความสลดรันทดใจ ทุกดวงหน้านองไปด้วยน้ำตา เสียงคร่ำครวญระงมไปทั่วทุกหนทุกแห่ง

แม้ว่าเภสาราชครูจะเข้ามาสู่เดลีแล้วหลายชั่วนาฬิกา แต่มหาชนอันมหาศาลนั้น ก็ยังพากันร่ำไห้ไม่ขาดเสียงอยู่รอบๆคฤหาสน์พิร์ลา ร่างอันหาวิญญาณไม่แล้วของมหาตมะใจบุญ ห่อหุ้มไว้ด้วย

ผ้าขาวผืนหนึ่ง ปล่อยให้เหลือไว้ฉะเพาะแต่ดวงหน้า ไฟทุกดวงบีดมืดมิดหมด เมื่อกระทำพิธีอาบน้ำศพนอกจากไฟฉายดวงเดียวเท่านั้น น่าทำมาใช้อาบศพมหาบุรุษผู้ยิ่งใหญ่นี้ ใช้น้ำอันศักดิ์สิทธิ์ในแม่น้ำยมนา ศพของท่านมหาตมะผู้เรืองเกียรติ ประดับประดาด้วยบุบผานานาชนิด

เกิดการจลาจลในบอมเบย์

ในทันทีที่วิทยุประกาศข่าวมรณะกรรมของคานธี มุสลิมกับฮินดูในบอมเบย์ก็เกิดการฆ่าฟันกันอย่างน่าสังเวช มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บหลายร้อยคน จนถึงกับรัฐบาลต้องใช้รถหุ้มเกราะออกระงับเหตุ รัฐบาลได้สั่งให้กองทหารรักษาความสงบเป็นพิเศษทั่วประเทศอินเดีย

สั่งไว้ทุกข์ทั่วประเทศ

รัฐบาลอินเดียได้สั่งไว้ทุกข์ทั่วประเทศ มีกำหนด ๑๓ วัน และให้ธงลงครึ่งเสา กับให้งด

การแสดงมหรศพการรื่นเริงต่าง ๆ ทั่วสัน รัฐบาล
แห่งปากิสสตานได้ออกคำสั่งให้หยุดราชการ เป็น เว
ลา ๒๔ ชั่วโมง ตลอดวันเสาร์ชาวอินเดียทั่วประ
เทศพร้อมใจกันอดอาหาร และสวดมนต์ภาวนาส่ง
ดวงวิญญาณของท่านมหาตมะ

บุคคลสำคัญของอังกฤษและอเมริกา ได้
แสดงความอาลัยใน การ ศูนย์เสีย ของ อินเดีย อย่าง
พร้อมเพรียง องค์การสหประชาชาติได้ลดธงลง
ครึ่งเสาให้เป็นเกียรติยศ สภาผู้แทนอเมริกันและ
ฝรั่งเศษ ได้ยืนไว้อาลัยแก่ท่านมหาตมะผู้ยิ่งใหญ่น
เป็นเวลา ๒ นาที

ตลาดแชร์หยุดชงักและตกต่ำ

การซื้อขายแชร์ในลอนดอน ได้ สุด หยุด ลง
โดยทันที เมื่อข่าวมรณะกรรม ของ อัจฉริยะ บุรุษ
นี้ได้แพร่หลายไปถึง และแชร์ของอินเดียเองก็ตกต่ำ
ลงทันทีเหมือนกัน

พิธีฌาปนกิจ

การฌาปนกิจศพได้เริ่มกระทำเมื่อวันเสาร์ที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ.2491 เวลา ๑๖.๐๐ น. รถบรรทุกศพนั้น จูงด้วยทหารตำรวจและพลเรือน ประดับประดาด้วยบุบผชาตินาๆชนิด และธงชาติ บรรดาญาตินำหน้าศพ เนรูหน้าคณะรัฐบาลเดินตามหลังต่อมาไวส์เคานต์เมาแบตแตนและลูกชบวนแห่มุ่งไปยังแม่น้ำยมนา สองข้างแน่นขนัดไปด้วยฝูงชน ผู้มีน้ำตานองหน้า เมื่อถึงเชิงตะกอนก็จุดไฟทันทีโดยไม่มีพระสงฆ์ อันเป็นความประสงค์ของท่านคานธีมาแต่เดิม

รถชบวนนี้ได้ออกจากบ้านพรีลาเมื่อใกล้เที่ยง สองข้างทางประชาชนโปรยข้าวตอกดอกไม้เต็มไปหมด เมื่อถึงเชิงตะกอนที่ตำบลราชพัตร ก็ยกศพขึ้นสู่เชิงตะกอนไม้จันทร์ซึ่งราดด้วยน้ำมันและเนย เชิงตะกอนนี้ชาวมุสลิม ๒ คน ได้เข้าร่วมมือสร้าง

ด้วย ขณะนั้นฝูงเครื่องบินของกองทัพอากาศอินเดีย
ได้โฉบลงต่ำโปรยดอกไม้ลงคลุมร่างอันนิ่งสงบของ
ท่านคานธี เมื่อถึงเวลาจะจุดไฟท่านเนรูห์นายกรัฐ
มนตรี ได้เข้าไปจูบเท้าทั้งสองข้างของท่านคานธี
และร้องไห้บ่มว่าทรวงอกจะสลาย ประชาชนเป็นจำ
นวนมากก็พังแนวทหารและตำรวจเข้าไปทำการ จุด
ไฟ มีหญิงแม่ลูกคู่หนึ่งพยายามจะโจนเข้าสู่กองไฟ
ด้วย แต่เดชีมานต์แบดแตนได้ขัดขวางไว้ทัน

วันที่ 2 มีการบรรจุอัฐิของท่านคานธีลง
ในโกฏดินโดยต่อไปจะนำอัฐินั้นลงผั้งในแม่น้ำคอน
ที่แม่คงคากับยมนาไหลมาบรรจบกัน ณเมืองไฮ
เดอรบัด ขณะนี้มีมหาชนจาริกมาจากทุกทิศทุก
ทาง เพื่อมาบูชาที่เผาศพของท่านมหาตมะ ทาง
การต้องล้อมรั้วเชิงตะกอนด้วยลวดหนาม และมี
ทหารรักษาการณ์อยู่โดยรอบ บนเชิงตะกอนสุม
ด้วยดอกกุหลาบและดอกเบญจมาศกองมหึมาและมี

หลายคนได้ขุดเดินตรงเชิงตะกอนนี้ไปด้วย

ความยินดีของฝ่ายตรงกันข้าม

วิทยุของนครนิวยอร์คในคืนวันเสาร์ ได้รายงานข่าวเพิ่มเติมว่า ผู้ร้ายที่ยิงท่านคานธี เป็นคนอยู่ในมหาสังคมภารต ที่เมืองปูนาทางภาคตะวันตกของอินเดีย เป็นผู้ไม่เห็นกับการขอร้องของคานธีที่จะก่อให้เกิดสามัคคีธรรมระหว่างศาสนาต่าง ๆ หนุ่ม ๆ ชาวอินเดียและมุสลิมได้โห่ร้องเอิกเกริกว่าคนที่คอยขัดขวางเราได้ตายแล้ว เราจงมาฆ่ากันประหารกันให้สมกับความแค้นเกิด !

ทั่วโลกสลดใจในการตายของคานธี

บรรดาประมุขและผู้แทนของต่างประเทศทุก ๆ ประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยด้วย ได้ส่งสาส์นและวิทยุไปแสดงความเสียใจ ในมรณกรรมของท่านคานธีต่อรัฐบาลอินเดีย และผู้สำเร็จราชการประเทศอินเดีย จากส่วนหนึ่งของข้อความ

ในสาส์นของท่านทรูแมน ประธานาธิบดีอเมริกา

"อัจฉริยะบุรุษผู้ยิ่งใหญ่อีกท่านหนึ่ง ได้สิ้นบุญไปแล้ว หลังจากบำเพ็ญกรณียอันดีงาม เพื่อมนุษย์ร่วมชาติ และเพื่อสันติภาพของโลก ---"

"---ท่านคานธีเป็นนักชาตินิยมผู้ยิ่งใหญ่ แต่ในขณะเดียวกัน ท่านก็เป็นผู้นำที่บรรลือนามไปทั่วโลก คำสอนของท่านและการกระทำของท่าน ได้ฝากไว้ซึ่งเครื่องประทับใจอย่างลึกซึ้ง สำหรับประชากรนับล้าน ท่านได้รับการบูชาจากชาวอินเดียทั่วหน้า และอิทธิพลของท่าน ไม่ปรากฏณเพาะแต่ในด้านกิจการของรัฐบาลแต่สถานเดียว หากยังปรากฏประจักษ์ในอาณาของจิตต์ใจอีกสถานหนึ่งด้วย --

"---การกระทำของท่านจะเป็นแบบอย่างอันยั่งยืนตลอดกาล สำหรับบรรดาผู้นำของอินเดียซึ่งผู้นำหลายคนก็เป็นศิษย์ของท่าน

"ข้าพเจ้ารู้ว่า ไม่แต่ชาวอินเดียเท่านั้น หากประชากรทั่วโลกอีกด้วย ที่จะยึดถือการเสียสละของท่านเป็นแบบอย่างในการบำเพ็ญกรณียหนักขึ้น เพื่อประโยชน์สุขของและเพื่อสันติภาพของโลก

อิทธิพลของท่านบรรลือไป ไม่ฉะเพาะแต่ในประเทศอินเดียเท่านั้น หากยังบรรลือไกลไปถึงทุกหนทุกแห่งในโลกนี้ด้วย มรณะกรรมของท่านย่อมนำมา ซึ่งความสลดใจอันใหญ่หลวง สำหรับประชากรผู้รักสันติทั้งมวล อัจฉริยะบุรุษผู้ยิ่งใหญ่อีกท่านหนึ่ง ได้สิ้นบุญไปแล้วเพื่อประโยชน์สุขของมนุษยชาติและเพื่อสันติภาพ ชาวเอเชียทราบว่าประชากรในอาเซีย จะถือปฏิปทาของท่านคานธี เป็นแบบอย่างในการบำเพ็ญกรณีย์ เพื่อบรรลุจุดประสงค์คือการร่วมมือกัน และการไว้เนื้อเชื่อใจกันด้วยกำลังใจอันแน่วแน่ยิ่งขึ้น"

ประชาชนเข้านมัสการบ้านพัก

ที่บ้านพักพิรดาของเศรษฐีนักอุสาหกรรมคนหนึ่ง ซึ่งท่านคานธีได้อาศัยพำนักอยู่ด้วยนั้น ได้เปิดให้ประชาชนเข้าไปนมัสการได้แล้ว ตามความต้องการของประชาชน ประชาชนได้มาจากทุก ๆ ทิศทุกทางของอินเดียเพื่อนมัสการที่ ๆ ท่านคานธีถูกยิง ณะบริเวณนั้นทางการต้องล้อมรั้วไว้อย่างแข็งแรง เพราะประชาชนที่มาพากันไปขุดดินที่นั่นติดมือกลับไปด้วยคนละก้อน โดยถือว่าเป็นของศักดิสิทธิ์

—๖—

เพื่อให้ชีวะประวัติของอัจฉริยะบุรุษผู้ยิ่งใหญ่นี้สมบูรณ์ ข้าพเจ้าจึงขอเล่นอกิจวัตรส่วนตัวของท่านคานธีบางอย่างไว้ในที่นี้ด้วย

ตามปกติจะตื่นนอนเวลา 4.00 น. ทุกวันเมื่อทำพิธีสวดมนต์แล้วก็จะออกเดิน ท่านคานธีเดินเร็วมากจนคนที่ติดตามไปด้วยต้องวิ่งตาม การเดินเร็วอย่างนี้ในเวลาเช้าเป็นกิจวัตรที่เว้นไม่ได้ แม้ฝนจะตกหนักเท่าใดก็ต้องออกเดินเมื่อท่านคานธีไปประชุมที่ตอนดอน ก็ออกเดินเช่นเดียวกันทางอังกฤษต้องให้นักสืบสองคนคอยวิ่งตามไปอารักขา การสวดมนต์นั้น ในวันหนึ่งต้องสวด 2 เวลา คือเมื่อพระอาทิตย์ขึ้น และเมื่อพระอาทิตย์ตก ในคราวไปตอนดอนนั้น กำลังประชุมอยู่กับคนสำคัญ ๆของอังกฤษในห้องประชุมกรรมการสภาผู้แทนราษฎร พอถึงเวลายาคาทานมหาตมะคานธีกลงคุกเขากับพื้นแล้วสวดมนต์ การปรึกษาอภิปรายกันในที่ประชุมต้องหยุดชั่วขณะ ทุก ๆ คนต้องนั่งนิ่ง เมื่อมหาตมะคานธีสวดมนต์เสร็จ กลับขึ้นมานั่งเก้าอี้ใหม่ จึงดำเนินการประชุมต่อไปได้

วันจันทร์เป็นวันเงียบ ไม่ยอมพูดอะไรเลย แม้แต่คำเดียวในวันนั้น ไม่ว่าจะมีเหตุการณ์สำคัญหรือร้ายแรงอย่างใดเกิดขึ้น ก็ไม่สามารถจะทำให้มหาบรุษผู้หิงษานพูดในวันจันทร์ได้ การประชุมในตอนต้นซึ่งคานธีเข้าร่วมประชุมด้วยนั้น บังเอิญไปตรงกับวันจันทร์เข้าครั้งหนึ่ง มหาตมะคานธีก็เข้าประชุมด้วย แต่ไม่พูดอะไรเลย ถึงคราวจำเป็นเข้าจริง ๆ ต้องเขียนหนังสือให้เลขานุการอ่านให้ที่ประชุมฟังแทนคำพูด

ท่านมหาตมะเป็นคนขยันขันแข็งมาก ไม่รังเกียจในการรับแขก คำพูดในเรื่องสำคัญ ๆ มีผู้จดไปลงหนังสือพิมพ์โดยมาก และทุก ๆ ถ้อยคำมักเป็นประโยชน์แก่มนุษยธรรมทั้งนั้น ขยันเขียนจดหมายติดต่อกับคนทั่วโลก การพักผ่อนเมื่อว่างธุระก็จักคอย เอาตัวลงไปแช่ในน้ำร้อนราว ๔๐ นาที และนานเป็นนาทีร้อนจัด ในระหว่างแช่ตัวอยู่นั้

จะอ่านหนังสือไปด้วย งานที่ชอบมากที่สุดก็คือ การบำรุงหมู่บ้านที่ห่างไกลความเจริญ โดยส่งเสริมให้ทำการปั่นด้ายและทอผ้าเอง ให้คนในหมู่บ้านนั้นได้รับการศึกษาในยามว่าง บำรุงการสุขาภิบาล และชักชวนให้ประกอบอุตสาหกรรมในครอบครัว

ท่านคานธีมีบุคลิกภาพและอุปนิสัยเป็นที่ต้องใจคนทั้งหลาย เป็นคนที่มีเสน่ห์ในกายตัวอย่างแรง ทำให้ทุก ๆ คนที่ได้วิสาสะด้วยจะต้องหลงรักและนิยมนับถือ เมื่อครั้งเซอร์แซมเอดฮอร์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอินเดีย ได้สั่งกับหลอดวิดลิงตัน ซึ่งได้รับแต่งตั้งมาเป็นอุปราชอินเดียว่าให้พยายามหลีกมหาตมะคานธี ไม่ควรจะยอมให้พบปะได้บ่อยนัก เพราะถ้าเมื่อได้เห็นแล้วจะยอดใจรักมิได้

ท่านมหาตมะคานธี มีบุตรอันเกิดด้วยภริยาเป็นชายทั้งนั้น มีบุตรทั้งหมดรวม ๔ คน มหาตมะ

คานธีได้ประพฤติพรหมจรรย์เมื่ออายุได้ ๓๑ ปี โดยไม่ยอมแตะต้องสตรีเพศในทางกามคุณเลย

ท่านมหาตมะผู้เป็นอัจฉริยะบุรุษอันพิเศษนี้มีพฤติการณ์ที่พิเศษจริง ๆ แปลกกว่าคนทั้งหลายมาก ท่านเป็นคนที่กินง่าย – อยู่ง่าย ไม่ชอบเบียดเบียนคนอื่น ไม่ต้องการรบกวนใคร – ไม่ทะเยอทะยาน ในชีวิตไม่เคยพูดเท็จกับใครเลย และด้วยเหตุนี้จึงไม่มีใครกล้ากล่าวเท็จกับท่าน ถูกศิษย์ทำความผิดและไม่บอกความจริง คานธีได้เรียกมาต่อว่าและขอร้องให้บอกความจริงในวันรุ่งขึ้น คนนั้นไม่กล้าบีดต้องบอกความจริงทั้งหมดในทันที คานธีเป็นคนร่าเริงอยู่เสมอ ชอบพูดขบขันและหาเรื่องให้ผู้ฟังหัวเราะได้ ท่านเคยกล่าวว่าถ้าไม่อาศัยความขบขันและสนุกสนานของตนเองแล้ว ท่านก็คงจะต้องฆ่าตัวตายไปเสียนานแล้ว

ไม่ชอบใช้ใครให้ทำงานส่วนตัวให้ ซักเสื้อ

ผ้าของตนเองเสมอ จนในที่สุดก็ตัดผมของตัวเอง เวลาถูกขังอยู่ในเรือนจำ ทำความสะอาดห้องขังของตนเอง เจ้าหน้าที่เรือนจำส่งคนมาทำให้ โดยยกย่องว่าเป็นนักโทษการเมืองก็ไม่ยอม ครั้งหนึ่งอยู่กับบ้านมีคนมาพักด้วย ท่านคานธีล้างหม้อปัสสาวะของคนที่มาพักด้วยนั้นด้วยตนเอง เวลาจะเดินทางไปไหนมาไหน มักชอบโดยสารรถไฟชั้นที่ 3 ปะปนไปกับพวกคนจน

ครั้งหนึ่งกำลังเดินอยู่ที่สถานีรถไฟ ชาวอังกฤษผู้หนึ่งเข้าใจว่าเป็นกุลีของ จึงร้องเรียกให้มายกหีบของให้ ท่านคานธีก็ไปยกให้โดยเรียบร้อย มิได้แสดงความรังเกียจแต่ประการใด

เดียวนี้ท่านคานธีผู้เสียสละ – ผู้เป็นมหาบุรุษที่ไม่เป็นภัยแก่ใคร ผู้เกิดมาสำหรับประโยชน์สุขของประชาชาติ และสันติภาพของโลกมนุษย์ ผู้มีเกียรติประวัติอันงดงามและพิศดารกว่ามหาบุรุษคน

ใดของโลก ผู้ซึ่งตลอดชีวิตไม่มีอะไรด่างพร้อยเลย ได้จากโลกนี้ไปแล้ว ส่งที่เหลืออยู่อันประชาชาติอินเดีย – และสากลโลกนี้ไม่อาจจะตีมท่านได้ ก็คือความดีอันท่านได้ฝัง ไว้ ใน ประวัติศาสตร์ ของ โลก และของประชาชาติอินเดียตัง 3–4 ร้อยล้านนั่นเอง

อ้า ! ท่านมหาตมะผู้ยิ่งใหญ่ – ท่านวีระบุรุษแห่งอหิงษา ! มันเป็นการสมควรแล้วที่ท่านได้เกิดมาในโลกนี้อย่างชายชาติชาตรี ที่มีเลือดชาติเกิดอินเดียทั้งชาติได้เป็นลูกหนี้บุญคุณของท่าน อย่างไม่สามารถจะชดใช้หนี้อันใหญ่หลวงนี้ได้ ท่านมหาตมะ เอย – ทานช่างมีเกียรติประวัติ และพฤติการณ์ที่น่าชื่นใจเสียนี่กระไร !

อ้า ! ท่านอัครบุรุษผู้พิเศษ เราจะให้สมัญญาแก่ท่านว่ากระไรดี จึงจะสมกับความดีของท่าน คำว่า “รัฐบุรุษ” ก็ดี – “มหาบุรุษ” ก็ดี เรายังเห็นว่ายังน้อยแก่พฤติกรรมของท่านนัก

ควรเป็น "เทพเจ้า" หรืออะไรท่านองนั้นจึงจะเหมาะสมกว่า ท่านเป็นคนที่สวรรค์หรือพระอิศวรให้เกิดมา เพื่อช่วยประชาชาติอินเดียแท้ทีเดียว การกระทำของท่านเป็นแบบอย่างที่ดี อันชาวโลกไม่อาจจะเดินตามรอยท่านได้ ชั่วชีวิตอันยืนนานตั้งศตวรรษของท่าน ท่านไม่เคยได้ทำให้ผู้ใดได้เดือดเนื้อร้อนใจ – ไม่เคยได้ทำให้ใครได้เกิดการไม่พอใจจากท่านเลย – ไม่เคยประพฤติตนให้ด่างพร้อยในสิ่งที่ไม่ดีไม่งามเลย ตลอดชีวิตของท่าน ท่านคือ **พระผู้เคร่งในพรหมจรรย์เสียยิ่งกว่าพระภิกษุสงฆ์ที่ทรงศีล** – ท่านคือทาษซื่อของประชาชนชาติอินเดีย !

ท่านมหาตมะ เอ่ย ! ข้าพเจ้าอิจฉาท่านในเกียรติประวัติอันงดงามของท่าน แม้จะไม่ได้เป็นผู้ร่วมชาติ – ร่วมผิวกับท่าน ข้าพเจ้ากนิยมท่านไม่

น้อยไปกว่าประชาชาติของท่าน ในยามที่ท่านมีชีวิต
อยู่นั้น ท่านก็เป็นผู้เรืองเกียรติเสียยิ่งกว่ามหาบุรุษ
ใด ๆ ของโลก ยิ่งกว่าพระราชาหรือจักรพรรดิองค์
ใด ในประวัติศาสตร์ของโลก ข้าพเจ้ายังไม่เห็น
ใครที่มีอิทธิพลเหนือน้ำใจ คน ตั้งหลาย ร้อยล้าน คน
เช่นท่าน ท่านมีความสำคัญยิ่งกว่ามหาราชทุกยุค –
ทุกสมัยของอินเดีย ท่านเป็นพระพุทธเจ้าองค์ที่ 2
ของโลก !

ช่างชื่นใจเสียนี่กระไร – ไม่มีใครอิกแล้วใน
โลกนี้จะเป็นเช่นนั้น ในยามมีชีวิตอยู่ประชาชาติ
ของท่านก็นิยมนับถือท่านยิ่งเสียกว่าสิ่ง ๆ ใด รอย
เท้าของท่านก็ยังมีคนจูบ รถไฟที่ท่านโดยสารไป
ก็มีคนตั้งหลายพันเดินทางตั้ง 50 ไมล์ไปดู แม้จะ
ไม่ได้เห็นตัวท่านก็ตามที ได้เห็นรถไฟที่ท่านโดย
สารไปเท่านั้น เขาก็ชื่นใจแล้ว ท่านคือพระเจ้า
ของเขา ! ตามอาคารบ้านเรือนต่าง ๆ ตั้งแต่บ้าน

ของมหาเศรษฐีจนถึงกระท่อมของกระยาจกเข็ญใจ
ก็มีรูปของท่านประดับประดาอยู่ทุก ๆ หลังคาเรือน
อันมีจำนวนตั้งหลายร้อยล้าน โดยไม่มีใครบังคับ
ชูเชิญเขาให้จงรักภักดีต่อท่าน ในยามป่วยไข้ประ
ชาชนของท่านก็จะพากันเอามือแตะรูปของท่าน
ปานประหนึ่งว่ารูปของท่านเป็นของศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งจะ
บรรดาลให้เขาหายป่วยได้ ประชาชนหลายล้านคน
จะแหงนหน้าขึ้นสู่ท้องฟ้า ในเมื่อกล่าวหรือได้ยินใคร
กล่าวถึงนามของท่าน ด้วยคำพูดของท่านเพียงคำ
เดียว หรือด้วยการยกนิ้วมือเพียงนิ้วเดียวกระดิกขึ้น
ก็สามารถจะทำให้ประชาชนผู้รวมชาติของท่านตั้ง
3–4 ร้อยล้านคน ก่อการจลาจลขึ้นได้ทั่วประเทศ
อ้า! ท่านนักบุญผู้ยิ่งใหญ่ ท่านมีกฤดาภินิหารอัน
ใดหรือ ท่านจึงเป็นที่รักของมหาชนตั้งหลายร้อย
ล้านคนเช่นนี้?

บัดนี้ท่านได้จากไปแล้ว – จากไปโดยทิ้งความ

อาลัยรัก และความโศกสลดอย่างใหญ่หลวงไว้ให้แก่ประชาชาติอินเดียและสากลโลกนี้ให้คร่ำครวญถึงท่าน ความอาลัยรักที่ประชาชาติของท่านได้ให้แก่ท่านเมื่อท่านได้จากเขาไปแล้ว ประจักษ์แก่ตาโลกแล้วว่า ใหญ่ยิ่งเสียกว่ามหาจักรพรรดิ์องค์ใดของโลก ที่เคยได้รับมา

แพทย์เภสัช

★

สถานบำบัดโรค และจำหน่ายยา

รักษาโรคต่าง ๆ ตั้งอยู่ตรงหลักกรถราง

ตลาดเจริญผล ถนนพระราม ๓

นายแพทย์สนิท กาญจนเทพปริญญาแพทย์

ศาสตร์บัณฑิต ประจำ

เบนิโต มุสโสลินี

(BENITO MUSSOLINI)

เบนิโต มุสโสลินี ผู้นำแห่งอิตาลี หรือรัฐบุรุษผู้สร้างอิตาลีใหม่น เกิดเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม ค.ศ. 1883 ที่ตำบลอาราโนดิคอสตา ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่ตั้งอยู่บนเนินเขา บ้านที่เกิดของมหาบุรุษผู้นี้ ทำด้วยหินและได้รับแสงแดดดี มีอากาศบริสุทธิ์ มีวิวและทิวทัศน์รอบ ๆ อย่างงดงาม ถ้ามองลงไปจากเชิงเขานี้ จะแลเห็นหมู่บ้านโดเวีย ในจังหวัดปริดับบีโอ ทางด้านตวันออกของอิตาลี เขาเกิดเมื่อเวลาบ่าย 14.00 นาฬิกาแห่งวันอาทิตย์ และในวันอันสำคัญนั้น เป็นวันที่มีการสมโภชฉลองท่านอธิการ แห่งวัดของตำบลดามิเนตี

นาม "เบนิโต" นั้นกล่าวกันว่า เป็นนาม

ที่บ่งให้เห็นชัดว่า เขาได้เกิดมาในสกุลที่เป็นโชชะดิส์ เพราะนามที่บิดาของเขาตั้งให้นั้น เป็นนามของเบนิโต ยัวเรส (Benito Juarez) นักปฏิวัติชาวเมกสิกันแห่ง ค.ศ. 1860 ซึ่งได้สั่งให้ยิงเบ้าพระเจ้าแมกสิมเลียนที่ 3 เสียนั่นเอง ตระกูลของเขาสืบเนื่องมาจากตระกูลของชาวนา แต่เป็นตระกูลที่เด่นตระกูลหนึ่ง ในมหานครโบโลญญาในปี 1270 ปู่ของเขาได้เป็นผู้นำแห่งกองทหารแห่งท้องถิ่น ซึ่งได้รับการทารุณและกดขี่ข่มเหงจากผู้ครองนคร ได้ทำการต่อสู้กันอยู่เป็นเนืองนิจในนครนั้น บรรพบุรุษของเขาคนหนึ่งมีนามว่า อาเกลาโด ได้หนีออกไปจากถิ่นในศตวรรษที่18มีตระกูลของมุสโสลินี อยู่ในกรุงถอนดอน ซึ่งเป็นนักแต่งบทเพลงที่มีชื่อเสียงของกรุงถอนดอน ด้วยเหตุนี้เองมุสโสลินีจึงมีนิสัยชอบดนตรี กล่าวคือชอบสีไวโอลินเล่นเสมอ เพราะมีเลือดของศิลปินอยู่ ปู่

ของมุสโสลินีมียศทางทหารเป็นนายร้อยโท และเป็นนายทหารแห่งกองรักษาชาติศตวรรษที่ 19 ส่วนบิดาของมุสโสลินีนั้นมีอาชีพเป็นช่างเหล็ก มีนามว่าอาเลสซานโดร ท่านบิดาของเขามีนิสัยชอบลัทธิสังคมนิยม ชอบคุยกับเพื่อนบ้านใกล้เคียงถึงเรื่องเหล่านี้เสมอ มารดาของมุสโสลินีมีนามว่าโรซา เป็นผู้มีนิสัยสงบเสงี่ยม อ่อนโยน – เงียบขรึม และมีอาชีพเป็นครูสอนนักเรียนชั้นปถม ท่านมารดาของมุสโสลินี เป็นสุภาพสตรีที่ขยันขันแข็งมากและซื่อตรงต่อหน้าที่การงานด้วย

เนื่องจากการที่มีมารดาเป็นครู มุสโสลินีจึงมีนิสัยรักโรงเรียน และชอบเรียนหนังสือแต่เด็ก ๆ เขาต้องเดินไปเรียนหนังสือที่โรงเรียน เป็นระยะทางไกลถึง 2 ไมล์ที่โรงเรียนซึ่งมุสโสลินีไปเรียนนั้นมารานีซึ่งเป็นสหายสนิทของบิดาเขา เป็น ครู ผู้ สอนชีวิตในโรงเรียนในเยาวัยนี้สนุกสนานมาก เด็ก ๆ

ชอบเล่นชวางกันด้วยก้อนดิน และก้อนหิมะ นอก
จากนี้มีการเล่นการต่อสู้กัน มุสโสลินีมีรอยแผล
ตามตัวเสมอ แต่ปิดไว้มิให้ท่านมารดาได้ทราบ

ในเมืองปริดับบีโอน ได้มีก้อนน้ำแข็งมหึมา
ทำให้บ้านเรือนของราษฎรพังพินาศ และบางทีก็บ
ดชีวิตของมนุษย์ปีละไม่น้อย รัฐบาลจึงจะคิด
สร้างเมืองใหม่ให้ปลอดภัยพ้นจากก้อนน้ำแข็ง ซึ่ง
ปัจจุบันนี้เมืองนี้ก็ได้สร้างขึ้นใหม่แล้ว กำลังเจริญ
รุ่งเรืองและเต็มไปด้วยความงดงาม

เมื่อสำเร็จการศึกษาจาก ร.ร. ชั้นประถมแล้ว
มุสโสลินีก็ได้ย้ายไปอยู่ที่โรงเรียนกินนอน ณเมือง
ฟาแอลซา ซึ่งมีชื่อเสียงในการทำหม้อ มาตั้งแต่
ศตวรรษที่ 15 โรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนของพวก
พระเป็นผู้ดำเนินงาน การศึกษาเล่าเรียนได้ดำเนิน
ไปด้วยดี ในเวลาว่าง ๆ มุสโสลินีชอบท่องเที่ยวไป
ในที่ต่าง ๆ ในบริเวณรอบ ๆ หุบเขาต่าง ๆ จนถึง

ชายทะเลอาเดรียติก และชอบเข้าไปชมท้องถิ่น เจริญต่างๆ ได้ไปเยี่ยมหลุมฝังศพของดังเต และรู้สึกสนุกมากยิ่งนัก ชอบไปจับเบี้ยบ่าเล่นตามลำน้ำ ทั้งพ่อและแม่ได้เอาใจใส่ทำนุบำรุงมุสโสลินีเป็นอย่างดี นอกจากนี้มุสโสลินียังชอบเครื่องจักรมากด้วย ได้แอบไปชมเครื่องจักรต่างๆเสมอ เช่นไปดูเครื่องนวดข้าวโดยใช้ไอน้ำ และได้ผูกหัดการใช้เครื่องยนต์กับท่านบิดา ชอบสังคมกับพวกอินยีเนียรรถไฟ-เรือยนต์กลไฟ ชอบขับรถ เมื่อมีเวลาว่างได้ช่วยกิจการในโรงงานของท่านบิดา เช่นช่วยตีเหล็ก

นอกจากนิสัยรักเครื่องยนต์กลไกแล้ว ยังมีนิสัยชอบฟังเขาคุยกันถึงเรื่องการเมืองด้วย ชอบสังคมกับผู้ใหญ่ที่มีการคุยกันถึงเรื่องการเมือง นั่งฟังเขาคุยกันอยู่ได้เป็นเวลานานๆ เมื่อได้ฟังเขาคุยกันบ่อยเข้า, ก็เลยกลายเป็นคนมีนิสัยชอบการเมืองมาแต่ขณะนั้น เมื่อเกิดชอบการเมืองขึ้นมา

ก็เกิดมีความนึกคำนึงตามติดขึ้นมาด้วย จินตนาการต่างๆ ซึ่งไม่เคยมีมาแต่ก่อน ก็ได้เริ่มมีขึ้นแล้วอย่างรุ่งโรจน์ มีทั้งจินตนาการและอุดมการณ์แผนการณ์ที่จะสร้างอิตาลี อันเป็นเมืองดึกดำบรรพ์นั้นให้เป็นอิตาลีใหม่ขึ้นมาให้จงได้

ตั้งแต่มุสโสลินีเริ่มขึ้นสู่วัยหนุ่ม ก็เริ่มรู้สึกว่าโลกที่อาศัยอยู่นี้ ไม่ได้ให้ความสดวกสบายแก่พลโลกเสียเลย ประชาชนพลเมืองเต็มไปด้วยความโง่เขลาเป็นส่วนมาก แทบทุกหนทุกแห่งมีแต่คนโง่ เขามีความทะเยอทะยานมาก อยากจะสร้างให้โลกนี้เต็มไปด้วยคนฉลาด เมื่อมีคนฉลาดแล้วบ้านเมืองที่จะประดับประดาไปด้วยคนฉลาด ก็ย่อมสวยสดงดงามเป็นที่เจริญตา และพลอยเจริญรุ่งเรืองไปด้วย ตราบใดที่ป่ายังเต็มไปด้วยคนป่า ป่านั้นก็คงต้องเป็นป่าอยู่ตามเดิม แต่ถ้าวันใดป่านั้นมีคนฉลาดไปอยู่แทนคนป่า ป่า

นั้นก็จะกลายเป็นนครที่สง่างามขึ้น อย่างแน่นอน

—๒—

ท่านบิดามารดาของมุสโสลินี เห็นว่างานอาชีพของบิดาที่ดำเนินอยู่นั้น ไม่เหมาะสมกับความทะเยอทะยานของมุสโสลินี ท่านบิดามารดาจะให้เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยชั้นสูง แต่มุสโสลินีไม่สมัครใจ ในที่สุดท่านทั้งสองจึงส่งมุสโสลินีเข้าศึกษาในโรงเรียนฝึกหัดคร ชื่อฟอร์ลิมโปโปลี โรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงมาก จัดการสอนโดยท่านวอลเฟรโด คาร์ดูชี ในเมืองฟอร์ลิมโปโปลี ประชาชนพลเมืองประกอบการอาชีพในทางค้าขายเป็นส่วนมาก

เมื่อเข้าศึกษาในโรงเรียนนี้แล้ว ในครั้งแรก

ไม่ใคร่สนใจและขยันขันแข็งนัก ต่อมาก็รู้สึกสนใจขึ้นเพราะมีอุดมคติอยากจะเปลี่ยนแปลงการศึกษาของชาติใหม่ มุสโสลินีสนใจและชอบวิชาจิตวิทยาแห่งฝูงชนมาก ในขณะอยู่ในโรงเรียนนี้ ไม่ใครจะเรียบร้อยนัก แต่ก็ได้รับการอภัยจากครูเสมอ ได้ศึกษาอยู่เป็นเวลา 6 ปีเต็ม ในที่สุดก็สำเร็จการศึกษา ได้รับประกาศนียบัตรครูมัธยมชนสูง ซึ่งเทียบเท่ากับประกาศนียบัตร ป.ม. ของไทยเรา

เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ก็ได้เข้ารับราชการเป็นครูที่เมืองกูอาดิเอร์ ในมณฑลเรจิโอแห่งแคว้นเอมิเลียได้สอนหนังสืออยู่ 1 ปี ตอนปลายปีโรงเรียนปิดเทอมไม่อยากกลับบ้าน อยากจะเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศ เพื่อดูกิจการต่าง ๆ แต่ไม่มีเงินจะไปเป็นทุน ในระยะนี้มีเพื่อนฝูงชวนให้เล่นการเมือง มุสโสลินีจึงได้กวาดหนังสือเรียนและบทเรียนสำหรับสอนนักเรียน ทิ้งลงจากโต๊ะเขียนหนังสือ

ตัดสินใจเด็ดขาดจะเป็นนักการเมือง จะเป็นนักพเนจร ไปเทียวผะเชิญโชค ได้เดินทางเข้าสู่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ทั้งๆที่ไม่มีเงินทุนสำหรับจะไปใช้จ่าย ได้เดินทางเข้าสวิตเซอร์แลนด์ในปี ค.ศ. 1902 ในขณะนั้นมีอายุได้ 19 ปี ครั้งแรกได้เข้าทำงานกับพวกหนังสือพิมพ์ แปลหนังสือขาย แต่รายได้ไม่พอกับรายจ่าย บางวันต้องอดอาหาร ร่างกายซูบผอมจนเหลือแต่กระดูก ในที่สุดเป็นกรรมกรก่อสร้างดิก . ได้แสดงสุนทรพจน์ยุให้เกิดการปฏิวัติเลยถูกขับไล่ให้ออกไปจากมณฑลต่างๆ หลายมณฑล ชีวิตในสวิตเซอร์แลนด์ เป็นชีวิตที่ทรมานมาก ทำให้เป็นคนมเข้มแข็ง อดทน และเป็นคติที่สอนให้ดำรงชีวิตอยู่เพื่อการต่อสู้ ไม่ท้อถอยต่ออุปสรรคใดๆ ไม่สามารถจะทนต่อความยากลำบากต่าง ๆ ในสวิตเซอร์แลนด์ได้ ใน ค.ศ. 1905 จึงได้เดินทางกลับคืนประเทศอิตาลี และได้จัดตั้งหนังสือพิมพ์ราย

สัปดาห์ละฉบับหนึ่ง หนังสือพิมพ์นี้มีชื่อว่า **ลา ลอตตา ดิ คลาซซี** หนังสือนี้ได้ตั้งทำการอยู่ในเมืองฟอร์ดิม บทความหลายเรื่องของเขารุนแรงมาก ทำให้ทางบ้านเมืองหาว่าจะก่อกวนให้เกิดการปฏิวัติ ในที่สุดจึงถูกจำคุก

ในปี ค.ศ. 1910 ได้รับเลือกให้เป็นเลขานุการของสภาสังคมนิยม แห่งเมืองเทรนท์ ซึ่งขณะนั้นยังอยู่ในการปกครองของประเทศออสเตรีย ในระยะนี้ได้เขียนบทความต่าง ๆ ลงหนังสือพิมพ์เป็นจำนวนมาก ได้รับความนิยมจากผู้อ่านมาก ในเรื่องการรวมชาติอิตาลี การเขียนบทความของมุสโสลินีนั้น เขาใช้ภาษาอิตาเลียนทั้งหมดและส่วนมากลงในหนังสือพิมพ์ของพรรคสังคมนิยมซึ่งมีนามว่า **อิลโปโปโล** เนื่องจากบทความอันรุนแรงนั้น ทางการแห่งประเทศออสเตรีย เห็นว่าจะเป็นภัยแก่บ้านเมืองของเขา จึงทำการขับไล่ให้มุสโสลินีออกจาก

ประเทศออสเตรีย

ด้วยเหตุนี้มุสโสลินจึงเดินทางเข้ามาสู่อิตาลี อีกในปี ค.ศ. 1911 ได้รับตำแหน่งเป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ ของพรรคสังคมนิยมอันมีชื่อเสียงแห่งเมืองมิลานมีชื่อว่า "มิลาน อวันตี" เมื่อเริ่มสงครามโลกครั้งที่ 1 ได้แสดงตัวเป็นกลาง แต่ในการสนทนาของเขามักจะมีความโน้มเอียงเข้าข้างสัมพันธมิตรเสมอ นอกจากนี้ยังเขียนบทความเป็นทำนองเข้าข้างฝ่ายสัมพันธมิตรด้วย จึงเป็นเหตุให้เขาต้องถูกไล่ออกจากสภาพรรคสังคมนิยม แห่งเมืองมิลาน และต้องหลุดจากตำแหน่งบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ด้วย

ในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1914 ได้จัดตั้งหนังสือพิมพ์ขึ้นอีก ให้ชื่อว่าอิล โปโปโลดิตาเลีย ต่อมาหนังสือพิมพ์ฉบับนี้ เป็นหนังสือพิมพ์ทมอทธิพลมากฉบับหนึ่งในอิตาลี และในวันที่ 15 พฤศจิกายน

ศักน์ อิตาลีก็ได้เข้าสู่สงครามโลก โดยเข้าข้างฝ่ายสัมพันธมิตร

ในเดือน พฤษภาคม ค.ศ. 1915 มุสโสลินีก็ได้อาสาสมัครเข้ารับใช้ชาติ โดยเป็นพลทหารแห่งกรมเมอซากเลียร์ กองทัพที่ 11 ซึ่งได้ทำการรบกับกองทัพของประเทศออสเตรียที่คาร์โซ ในการสงครามนี้มุสโสลินีได้รับบาดเจ็บในการต่อสู้ หลายครั้งหลายหนจนตลอดสงคราม ใน ค.ศ. 1917 ได้รับบาดเจ็บสาหัส โดยถูกปืนครกระเบิด ต้องรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลถึง 7 เดือน แต่พอหายแล้วก็ไม่สามารถจะเข้าทำการรบในแนวหน้าได้ต่อไป จึงได้ขอลาออกจากทางราชการทหาร เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ ได้กลับคืนเข้าสู่ตำแหน่งบรรณาธิการหนังสือพิมพ์อิลโปโปโลดิตาเลียอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งได้บำเพ็ญประโยชน์ต่อประเทศชาติ ในการเขียนบทความเพื่อต่อสู้ ในอันที่จะให้เกิดสันติภาพแก่โลก

ในระยะนี้ชื่อเสียงของมุสโสลินี ได้เป็นที่รู้จักแก่เพื่อนร่วมชาติเป็นอย่างดี มีคนนิยมนับถือยิ่งขึ้นกว่าแต่ก่อนมาก มีสมัครพรรคพวกมาก แสงสว่างในการที่จะเป็นผู้นำแห่งอิตาลี ได้ฉายแสงให้เห็นอยู่แล้วอย่างสดๆ

—๓—

เมื่อสงครามโลกได้ยุติลง โดยฝ่ายสัมพันธมิตรเป็นผู้ได้ชัยชนะอย่างงดงาม อิตาลีก็พลอยได้ชัยชนะร่วมไปด้วย กระทำให้อิตาลีมีอาณาเขตและอิทธิพลเพิ่มขึ้นกว่าแต่เดิมเป็นอันมาก แต่เหตุการณ์ภายในประเทศอิตาลี ในระยะหลังสงครามนี้หาได้ประสบศานติภาพเยี่ยงประเทศผู้ชนะทั้งหลาย ได้เกิดการจลาจลอย่างรุนแรงขึ้นภายในประ

เทศ ซึ่งในประวัติการของประเทศอิตาลีไม่เคยมีมาเช่นนี้เลย การจลาจลอันนี้เอง ซึ่งทำให้ประเทศอิตาลีเหมาะมากในการที่จะเพาะแผนการณ์ปฏิวัติลงอย่างรุนแรง

เมื่อโอกาศอันรอคอยอยู่นานนั้น ได้ถูกเปิดออกแล้วเช่นนี้ มุสโสลินีผู้มองดูด้วยสายตาอันไกล ด้วยดวงใดอันระทึกอยู่นั้น กรีบฉวยโอกาศอันงามนี้ทันที ดังนั้นวันที่ 23 มีนาคม แห่งปี ค.ศ. 1919 ลัทธิฟาสซิสม์ (Fascism) อันมีมุสโสลินีเป็นจอมบงการ ก็ได้ก่อกำเนิดขึ้น คณะพรรคนี้มีนามว่า "ฟัสซิโอ ดิ คอมบัตติเมนโต" (Fascio di Combattimento) คณะพรรคนี้ประกอบไปด้วยคนที่วางงาน และผู้ที่ได้ร่วมมือมากับเขาในพรรคสังคมนิยมเดิม ซึ่งเขาได้ถูกขับออกมาโดยมีความเห็นไม่ลงรอยกัน นามคณะพรรคของเขานี้ได้มาจากคำโรมันโบราณ กล่าวคือ "Fasces"

หมายความว่า มัดหวาย มีขวานโผล่ออกมาตรงกลางมัด มุสโสลินนำเครื่องหมายนี้มาใช้ ก็โดยมีความมุ่งหมายถึงการกุมอำนาจ และความสมัครสมานสามัคคี เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โครงการณ์ของมุสโสลินีในตั้นแรกนั้น ก็หนักไปในทางโซซะลิสต์ กล่าวคือ ให้มีการคัดเลือกผู้แทนเป็นการทั่วไป (Universal Suffrage) การเก็บภาษีจากเงินทุน เพื่อชดใช้การใช้จ่ายในการสงคราม การจำหน่ายจ่ายแจกที่ดินให้แก่ชาวนาให้ทั่วถึงกัน การเลิกล้มธนาคารและบริษัทหุ้นส่วนต่าง ๆ และการนำเอาโรงงานอุตสาหะกรรมและสาธารณูปโภคต่าง ๆ มาเป็นของรัฐบาล ให้เสรีในการแสดงความคิดเห็น – การเขียน – การโฆษณา และการสมาคม แก่ประชากรโดยสมบูรณ์ การให้สันติภาพโดยถ้วนหน้าทั่ว ๆ ไป และการเลิกล้มการเกณฑ์บุคคลเข้ารับราชการทหาร

การไม่มีงานทำ ความยากจน ความยุ่งเหยิงทางการเมืองและทางเศรษฐกิจ ประกอบกับความหมดหวังของรัฐบาล ในการที่จะฟื้นฟูฐานะความเป็นอยู่ของประเทศให้กลับคืนเหมือนดังเดิม ได้ทำให้ฐานะของมุสโสลินีเด่นขึ้นเป็นลำดับ ณะบัดนี้มุสโสลินีได้ปลีกตัวออกจากนโยบายเดิมของคณะพรรคสังคมนิยมอย่างเด็ดขาด และหันโครงการณ์เข้าสู่ลัทธิชาตินิยม คือลัทธิฟัสซิสม์ ด้วยเหตุนี้จึงได้เกิดการแข่งขันกันขึ้นอย่างรุนแรง ในระหว่างสังคมนิยม (โซซะลิสต์) กับคอมมิวนิสต์ฝ่ายหนึ่ง และคณะฟัสซิสม์ของมุสโสลินีอีกฝ่ายหนึ่ง การแข่งขันได้ดำเนินการกันอย่างรุนแรง ทำให้เกิดการปะทะต่อสู้กันอย่างดุเดือด ในสมัยนั้นอาวุธหาได้ง่ายและชีวิตมนุษย์ก็ไม่ใคร่จะมีค่านัก ในหัวเมืองใหญ่ ๆ แทบทุกหัวเมือง การต่อสู้ระหว่างพรรคทั้ง2ฝ่ายนั้นเป็นเหตุการณ์ประจำวัน แต่คณะฟัสซิสม์มักจะเป็น

ฝ่ายได้ชัยชนะแทบทุกครั้ง

ฐานะของมุสโสลินเริ่มดีขึ้นเป็นลำดับ มีสมัครพรรคพวกมากขึ้น พัสซิสม์เริ่มเป็นปึกแผ่นแน่นหนา ประกอบด้วยสมาชิกที่เพิ่มเข้ามาใหม่ จากพวกทหารนอกประจำการ ชาวไร่ชาวนา สหบาลกรรมกรและสมาชิกซึ่งแตกแยกมาจากพรรคสังคมนิยม คนชั้นกลางและคนงานอาชีพต่าง ๆ เงินทุนของพรรคนี้ได้มาจากรายได้เล็ก ๆ น้อย ๆ ของคนยากจน และรายใหญ่ ๆ ก็ได้มาจากผู้ประกอบการต่าง ๆ ซึ่งหวังในความเจริญของตนในอนาคต

ในเดือน พฤษภาคม ค.ศ. 1921 มุสโสลินีกับคณะพรรคพัสซิสม์อีก32คน ก็ได้รับเลือกเข้านั่งในรัฐสภา แต่รัฐบาลและรัฐสภาของอิตาลีในยุคนั้นตกอยู่ในฐานะเหลวแหลกเต็มที่ รัฐบาลไม่สามารถจะขจัดความตกต่ำของเศรษฐกิจ และป้องกันความโกลาหนอลหม่าน การจลาจลอันก่อกวนความสงบ

สุขของประชาชนได้ นอกจากใช้วิธีบังคับด้วยกำลัง และอาวุธ การกระทำเช่นนี้ได้ก่อให้เกิดสมรภูมิชัยน้อย ๆ ขึ้นตามถนนหนทางทุกหนทุกแห่ง และปากกาอันคมกริบของมุสโสลินี ก็กระหน่ำซ้ำเติมลงอย่างหนักแหลก คมปากกาของเขามีอิทธิพลมาก ก่อให้เกิดความนิยมนับถือขึ้นจากหัวใจของประชากรอย่างมหาศาล และได้ผลดีในการดำเนินงานของเขามาก คณะรัฐบาลซึ่งมีท่านแฟคตาเป็นนายกรัฐมนตรีนั้น ไม่มีสมรรถภาพเข้มแข็งเสียเลย เป็นรัฐบาลที่อ่อนแอและเกือบจะสิ้นลมหายใจอยู่แล้ว

โดยฉับพลันทันด่วน มุสโสลินีได้ตัดสินใจอย่างเด็ดขาด มันถึงเวลาแล้วที่จะต้องส่งมือสะสางความอ่อนแอของรัฐบาลแฟคตากันเสียที ถ้าขืนปล่อยไว้ให้สกงอมกว่านี้ ประชาธิปไตยอาจจะหมดลมหายใจไปก่อน คณะรัฐบาลอย่างแน่นอน มันเป็นความจำเป็นที่ไม่สามารถจะทนดูต่อไปได้

สิ่งนี้ก็คือต้องจัดการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลเสียใหม่ แต่จะทำอย่างไรได้เล่า จึงจะสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้โดยง่าย อ่อ ! สิ่งนั้นไม่ยากเลย ก็ทำการยึดอำนาจ "ปฏิวัติ", หรือ "ขบถ" นั่นเอง –

อำนาจด้านทานสิ่งเดียวเท่านั้น ที่มุสโสลินีกลัวอยู่ ว่าจะเป็นขวากขวางทางความมุ่งหวังอันสูงสุดของคณะฟัสซิสม์ สิ่งนี้ก็คือองค์พระมหากษัตริย์ พระเจ้าวิคเตอร์ เอมานูเอลที่ 3 แต่พระราชาผู้น่าสงสารนี้ก็แลเห็นความเหลวแหลกของรัฐบาลเก่าของพระองค์ได้ดีอยู่ และทรงเข้าพระทัยว่า ความสามารถของรัฐบาลเก่า คงจะไม่ดีไปกว่ามุสโสลินี จึงมิได้มีความปรารถนาที่จะทรงทำการขัดขวางแต่อย่างไร แม้คณะรัฐบาลเก่าได้เตรียมการประกาศใช้กฎอัยการศึก และนำไปเสนอให้พระองค์ลงพระนาม พระองค์ก็ทำได้ยินยอมลงพระ

นามให้ไม่

วันที่ 27 ตุลาคม ค.ศ. 1922 อันตรงกับ พ.ศ. 2465 อันเป็นวันที่คณะพ่ะชิสม์ได้เตรียมตัวไว้อย่างพร้อมเพรียงแล้ว ว่าจะยกเข้าเหยียบกรุงโรม แต่ก่อนหน้านั้นบรรดาชายฉกรรจ์แห่งพรรคพ่ะชิสม์ ได้เข้าทำการยึดศาลาว่าการนครบาล ของหัวเมืองที่สำคัญ ๆ ไว้แล้วทุกเมือง และในวันที่ 27 ตุลาคมนั่นเอง ผู้แทนของมุสโสลินี 2 นาย คือ เดอเวคชี (De Vechi) กับ กรันดี (Grandi) ได้ขอเข้าเฝ้าพระราชาเอมานูเอลและทูลขอให้ทรงเรียกมุสโสลินีเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เพราะเวลานั้น คณะรัฐมนตรีและรัฐบาลชุดเก่าได้ลาออกจากตำแหน่งแล้ว ตั้งแต่พระเจ้าเอมานูเอลไม่ยอมลงพระนามในประกาศใช้กฎอัยการศึก พระเจ้าเอมานูเอลก็ได้ตอบรับและปฏิบัติตามคำขอร้องนั้นโดยเต็มพระทัย มุสโสลินีจึงได้เดินทางจากเมือง

มิลานโดยขบวนรถด่วน เข้าสู่กรุงโรมเพื่อรับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีซึ่งในขณะเดียวกันนั้นเอง พรรคแห่งฟัสซิสม์ก็ได้เข้ามากระจายอยู่เกลื่อนกล่นตามถนนหนทางในกรุงโรมเต็มไปด้วยคณะฟัสซิสม์ทุกหนทุกแห่ง

มุสโสลินีได้รับแต่งตั้ง ให้เป็นนายกรัฐมนตรีแห่งประเทศอิตาลี ในวันที่ 30 ตุลาคม 1922 เมื่อได้รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแล้ว มุสโสลินีก็จัดตั้งคณะรัฐบาลของตนขึ้น มุสโสลินีได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงการต่างประเทศด้วยอีก 2 ตำแหน่ง คณะฟัสซิสม์ซึ่งมีสมาชิกประมาณ 50000 คน ก็แยกย้ายกันกลับที่อยู่โดยสวัสดิภาพ การปฏิวัติได้สำเร็จลงอย่างง่ายดาย ด้วยความราบรื่นในระยะเวลาอันเล็กน้อย

เมื่อได้อำนาจในการบริหารบ้านเมืองแล้ว มุสโสลินีก็ได้ดำเนินงานต่อไป ได้จัดการทำนุบำรุง

ประเทศให้ดียิ่งขึ้นและทำการขับไล่พวกคอมมิวนิสต์ให้ออกไปนอกประเทศ มุสโสลินีกล่าวว่าคอมมิวนิสต์เป็นลัทธิที่เหมาะสำหรับคนป่าเถื่อน การกำจัดคอมมิวนิสต์ของมุสโสลินีนั้น ก็เพราะทำการสำเร็จลงได้อย่างง่าย ๆ โดยการไล่ฆ่าเอาตรง ๆ ส่วนการบำรุงประเทศนั้น มุสโสลินีได้รีบแก้ไขเศรษฐกิจก่อนสิ่งอื่น เพราะเป็นปัญหาอันเกี่ยวกับความเป็นความตายของประชาชาติ

การแก้ไขเศรษฐกิจนั้น มุสโสลินีได้เดินตามหลักของลัทธิฟิสิโอเครัต กล่าวคือส่งเสริมประโยชน์ส่วนตัวของเอกชน เป็นต้นว่า ได้ช่วยให้โรงงานของเอกชนที่ต้องเลิกล้มไปนั้น ให้กลับมาดำเนินงานได้ใหม่ คุ้มครองป้องกันทรัพย์สินของเอกชน ส่งเสริมบุคคลให้ประกอบกิจการอันจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ โดยยึดถืออุดมคติว่า ประโยชน์ส่วนตัวนั้นก็คือประโยชน์ส่วนรวมนั่นเอง ประโยชน์ส่วนตัวกับส่วนรวมจะต้องกลมกลืนกันเสมอ

ในระยะต้น ๆ คณะการเมืองที่เป็นคู่แข่งขันอันสำคัญของคณะพัสซิสม์ ก็คือคณะราษฎร แข่งขันกันจนมุสโสลินีสั่งให้พังทำลายที่ทำการของคณะราษฎรที่เมืองมิลานเสีย และที่ทำการของคณะราษฎรในบางแห่งก็ถูกพวกพัสซิสม์เผา เหตุการณ์ที่รุนแรงที่น่าอนาถใจที่สุดก็คือ เรื่องที่มัตเตโอตติหัวเรี่ยวหัวแรงของคณะพรรคสังคมนิยมถูกฆ่าตายในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1925

มัตเตโอตติ เป็นปรปักษ์อันร้ายแรงยิ่งของมุสโสลินี ได้เคยประนามมุสโสลินีและคณะพัสซิสม์ในรัฐสภาอย่างรุนแรง แสดงตนเป็นปฏิปักษ์ต่อมุสโสลินีและคณะพัสซิสม์อย่างเปิดเผย การฆ่ามัตเตโอตตินั้นก็กระทำกันอย่างง่าย ๆ คือตรงเข้าทำร้ายกันเฉย ๆ ซึ่งมัตเตโอตติก็ร้องด่ามุสโสลินีอยู่จนกระทั่งขาดใจตาย

ในระยะเริ่มแรกนี้มีคณะพรรคการเมือง ที่

แสดงตนเป็นปฏิปักษ์ต่อมุสโสลินีมากมาย แต่คณะพรรคการเมืองเหล่านั้น ไม่ได้รับความนิยมนับถือจากประชาชน เหมือนอย่างคณะพรรคฟัสซิสม์ต่อ ๆ มาคณะพรรคการเมืองต่าง ๆ ก็ค่อย ๆ ถดน้อยลงเป็นลำดับ และจำนวนคู่แข่งขันของมุสโสลินีก็ลดน้อยลง แม้จะได้มีการคัดเลือกสมาชิกสภาผู้แทน เข้านั่งในรัฐสภากันอยู่ก็ตาม แต่รัฐสภาในสมัยนี้ได้คลายความสำคัญลงทุก ๆ ที และในสมัยต่อมารัฐสภาก็เป็นแต่เพียง สภาที่ปรึกษาหรือรับฟังความคิดเห็นของรัฐบาลเท่านั้น ไม่ใช่สภาที่ควบคุมรัฐบาลเหมือนแต่ก่อน

คณะฟัสซิสม์ของมุสโสลินี ในระยะหลัง ๆ ต่อมามีนโยบายรุนแรงหนักไปทางชาตินิยมยิ่งขึ้น รัฐบาลของอิตาลีในยุคมุสโสลินีนี้ ถือว่ารัฐนั้นเป็นยอดของอำนาจทั้งหลาย สิทธิและเสรีภาพระบอบประชาธิปไตยนั้น ย่อมถูกขีดวงล้อมอยู่ใน

ขอบเขตอันจำกัด ในทางการบริหารและการปกครองนั้น รัฐสภาก็คือเป็นที่ประชุมสำหรับพังคำบอกเล่าจากมุสโสลินี หรือคณะรัฐบาลของมุสโสลินีเท่านั้น สภาใหญ่แห่งคณะฟัสซิสม์ (Grand Fascist Council) เป็นผู้เสนอรายนามผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้แก่ผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง ซึ่งได้แต่จะโหวตรับรองหรือปฏิเสธรายนามผู้สมัครทั้งหมด แต่อย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น

—๔—

มุสโสลินี ได้จัดการเปลี่ยนแปลงอิตาลีเก่าซึ่งอ่อนแอ ให้เป็นอิตาลีใหม่ที่แข็งแกร่งขึ้นอย่างรวดเร็ว พระเจ้าวิกเตอร์เอมานูเอล ก็เป็นพระราชาแต่ในนามเท่านั้น คือเป็นประมุขที่ยอมให้มุสโสลินี

นเป็นผู้บงการแต่ผู้เดียว กล่าวอย่างตรงไปตรงมา กคอ หุ่นที่ยอมให้มุสโสลินีเป็นผู้เชิดนั่นเอง มุสโสลินีได้ปกครองอิตาลีแบบเผด็จการหรือที่เรียกกันว่า **“จอมบงการ”** ว่าอะไรว่าตามกัน **“ท่านผู้นำไปไหน – ฉันจะขอตามไปด้วย”** อิตาลีได้เจริญขึ้นสู่ความเป็นชาติมหาอำนาจอย่างทันตาเห็น มันเป็นการพลิกหน้ามือเป็นหลังมืออย่างปาฏิหาริย์ ประชาชนนิยมนับถือมุสโสลินีมากขึ้น จากการนับถือ – จนกลายเป็นการเคารพบูชาประดุจพระเจ้า

ในปี ค.ศ. ๑๙๒๓ วันที่ ๓๑ แห่งเดือนสิงหาคม มุสโสลินีกับพวกเข้ายึดเอาเกาะ **คอร์ฟู** จากกรีซ อย่างดื้อๆ สันนิบาตชาติและประชาชาติต่างๆ ในโลกนี้ได้ประท้วงและห้ามปรามเท่าไรๆ แต่มุสโสลินีก็ทำหูทวนลมเสีย และไม่ยอมปฏิบัติตามคำประท้วง

นั้น ๆ ได้ฮุบเอาเกาะน้อยใหญ่ ๆ โดยมิได้ละอายต่อผู้ใดหมด

มุสโสลินี เป็นคนเอางานเอาการและเอาจริงเมื่อได้ลงมือทำสิ่งใดแล้ว ต้องทำให้สำเร็จเสมอ ไม่ยอมถอยหลัง เด็ดขาด เข้มแข็ง และเด็ดเดี่ยว มุสโสลินี ได้ให้สุภาษิตไว้แก่ คณะฟัสซิสม์ ของเขาว่า "ถ้าข้าพเจ้าก้าวหน้า จงเดินตามข้าพเจ้าไป ถ้าข้าพเจ้าถอยหลัง จงฆ่าข้าพเจ้าเสีย"

เมื่อเริ่มเสวยอำนาจใหม่ ๆ มีคนอิจฉาริษยาและคอยปองร้ายเสมอ ทั้งนี้ย่อมเป็นของธรรมดา ทนกการเมืองผู้ยิ่งใหญ่ของทุกประเทศ ต้องผจญมาด้วยกันทั้งนั้น เพราะเกมการเมืองนี้ย่อมมีทั้งฝ่ายสนับสนุน และฝ่ายตรงกันข้ามร่วมอยู่ด้วยทุกประเทศ เนื่องจากมีคนคอยจะทำลายมุสโสลินีอยู่เสมอ ๆ นี่เอง มุสโสลินีจึงได้ออกรัฐบัญญัติว่า "ใครที่ทำร้ายมุสโสลินีนั้น ก็เท่ากับเป็น

ผู้ทำลายชาติ

ด้วยเหตุนี้เอง ใครก็ตามที่เป็นสัตรูต่อมุสโส ลีน ก็เท่ากับเป็นสัตรูของชาติด้วย และสัตรูของชาตินั้นจะต้องล้างให้หมด ส่วนผู้ที่รักชาติ – รักประเทศ จะต้องเดินตามมุสโสลีน "**ท่านผู้นำไปทางไหน–จะต้องไปด้วย**" ฉะนั้นเมื่อปรากฏแน่ชัดว่าใครเป็นสัตรูแล้ว ก็จะต้องถูกทำลายล้างเสียจนหมดสิ้น และไม่มีโอกาศจะได้รับอภัยเลย เพราะมุสโสลีนถือว่าตนเป็นผู้ทำงานให้แก่ประเทศชาติ และทำความดีให้แก่เพื่อนร่วมชาติ มิได้ทำเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

แต่อย่างไรก็ตาม ด้วยความเป็นธรรมแล้ว โลกต้องยอมรับว่า มุสโสลีนเป็นมหาบุรุษแห่งอิตาลี เป็นอัจฉริยะบุคคลที่มีความสามารถอย่างยอดเยี่ยมผู้หนึ่ง ผลงานที่มุสโสลีนได้สร้างให้ไว้แก่อิตาลีนั้นใหญ่ยิ่งกว่ารัฐบุรุษใดๆในประวัติศาสตร์ของอิตาลี

ที่ได้เคยกระทำมาในอดีต สตาลินสร้างความแพร่
หลายของลัทธิคอมมิวนิสต์ ฮิตเล่อร์สร้างกำลังและ
สมรรถภาพให้แก่เยอรมัน แต่มุสโสลินีนั้นสร้าง
ชาติทั้งชาติให้แก่อิตาลี – เปลี่ยนแปลงประเพณี –
นิสัยใจคอของชาวอิตาเลียนทั้งหมด บันให้คน
ทุก ๆ คนมีบุคลิกภาพและความเข้มแข็ง ประดุจ
จะเกิดจากแม่พิมพ์อันเดียวกัน มุสโสลินีได้ปฏิวัติ
อิตาลีเก่าให้เป็นอิตาลีใหม่ ปฏิวัติสันทุก ๆ สิ่ง
ตลอดจนศีลธรรมและจิตต์ใจ จากอิตาเลียนคนครึ
โบราณอันอมโรค มาเป็นอิตาเลียนสมัยใหม่ที่
แข็งแกร่ง เพรียบพร้อมด้วยศีลธรรมและอาริยะ
ธรรม

ในทางเศรษฐกิจ **ระบบธนบดี** (Capitalism) ยังคงมีอยู่ แต่เป็นระบบนายทุนที่ถูกควบคุมอย่างกวดขัน ตราบใดที่การประกอบการของธนบดีได้

ผลกำไรดีอยู่ เขาก็ไม่มีสิทธิอันใดที่จะไม่รับคนงาน หรือขับไล่คนงานออก เขาจะต้องจ่ายเงินค่าจ้างแรงงาน ตามอัตราที่รัฐได้กำหนดไว้ และจะต้องเสียภาษีอย่างหนัก ส่วนคนงานนั้นก็มีกฎหมายห้ามมิให้ทำการหยุดงานต่อนายจ้าง และถือกรรมกรถือว่าเป็นเสมือนหนึ่งเครื่องจักรกลของรัฐ

ทั้งนายงานและคนงานได้แบ่งแยกออกเป็น 22 หมู่ แต่ละหมู่มีหน้าที่รับผิดชอบ ในการดำเนินงานทางเศรษฐกิจของประเทศ บรรดาสมาชิกในรัฐสภาในอนาคต ก็จะต้องเลือกเอาจากหมู่คนงานและนายงานทั้ง 22 หมู่นั้นเอง ด้วยเหตุนี้เองผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกแห่งรัฐสภา ภายใต้การนำของมุสโสลินี จึงเป็นผู้แทนตามความสามารถในหน้าที่ มิใช่เป็นผู้แทนตามพื้นที่หรือท้องถิ่น เช่นในรัฐแห่งประชาธิปัตย์ทั้งหลาย กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ผู้ที่

จะได้รับเลือกเข้ามาเป็นเครื่องจักรกลตัวหนึ่งของรัฐนั้น ก็เนื่องมาจากความสามารถและสมรรถภาพของเขา ในทางเป็นนายช่างวิศวกรรม, นักหนังสือพิมพ์, นักการค้า, นักประดิษฐกรรมฯลฯ แต่มิใช่เพราะเหตุที่เขามีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงโรม หรือเนเปิลส์ หรือมิลาน จะเห็นได้ว่ารัฐบาลภายใต้การนำของคณะฟัสซิสต์ อันมีมุสโสลินีเป็นจอมบงการนั้น เป็นรัฐที่มุ่งไปในทางความอุดมสมบูรณ์ในทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นแนวทางอันหนึ่ง

แนวทางอีกอันหนึ่งของฟัสซิสต์ก็คือ มุ่งไปสู่ลัทธิจักรพรรดินิยม (Imperialism) จุดหมายปลายทางอันบรรเจอดจ้าของมุสโสลินี อันได้เผยออกอย่างชัดแจ้งหรือไม่ก็ตามนั้น ก็คือปรารถนาจะสถาปนาราชอาณาจักรของซีซาร์ในอดีตกาลให้กลับฟื้นคืนชีพมาอีกครั้งหนึ่ง ในที่สุดโลกก็ได้รับความตระหนกตกใจไปตามๆ กัน เมื่อมุสโสลินี

ได้ส่งทะแกล้วทหารหาญของเขา เข้าไปเหยียบดิน
แดนของชนชาติผิวดำ ดินแดนซึ่งชาวโรมันไม่เคย
รู้จักมาแต่ก่อนเลย อบิสสิเนียหรือเอธิโอเปีย
อันอยู่ใต้ความครอบครองของ จักรพรรดิเนกส
ก็ได้ตกเป็นเหยื่อของมุสโสลินีอย่างง่ายดาย กระทำ
ให้บรรดาเพื่อนบ้านใกล้เคียงประหวั่นพรั่นพรึงอยู่ว่า
ในอนาคตอันไม่ไกล นักมุสโสลินีอาจจะแสวงหา
เหยื่อชิ้นใหม่ ซึ่งอยู่ใกล้เคียงกับบ้านของตนก็ได้
มุสโสลินีได้เคยเขียนไว้ว่า "สำหรับลัทธิฟัส
ซิสต์นั้น การก่อกำเนิดจักรวรรดิ การขยาย
อาณาจักรของชาติ เป็นแก่นสำคัญแห่งการ
ดำรงอยู่ซึ่งชีวิต"

ยอนกันเธอร์ได้เขียนไว้ว่า "มุสโสลินีนั้น
เป็นมนุษย์ที่สร้างขึ้นด้วยสปริงเหล็กกล้า!"
มุสโสลินีเป็นคนมีรูปร่างเล็ก สูง 5 ฟุต 2 นิ้ว เป็น
มนุษย์ที่ทำงานไม่รู้จักเหนื่อย ไม่ว่าจะอยู่ในห้อง

โถงใหญ่ในกรุงโรม หรือในท่ามกลางแสงแดดอันเริงร้อนในทุ่งนา รายได้ของมุสโสลีนีในราวปีละ 1000 ปอนด์ บ้านที่อยู่นั้นเป็นบ้านที่สบาย ๆ ไม่หรูหราใหญ่โตนัก

นอกจากจะเป็นคนมีร่างสันทัดงดงามแล้ว เขายังเป็นบุคคลที่มีมันสมองชั้นเลิศด้วย ในบรรดาผู้เผด็จการด้วยกัน มุสโสลีนเป็นนักศึกษาที่ขยันหมั่นเพียร และเป็นนักศึกษาที่ดีที่สุด ส่วนมากเป็นการศึกษาโดยตนเอง ในขณะที่ดำรงตนเป็นนักหนังสือพิมพ์อยู่นั้น เขาก็เป็นนักหนังสือพิมพ์ชั้นเยี่ยมกันเธอร์ได้เขียนว่า "เขาเป็นนักเขียนที่มีถ้อยคำรุนแรง เท่า ๆ กับการพูด การเขียนของเขานั่นเองได้จูงเขาให้ก้าวขึ้นไปสู่บัลลังก์แห่งอิทธิพลอันสูงสุดในประเทศ"

มุสโสลีนี สามารถที่จะกำเอาชีวิตและวิญญาณของประชาชาติอิตาลี ไว้ได้ภายในอุ้งมืออัน

แข็งแกร่งของเขาได้ทั้งหมด

—๕—

เพื่อที่จะให้ประวัติของจอมบงการผู้นี้ได้ความบริบูรณ์และละเอียดลออ สำหรับผู้ที่สนใจจะศึกษา ข้าพเจ้าจะนำนิสัยใจคอ–งานอดิเรก–กิจวัตรประจำวันบางอย่าง ตลอดจนพฤติการณ์อันควรรู้มาเสนอให้ทราบดังต่อไปนี้

มุสโสลินี เป็นคนมีอาหารจัดไม่ชอบของมันเมา และของเสพย์ติด คือไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มสุรา ไม่รับประทานเนื้อ อาหารสำคัญที่รับประทานประจำวันก็คือ ผักสด ผลไม้ และข้าว อาหารเนื้อสัตว์อย่างมากที่สุดก็คือปลา

ยามว่างชอบเล่นกีฬาเพื่อเป็นการหย่อนใจและออกกำลังกาย ชอบเล่นกีฬาที่ออกแรงมาก ๆ เช่น

การพันตาบ ต่อยมวย ว่ายน้ำ การเล่นหิมะ คือ เหมันตกีฬา มุสโสลินมีร่างกายแข็งแรงมากแต่ะทน ทานผิดสามัญชนทั้งหลาย นักกีฬาที่เล่นหิมะมักจะต้องสวมเสื้อผ้าหนา ๆ แต่มุสโสลินถอดเสื้อเปลือยกายท่อนบนเล่นหิมะได้

การทำงานรวดเร็วและไม่กลัวตาย ไม่กลัวเหนื่อย ชอบขับรถและเรือบินอย่างเร็ว โดยมากมักชอบขับด้วยตนเอง และชอบเดินทางโดยเครื่องบิน บางวันขับเครื่องบินด้วยตนเอง ไปตรวจสนามบินถึง 5 แห่ง ตรวจโรงเรียนและสถานที่ 6 แห่ง แทนที่จะพักผ่อนในตอนกลางคืน กลับไปนั่งชมละครได้อีกจนตลอดเรื่อง ชอบดนตรีและละครมาก เล่นไวโอลินเองในยามว่างเสมอ การชมละครชอบนั่งคนเดียว ในบอกซ์ซึ่งสำหรับพระราชาเคยนั่ง

มุสโสลินี เป็นคนชอบหนังสือมาก อ่านก

มากและเขียนก็มาก ในบรรดาผู้เผด็จการด้วยกัน มุสโสลินีเป็นนักหนังสือยิ่งกว่าใครๆ อ่านแล้วมาสมุดบรรทึกข้อความที่สนใจไว้ พูดภาษาอังกฤษ เยอรมันและฝรั่งเศษได้ดี ภาษาต่างประเทศนอกเรียนด้วยตนเองเป็นส่วนมาก นอกจากภาษาอังกฤษเท่านี้ที่จ้างครูมาสอน เป็นนักพูดที่มีวาทศิลปมาก นอกจากพูดดีแล้ว ท่าทางที่พูดนั้นก็ยังสง่าผ่าเผยด้วย

มีผู้กล่าวกันว่าสิ่งที่มุสโสลินีชอบที่สุดนั้นคือ ที่ 1. ได้แก่กรุงโรม ที่ 2. Edda ธิดาคนโต ที่ 3. กสิกร ที่ 4. หนังสือ และที่ 5. อากาศยาน

และสิ่งที่มุสโสลินีเกลียดก็คือ ที่ 1. คนชั้นสูง ที่ 2. เงิน ที่ 3. แมว ที่ 4. หญิงชะรา

กิจวัตรประจำวันของมุสโสลินีนั้น เมื่อลุกจากเตียงนอนแล้ว ก็จะตรงไปที่หน้าต่างเพื่อรับ

อากาศบริสุทธิ หายใจยาวๆอยู่ที่หน้าต่างนั้นหลายๆ ครั้งแล้วเข้าห้องอาบน้ำใช้มือถูตัวอย่างแรงๆ เพื่อปลุกเส้นประสาทให้ตื่นตัว แล้วโกนหนวดด้วยตนเอง เสร็จแล้วสรวมเครื่องแบบขี่ม้า พลิกดูหนังสือพิมพ์ต่างๆ เพื่อตรวจข่าวสารการเมืองและความเห็นของนักหนังสือพิมพ์ โดยอ่านบ้างไม่อ่านบ้าง แล้วรับประทานนมหนึ่งถ้วย และบางทีก็มีผลไม้ด้วยเล็กน้อย ด้วยอาหารเพียงเท่านี้ เขาจะอยู่ไปได้จนถึงเวลา ๑๔ นาฬิกา เสร็จแล้วออกไปขี่ม้าในราว 1 ชั่วโมง กลับมาบ้านแล้วแต่งตัวไปทำงาน ถึงที่ทำงานก่อน 9 น.ทุกๆวัน แล้วตั้งต้นทำงานตลอดไปเป็นเวลา 5 ชั่วโมงเต็มๆ โดยไม่หยุดพักเลย รับประทานอาหารกลางวันเวลา 14 น. ตรง โดยมากมักชอบรับประทานคนเดียว แต่ถ้าเวลารับประทานอาหารค่ำแล้ว เมื่อเอดด้า (Edda) ธิดาคนโต ซึ่งเป็นภรรยาของ เคานต์เจียโน รัฐ

มนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ อยู่ในกรุงโรมด้วยแล้ว ก็ชอบรับประทานกับอิตาคนนี้

เอดด้า เป็นอิตาที่สุดสวาทขาดใจของมุสโสลินมาก เป็นคนเดียวในโลกที่สามารถขัดคอมุสโสลินได้ และมีผู้กล่าวว่ามุสโสลินเชื่อถือความคิดความเห็นของลูกสาวคนนี้มาก เป็นคนที่มีอิทธิพลสามารถที่จะให้มุสโสลินเชื่อ และทำตามได้ทุก ๆ อย่าง

นอกจากนี้มุสโสลินยังเป็นมนุษย์ที่มีมันสมองเป็นพิเศษ สามารถจดจำสิ่งต่าง ๆ ได้เป็นอย่างเลิศ และไม่เคยลืมเลย สามารถจดจำประวัติของข้าราชการได้เกือบทุกคน จำชื่อและหน้าตาของคนได้ไม่ผิดเพี้ยน ตลอดจนหน้าที่การงานที่เขากระทำ สามารถทักทายปราศัยคนที่มาติดต่อโดยไม่ผิดพลาด ตลอดจนความเป็นอยู่ และครอบครัวของคนเหล่านั้น เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ เคยรายงานหรือบอกเล่าสิ่งใด หรือ

เสนอแผนการณ์อะไรให้ไว้แล้ว เขาจะจดจำไว้ได้เสมอ แม้จะนานเป็นเวลาตั้งหลาย ๆ ปี ก็ยังทวนความจำและคำพูดของผู้นั้นได้แม่นยำ บุคลิกภาพของมุสโสลินในเรื่องนี้ ที่เป็นเครื่องโน้มน้าวน้ำใจของลูกน้องให้รักและบูชาเขายิ่งขึ้น โดยมิใจว่ามุสโสลินเอาใจใส่กับตัวเขามาก และระลึกถึงเขาอยู่เสมอ

มุสโสลิน มีอำนาจประหลาดเป็นพิเศษแฝงอยู่ในกายตัวของเขาด้วย เป็นอำนาจที่ทำให้ผู้ที่ได้พบเห็นเขา มีความสะเทือนใจและเกรงขามมาก John Gunther ผู้แต่งหนังสือ .Inside Europe ได้กล่าวว่า "ในเวลาสวนสนามซึ่งทหารยืนเป็นระเบียบอยู่นั้น พอมุสโสลินมาถึง ทุกคนก็รู้สึกกระทบกับสายไฟฟ้า" และ G.Ward Price ได้เขียนไว้ในหนังสือเรื่อง I Knowthis Dictator ว่า "การเข้าไปในห้องไดนาโม ทำให้เรารู้สึกสยองด้วย

กำลังไฟฟ้าฉันใด การเข้าหามุสโสลิน์ ก็ทำให้เส้นประสาทในกายตัวของเรา กระเทือนด้วยอำนาจกำลังใจของมุสโสลิน์ฉันนั้น มุสโสลิน์กระจายอำนาจกำลังใจ ได้เหมือนกับเตาเหล็กที่กระจายความร้อน ”

—๖—

ในที่สุดรัศมีอันแจ่มจรัส อันเป็นดาวประจำตัวของรัฐบุรุษผู้นี้ ก็เริ่มจะมืดมัวลง เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 นี้ได้ระเบิดขึ้น โดยเยอรมันนีเป็นฝ่ายจุดชะนวนขึ้นก่อน โดยเริ่มเข้ารุกรานเฉลียงโปแลนด์ ฮิตเล่อร์มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะเรียกร้องสิ่งที่ได้เสียไป เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 1 กลับคืนมา แต่ทางฝ่ายอังกฤษและฝรั่งเศษ ไม่ต้องการให้ใคร มาแสดง ความ เป็น นักเลงโต อยู่ใน

โลกนี้ ไม่ต้องการให้ประเทศอื่นมีอิทธิพลเหนือตน ต้องการให้อำนาจและอิทธิพลสมดุลย์กัน แต่ฮีตเล่อร์ผู้สุมเอาความพยาบาท และเคียดแค้นไว้เต็มอก นั้นหายอมฟังคำประท้วงของใครไม่ อิตาลีนั้นมุสโสลีนเป็นประมุข ก็ได้ทำสัญญาไม่รุกรานและร่วมรบกับเยอรมัน ฉะนั้นในปี ค.ศ. 1939 เมื่อเยอรมันเข้าบุกฝรั่งเศส แล้วต่อมาประกาศสงครามกับอังกฤษ มุสโสลีนก็จำเป็นต้องเข้าบุกฝรั่งเศสด้วย ในที่สุดก็ต้องประกาศสงครามกับอังกฤษ-อเมริกา และรัสเซียด้วย ในชั้นต้นราษฎรชาวอิตาลีก็สนับสนุนมุสโสลีนเป็นอย่างดี มีการเดินขบวนสนับสนุนและต้องการสงครามในปีค.ศ.1940 เพราะในขณะนั้นฝ่ายอักษะอันเป็นมี เยอรมัน, อิตาลี, ฮูเมเนีย, บุลกาเรีย ฯลฯ เป็นสหายศึกได้ทำการมีชัยชนะตลอดมา บุกฝรั่งเศษเรียบลงเป็นหน้ากลอง, จนฝรั่งเศษต้องยอมแพ้ และทางด้าน

เอเชียญี่ปุ่นก็เข้าแสดงอิทธิพลอันใหญ่ยิ่ง เข้าโจมตีจักรภพอังกฤษ, อเมริกาและฝรั่งเศษ และในขั้นต้นนี้รัสเซียยังไม่ประกาศสงครามกับใคร และรัสเซียแสดงท่าทีคอยจะฮุบเหยื่อชายเขตแดน อันเป็นปฏิปักษ์ต่อฮิตเล่อรอยู่ ฮิตเล่อรีเหตุออดจึงเข้าบุกรัสเซีย การบุกรัสเซียตอนต้นนี้ได้ผลดี แต่ในที่สุดก็ถูกตีโต้กลับ เพราะรัสเซียได้รับการช่วยเหลือจากอังกฤษและอเมริกา ในที่สุดรัสเซียก็เป็นฝ่ายรุกบ้าง ส่วนทางด้านอิตาลีกถูกโจมตีอย่างหนัก จากอังกฤษและอเมริกา ในที่สุดไม่สามารถจะต้านทานรักษาเมืองไว้ได้ และขณะนี้ในอิตาลีเกิดความระส่ำระสายกันมาก ประชาชนประสบความยากแค้นอย่างแสนสาหัส อดอาหารการกินเบื่อสงครามอันไม่มีท่าว่าจะเสร็จกันง่าย ๆ เพราะยืดเยื้อมาหลายปีแล้ว ประชาชนไม่มีเวลาจะประกอบการอาชีพได้ เพราะมัวแต่หลบภัยของฝูงเหล็กอยู่

ถูกน้อง ของ มุสโสลินี หลาย คน ก็เริ่ม คิด ทรยศ ต่อ มุสโสลินี นักการเมืองผู้ไม่ชอบมุสโสลินีก็พยายามปลุกปั่น ให้ประชาชนเกลียดชังมุสโสลินี และพวกที่เป็นนักฉวยโอกาศก็เริ่ม เข้าติดต่อ กับฝ่ายสัมพันธมิตร พยายามจะกำจัดมุสโสลินี ได้เกิดมีพลพรรคต่อต้านมุสโสลินีขึ้นในอิตาลี ขนานนามตนเองว่า "คณะกู้ชาติ" และได้รับการช่วยเหลือจากอังกฤษ อเมริกา ยกเข้าโจมตีมุสโสลินี ในชั้นแรกสัญญาว่าจะส่งตัวมุสโสลินีให้แก่ฝ่ายสัมพันธมิตร เพื่อขึ้นศาลอาชญากรสงคราม แต่ในที่สุดพวกเหล่านี้ก็จัดการสังหารมุสโสลินีเสียเอง

ในวันที่ 26 เมษายน ค.ศ. 1945 มุสโสลินี กับคณะฟัสซิสม์ เห็นว่าจะต่อสู้กับคณะพลพรรคกู้ชาติไม่ได้แล้ว ก็ได้ปรึกษากันว่าต่างคนต่างหนีเอาตัวรอด ในตอนบ่ายวันนั้นเอง ครอบครัวของมุสโสลินีอันมีมาดาม ราแชล ภริยาของเขา และ

บุตรชาย 1 คน บุตรหญิงอีก 1 คน พร้อมด้วยผู้ติดตามอีก 8 คน ได้เดินทางโดยรถยนต์มุ่งตรงไปยังชายแดนประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ตั้งใจว่าจะเข้าไปขออาศัยอยู่ในดินแดนประเทศสวิตฯ แต่เจ้าหน้าที่รักษาพรมแดนไม่ยอมอนุญาตให้เข้าไป จึงต้องเดินทางกลับ และต่อจากนั้นอีก 2–3 ชั่วโมง มุสโสลินีกับปาโอลินี และฟาริน็อชช์ ก็เดินทางมาถึงพรมแดนสวิตฯเหมือนกัน และได้รับการปฏิเสธเช่นเดียวกับครอบครัวของเขา มุสโสลินีจึงเดินทางกลับมายังโกโม ได้เข้ารับประทานอาหารในโฮเตลฟลอเร็นส์ ในระหว่างนั้นพรรคของคณะกู้ชาติ "การิบาลดี" กำลังออกค้นหาตัวมุสโสลินีอยู่อย่างกวดขัน มุสโสลินีออกจากโกโมปลอมตัวมาในรถบรรทุก แต่ชะตาของมุสโสลินีจะต้องถึงฆาตนั้นเอง บังเอิญให้พบกับรถกองตรวจของคณะพรรคเข้า ในที่สุดจึงถูกจับตัวได้และถูกนำเอาไป

คุมขังไว้ บนที่ว่าการอำเภอดองโก ใกล้ ๆ โกโม
นั้นเอง และต่อมาพลพรรคก็จับตัวสาวสวยผู้หนึ่ง
ซึ่งนั่งรถยนต์ผ่านมาทางนั้นได้ โดยเห็นว่าเป็นคน
แปลกหน้าก็กักไว้ก่อนไม่ยอมให้ไป แต่ผลที่สุดสาว
สวยผู้พราวไปด้วยเสน่ห์นี้ก็คือชู้รัก หรือภรรยาลับ
ของมุสโสลินนั่นเอง มีนามว่า คลาแรตต้า เป
ตัชชี่ ชู้รักของมุสโสลินก็ได้ถูกนำมาขังอยู่ณะ
สถานแห่งเดียวกับมุสโสลิน

และแล้วมุสโสลินและ คลาแรตต้า ก็ถูกคณะ
พลพรรคนำตัวขึ้นรถยนต์มาจนถึงหัวเลี้ยวแห่งหนึ่ง
ใกล้กับวิลลาเบอมองต์ เมื่อมุสโสลินกับชู้รักลง
จากรถยนต์เดินเคียงกันไปนั้น คลาแรตต้าได้ถาม
มุสโสลินว่า "ที่รักเธอดีใจไหม ที่คลาแรตต้า
ยังติดตามเธอมาจนถึงวินาทีสุดท้าย ?"

พลพรรคได้สั่งให้มุสโสลินและคลาแรตต้ายืน

หันหลังให้แก่เขา แล้วผู้เป็นหัวหน้าก็ออกคำสั่งให้ยิง ปืนกลมือก็ได้แผดเสียงคำรามขึ้นอย่างโหยหวนกระสุน ๕ นัดได้เข้าฝังในร่างของอัจฉริยะบุรุษผู้รักชาติอิตาลีและกรุงโรมเหนือสิ่งใดๆ เขาได้ล้มลงสิ้นใจอย่างนั้นเอง แล้วต่อมาร่างของคณาแรดด้าชู้รักของเขาก็ล้มลงสิ้นใจอยู่ใกล้ๆเขา อ้า! มันเป็นทัศนภาพที่น่าสยดสยองเสียนี่กระไร!

มุสโสลินีและเมียลับได้ถูกยิงตายเมื่อวันที่ 28 เมษายน 1945 เวลา 16.10 น. นอกจากมุสโสลินีกับชู้รักแล้ว คณะพลพรรคยังประหารคนสำคัญชั้นหัวหน้าอันเป็นผู้สนิทชิดชอบกับมุสโสลินอีก 10 คน เมื่อพวกนี้ตายแล้วพลพรรคก็นำศพโยนขึ้นรถยนต์ ขับตรงไปยังเมืองมิลาน อันเป็นเมืองต้นกำเนิดของลัทธิฟัสซิสม์ ซึ่งขณะนี้ตกอยู่ในความยึดครองของคณะพลพรรค ณะเมืองนี้เอง ที่จตุรัสเปียซซา ลอเรตตา ศพของผู้นำแห่งอิตาลี

มุขบุรุษแห่งพัสซิสม์กับสมุนรวม 12 ศพได้ถูกแขวนขึ้นอย่างน่าทุเรศ โดยผูกข้อเท้าแขวนเรียงกันไว้ปล่อยให้หัวลงห้อยต่องแต่ง เหมือนร้านขายอาหารห้อยเป็ดและไก่ไว้ฉะนั้น มันเป็นทัศนภาพที่น่าขนพองสยองเกล้าเสียนกระไร! แต่ประชาชนชาวอิตาลีผู้ซึ่งกำลังบาดเดือด – ผู้ซึ่งกำลังได้รับความคับแค้นจากภัยสงคราม และพลพรรคผู้เป็นปฏิปักษ์ต่อมุสโสลินนั้น มิได้มีจิตใจจะคิดเห็นไปในแง่ทุเรศ หรือน่าสยดสยองหรือศิลธรรมแต่ประการใด กลับเห็นว่าเป็นเกมและทัศนภาพที่น่าดูเสียอย่างยิ่ง ได้พยายามเบียดเสียดกันเข้าไปให้ใกล้ศพของมุสโสลินแล้วก็ถ่มน้ำลายถดศพ ด่าทอด้วยถ้อยคำอันหยาบช้าและยืมเยาะ เพียงเท่านี้ก็ยังมิหนำใจ ในที่สุดได้ปลดร่างของมุสโสลินกับพรรคพวกทั้ง 12 ศพนั้น ลงมากองไว้กับพื้นถนน ตั้งเอาร่างอันไม่กระดุกดิกของมุสโสลินนั้นไปให้เอา

ศีรษะพาดไว้ บนทรวงอกของคลาแรตต้าแล้วก็พากันกระทืบเตะถีบเหยียบย่ำและตีด้วยไม้พลอง มันเป็นการกระทำที่ไร้ศีลธรรม และขาดความปราณีต่อศัตรูอันไม่มีทางจะลุกขึ้นมาต่อสู้และตัดค้านประการใดได้ นี่มันเป็นการกระทำของผู้กล้าหาญหรือว่าของคนขลาดกันแน่ มันช่างน่าอนาถเสียเหลือเกิน ยามเมื่อเขารุ่งเรืองอยู่นั้น อย่าว่าแต่การกระทำเช่นนี้เลย แม้แต่เพียงมองสบตาของเขาเท่านั้นคนทั้งหลายก็พากันใจเต้นระทึกเป็นตึกสองไปแล้ว

“อ้า! ท่านอัจฉริยะบุรุษผู้รักชาติ งานที่ท่านทำให้แก่ชาติอิตาลีทั้งชาติ ในยามที่ท่านยังมีชีวิตอยู่นั้นไม่มีใครคำนึงถึงกันเสียเลย สิ่งที่ท่านได้รับการตอบแทนอยู่นี้ ยิ่งเสียกว่าสุนัขขี้เรื้อนที่ตายอยู่กลางถนนอีก ยามท่านมีอำนาจวาศนาอยู่ ท่าน

เรื่องเกียรติและอำนาจเสียยิ่งกว่าจักรพรรดิแห่งประชาชาติในอดีตของท่าน แต่ยามที่ท่านหาชีวิตไม่แล้ว ทรากศพของสุนักข์กลางถนนก็ยังดีกว่าศพของท่านหลายร้อยเท่านัก!"

แมรี่อังตัวแน็ต-ชารลด๊าก และนะโปเลียน ก็มีสภาพคล้ายคลึงกับมุสโสลีนี เขาทั้งหลายทั้งปวงนามมาน เกิดมาเพื่อสร้างประเทศชาติมิได้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวแต่ประการใด ในเวลาประชาชาติอาลักำลังเกลียดชังเขา เพราะเขาเป็นผู้นำที่รับผิดชอบในการทำสงคราม ความดีของเขาอีกทั้งชาติได้ลืมเสียสิ้นแล้ว เหมือนกับฝรั่งเศสได้ลืมนะโปเลียน เมื่อนะโปเลียนหมดอำนาจใหม่ๆ นั้นเอง แต่ต่อมาอีกไม่นานนักทั้งชารลด๊ากและนะโปเลียน ก็กลับได้ถูกยกย่องขึ้นจากประชาชาติของเขา ให้เป็นวีรชนและมหาบุรุษ

ข้าพเจ้าเชื่อว่าสักวันหนึ่งคอก ประชาชาติอิตาลีก็คงจะต้องนึกถึงเขา— **อัจฉริยะบุรุษผู้ยิ่งใหญ่— ผู้นำแห่งฟัสซิสม์คนนี้บ้าง** และเมื่อนั้นอนุสาวรีย์ของเขาก็จะได้ถูกสร้างขึ้นไว้ ด้วยความเคารพบูชาเหมือนเช่นเดิม หรืออาจจะยิ่งกว่าก็ได้ แม้เขาจะจากไปแล้ว เหลืออยู่แต่ร่างอันไร้วิญญาณของเขา ศัตรูของเขาก็มีวายที่จะเกรงกลัวอิทธิพลของเขาอยู่ ประชาชนที่ยังนิยมรักใคร่เขาก็ยังมีอยู่มาก ดังนั้นศัตรูของเขาจึงจัดการเผาศพของเขาให้ไหม้หมด แล้วนำเอาเถ้าถ่านนั้นขนเครื่องบินไปโปรยทิ้ง ให้กระจายเป็นปรมาณูไปหมด ด้วยเกรงจะมีคนเก็บเอาไปเคารพบูชา

อดอลฟ์ ฮิตเล่อร์

(ADOLF HITLER)

ฮิตเล่อร์ เป็นชาวออสเตรีย เกิดที่ตำบล เบราเน่า แห่งจังหวัดอินน์ อันเป็นเมืองชายพรม แดนของออสเตรียภาคเหนือ ตระกูลเดิมของฮิต เล่อร์เป็นชาวนาบิดามีอาชีพเป็นช่างออกแบบแปลน การก่อสร้าง แต่ต่อมาได้เข้ารับราชการเป็นพนัก งานศุลกสถาน มารดาของฮิตเล่อร์ได้ป่วยเป็นผี เนื้อร้าย ถึงแก่กรรมเสียตั้งแต่ฮิตเล่อร์มีอายุได้ 16 ปี ฮิตเล่อร์มีความรักและเคารพบูชาแม่มากมักจะ รำพึงรำพรรณถึงความดีของแม่เสมอ

ฮิตเล่อร์เกิดเมื่อวันที่ 20 เมษายน ค.ศ. 1889 มีตำตัวสูง 5 ฟุต 9 นิ้ว และมีแขนข้างซ้ายกับขา ข้างซ้ายไม่ใคร่สมประกอบนัก คิดใช้การได้ไม่

ใคร่แข็งแรงเหมือนข้างขวา เมื่ออายุได้ 19 ปี ท่านบิดาของเขาก็ถึงแก่กรรมลง เมื่อบิดาถึงแก่กรรมแล้ว ฮิตเล่อร์ก็ได้เดินทางเข้าสู่กรุงเวียนนา และได้อาศัยอยู่กับป้าได้เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยในแผนกสถาปัตยกรรม เรียนอยู่ได้หน่อยหนึ่งก็ออกจากมหาวิทยาลัย และรับจ้างเป็นกรรมกรทาสีบ้าน

ในขณะนั้นสงครามโลกครั้งที่ 1 ก็ระเบิดขึ้น ฮิตเล่อร์ก็ตัดสินใจเข้าไปอยู่ในเมืองมิวนิค (Munich) จึงได้สมัครเข้าเป็นทหารอาสาสงคราม ในกองทัพบาวาเรีย แห่งเมืองมิวนิค และได้ถูกส่งไปประจำอยู่ทางด้านฟลานเดอร์ (Flanders) ในการสงครามครั้งนี้ ฮิตเล่อร์ได้ทำการอย่างกล้าหาญและฝ่าอันตรายมาก ได้รับบาดเจ็บและถูกแก๊สพิษของกองทัพฝ่ายอังกฤษ จนตะทึงดวงตาฝ้าฟางไปชั่วขณะหนึ่ง การรบครั้งนี้ฮิตเล่อร์ได้รับการยกย่องเป็น

อย่างมาก ได้รับยศเป็นนายสิบโทแห่งกองทัพบกเยอรมัน และได้รับเหรียญกล้าหาญ ประดับเป็นเกียรติยศอีกด้วย

หลังจากสงครามได้สิ้นสุดลงแล้ว โดยเยอรมันได้เป็นฝ่ายแพ้สงคราม ความเป็นอยู่ภายในประเทศเยอรมันเต็มไปด้วยความระส่ำระสาย ทั้งในทางการปกครองและเศรษฐกิจ เพราะผลเนื่องมาจากถูกสัมพันธมิตรทำการบล็อกเคด (Blockade) การบล็อกเคดนี้ไม่แต่เพียงเพิ่มความเดือดร้อนระทมทุกข์ให้แก่ชาวเยอรมัน ผู้ซึ่งกำลังจะพากันอดตายเท่านั้น ยังเป็นไฟที่จุดสายชะนวนแห่งการปฏิวัติ ให้ระเบิดออกมาอีกโสดหนึ่งด้วย ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ต้องถูกบังคับให้ออกจากหน้าที่ พระเจ้าไกเซอร์ต้องเนรเทศพระองค์เอง เข้าไปหลบอยู่ในประเทศฮอแลนด์ หัวหน้าพรรคการเมืองโซเชียลเดโมแครท ซึ่งเข้ามาถือบังเหียนการปกครอง

ของประเทศ ต้องผะเชิญกับอุปสรรคต่าง ๆ ต้องต่อสู้กับพวกบอลเชวิส์ม์ เพื่อสถาปนาระบอบประชาธิปไตยขึ้น

ด้วยความร่วมมือของพวกข้าราชการรุ่นเก่าและนายทหารรุ่นเก่าแห่งกองทัพบก ได้ร่วมมือกันปราบพวกปฏิวัติฝ่ายซ้ายลงได้ทันท่วงที และได้จัดสร้างรัฐธรรมนูญสาธารณรัฐเยอรมันขึ้นที่เมืองไวแมร์ (Weimar) เมืองนี้เป็นนครหลวงแห่งแคว้นเธอริงเย้ย ตั้งอยู่บนริมฝั่งแม่น้ำอิล์ม ระบอบสาธารณรัฐของเยอรมันอันอ่อนหัดอยู่นี้ ต้องถูกขัดขวางกับอุปสรรคร้อยแปดพันเก้าภายในประเทศของตน อย่างถึกคลุกคลานอยู่แล้วนั้นยังถูกอุปสรรคภายนอกเข้ามา "รัดคอ" อยู่ จนหายใจเกือบจะไม่ออกอีก สิ่งนั้นก็คือ **โซ่เหล็กเส้นมหึมาของสัญญาสันติภาพที่แวร์ซายส์** นั่นเอง เล่นเอาชาวเยอรมันจะทรงชีพอยู่ต่อไปไม่ได้ ประ

ชาชนพลเมืองพากันหวังอยู่ว่า "พระเจ้าจะทรงมาโปรด" ในเมื่อทำสัญญาแวร์ซายส์กันเรียบร้อยแล้ว เพราะคาดกันว่าในสัญญานั้นคงจะได้เดินตามหลัก 14 ประการ ของท่านประธานาธิบดีวิลสัน แห่งสหรัฐอเมริกาที่ได้เสนอไว้ แต่เมื่อสัญญานั้นได้ผ่านพ้นไปโดยเรียบร้อยแล้ว ประชาชาติเยอรมันก็พากันงงงันแทบหมดสติ เหมือนถูกสกดด้วยมนตราอันศักดิ์สิทธิ์ หลักการ 14 ข้อของท่านวิลสันนั้นก็หนักอกเยอรมันอยู่พอแรงแล้ว แต่สัญญาแวร์ซายส์ร้ายกาจมาก เป็นสัญญาที่ต้องการล้มชาติเยอรมันทั้งชาติ ไม่ให้โงหัวขึ้นมาอีกได้เลย ต้องการจะกดไว้ในก้นบึ้งแห่งขมนรก

หลัก 14 ข้อของวิลสันมีใจความย่อ ๆ ดังนี้

1. ยกเลิกสัญญาลับต่าง ๆ ที่ทำระหว่างประเทศ

2. ขอให้เปิดสิทธิเสมอภาค เสรีภาพทางทะเล

3. แก้ไขภาษีเพื่อเศรษฐกิจ

4. ทอนกำลังรบ

5. ให้ฐานะพลเมืองดีขึ้น

6. บังคับให้เยอรมันถอนทหารจากดินแดนที่ยึดไว้

7. ให้เบลเยี่ยมเป็นอิสระ แต่ต้องช่วยค้ำจุน

8. ยกอัลซัสและลอเรน ให้ฝรั่งเศส

9. ขยายดินแดนให้อิตาลี

10. แยกออสเตรียและอังการีให้เป็นอิสระ

11. การฟื้นฟูประเทศทางแหลมบอลข่าน

12. ใช้หลักการแบ่งประเทศโดยถือสัญชาติ

13. ให้โปแลนด์เป็นอิสระ

14. ตั้งสันนิบาตชาติ.

สัญญาแวร์ซายส์นี้ มีข้อความบ่งว่า เยอรมันจะต้องชดใช้ค่าเสียหาย เป็นจำนวนทรัพย์สิน

ก้อนใหญ่ต้องเสียดินแดน เสียการประกอบอาชีพ
ในเขตต์ไวน์แลนด์ และถูกตัดกำลังอาวุธยุทธภัณฑ์
ลงอย่างไม่ให้ความเสมอภาคเลย นอกจากนี้ยังให้
เยอรมันจัดการส่งผู้กระทำผิดทางอาญา คือพวก
อาชญากรสงครามไปให้ฝ่ายสัมพันธมิตรได้ ส่วน
เพื่อพิจารณาพิพากษาลงโทษด้วย

ด้วยเหตุนี้เอง ที่ทำให้ปวงประชากรชาว
เยอรมันพากันเคียดแค้นอย่างแสนสาหัส นอกจากนี้
ยังพากันคิดไปว่า รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐไวแมร์
คงจะได้มีส่วนร่วมมือรู้เห็นกับฝ่ายสัมพันธมิตร ใน
การทำสัญญาแวร์ซายส์ ทำลายล้างชาติเยอรมัน
อย่างแน่นอน รัฐบาลจึงถูกโจมตีอย่างหนักจาก
ฝ่ายสัตรู และพรรคการเมืองทั้งหลายต่างก็ยืนตรงกันข้าม
และในขณะเดียวกันนี้เอง มรสุมร้ายแปดพันเก้าก็
กำลังเข้ามาปกคลุมรัฐบาลอยู่อย่างหนัก กล่าวคือ
ฝ่ายสัมพันธมิตรยืนคำขาดให้ใช้ค่าเสียหาย เป็น

เงินถึง 66000 ล้านปอนด์ และไม่ยอมรับหลักการณ์ใด ๆ ที่ฝ่ายเยอรมันเสนอขอไปนั้นด้วย ยิ่งกว่านั้นสัมพันธมิตร ยังยกกองทหาร เข้ามาแซกแซงต่าง ๆ อีก ยกทหารเข้ามาควบคุมเมืองต่าง ๆ มากขึ้น คุมกิจการศุลกากรอย่างเข้มงวดกวดขัน ทหารเบลเยี่ยมและ ฝรั่งเศสยกเข้า มา ตั้งใน บริเวณแม่น้ำรูทร์ เงินมารกของเยอรมันตกต่ำลงอย่างน่าใจหาย รัฐบาลอันเยาวัยก็ไม่สามารถจะสางปมยุ่งนี้ ให้คลี่คลายออกได้ รัฐบาลจึงถูกโจมตีอย่างหนักจากพรรคการเมืองต่าง ๆ

—๒—

ในขณะที่บ้านเมือง กำลังตกอยู่ในสภาวะคับขันและยุ่งยากนี้เอง พรรคการเมืองเนชั่นแนลโซชลิสต์ ก็ได้ก่อร่างสร้างตัวเองขึ้นอย่างลับ ๆ

คณะนี้มีนามว่า "คณะกรรมกรเยอรมัน" (German Workers Party) คณะนี้เริ่มต้นด้วยมีผู้ต้น คิด 6 คนเท่านั้น สมาชิกทั้ง 6 คนได้อาศัยห้องเล็กๆ หลังร้านกาแฟแห่งหนึ่งในเมืองมิอนิค เป็นที่พบปะสนทนากัน เริ่มดำเนินงานในเดือนมิถุนายน 1919 แต่ต่อมาในเดือนกรกฎาคม 1919 ฮิตเล่อร์ก็ได้เป็นสมาชิกคนที่ 7 เข้าร่วมดำเนินงานด้วย คณะพรรคการเมือง พรรคนี้เป็นพรรคที่เล็กที่สุดในโลก และมีเงินทุนในชั้นต้นเพียง 4 บาทเท่านั้น

ฮิตเล่อร์มีนิสสัย เกลียดยิว มาตั้งแต่เป็นนักเรียนซึ่งตรงกับความคิดเห็นของเพื่อนร่วมคณะ นอกจากนี้ฮิตเล่อร์ยังเป็นคนพูดเก่ง มีวาทะศิลปรุนแรง มีบุคลิกภาพเด่นกว่าเพื่อนร่วมพรรค ในไม่ช้าพรรคพวกก็ยกย่องให้เขาเป็นหัวหน้าผู้นำแห่งพรรค ฮิตเล่อร์ได้แสดงปาฐกถาประนามพวกยิวธนบดี และคนอื่นๆ ที่ทำการขายชาติเยอรมัน ใน

ครามมหาสงครามมีประชาชนมาประชุมพังกันแน่น
ห้องประชุมเสมอ และมีคนพอใจมาก ในฤดูใบ
ไม้ผลิแห่งปี ค.ศ. 1919 นั้นเอง ฮิตเล่อร์ได้เปลี่ยน
นามคณะพรรคของเขาใหม่เพื่อให้สุดใจของมหาชน
ชน ชื่อใหม่นเรียกตามภาษาเยอรมันว่า National
Sozialistische Deutsche Arbeiter Partei หรือเรียก
เป็นภาษาอังกฤษว่า National Socialist German
Workers Party หรือเรียกสั้นๆ ว่า "นาซี" (Nari)

ในบรรดาสมาชิกผู้นำบางคนในการเริ่มต้นน
มีคนสำคัญซึ่งเคยเป็นผู้นำคณะทหารอาสา และที่
สำคัญ ๆ อยู่หลายคนคือ นายพลเอกฟอนเอปป์
และนายร้อยเอกเรอท์ม นายร้อยเอกผู้นเป็นคน
กว้างขวางมากสามารถชักชวนสมาชิกมาเข้าสมัคร
ใหม่ได้มากมาย บุรุษผู้นเป็นกระดูกสันหลังอันสำ
คัญของพรรค และเป็นผู้นำความคิดมาสู่พรรคเรอย ๆ
ในไม่ช้าคณะพรรคนกมความเข้มแข็งยิ่งขน ม

ทหาร อาสา สมัครเข้า มาร่วม ด้วยเป็น จำนวน มาก
และในขณะนี้ฮิตเล่อร์ผู้นำเอง ก็มิได้ลดละความ
เพียรในการเที่ยวแสดงสุนทรพจน์ปลุกใจ เพื่อ
เรียกร้องความนิยม และหาคะแนนเสียงอย่างไม่รู้
จักเหนื่อยหน่าย ผลแห่งการดำเนินงานของพรรคน
ด้วยความอุตสาหะและกดมเกล้วกัน ในไม่ช้า
จำนวนสมาชิกก็เพิ่มขึ้นอย่างมหาศาล ในเดือน
พฤศจิกายน ค.ศ. 1923 มีจำนวนสมาชิกที่เสียค่า
บำรุงแล้วถึง 5000 คน

ด้วยนโยบาย อันดี และ การ ปลุก ความ นิยม
อย่างแก่งของฮิตเล่อร์ กระทำให้ นายพันเอก
ลูเดนดอรฟ และพวกพ้องในคณะชาตินิยมหลาย
คน เกิดนิยมชมชื่นในวิธีการดำเนินงานของฮิตเล่อร์
จึงได้โอนคณะชาติเข้ามาร่วมมือด้วยเป็นคณะเดียว
กันทำให้คณะนาซีมีกำลังเข้มแข็งยิ่งขึ้น ฮิตเล่อร์

เห็นว่ามีกำลังเข้มแข็งพอแล้ว เพราะได้นายพันเอก ลูเดนดอร์ฟ เสนาธิการทัพบกสมัยสงครามของเยอรมันมาร่วมด้วย จึงเตรียมการก่อการปฏิวัติขึ้นในเมืองมิวนิค แคว้นบาวาเรีย

ในวันที่ 9 พฤศจิกายน ค.ศ. 1923 เวลาราวเที่ยง กองทัพนาซีภายใต้การนำของฮิตเล่อร์และพันเอก ลูเดนดอรฟ์ ได้เดินร้องเพลงไปตามถนนโดยปราศจากอาวุธ ได้ปะทะเข้ากับกองตำรวจที่ใกล้ๆ ตำบลเพลเดินฮัลเล เพราะการหักหลังของพรรคพวกบางคนที่คิดทรยศ มีคนถูกยิงตายและบาดเจ็บหลายคน ฮิตเล่อร์และลูเดนดอรฟรอดไปได้อย่างหวุดหวิด ส่วนเกอริงถูกยิงล้มลงบาดเจ็บสาหัส พวกสมาชิกแตกกระจัดกระจายไป

การวุ่นวายครั้งนี้สงบลงได้ เพราะฮิตเล่อร์ผู้นำถูกจับ เมื่อวันที่ 1 เมษายน ค.ศ. 1924 และถูกพิพากษาให้ลงโทษจำคุกการเมืองมีกำหนด 5 ปี

แต่การที่ผู้นำแห่งพรรคถูกจับนั้น มิใช่ว่าพรรคการเมืองของเขาจะต้องตายลงไปด้วยไม่ ตรงกันข้ามอุดมคติของพรรคอันไม่มีตัวมีตนนี้ หาได้ถูกกักขังและจำคุกเช่นหัวหน้าผู้นำด้วยไม่ ฉะนั้นคณะพรรคทยังเหลืออยู่นอกคุกก็จับการดำเนินงานต่อไปตามอุดมการณ์ของผู้นำ คือได้พากันไปรวมกับพวกที่มีหัวรุนแรงอีกพวกหนึ่ง ซึ่งมีชื่อว่า **พรรคการเมืองเสรีราษฎรเยอรมัน** (The Germam People's Freedom Party) พรรคการเมืองนี้ได้ควบคุมกันจัดส่งผู้แทนพรรคเข้าแข่งขันรับสมัครเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในสมัยเลือกตั้งวันที่ 4 พฤษภาคม 1924 ผลที่ได้รับปรากฏว่าได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาไรซ์สตาก 32 คน ด้วยวิธีการของสมาชิกสภากลุ่มนี้ ยังเล่อร์ติดคุกอยู่ 8 เดือน ก็ได้ถูกปล่อยออกมาเป็นอิสระในปลายปี ค.ศ. 1924 นั่นเอง

พอถูกปล่อยออกมาจากคุกได้ มนุษย์เหล็ก
ผู้นี้หาได้ท้อถอยแต่ประการใด กลับมีกำลังใจแข็ง
แกร่งยิ่งขึ้น เขาเริ่มเข้าดำเนินงานของพรรคการ
เมืองของเขาทันที โดยไม่ต้องพักผ่อนแต่อย่างใด
เลย ในเดือนกุมภาพันธ 1925 เขาก็จัดการปรับ
ปรุงองค์การของพรรค ให้มีสมรรถภาพแข็งแกร่ง
ยิ่งขึ้น รวมเอาพรรคเสรีราษฎรเข้ามาเป็นอันหนึ่ง
อันเดียวกันกับพรรคนาซี ฮิตเล่อร์ได้วางแผนการณ์
ใหม่ไม่มุ่งหมายจะก่อการปฏิวัติให้รุนแรงเหมือน
ครั้งแรก ได้ดำเนินการโฆษณาหาคะแนนนิยมจาก
ประชาชน โดยการแสดงสุนทรพจน์และมีหนังสือชื่อ
Volkische Beobachter ซึ่งจัดตั้งโดยเงินทุนของกอง
ทหารไรชแวทร์ โดยมีจ่านายสิบแมกซ์ แอมมาน
เป็นผู้จัดการและรอเสน เบอร์ก ผู้เชี่ยวชาญการ
ต่างประเทศเป็นบรรณาธิการ ได้ช่วยสนับสนุนเป็น
เครื่องมือสำคัญของพรรคนาซี และคณะพรรคนาซี

ก็เปิดประชุมปรึกษาหารือกันเป็นนิจนิรันดร ได้ส่ง
สมาชิกออกเที่ยวโฆษณา พรรคพวกของฮิตเล่อร์
ซึ่งล้วนแล้วไปด้วยคนหนุ่มในวัยฉกรรจ์ แต่งกายใน
ชุดสั้นาตาล เดินทางไปตามตำบลหมู่บ้านต่าง ๆ ส่น
ทนาปราศัยไต่ถามทุกข์สุขของพวกชาวนาและกรรม
กรอันๆ ในบางตำบลได้มีเบ่าประกาศกันไว้ล่วง
น่าว่า วันนั้นวันนี้พรรคพวกของฮิตเล่อร์จะมาถึง
ผู้คนก็แตกตื่นพากันมาคอยดูเพราะอยากเห็น ต่างตา
ต่างใจคอยดูอยู่เหมือนจะดูละครสัตว์เช่นนั้น วิธีการ
เช่นนี้ค่อนข้างจะโลดโผนอยู่มาก แต่ทว่าได้ผลลง
งามเกินคาด ธงเครื่องหมายสวัสดิกะถูกแดรวงถูก
กองทหารนาซีภายในชุดสั้นาตาลซึ่งเดินมาอย่างอง
อาจผึงผายถูก เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นเครื่องปลุกใจ
ให้ราษฎรหลงรักเป็นอย่างมาก เพราะหลังจากล้ม
ระบอบจักรพรรดิเสียแล้ว ราษฎรมิได้เคยเห็นการ
เดินขบวนด้วยแดรวง และความสง่าราศรีเช่นนี้

เลย เมื่อได้กลับมาพบเห็นชนอกกชนอกชั้นใจ

ณะนั้นพอถึงวันที่ 14 กันยายน ค.ศ. 1930 ซึ่งเป็นวันเลือกตั้งสมาชิกสภาไรชส์ตากนั้น ผลสำเร็จอันงดงามก็ตกอยู่ในเงื้อมมือของนาซี และคณะชาตินิยมร่วมกัน ณะเพาะพรรคนาซีเท่านั้นได้คะแนนนิยมถึง 6,401,210 คะแนน ได้ผู้แทนเป็นนาซีถึง 107 คนเข้านั่งในสภาไรชส์ตาก ส่วนพรรคชาตินิยมของฮูเกนเบอร์ก ได้คะแนนนิยมเพียง 2,458,497 คะแนน

—๓—

ต่อมาอีก 2 ปี ฮิตเล่อร์ก็เพิ่มความเด่นในตัวยิ่งขึ้นเป็นลำดับ คณะนาซีเป็นที่นิยมนับถือของประชาชนยิ่งขึ้น ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ 1932 คณะนาซีก็ได้รับคะแนนนิยมจากประชาชน

ถึง 13 ล้าน คะแนน และได้ที่นั่งในสภาไรชส์ทาก ถึง 230 ที่ ใน ค.ศ. 1933 คณะรัฐบาลของฟอนปาเป็นและฟอนชไลเชอร์ก็ล้มลงติด ๆ กัน ท่านประธานาธิบดีฟอนฮินเดนเบอร์กผู้เฒ่า จึงได้เชิญฮิตเล่อร์ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่ 30 มกราคม 1933 และต่อมาในเดือน สิงหาคม ค.ศ. 1935 ท่านประธานาธิบดีฟอนฮินเดนเบอร์กก็ถึงแก่กรรม ลง ฮิตเล่อร์จึงรวมหน้าที่ประธานาธิบดีเข้าด้วยกันกับนายกรัฐมนตรี โดยฮิตเล่อร์เป็นผู้เผด็จการเองตลอด ทั้งนี้โดยพลเมืองก็โหวตลงคะแนนเห็นชอบด้วยเกือบหมดประเทศ ฮิตเล่อร์ก็ได้รับนามสมัญญาว่า "ท่านผู้นำ" (ฟูเรท์) ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

การผุดตัวเองขึ้นอย่างมหรรศจรรย์ของบุรุษผู้ซึ่งแต่ก่อนเป็นแต่เพียงกรรมกรที่ยากจน ทำให้โลกพากันตกตลึงพรึงเพริด ไม่มีใครเลยที่รู้ว่าฮิตเล่อร์

จะก้าวขึ้นครองบัลลังก์แห่งอิทธิพลได้รวดเร็วถึงปาน
นี้มุสโสลินีก้าวขึ้นสู่ความเป็นผู้เรืองอำนาจก็
ด้วยการเขียนหนังสือ แต่ฮิตเล่อร์ก้าวขึ้นสู่
ความมีอำนาจด้วยการพูด การก้าวขึ้นสู่บัลลังก์
แห่งอำนาจก็ดี การครองอำนาจสูงสุดก็ดี ฮิตเล่อร์
มีความลำบากมากกว่ามุสโสลินมาก เพราะจากสง
ครามโลกครั้งที่แล้วนั้น เยอรมันต้องอดหม่านและ
ย่อยยับเป็นอย่างมาก ส่วนอิตาลีเป็นฝ่ายสัมพันธ
มิตรชนะสงคราม บ้านเมืองก็เรียบร้อย เศรษฐกิจ
ก็ดีกว่า นอกจากนี้เยอรมันยังเป็นประเทศที่ถอประ
เพณีจัด ทหารเยอรมันถือเป็นวรรณะหนึ่งต่างหาก
จากสามัญชน การถือชั้นวรรณะของบุคคลในเยอร
มัน มีมากกว่าในอิตาลีการที่บุคคลจะรุ่งโรจน์ขึ้น
มาสู่อำนาจเป็นผู้เผด็จการได้นั้น สำหรับในเยอรมัน
มีบุคคลชั้นเก่ง ๆ ที่คอยช่วงชิงกันมากกว่าในอิตาลี
การที่ฮิตเล่อร์ซึ่งเป็นแต่เพียงนายสิบโท กรรมกร

ทาสีบ้านปรากฏโฉมขึ้นมายืนเด่นเช่นนี้จึงเป็นของที่โลกควรจะประหลาดใจเป็นอย่างมาก

ฮิตเล่อร์ไม่รู้ภาษาอื่นใดนอกจากภาษาเยอรมันภาษาเดียว การศึกษาก็ไม่สูง ไม่มีบตรภริยา ไม่สนับสนุนพี่น้องให้ร่ำรวยเหมือนคนอื่นบรรดาญาติพี่น้องแต่ก่อนยากจนอยู่อย่างใดก็คงเป็นอยู่อย่างนั้น เขาอุทิศตัวเพื่อสร้างชาติเยอรมันจริงๆ สร้างมหาอำนาจและอิทธิพลให้แก่เยอรมัน โดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยยาก ไม่มีเวลาจะไปหาความสำราญกับสตรี เหมือนผู้เรืองอำนาจของชาติอื่นๆ ชีวิตส่วนตัวของฮิตเล่อร์นั้น นับว่าสันโดษมากที่พักส่วนตัวก็เรียบๆ ประดับประดาแต่สิ่งที่จำเป็นเท่านั้น ไม่ดื่มสุรา ไม่สูบบุหรี่ และเหม็นบุหรี่มากด้วย ไม่ยอมให้ใครสูบต่อหน้า เป็นคนรับประทานอาหารอย่างง่ายๆ ไม่รับประทานเนื้อ กินแต่ผัก ไม่รับประทานน้ำชาและกาแฟ ไม่ชอบ

เล่นกีฬาอย่างอื่นไม่ขับรถเอง และไม่ชอบให้ขับเร็วเกินไป ไม่ชิมเหล้า แม้แต่ตรวจพลส่วนเล่นามักใช้รถยนต์ โดยนั่งบนรถยนต์ การนั่งบนรถยนต์นี้ ฮิตเล่อร์สามารถนั่งได้นานๆ ตั้ง 5–6 ชั่วโมงก็เคยอดทนอยู่ได้ มุสโสลินอนหัวค่ำ แต่ฮิตเล่อร์นอนดึก ตื่นสาย ตามปกติมักนอนเวลา 2 น. และตื่นในราวเที่ยงวัน แต่ถ้ามีธุระจำเป็นก็ตื่นเช้ากว่านั้น การงานต่างๆ มักทำในเวลาบ่าย การประชุมและการสนทรพจน์โดยมาก มักชอบกระทำในเวลากลางคืน

ฮิตเล่อร์มีความอดทนมาก ไม่แพ้ผู้เผด็จการอื่นๆ ในเวลามีกิจการมากหรือประเทศเข้าสู่ความยุ่งยากเขาสามารถที่จะนั่งทำงานอยู่ได้ตั้ง 2–3 วัน โดยไม่ได้หลับนอนเลย ชอบอ่านหนังสือที่เกี่ยวแก่ปรัชญา เล่นดนตรีไม่เป็น แต่ชอบดนตรีมากที่สุด ชอบฟังจานเสียง และครโอเปราบางเรื่องได้เคยดู

ซ้ำ ๆ กันตั้งร้อยครั้ง บทเพลงของวาคเนอร์ เป็นบทเพลงที่ฮิตเล่อร์โปรดปรานมากที่สุดในระหว่างรอคอยผลของงานที่สำคัญ ๆ ซึ่งได้ปฏิบัติไปแล้วนั้นว่าจะสำเร็จหรือไม่สำเร็จ ฮิตเล่อร์จะต้องไปดูละครโอเปรา การประชุมรัฐสภาโดยปกติ ประชุมในโรงละคร Kroll เมื่อประชุมเสร็จแล้วก็เปิดฉากละครโอเปราขึ้นให้พวกที่มาประชุมดูละครกันต่อไป ในเวลากลางคืนที่เหน็ดเหนื่อยมาก และมีเรื่องที่คิดทำให้จิตต์ใจเป็นกังวลถึงกับนอนไม่หลับแล้ว จะต้องเรียกคนมาสีไวโอลินให้ฟัง จึงจะนอนได้

ฮิตเล่อร์มีความรู้ในทางช่างเขียนพอใช้ได้ไม่ถึงขนาดดีนัก เมื่อสมัยยากจนได้เคยเขียนภาพไปรษณียบัตรขาย นอกจากนี้ยังมีความรู้และความสามารถในทางสถาปัตยกรรมเป็นอย่างดี อาคารใหญ่ ๆ และสถานที่ ๆ สำคัญของเยอรมัน ซึ่ง

ก่อสร้างในสมัยที่ฮิตเล่อร์มีอำนาจอยู่นั้นโดยมาก ฮิตเล่อร์เป็นผู้ให้ความคิด ในการออกแบบ และตรวจแบบแปลนการก่อสร้างด้วยตนเอง การสร้างถนนหนทางก็เช่นเดียวกัน

ฮิตเล่อร์มีความจำดีมาก จำเหตุการณ์ต่างๆ ได้ดี จำบุคคลที่เคยสนทนาด้วยได้เกือบหมด จำเรื่องที่สำคัญๆ ได้ว่ามีน้ำหนักเท่าใด ออกจากท่าเมื่องอะไร เมื่อใด มีความรู้ในกิจการทางทหารเป็นอย่างดี ห้องสมุดส่วนตัวมีหนังสือถึง 16000 เล่ม ส่วนมากเป็นหนังสือเกี่ยวแก่การสงคราม ประวัติบุคคลสำคัญต่างๆ สถาบันยกรรมและประวัติศาสตร์แต่มีสติปัญญาพอปานกลาง ไม่ฉลาดนัก มีนิสัยชอบจูบมือผู้หญิง ไม่โมโหฉุนเฉียวนัก แต่ถ้ามีใครไปเถียงนอกเรื่องข้างๆ คูๆ ฮิตเล่อร์จะตะเบงเสียงดังกลบเสียงของคู่สนทนาหมด มีแพทย์ประจำตัวถึง 5 คน แต่ไม่ยอมให้

ใครฉายเอกซเรย์เลย เพราะถ้าหมอจะพบโรคที่รักษาไม่หายจะทำให้เสียกำลังใจ ในกระเป๋าของฮิตเล่อร์มักจะมียาหลาย ๆ ขนานติดไปด้วย จะไปไหนก็ตาม จะต้องมีนายแพทย์พร้อมด้วยเวชภัณฑ์ครบมือติดตามไปด้วย • เพราะเกรงจะประสบอุบัทวเหตุ จะได้แก้ไขได้ทันท่วงที

ฮิตเล่อร์ทำงานให้ชาติโดยไม่มีเงินเดือนเลย แต่มีรายได้เป็นจำนวนมากจากการขายหนังสือ หนังสือเรื่อง "การต่อสู้ของข้าพเจ้า" (Mein Campf) ทำเงินให้แก่ฮิตเล่อร์คิดเป็นเงินไทยแล้วในปีหนึ่งไม่น้อยกว่า 5 แสนบาท และสุนทรพจน์ทุกครั้งที่พูดครั้งหนึ่งๆ เมื่อพิมพ์ขึ้นจำหน่ายแล้วก็ได้เงินคราวละไม่น้อยเหมือนกัน เงินที่หาได้นี้ส่วนมากนำมาใช้จ่ายในเรื่องการเมืองทั้งนั้น เพราะฮิตเล่อร์เองเกือบไม่มีความจำเป็นจะต้องใช้เงินเท่าใดนัก เครื่องแต่งกายที่ชอบใช้ก็มีอยู่แต่ชนิดเดียวกันทั้งนั้น ไม่ชอบ

เปลี่ยนแปลงแต่รักษาอย่างสะอาดหมดจด เพราะฮิตเล่อร์เป็นคนชอบความสะอาด อาบน้ำวันละหลาย ๆ หน ในงานพิธีใหญ่ ๆ โต ๆ ก็ไม่ชอบประดับเหรียญตรากับใคร นอกจากเหรียญกางเขนเหล็กที่ได้รับเมื่อสงครามโลกครั้งที่ 1 เท่านั้น

ตามปกติอาหารกลางวันมักรับประทานอาหารแต่ลำพังคนเดียว บางทีก็เรียกเสธานุการันเข้านั่งร่วมด้วย บางทีก็มีนายทหารชั้นนายพลที่สนิทสนมเข้าร่วมด้วยอาหารกลางวันโดยมากมักมีซุป 1 จาน มันฝรั่งและผักเท่านั้น เมื่อรับประทานเสร็จแล้วก็จะล้างมือและแปรงฟันทันที อาหารเย็นก็เช่นเดียวกัน มีของที่รับประทานเหมือนอาหารกลางวัน แต่บางทีก็มีไข่เพิ่มด้วย ส่วนอาหารว่างมักจะชอบผลไม้ต่าง ๆ

เมื่อก้าวขึ้นเป็นผู้ครองอำนาจอันสูงสุดของประเทศแล้ว ฮิตเล่อร์ก็พยายามกุมอำนาจนั้นเข้า

มาไว้ในมือของคนเองเสียโดยสิ้นเชิง เริ่มดำเนินงานเป็นจอมบงการของประเทศอย่างเด็ดขาด โฉมหน้าของเยอรมันและฐานะความเป็นอยู่ของประเทศเยอรมัน ในท่ามกลางนานาชาติของโลก ได้เปลี่ยนแปลงไปอีกรูปหนึ่ง ผู้ที่พยายามกีดขวางการดำเนินงาน หรือไม่เห็นชอบตามนโยบายของฮิตเล่อร์ ก็ถูกกำจัดลงอย่างไม่ปราณี บรรดาพรรคพวกดั้งเดิมของฮิตเล่อร์ ต้องถูกประหารถึง 75 คน โซซลิสม์กับคอมมิวนิสต์ถูกเหยียบย่ำแหลกลาญไปอย่างไม่มีชนิดดิเบอรัลก็เป็นแต่เพียงพืชพันธุ์ชนิดหนึ่งที่นับวันจะอับเฉาลง และเหี่ยวแห้งตายไป พวกยิวตั้งแต่เดิมนั้น นับว่าเป็นแก่นสำคัญของชาติเยอรมัน ก็ถูกขับไล่ไสส่งให้ออกไปนอกประเทศ ที่เหลืออยู่ก็ถูกฆ่าตายอย่างลึกลับหาร่องรอยไม่ได้ นักการเมืองที่ไม่เห็นด้วย หรือมีเสียงค้านฮิตเล่อร์ก็จะต้องถูกฆ่าตาย หรือไม่ก็ถูกจับไปขังยังค่ายกักกันให้

ได้รับการทรมานจนตายไปเอง บทบัญญัติต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้เยอรมันเป็นชาติที่เข้มแข็งก็เกิดขึ้นใหม่ ๆ เด็ก ๆ ถูกอบรมให้รักชาติ ให้เกลียดชังพวกยิว ประหนึ่งว่ายิวเป็นปีศาจร้ายชนิดหนึ่งทีเดียว ถูกหัดทหาร อบรมอาวุธและการรบแต่เยาวัย ห้ามมิให้ชายหญิงเยอรมันสมรสกับคนต่างชาติ โดยฉะเพาะอย่างยิ่งกับยิวแล้วห้ามเด็ดขาด บรรดารัฐต่าง ๆ ซึ่งแต่เดิมมีอำนาจเกือบจะเป็นอิสสระรัฐอยู่แล้วเช่น บาวาเรีย เออรเต็มเบอรก ก็ถูกจำกัดและทำลายอำนาจลงอย่างหมดสิ้น

แผนการณ์ที่จะพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้า ในทางสังคม เศรษฐกิจ ทางทหาร และอิทธิพลในอาวุธยุทโธปกรณ์ ก็ได้ถูกกำหนดขึ้นใหม่ อย่างถอดด้าม ถึงแม้ว่าระบบธนบดียังมีอยู่ ก็ต้องอยู่ภายใต้ความควบคุมของรัฐบาลอย่างกวดขัน โรงพิมพ์และหนังสือพิมพ์ออกทุก ๆ ฉบับในเยอรมัน จะ

ต้องเป็นปากเสียงของฮิตเล่อร์ วัดว่าอารามก็มุ่งไป
ในทางส่งเสริมความ รักชาติเหนือกว่าสิ่งอื่นใดทั้ง
หมด

ชั่วระยะเวลาอันเล็กน้อย เยอรมันซึ่งเกือบ
จะสิ้นใจอยู่แล้ว ก็อ้วนท้วนสดชื่นรื่นเริงขึ้น มี
พลังกำลังแข็งแกร่งยิ่งขึ้นทุกๆวัน สัญญาแวร์
ซายส์ซึ่งได้ผูกมัดเยอรมันอยู่เมื่อคราวสงครามโลก
ครั้งที่๑นั้น ก็ได้ถูกฮิตเล่อร์ฉีกทิ้งทีละฉบับ๒ฉบับ
เดิมจะเกณฑ์ทหารไม่ได้ มีอาวุธอยู่ในวงจำกัด
มีทหารอยู่ในวงจำกัดจำนวน บัดนี้การเกณฑ์ชาย
ฉกรรจ์เข้ามาเผชิญหน้ากับทหารก็เริ่มมีขึ้น อาวุธยุทธ
ภัณฑ์ก็ถูกสร้างขึ้นอย่างขนานใหญ่ เขตอันไรน์แลนด์
ซึ่งเดิมเป็นเขตปลอดทหาร จะมีทหารไปประจำ
ไม่ได้ ก็กลับมีทหารจำนวนมากไปประจำอยู่อีก
ครั้งหนึ่ง เยอรมันก็กอร์ปไปด้วยแสนยานุภาพอัน

เกรียงไกร และแข็งแกร่งยิ่งกว่าก่อนมหาสงคราม เสียอีก บรรดาชาติเพื่อนบ้านใกล้เคียง ซึ่งมีชาวเยอรมันปะปนอยู่ด้วยเป็นจำนวนมาก และแต่เดิมก็ชินรวมอยู่กับเยอรมัน พากันหนาว ๆ ร้อน ๆ ไปตามกน ประเทศจกรวรรดนยมซงมเมองขนอยู่มากมายนั้น ก็กำลังถูกขู่คำรามอย่างหนัก จาก

จอมเผด็จการ ผู้ปราศจาก เมืองขึ้น ผู้นี้อยู่

นี่แหละสภาพของเยอรมันในปี ค.ศ. 1934 ถึง ค.ศ. 1939 เยอรมันได้เติบใหญ่ขึ้นอย่างรวดเร็ว และสามารถจะชุกำบั้นอันแข็งแกร่ง ซึ่งพึ่งจะหายเจ็บใหม่ ๆ ขึ้นเชยาต่อหน้าชาติมหาอำนาจทั้งหลายในโลกนี้ได้ อำนาจภายในประเทศนั้น ฮิตเล่อร์ได้ควบคุมไว้ในกำมือย่างเด็ดขาด พลเมืองทุก ๆ คนจะต้องเดินตามเขา **"ว่าอะไรว่าตามกัน"**

ผู้ใดจะขัดขืนทัดทานไม่เห็นด้วยไม่ได้ **"ท่านผู้นำไปทางไหน ก็จะต้องเดินตามไปด้วย"** ฮิตเล่อร์ได้จัดตั้งกองตำรวจลับ "เกสตาโป" ไว้คอยตะครบตัวผู้ไม่นิยมพวก "นาซี" เอาไปเก็บยังค่ายกักขังนักโทษการเมืองเพื่อทรมาน คนยิวที่เหลืออยู่ในเยอรมัน จะต้องติดเครื่องหมายแสดงว่าเป็นยิว ยิวที่มั่งมีก็อาจจะถูกริบเมื่อใดก็ได้ คนเยอรมันถ้าหากไปสังคมกับยิวบ่อย ๆ อาจถูกจับไปขังได้โดยง่าย ๆ ในข้อหาว่าเป็นปฏิปักษ์ต่อคณะนาซี ชีวิตของพวกยิวช่างไร้ค่าเสียเหลือเกิน นอกจากนี้ ฮิตเล่อร์ยังจัดตั้งกองทหารไว้เป็นเครื่องป้องกันตัวเขาเองอีกต่างหาก กองทหารนี้มชื่อเรียกว่าพวก "เอสเอส"

-๔-

ในที่สุด สงครามโลกครั้งที่ 2 ก็ได้ระเบิดขึ้นอีกวาระหนึ่ง เยอรมันเป็นฝ่ายจุดชนวนระเบิดขึ้นก่อนเหมือนกับสงครามโลกครั้งที่ 1 สาเหตุของสงครามนั้นนอกจากได้รับความกดดัน จากผลของสัญญาแวร์ซายส์แล้ว เยอรมันก็ต้องการจะล้างแค้น ซึ่งได้รับไว้ท่วมหัวอกในอดีต ฮิตเล่อร์เชื่อสมรรถภาพของกองทัพนาซี และเชื่อความสามารถในการบัญชาการรบของตน และชุนพลผู้กล้าศึกของตน เหตุผลของสงครามและฉากการรบระหว่างเยอรมัน กับประเทศที่ประกาศสงครามกับเยอรมัน ได้บรรยายไว้บ้างแล้วในเรื่องของมุสโสลินและสตาลิน ต่อไปนี้จะบรรยายพฤติการณ์บางอย่างอันเกี่ยวแก่ฮิตเล่อร์ ในการปฏิบัติราชการและบัญชาการรบตลอดจนพฤติการณ์อื่น ๆ อันควร

จะได้ทราบเพื่อประกอบชีวะประวัติของเขา ให้สมบูรณ์ขึ้นเท่านั้น เพราะวัตถุประสงค์ในการเขียนเรื่องนี้ ส่วนใหญ่ก็หนักไปในเรื่องของชีวะประวัติ ไม่ใช่เขียนประวัติศาสตร์การรบ ของสงครามโลกครั้งที่ 2 นั่นต่อย่างใด

ในระยะเวลาแห่งความรุ่งโรจน์ในชีวิตของฮิตเล่อร์รวมเวลา 12 ปีนั้น นโยบายการดำเนินการปกครองข้อใหญ่ของนาซี ก็คือ การทำลายล้างผลาญยิวให้สูญสิ้นไปจากโลกนี้ มีการสำรวจพลเมืองที่เป็นยิว ออกกฎหมายส่งวนอาชีพ ซึ่งตามทางปฏิบัติแล้ว ยิวจะไม่มีโอกาสแสวงหาอาชีพในทางใดเลย นอกจากจะเป็นข้าเยอรมันใช้งานหนักๆ เมื่อสงครามได้ระเบิดขึ้นแล้ว ยิวได้รับการทารุณเป็นอย่างยิ่ง ถูกขับไล่ใสส่งออกนอกประเทศ ถูกฆ่าตายเหมือนสุนัขบ้า จับเอาไปยิงทิ้ง เอาไฟครอกบ้าง เข้าเตาอบบ้าง เอาไปขังทรมาน

ไว้ให้อดตายบ้าง ยิวจะไปดูหนังดูละคร นั่งตาม
ที่สาธารณะก็ไม่ได้ เครื่องบำรุงความสุขอย่างอื่น
เป็นอันไม่ได้รับบันส่วนเลย มีบางร้านเท่านั้นที่อนุ
ญาตให้ยิวเข้าไปซื้อยาหารรับประทานได้ และจำ
กัดเวลาไว้วันละ 1 ชั่วโมงเท่านั้น คือแต่เวลา 11 น.
ถึง 15 น. ยิวจะมีเครื่องเพชรนิลจินดาไม่ได้ จะ
ต้องถูกริบหมด ยิวจะออกมาเดินตามถนนหนทาง
ไม่ได้ จะต้องถูกตำรวจจับกุมทันที พวกยิวที่มี
ฐานะดีก็ไม่สามารถจะทนอยู่ได้ ที่เหลืออยู่ก็มี
สภาพไม่ต่างอะไรกับ **สนักขีเรือน** อาจจะ
ถูกเก็บเอาไปเข้าเตาอบเมื่อใดก็ได้ เมื่อเบอร์ลินถูก
โจมตีหนักๆเข้า บ้านเรือนพังพินาศหมด พวกนาซี
ไม่มีที่จะอยู่ ก็หาเหตุไล่ยิวออกจากบ้าน เอาบ้าน
ยิวอยู่เสียเอง จับยิวเอาขังไว้ในค่ายแล้วนำรวมทุก
รถยนต์ไปสังหารเสียบ้าง เมื่อกรุงเบอร์ลินแตกแล้ว

มีผู้กล่าวว่า "จะหายิวมาทำยาสักคนก็ทั้งยาก" ไม่รู้ว่าหายไปไหนหมด

ร้ายยิ่งกว่านั้น เมื่อการรบครั้งแรก ๆ เยอรมันและฝ่ายอักษะมีชัย ได้ชัยชนะฝรั่งเศสได้ครอบครองยุโรปภาคกลาง พวกนาซีและพวกเยอรมันก็ระดมตามล้างผลาญพวกยิวในเขตต์ที่ตนยึดครองได้อีก แม้แต่ในเขตต์ของประเทศร่วมอักษะ เช่น อิตาลี รูเมเนีย และบุลกาเรีย ซึ่งมียิวหนีเข้าไปอยู่ก็ต้องถูกข่มเหงและทารุณกรรมเช่นเดียวกัน บางทีก็ถูกเก็บและถูกส่งตัวเข้าไปให้ในเยอรมัน เมื่อเยอรมันชนะฝรั่งเศสเข้ายึดครองฝรั่งเศส พวกยิวในฝรั่งเศสก็เดือดร้อนไปตาม ๆ กันอีก

ทำไมฮิตเล่อร์จึงได้จงเกลียดจงชัง และพยายามจะจงล้างจงผลาญพวกยิวนัก ทั้งนี้เพราะฮิตเล่อร์ลงความเห็นว่า พวกยิวเป็นต้นเหตุแห่งความเสื่อมโทรมทั้งในด้านวัตถุและด้านจิตต์ใจ ใน

ประเทศเยอรมัน เพราะพวกยิวที่มาทำการค้าขาย
ในเยอรมันนั้น เป็นผู้ที่คดโกงประชาชาติเยอรมัน
ทำการค้าโดยไม่สุจริต และธนบดีมายทุนส่วนมาก
ก็ล้วนแล้วแต่เป็นพวกยิวทั้งนั้น ควบคุมกิจการใน
วงการค้า และร่วมการบริหารประเทศด้วยกัน
พวกเหล่านี้เห็นแต่ประโยชน์ส่วนตนเป็นใหญ่ กอบ
โกยทรัพย์สินไว้แต่ในมือของตนแต่ผู้เดียว ไม่ยอม
เห็นใจคนยากจน นอกจากนี้ทรอตสกี้ มาร์กซ์ ซึ่ง
มีชนชาติยิวเป็นศาสดาจารย์ ผู้รเรมชน ได้ก่อ
กวนความสงบสุขของพลเมือง โดยยุยงส่งเสริมให้
พวกกรรมกรก่อการจลาจลขึ้นบ่อย ๆ ถ้าชน
ปล่อยพวกยิวให้ระบาดอย่างเช่นเดิม ประชาชนเยอร
มันก็จะไม่สามารถเป็นชาติที่แข็งแกร่งได้ ด้วยเหตุ
นี้เองพวกยิวจึงต้องอยู่ร่วมโลกกับพวกนาซีไม่ได้

การดำเนินงานของฮิตเล่อร์ ในระหว่างสง
ครามที่กำลังรบประชิดติดพันข้าศึกอยู่นั้น ฮิตเล่อร์
ต้องทำงานอย่างหนักจนแทบว่าจะหาเวลาพักผ่อนได้

ยาก เขาต้องเริ่มทำงานตั้งแต่ 7 น. เสร็จแล้วก็รับประทานอาหารเช้า ได้แก่นม ข้าวโอ๊ต ผลไม้ และถูกอุ่นแห้ง แล้วก็จับงานต่อไปอีก ในตอนปลายของสงคราม ในวันหนึ่งฮิตเล่อร์จะมีเวลานอนอย่างมากก็เพียง 4–5 ชั่วโมงเท่านั้น

ชีวิตในสนามรบ ซึ่งฮิตเล่อร์ได้เคยออกไปบัญชาการรบด้วยตนเองนั้น เขาอยู่อย่างง่าย ๆ ไม่พิถีพิถันแต่อย่างใด ทำตัวประดุจพลทหารธรรมดาคนหนึ่ง นอกจากห้องที่อยู่นั้นได้ก่อสร้างอย่างแข็งแรงเพื่อกันอำนาจลูกระเบิดแล้ว ก็ไม่มีอะไรประดับประดาอีก ฮิตเล่อร์ใช้เตียงไม้ฉาฉาเหมือนพลทหาร ใช้ผ้าแบลงเก็ตห่ม แต่นายทหารของฮิตเล่อร์อยู่กันอย่างมีความสุขสมบูรณ์อย่างเต็มที่ ฮิตเล่อร์ไม่บังคับใครให้ปฏิบัติเหมือนตน

ในที่สุด ประวัติศาสตร์ก็อุบัติขึ้นอีกเมื่อกองทัพเยอรมันซึ่งเคยแพ้สงครามโลกครั้งที่ 1 แก่ฝ่ายสัม

พันธมิตรมาแล้ว ก็ได้พ่ายแพ้ในครั้งที่ 2 นอกตามเคย ในครั้งที่ 1 เยอรมันเป็นฝ่ายโจมตีอย่างสายฟ้าแลบ และได้ชัยชนะในตอนต้น ๆ แล้วผลสุดท้ายก็แพ้ ในสงครามครั้งที่ 2 นี้ก็เช่นเดียวกัน แต่ถึงกระนั้นก็ดีฮิตเล่อร์ก็ได้ฝากลวดลายไว้ในประวัติศาสตร์ของโลกไม่น้อยไปกว่าไกเซอร์ และดูเหมือนจะยิ่งใหญ่เสียกว่าสมัยไกเซอร์อีก ถ้าหากการสู้รบกันตัวต่อตัวแล้ว ประเทศมหาอำนาจในโลกนี้ ข้าพเจ้าก็ล้วนกล่าวว่าน้อยนักที่จะเอาชนะเยอรมันได้ กองทัพเยอรมันภายใต้การนำของฮิตเล่อร์นั้น เข้มแข็ง เด็ดเดี่ยวและมีสมรรถภาพยิ่งนัก นอกจากนี้ยังมีวินัยดีด้วย เคารพเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา "ว่าอะไรว่าตามกันอย่างจริงจัง" ฮิตเล่อร์ได้สู้จนตัวตาย และตายอย่างชายชาติชาตรีอย่างน้ำใจทหารหาญอันเด็ดเดี่ยวเป็นการตายที่น่านิยมกว่ามุสโสลินีและขุนศึกอื่น ๆ มากนัก

เมื่อกรุงเบอร์ลินถูกโจมตีจากรัสเซียและฝ่าย
สัมพันธมิตรอย่างหนัก ข่าวกองทัพรัสเซียได้รุก
เข้ามาประชิดกรุงเบอร์ลิน ปืนใหญ่ได้ยิงเข้ามาถึง
กลางใจเมืองเบอร์ลินแล้ว ฮิตเล่อร์ก็ตัดสินใจว่า
ขอยอมตายอยู่ในเมืองเบอร์ลินไม่หนีไปที่ใด แต่
การตายของฮิตเล่อร์นั้น ฮิตเล่อร์ไม่ต้องการจะ
ตายด้วยน้ำมือของศัตรู หรือของเพื่อนร่วมชาติที่
คิดทรยศต่อเขา เพราะเมื่อไม่นานมานี้เขาถูกระเบิด
กระเป๋า ซึ่งศัตรูลอบนำมาเพื่อจะสังหารเขาครั้ง
หนึ่งแล้ว แต่ชะตาเขายังไม่ถึงฆาต เขาจึงปลอด
ภัยไม่เป็นอันตรายแต่อย่างใด **ฮิตเล่อร์ต้องการ
ตายด้วยมือของเขาเอง** ในขณะนั้นข่าวการตาย
ของมุสโสลินี และภาพถ่ายอันทุเรศเมื่อตายแล้ว
ของมุสโสลินีกับบริวาร ก็ได้ทราบมาถึงฮิตเล่อร์ เขา
จึงตัดสินใจเด็ดขาดว่า **เขาไม่ต้องการให้ถูก**

กระทำเยี่ยงมุสโสลีนี

ในตอนเช้าวันที่ 29 เมษายน 1945 รถถังของรัสเซียก็เจาะผ่านจตุรัสปอตสดัมเข้ามาได้ นับว่าเบอร์ลินไม่มีหนทางจะมีชีวิตอยู่ต่อไปได้เสียแล้ว กาถอวสานต์กำลังจะใกล้เข้ามาทุกที ในตอนเย็นวันนั้นเอง ฮิตเล่อร์ก็ตัดสินใจแต่งงานกับอีวาบราวน์ ภรรยาลับๆ ของเขาซึ่งได้เป็นแม่บ้านของเขามาเป็นเวลา 10 ปีเศษแล้ว การแต่งงานได้ทำกันอย่างเงียบๆ ภายในห้องพักใต้ดินลึก 15 เมตร ซึ่งขณะนั้นส่วนบนอันเป็นตัวทำเนียบ กำลังรับกระสุนปืนใหญ่ของรัสเซียซึ่งระดมยิงมาดั่งห่าฝน วากเนอร นายกเทศมนตรีแห่งนครเบอร์ลิน เป็นผู้กระทำพิธีประกอบการสมรสให้แก่เขาทั้งสอง

เมื่อเสร็จพิธีแล้ว อีวา ได้แสดงความปรารถนาที่จะตายร่วมกับท่านผู้นำของเธอเสมอ และอ้อน

วอนไม่ให้เขาหนีไปจากนครเบอร์ลิน ฮิตเล่อร์ได้ใช้เวลาที่มีอยู่ต่อไปนั้น ทำพินัยกรรมการเมืองและพินัยกรรมส่วนตัวของเขา พินัยกรรมนั้นมีใจความอย่างย่อ ๆ ดังต่อไปนี้ คือ------บรรดาทรัพย์สินทั้งหมดของฮิตเล่อร์นั้น มอบให้เป็นสมบัติของคณะพรรคนาซี ถ้าพรรคนาซีอันตรธานหายไปแล้ว ก็ขอมอบให้แก่รัฐบาล ถ้ารัฐบาลไม่มีก็เป็นอันหมดปัญหาที่จะพูดกัน------

สำหรับพินัยกรรมการเมืองนั้น ฮิตเล่อร์กล่าวว่า สงครามที่เกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1939 นั้น ผู้นำของมหาประเทศที่มีอำนาจอันสับเชือสายมาจากยิวเป็นตัวการ และเป็นต้นเหตุที่ก่อให้เกิดสงครามขึ้นทั้งสิ้น ฮิตเล่อร์ไม่ต้องการจะทำสงครามกับอังกฤษและอเมริกาเลย----

---เพื่อให้พ้นจากความอดสู ในอันที่จะถูกตราหน้าว่าเป็นคนที่ ถอยหนีสัตรู หรือ ยอม

แพ้แก่สัตรู เขาและภรรยาได้เลือกเอาหนทางออกซึ่งมีอยู่ทางเดียวเท่านั้นก็คือ **"ความตาย"** ความปรารถนาของเขาทั้งสองก็คือ เมื่อตายแล้วขอให้รับทำการเผาศพของเขาและภรรยาทันที ให้เผาณะที่ทำเนียบ ซึ่งเขาได้ทำการรับใช้ประชาชาติของเขามาเป็นเวลา 12 ปีเต็ม

ในวันที่ 30 เมษายน 1945 เวลาบ่ายประมาณ 15 น. ฮิตเล่อร์และภรรยาได้เดินรอบ ๆ ห้องใต้ดิน แล้วเที่ยวจับมือกับคณะพรรคทุก ๆ คนซึ่งอยู่ณะที่นั้น แล้วกลับเข้าไปฆ่าตัวตายในห้องทำงาน **อีวาได้ดื่มยาพิษอย่างแรงส่วนฮิตเล่อร์ใช้ปืนสังหารตัวเอง** เมื่อตายแล้ว เกิบเบิล บอร์มัน และนายแพทย์ประจำตัวของฮิตเล่อร์ก็ช่วยกันเอาศพของคนทั้งสอง ขึ้นมาไว้ในสวนของทำเนียบ แล้วก็เอาน้ำมันเบนซินราดร่างอันหาวิญญาณ

ไม่แล้วของคนทั้งสอง แล้วเอาไฟจุดผ้าแบดงเก็ตที่คลุมศพนั้น ไฟได้ลุกขึ้นอย่างโชติช่วง ขณะนั้นปืนใหญ่ของรัสเซียได้ระดมยิงมาอย่างขนานใหญ่เกิบเบิลและพรรคพวกคำนับศพท่านผู้นำของเขาเป็นครั้งสุดท้ายแล้วก็จากไป ทหารเอสเอสคน 1 ได้เข้าอยู่คอยเอาน้ำมันราดศพ จนไหม้เป็นเถ้าถ่านหมด

อา! ในที่สุดรัฐบุรุษผู้ยิ่งใหญ่ของโลก **ผู้สันสะเทือนโลก** ผู้สร้างความยุคเข็ญให้แก่พลโลกเป็นเวลานานปี เพื่อต้องการสร้างความเป็นมหาอำนาจให้แก่ชาติเยอรมัน อันเป็นชาติบิดาภูมิของเขา ก็ได้ตามมุสโสลินีเพื่อนรักของเขาไปอีกคนหนึ่ง การจากไปของเขาไม่น้อยหน้ากว่ามุสโสลินี เพราะเขามีเมียยอดรักตามไปด้วยเช่นเดียวกัน

เขาจะเป็นอย่างไรก็ตาม – เขาจะก่อกรรมทำ

เข็ญก่อความเดือดร้อน ให้แก่พลโลกหลายร้อยล้านคน ในฐานะเป็นผู้จุดชนวนระเบิดของอสุรสงคราม ขนาดตามจะเป็นผู้พิชิตและโหดร้ายต่อยิวก็ตาม แต่ในด้านสำหรับประเทศชาติของเขาแล้ว เขาเป็นมิตรแท้และทายาทของประชาชาติเยอรมัน เขาต้องการสร้างมหาอำนาจและอิทธิพลให้แก่เยอรมัน เขาตายในท่ามกลางในการดำเนินงานอันใหญ่ยิ่งแห่งชีวิตของเขา เขาต้องนับว่าเป็น **วีระบุรุษ - เป็นมหาบุรุษ** ของประชาชาติเยอรมันได้ผู้หนึ่ง ในยามที่เขามีชีวิตอยู่ เยอรมันได้เติบใหญ่ขึ้นก็เพราะน้ำมือและมันสมองของเขา แต่เมื่อเขาต้องจากไปแล้ว เยอรมันก็ต้องผจญกับทุรยุค และโศกนาฏกรรมของชีวิตอย่างแสนสาหัส แทบจะทรงตัวอยู่ไม่ได้ อย่างไรก็ตามเขาก็ควรนับเนื่องว่าเป็น **"ชายชาติชาตรี"** ได้ผู้หนึ่ง

สตาลิน

(JOSEPH STALIN)

สตาลิน จอมบงการชื่อดังกระเดื่องโลก อันมีอิทธิพลและอำนาจเหนือมวลประมุขซึ่งมีจำนวนตั้ง 160 ล้านคน เป็นเจ้าของเครื่องหมายม้อนกับเคียวไขว้ เป็นเจ้าของลัทธิซึ่งชาวยุโรปสั่นเศียรด้วยความหวาดกลัว เป็นดาราของสงครามโลกครั้งที่ 2 บุรุษผู้ยิ่งใหญ่นี้เป็นชาวเอเซียเกิดในยอเย่ย (Georgia) ซึ่งเป็นภูมิประเทศตอนใต้ของประเทศรัสเซีย ในปี ค.ศ. 1879 สตาลินแปลว่า "เหล็กกล้า" เป็นนามที่เพื่อน ๆ ขนานสมญาให้แก่เขา หมายความถึงความแข็งแกร่งของบุคคลนี้ แต่ความจริงนั้นนามเดิมของเขาไม่ใช่เช่นนั้น เขามีนามเดิม

ชื่อว่า **โยเซฟวิสสาริโอโนวิช ชูกาสวิลลี**

(Joseph Vissarionovitch Djugashvilli)

นามแฝงนี้ในชั้นต้นก็เป็นนามแฝงที่เรียกกันในหมู่นักปฏิวัติ คือในสมัยเริ่มดำเนินการปฏิวัตินั้น ต่างคนก็ต่างใช้นามแฝงกัน และติดต่อกันโดยนามแฝง เช่นเดียวกับกองทัพใต้ดิน หรือขบวนเสรีไทยภายใต้การนำของรัฐบุรุษอาวุโส **ปรีดี พนมยงค์** ซึ่งทำการต่อต้านกองทัพญี่ปุ่นในประเทศไทย เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 นั้น ท่านปรีดี พนมยงค์ก็ใช้นามแฝงติดต่อกับยุโรปและอเมริกา ในนามว่า "รู๊ธ" และ หลวงอดุลเดชจรัส ก็ใช้นามแฝงว่า "พลูเลา" นามชั้นนี้ในภาษาฝรั่งเศษเรียกว่า Nom de Revolution หมายความว่า "**นามปฏิวัติ**" ครั้นการปฏิวัติได้สิ้นสุดลงแล้ว ก็ยังระลึกถึงนามที่เคยใช้กันมานี้อยู่ ก็เลยนำมาใช้กันต่อไป และบุคคลบางคนที่มิใช่พวกก่อการปฏิวัติ ก็

พฤอยนิยมใช้นามแฝงไปกับเขาด้วย คนสำคัญของรัสเซียในปัจจุบันนี้ ทุกคนนิยมใช้นามแฝงกันทั้งนั้น ๆ ซึ่งที่เรียกกันว่า โมโลต๊อฟ โวโรชีรอฟ ลิตวินอฟ กาคาโนวิตช. ฯลฯ เหล่านี้ล้วนเป็นนามแฝงทั้งนั้น ในยุโรปเขานิยมตั้งนามแฝงกันมาก และกฎหมายบ้านเมืองของเขาก็ยอมรับนับถือ ว่านามแฝงเป็นนามที่ถูกต้อง ตาม กฎหมาย เหมือน กันบรรดานักประพันธ์ นักดนตรี และศิลปินทั้งหลายสามารถใช้นามแฝงของตนทำนิติกรรมต่าง ๆ ตามกฎหมายได้

สถานที่เกิดของเขานั้นคือ ใกล้ภูเขา คอเคซัส เป็นที่ ๆ มีพายุและเป็นป่า จึงกลายเป็นสถานที่แห่งนวนิยายปรำปรา และก็ในภูเขาคอเคซัสนี้เองมีนิยายปรำปรากล่าวกันว่า ติตานโปรมีธิอุส ได้ถูกพันธนาการด้วยโซ่เหล็กติดกับหินผาก้อนหนึ่ง เนื่องจากกล้าทำการขบถแทนชาติมนุษย์ หมู่บ้าน

แถบภูเขาคอเคเซียน แห่งตำบลดิดิโลโล ช่างเหมาะนักในการที่จะได้เป็นถิ่นกำเนิด **แห่งท่านติตาน แห่งรอบศตวรรษที่ ๒๐** คือว่าโปรมีธุสของรัสเซีย ผู้ซึ่งพระอิศวรส่งให้มาเกิดในโลกมนุษย์อีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้มาเป็นผู้พัดกระพือหอโหม เปลวเพลิงแห่งการปฏิวัติของมนุษย์

เมื่อยังเล็ก ๆ อยู่นั้นโยเซฟมีชื่อว่า "ซอสโซ" เป็นเด็กที่มีแบบอย่างอันเต็มไปด้วยความยุติธรรม ใจบุญ สุนทาร – สปอร์ต และรักเสรีภาพเป็นอย่างมาก มักจะร้องเรียกสิทธิของตัวเองเสมอ และร้องเรียกสิทธิให้แก่บรรดาเพื่อนเล่นของตน บิดาของเขาเป็นช่างประรองเท้า เขาจึงอยากดำเนินอาชีพเจริญรอยตามอย่างท่านบิดาของเขาบ้าง แต่คุณแม่ของเขาไม่ยอมเห็นด้วย ท่านมุ่งหวังจะให้เขาศึกษาวิชาการทางศาสนา เพื่อต้องการได้เห็นเขาเป็นพระ มารดาของเขาได้กล่าวว่า "เจ้าไม่รู้

จักพ่อของเจ้าดอกหรือ ว่าพ่อของเจ้านะอยากจะสร้างให้พวกเราเป็นผู้นำในทางจิตต์ใจ" ดังนั้น สตาลินจึงถูกส่งเข้าไปอยู่ในวัด แห่งนิกาย ออทอดอกซ์กริกในเมือง ทิพลิส ซึ่งเป็นเมืองอันมีความเจริญครึ่งเอเซียอย่างประหลาด และครึ่งยุโรปอันเคลื่อนไหวอยู่เสมอ

เขาได้รับการอบรมตามแบบอย่าง สมัย กลาง และสมัยใหม่ปนกัน ซึ่งดูเป็นการฉุกละหุกไม่ใช่เล่น เด็กเกิดมีพลังความคิดอันแน่วแน่ขึ้นมาอันหนึ่ง ซึ่งได้ฟ้องขึ้นมาเหนือพื้นพิภพ – คือ สัญญาณ แห่งการขัดแย้งกัน และวิญญาณที่ไม่มีสันโดษ อันเป็นเหตุให้อยากเป็นขบถ – อยากปฏิวัติสิ่งต่าง ๆ – อยากเปลี่ยนแปลงการปกครองอยู่เนืองนิตย์ พ่อหนุ่นน้อยซอสโซได้ดื่มด่ำในอุดมการณ์อย่างยิ่ง และได้เข้าร่วมกับคณะปฏิวัติ ในที่สุดก็ได้ถูกไล่ออกจากวัดไป

หัวหน้าชั้นผู้นำแห่งพรรคปฏิวัติ เห็นว่าสตาลินเป็นคนเอางานเอาการและขยันขันแข็งดี ในขณะนั้นสตาลินมีอายุเพียง 17 ปีเท่านั้น คณะพรรคของสตาลินที่เขาเข้าร่วมงานด้วยนั้น เป็นคณะปชาธิปัตย์ที่มีนโยบายทำการยุยงส่งเสริม ให้ประชาชนกระด้างกระเดื่องต่อระบบการปกครองสมบูรณาญาสิทธิราช นิสัยของสตาลินเป็นคนชอบทำมากกว่าชอบพูด กิจการใดที่เขาได้รับมอบหมายให้ทำเขาก็พยายามมุ่งมั่นให้สำเร็จไปด้วยดีเสมอ ต่อมาจึงกลายเป็นผู้มีชื่อเสียงว่า เป็นนักปฏิวัติชั้นเลิศ ซึ่งเก่งในการใช้ดินแดนใช้กำลังได้ดีด้วย เขาไม่ได้เปลี่ยนนามสกุลอันมีชื่อว่า ชูกาสวิลี แต่เขาก็ได้ใฝ่ใจในการฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ การศึกษาเล่าเรียนมีเพียงความรู้ที่ได้จากวัดเล็กน้อย พูดภาษารัสเซียนก็แทบไม่ชัดคือเป็นสำเนียงยอร์เยียน และบิดามารดาของเขาก็ไม่

สามารถพูดภาษารัสเซียนได้เลย เขาเป็นเสมือนดาบที่ทำด้วยเหล็กกล้า อันใครไม่สามารถจะหักได้ในการฝึกฝนของค์การปฏิวัติฉะนั้น เขามักจะอุทานกับเพื่อนของเขาว่า "ยาสตาลิน" ฉันคือ "มนุษย์เหล็กกล้า!"

เนื่องจากนโยบายของพรรคปฏิวัติ, อันเขาร่วมเป็นสมาชิกอยู่ด้วยนั้น กระทำการเป็นปฏิปักษ์ต่อราชบัลลังก์ของพระเจ้าซาร์ จึงต้องทำให้เขากลายเป็นนายพรานที่ต้องท่องเที่ยวหลบซ่อนตัวไปทุกหนทุกแห่ง โดยมีตำรวจลับคอยติดตามเขาอยู่ตลอดเวลา ได้มีประกาศจับเขาบีดอย่างชมนมชนต่าง ๆ ทั่วทุกมุมเมือง และให้เงินสินบถอย่างงามแก่ผู้ที่สามารถจับเขาได้ ในประกาศที่แพร่สพรัดไปทั่วแคว้นแดนรัสเซียนั้น บอกลักษณรูปพรรณสัณฐานของเขาว่า

"ส่วนสูงนั้นสูงเกิน 8 ฟุตเล็กน้อย มีอาการ

ปกติ ผมสั้นตัดไหม้จมูกยาวตรง หน้าผากตรง แต่ต่ำ หน้ายาว บนใบหน้ามีรอยออกผีดาษ เป็นแบบใบหน้าที่ไม่มีใครเหมือนเป็นพิเศษ นิ้วเท้าข้างซ้าย นิ้วที่ 2 และที่ 3 เป็นฝ่าแฝดติดกัน แขนข้างซ้ายเป็นอัมพาตบางเล็กน้อย

ถึงแม้ว่าจะมีความวิกลวิการ ในร่างกายบางเล็กน้อยแต่เขาก็เป็นผู้มีพลังกำลังมาก – มีความกล้าหาญมาก–เหมือนถูกราชสีห์ เมื่อคณะปฏิวัติได้จัดตั้งขึ้น มีหัวหน้าอันเป็นเสมือนโรบินฮด ได้เข้าทำการปล้นธนาคาร – ได้รับสมัญญาในพวกเขาทั้งหลายว่า “Expropriators” คือหมายความว่า “เป็นคณะบุคคลซึ่งทำการปล้นคนมั่งมีไปเออเฟอคนจน” พ่อหนุ่มน้อยซอสโซได้ถูกเลือกให้เป็นหัวหน้า ในกลุ่มย่อยของพวกนี้ และให้ไปทำงานในเมืองทิฟลิสและเมืองอื่นๆแถบภูเขาคอเคซัส ในการที่เขามีจิตใจเกลียดชังผู้มั่งมีเงิน

ทอง–และส่งสารพวกที่ยากจนอ่อนแอ เขาจึงได้ถูก
จับบ่อย ๆ ในการร่วมการปฏิวัติ ถูกตัดสินให้จำ
คุกมีกำหนด 1 ปี แล้วก็ถูกเนรเทศให้ไปอยู่ใน
ไซบีเรียมีกำหนด 7 ปี แต่เขาก็พยายามหนีรอดได้
หลายครั้ง และแล้วก็ถูกจับอีก ชีวิตของเขาในระ
ยะนี้ มันเป็นเรื่องวนเวียนอยู่แต่การหลบหนีและอยู่
ในตาราง – ในไซบีเรีย การที่เขาสามารถหลบหนี
ได้บ่อยนั้น ก็เพราะว่าสมรรถภาพของตำรวจใน
สมัยระบบของพระเจ้าซาร์นั้น ย่อนสมรรถภาพ
และป่วยเป็นโรคคอรับชั่นกันงอมแงม

และประกอบด้วยคณะรัฐบาลในสมัยนั้น มิ
ได้มีใครจะสนใจในตัวเขาเท่าใดนัก เห็นว่าเขาเป็น
แต่เพียง "แมงหวี่ตัวเล็กๆ ตัวหนึ่ง" เท่านั้น
แต่เขามิได้เป็นแมงหวี่อย่างว่า ในสายตาของชน
ชั้นผู้นำแห่งพรรคปฏิวัติ และในสายตาของบรรดา
เพื่อนร่วมงานของเขา เห็นว่าเขาเป็นคนที่ไม่รู้จัก

ความเหนื่อย เป็นมนุษย์ที่มีความพิเศษเหนือมนุษย์ มีความคิดชนิดคลั่ง ๆ คล้ายคนบ้า "เป็นผู้ทำงานเพื่อเหตุ" ไม่มีอะไรในโลกนี้สามารถจะมาห้ามหรือยับยั้งการ กระทำ ของเขาได้ เขาซึ่งเปรียบประดุจนักรบกางเขนหนุ่ม อันได้มุ่งมั่นแล้ว- **อ้าฮา! นี่แหละสตาลิน!**
"ฉันคือมนุษย์เหล็ก"

—๒—

ในวันอาทิตย์แห่งเดือนมกราคม ค.ศ. 1905 ได้มีกรรมกรประมาณ 2 แสนคน รวมทั้งชายและหญิงแห่งเมืองเซนต์ปีเตอร์เบิก ได้ติดตามคุณพ่อกาบอสเข้าขบวนแห่ไปหาพระเจ้าซาร์ ด้วยความประสงค์อันเป็นศานติภาพของชนกลุ่มนี้ ก็เพื่อจะอ้อนวอน "คุณพ่อน้อย" คือพระเจ้าซาร์แห่ง

รัสเซีย ให้ช่วยเปลื้องภาระอันหนักที่ประชากรของพระองค์ได้แบกอยู่ ให้เบาลงสักหน่อย แต่พระเจ้าซาร์ "คุณพ่อน้อย" ของเขา ได้ตอบแทนพวกเขาทั้งหลาย ด้วยการส่งกระสุนปืนจากปืนของทหารม้า และจากปืนกลของทหารปืนใหญ่ ไปเป็นกำนัลกระทำให้ประชาชนเหล่านั้นล้มตายลง เป็นจำนวนนับหมื่น และที่ไม่ตายก็ได้รับบาดเจ็บไปตามๆกัน ทรากศพของผู้เคราะห์ร้ายเหล่านี้ ต่างตายทับถมกันอยู่เป็นภูเขาบนหิมะ ด้วยเหตุการณ์ฆ่าฟันอันใหญ่หลวงนี้เอง จึงได้เกิดการจลาจลทั่วไปในรัสเซีย มันถึงวาระแล้ว—วาระที่ชนชั้นผู้นำแห่งพรรคปฏิวัติ ได้เผ้าคอยมันมานานนักหนาแล้ว แต่บรรดาพรรคพวกชนชั้นผู้นำที่สำคัญหลายคน ยังอยู่ในต่างประเทศ เพราะต้องถูกเนรเทศตัวเองออกไป ท่านเลนินผู้ซึ่งเป็นคนหนึ่งที่สำคัญในคณะพรรค ซึ่งได้ถูกเนรเทศไปเช่นเดียวกัน ได้จัดตั้งองค์

การณ์สภาบอลเชวิก ซึ่งที่เมืองแทมเมอร์ฟอร์ส ณะที่ประชุมสภาแห่งนั้นเอง ได้มีผู้แทน 2 นายได้พูดทำให้เลนินรู้สึกสนใจและชาบซึ้งยิ่งนัก คนแรกแสดงว่าเป็นผู้มีปัญญาสามารถมาก และคนที่ 2 เป็นคนที่มีความตั้งใจเด็ดขาด อันใครจะขัดขวางมิได้ ส่องบุรุษหนุ่มผู้อาจหาญนี้คือ **ตรอตสกี้ และสตาลิน** นั่นเอง

การปฏิวัติในปี ค.ศ. 1905 เกิดขึ้นจากจิตต์ใจที่ได้รับความกดดันเป็นอย่างมาก ฉะนั้นการตระเตรียมกิจการต่าง ๆ จึงมีการกระพร่องกระแพร่งเต็มที่ จึงเป็นสิ่งที่หวังไม่ได้ว่าจะสำเร็จลำพังเลนินคนเดียวก็เห็นท่าว่าจะทำได้ลำบาก แต่บุรุษหนุ่มอีก 2 คนนี้ มีบุคลิกภาพอันดีเด่น และสามารถช่วยเหลือกิจการได้เป็นอย่างดี และในขณะเดียวกันก็ได้เป็นปฏิปักษ์ซึ่งกันและกันอย่างลับ ๆ ซึ่งต่างฝ่ายก็ต่างไม่รู้เรื่องซึ่งกันและกัน ทั้ง

สองคนนี้ มิได้ขนเสียงเกี่ยงอำนาจอันสูงสุด ของบุรุษผู้มีอาวุโสกว่า – มีความชำนิชำนาญเจนจัดต่อเวทการเมืองมากกว่า คือท่านเดิน ทั้งสองคนนี้มีความมุ่งหวังว่าตัวของเขาเองนั้นแหละแต่ผู้เดียวโดยไม่มีใครอื่นจะต้องได้สรวมตำแหน่งแทนท่านเดิน

การเป็นปฏิปักษ์ของสองนักปฏิวัติหนุ่มซึ่งกันและกันนี้ แสดงออกนอกไปจากส่วนตัว อันเป็นแผนอุดมการณ์ คือคนทั้งสองนี้มีจินตนาการที่แตกต่างกันนั้น ครอดสักเห็นว่าการปฏิวัตินั้น จะต้องครอบงำไปตลอดโลก ส่วนสตาลิน เห็นว่ามันเป็นองค์การณะเพาะเรื่องของรัสเซียเท่านั้น “ไลกภายนอกจะเป็นอย่างไรก็ช่างเขาเถิด”

เป็นเวลา 9 ปี นับตั้งแต่การจลาจลอันก่อให้เกิดการปฏิวัติ ซึ่งยังไม่ครบกำหนดตลอดแห่งปี ค.ศ. 1905 จนกระทั่งถึงวาระแรกแห่งการเริ่มส่ง

ครามโลกปี ค.ศ. 1914 สตาลินได้เข้าเป็นผู้บงการงานปฏิวัติของเขา ในนามของชนชั้นกรรมาชีพชั้นไพร่ราบชาวรัสเซีย สภาได้วางแผนผัง "ให้หลักทรัพย์คนมั่งมีโดยเลิกกรรมสิทธิแห่งทรัพย์สิน" ณะบัดนี้ได้เกิดการจับกุมคุมขัง และการหลบหนีกันอย่างจ้าละหวั่น เฉินรู้สึกดีมีใจในความสามารถของสตาลิน ที่ทำงานได้คล่องแคล่วและเป็นผลดียิ่งนัก สตาลินมิได้รบกวนไต่ถามอะไรที่เป็นข้อแม้จากท่านเลย และมิได้เอ่ยปากบ่นเรื่องราวต่าง ๆ ให้ได้ยิน ได้ขมักเขม่นทำงานที่ได้ถูกกะให้มีอำนาจนั้น ด้วยความสำเร็จรวดเร็วและดียิ่งนี้เป็นลักษณาการแบบทหารแห่งคณะปฏิวัติโดยแท้

ความไม่แข็งแรงที่แขนซ้ายของสตาลิน เป็นเหตุให้เขาทำหน้าที่ในทางทหารไม่ถนัด เขาจึงไม่ได้เข้าดำเนินการในเรื่องการทหาร การที่รัสเซียต้องพ่ายแพ้ในสงครามโลกครั้งนั้น ก็เนื่องจากแขน

ซ้ายของสตาลินพิการนี่เอง

ในการประชุมกำลังทัพเข้าสู้กับเยอรมันนั้น เป็นเหตุให้แผนการณ์ปฏิวัติต้องถูกรั้งรอมา แต่เมื่อโครงการณ์ทหารของรัสเซีย อันเป็นจักรกลตัวใหญ่ได้พินาศลงในปี ค.ศ. 1917 ประชาชนก็ได้ลุกฮือขึ้นอีกเหมือนในปี ค.ศ. 1905 ทำการจลาจลและก่อการปฏิวัติขึ้นในทันทีทันใด และโดยก่อกำเนิดมาจากต้นขั้วของหัวใจ ดุจเดียวกันกับครั้งก่อน คราวนี้ได้กำลังกองทัพของประเทศเข้ามาร่วมมือด้วย และฉะนั้น การปฏิวัติแทนที่จะเข้าสมตามความเป็นจริงที่ว่า "ฝ่ายรัฐบาลจะบุกเข้าสังหารพวกปฏิวัติ โดยไม่รู้สึกตัว กลับเป็นว่าพวกปฏิวัติได้ชัยชนะอันเพียบแปล้แน่นอน อย่างไม่มีประตูสู้" เดินซึ่งณะบัดนี้ย่างเข้าสู่วัยชะราภาพแล้ว แต่เขามิได้พาเอาความชะราล่วงไปตามวันและเวลา เขาได้เดินไปกับความชำนิชำนาญยิ่งกว่า

ในปี ค.ศ. 1905 จึงได้รีบด่วนเข้าชิงบังเหียนการ
ปกครอง จากมืออันอ่อนระโหยโรยแรงของเคเรน
สกี และได้ยึดบังเหียนไว้ด้วยมืออันแข็งกร่างและ
มั่นคง เลนินได้รีบรุดเข้าสู่กรุงมอสกาว และเรียก
2 ทหารเสือ ซึ่งเป็นผู้ที่สามารถที่สุดในคณะพรรค
ปฏิวัติคือ ตรอตสกีและสตาลิน ให้มาช่วยกัน
แรกเริ่มเดิมทีนั้น ท่านเลนินก็เป็นรัฐบุรุษ
ตรอตสกีเป็นนักปฏิวัติ ส่วนสตาลินเป็นนักก่อ
สร้าง ท่านเลนินได้ถือว่า สองสหายผู้ชอสัตย์ยืน-
ตรอตสกี คือตราเหล็กที่นาบไฟร้อนระอุแล้ว หาก
จะแย่เข้าไปติตรา หรือทำลายอะไร ๆ ให้พินาศได้
ส่วนสตาลินนั้น ก็คือเป็นฆ้อนเหล็กซึ่งจะต่ออะไร ๆ
ให้คงคืนเป็นรูปร่างอย่างเดิม หรือดีกว่าขึ้นมากได้
อัจฉริยะบุรุษทั้งสองคนนี้ เป็นความจำเป็นอย่างยิ่ง
และโดยแท้ ในแผนอุดมการณ์ของเลนิน ผู้ซึ่งมี
ความประสงค์ที่จะรื้อของเก่าลง และแล้วก็จัดการ

สร้างของใหม่ที่ดีกว่าขึ้นมาแทน

แต่วิธีดำเนินการของเลนิน ที่จะทำลายของเก่าและสร้างของใหม่ขึ้นมานั้น ใหญ่โตเกินไป เกินกว่าความสามารถของเลนิน ที่จะทำให้สำเร็จด้วยไปแต่ลำพังคนคนเดียว ซึ่งเป็นแต่เพียงรัฐบุรุษเท่านั้น เลนินเป็นนักอุดมคติ และยึดถือในอุดมคติของตัวอย่างมั่นคง ฉะนั้นการที่จะดำเนินงานให้ได้ผลสมกับอุดมคติอันใหญ่ยิ่ง โดยลำพังคนเดียวได้นั้น ย่อมเป็นสิ่งที่เหลือวิสัยของมนุษย์ธรรมดา

ท่านได้หวังไว้ว่า จะเป็นผู้ให้คำบังคับบัญชาในฐานะผู้ทรงไว้ซึ่งอำนาจแต่ผู้เดียว ในครั้งแรกได้สั่งให้เปลี่ยนระบบการปกครองของรัสเซีย จากระบบสมบูรณาญาสิทธิราช มาเป็นระบบประชาธิปไตย แต่ต่อมาท่านเลนินก็รู้สึกว่า การกระทำเช่นนั้นเป็นของที่ผิดพลาดมาก แต่ท่านเป็นคนซื่อ

เกินไปที่มุ่งมั่นในการรักษาวาจาสัตย์ ว่าได้สั่งให้เป็นไปเช่นนั้นเสียแล้ว ว่าโดยทางทฤษฎีท่านเชื่อในเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ "เมื่อการปฏิวัติได้วางรากฐานอันดีแล้ว" ท่านได้กล่าวรับรองว่า "เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ก็จะต้องได้มาเกิดขึ้น"

ในทางปฏิบัติการอันแท้จริงแล้ว อย่างไรก็ตามท่านรู้สึกว่าตัวท่านนั้น จำเป็นจะต้องสอดเข้าไปเกี่ยวดองหนองยุ่ง ในการบีบปากหนังสือพิมพ์-และบีบคอพวกหนังสือพิมพ์ ในเรื่องการแสดงความเห็นอันเป็นการนอกลู่นอกทาง เพราะเนื่องจากท่านได้ถูกกล่าวหาว่า การปฏิวัตินั้นเป็นการที่ทำการทารุณกรรม อันสุดแสนจะทนทานได้ยิ่งนัก และเป็นการทารุณอันยาวนาน แต่กว่าจะกันท่าไม่ให้ออกความเห็นได้ก็ดูจะเป็นการสายเกินไปเสียแล้ว ฉะนั้นอะไรที่ได้มาด้วยกำลัง ก็จำต้องรักษาไว้ด้วยอำนาจ ท่านกล่าวว่า

"คนไม่ได้ทำให้เกิดการปฏิวัติ แต่การปฏิวัตินั่นเองน่ะแหละที่ได้ชักชวนคน ให้ทำการปฏิวัติตัวของมันเอง"

ท่านได้สารภาพไว้ดังนี้ อย่างไรก็ตามท่านก็ได้ให้สัญญาไว้ เฉพาะผู้ยิ่งใหญ่ก็ได้ปฏิบัติการไปตามแนวทางที่ซื่อตรงยิ่งนัก ต่อคำปฏิญาณของท่าน-คือที่ว่าโอกาสอันแรกที่จะทำได้ก็คือ ท่านจะหลีกเลี่ยงเสียจากการเป็นจอมบงการ และจะจัดตั้งรัฐบาลประชาธิปัตย์ขึ้นแทนที่ โดยบัจจุบันทันด่วนอันจะเป็นรัฐบาลที่ชาญฉลาดแห่งรัสเซีย และความคิดนี้เราจะเห็นได้จากข้อเขียนของท่าน ซึ่งถอยอย่างเหนือความคำนึงของจิตต์ใจเป็นนิรันดร อันเป็นความคิดคำนึงและจินตนาการ ซึ่งท่านพยายามนักหนา ที่จะให้บรรดาศานุศิษย์และผู้ติดตามได้เข้าอกเข้าใจเป็นอันดี โดยไม่ให้มีข้อบกพร่อง ลัทธิจอมบงการนั้น จำเป็นที่สุดที่จะต้องนำมาใช้ในระยะเริ่ม

ต้น เพราะเหตุว่ามันเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อ แห่งยุค ทรราชกับยุคประชาธิปตัยสมัยใหม่ ฉะนั้นบทละเพาะกาลก็จำต้องวางไว้ เพื่อแผนการณ์ในอนาคตข้างหน้า อันจะนำมาซึ่งความรุ่งเรืองสืบไป คือเสรีภาพ–อิสสรภาพของการปกครองระบอบประชาธิปตัยอันสมบูรณ์อย่างแท้จริง ได้ยึดถือระบบลัทธิคอมมิวนิสต์เป็นหลักดำเนินการ ในหัวใจจริงก็เพื่อจะทำให้มนุษย์ มีสิทธิเสรีเสมอหน้ากันไม่ถือชั้นวรรณะ – ไม่ว่าจะเป็นไพร่ผู้ดีกระยาจกเข็ญใจไร้ทรัพย์อย่างใด

อดมการของเลนนินกคือว่า – ประสงค์ให้สตาลินผู้เป็นศานุศิษย์ก้นกุฏิ อันคลั่งไคล้ไหลหลงในอุดมการณ์ของท่าน เป็นผู้ก่อสร้างงานชุมชนของรัสเซีย ให้ดูประดุจได้ยกเอาสรวงสวรรค์ลงมาตั้ง ณ พื้นพิภพ ท่ามกลางปะเทศรัสเซีย สำหรับพวกประชาชนนั้น ลัทธิคอมมิวนิสต์ก็จะต้อง

ตั้งไว้ ในความรู้สึกที่ดีมีต่อไปด้วยความเคารพนับถือ จนจับจิตจับใจคล้ายกับศาสนาประจำชีวิต เดนินจึงได้แต่งตั้งให้สตาลิน ศานุศิษย์ผู้มีจิตใจอันแก่กล้าดีมีต่อลัทธิน ให้เป็นเลขาธิการของคณะพรรคคอมมิวนิสต์ และสตาลินก็ดำเนินงานด้วยความซื่อสัตย์อย่างแท้จริง และเป็นคนรอบคอบเจ้าระเบียบด้วย มีจิตใจอันมั่นคงต่ออุดมการณ์ของอาจารย์อย่างแน่วแน่ เผ้าระวังการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ จึงได้นั่งลงทำงานเพื่อจะก่อสร้าง "โลกพระศรีอารยะเมตตรัยหรือสวรรค์ใหม่" สำหรับประชาชาติรัสเซีย

เมื่อวันที่ 21 มกราคม 1924 ท่านเดนินผู้อาจารย์ได้หันจากไป ท่านจากไปอย่างไม่มีวันจะกลับคืนมาอีกได้ ทิ้งภาระธุระในการก่อสร้างชุมชนแห่งรัสเซียใหม่ไว้เบื้องหลัง ให้เป็นมรดกแก่สตาลินผู้ศานุศิษย์รับช่วงแทนต่อไป สภาผู้แทน

โซเวียตได้ออกประกาศแถลงการณ์แก่ราษฎร ซึ่งประกาศนั้นท่านเลนิน ได้ถูกยกย่องให้เข้าถึงตำแหน่ง "เทพเจ้า" อันมีใจความว่าดังนี้

"ท่านเป็นผู้มองเห็นกาลไกล และการที่ท่านเห็นนั้นเป็นเสมอมามโหฬารยิ่งนัก สติปัญญาและความสามารถของท่านในการจัดตั้งองค์การณ์ชุมชน เป็นสิ่งที่เหลือหูพวกมนุษย์จะเชื่อได้ ท่านเป็นผู้นำอันสูงสุดของประเทศทั้งปวงในโลกนี้ของทุกยุคทุกสมัยทั้งปวง และของประชาชาติทั้งปวง ท่านคือเทพเจ้าแห่งมนุษยธรรมแผนใหม่ ท่านเป็นพระผู้ช่วยให้โลกนี้พ้นจากมวลทุรยุคขุกเข็ญ"

ณบัดนี้ ท่านเลนินก็ได้ไปแล้ว เสื่อคลุมของท่านกำลังอยู่บนไหล่ทั้งสอง ของศิษย์ผู้ซื่อสัตย์ของท่าน แต่ความทะเยอทะยานของสตาลิน สุภาพกว่าบุรุษผู้เป็นนายและอาจารย์ เขามิได้มีความภิรมย์ยินดี ในการให้ความบีบีแด่รงอันหาวิญญาณไม่แล้วของท่านด้วยสนองความประสงค์ของท่าน ในการที่จะช่วยโลกมนุษย์ สตาลินมุ่งแต่การสถาปนา

ประเทศรัสเซีย ให้เจริญรุ่งเรืองขึ้นเท่านั้น
สตาลินเป็นผู้เผด็จการชั้นที่สอง ซึ่งเป็นผู้รับ
มฤดกสืบต่อจากเลนิน แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า
เลนินได้แต่งตั้งไว้ให้เป็นผู้สืบทายาทต่อ ความจริง
ในชั้นแรก ๆ เลนินไม่ใคร่จะชอบสตาลิน เหมือนกัน
เพราะท่านเลนินมองเห็นว่า สตาลินเป็นคนมักใหญ่
ใฝ่สูง เลนินเป็นผู้มองเห็นการไกล เป็นอัจฉริยะ
บุรุษผู้บินเหนือเมฆ และรู้ได้ดีว่าในอนาคตสตาลิน
จะต้องกลายเป็นคนสำคัญยิ่งผู้หนึ่งและอาจจะสำคัญ
กว่าเลนินก็ได้ มีหลายครั้งที่เลนินพยายามจะคิด
กำจัดสตาลิน ได้เคยแนะนำให้สานุศิษย์คนอื่น ๆ ลง
คะแนนถอดสตาลิน ออกเสียจาก ตำแหน่ง เลขาธิการ
ของพรรค และในที่สุดเลนินก็ไม่สามารถจะสลัด
สตาลินทิ้งได้ เพราะผลของงานที่สตาลินได้กระทำ
ให้แก่เลนินนั้นเป็นงานที่ ประสบผลแห่ง ความสำเร็จ
เต็มไปด้วยความรอบคอบรวดเร็ว—ซื่อสัตย์ภักดีต่อ

เสมอ และที่สำคัญยิ่งก็คือ สตาลินทำไม่รู้ไม่ชี้ ไม่เอาใจใส่ในการกระทำของท่านเลนิน ในเรื่องที่คิดจะกำจัดเขา ไม่เคยพูดแสดงความน้อยอกน้อยใจ หรือแสดงอาการไม่พอใจเลนินเลยตรงกันข้าม สตาลินกลับนอบน้อมปฏิบัติต่อเลนินเป็นอย่างดียิ่งขึ้น ได้เขียนหนังสือชมเชยเลนินเป็นหนังสือถึง 800 หน้ากระดาษ พิมพ์รูปถ่ายเลนินนั่งอยู่กับสตาลินในท่าที่สตาลินเป็นศิษย์ที่เคารพเลนินผู้เป็นอาจารย์ แล้วแจกจ่ายไปยังทุก ๆ หนทุกแห่ง เป็นจำนวนถึงห้าแสนฉะบับ และชั่วยังให้ช่างปั้นรูปนั้นขึ้นไว้ด้วยเวลาเลนินตาย สตาลินศิษย์ผู้กตัญญูได้เข้าไปแบกหิ้บศพนั้นด้วยตนเอง

ครั้งหนึ่ง ให้สัมภาษณ์แก่หนังสือพิมพ์ เมื่อจบการสัมภาษณ์แล้ว ได้สั่งให้ผู้รับสัมภาษณ์ส่งต้นฉบับที่จะลงพิมพ์มาตรวจก่อน ผู้รับสัมภาษณ์เขียนว่า สตาลินเป็นทายาทของท่านเลนิน

สตาลินขีดฆ่าคำว่า "ทายาท" ออกเสีย แล้วแก้เปลี่ยนเป็นว่า "คนรับใช้ที่ซื่อสัตย์" นี่แหละสตาลินมีความมัด-ความอดทนด้วยประการฉะนี้ สตาลินจึงสามารถเอาชนะอปสรรคทั้งปวงได้โดยง่าย

—๓—

สตาลิน ได้บรรลุผลสำเร็จในการดำเนินงานตามแผนการณ์อันมโหฬาร ในการก่อสร้างประเทศชาติซึ่งเขาได้รับช่วงต่อ มาจากท่านอาจารย์ผู้ล่วงลับไปแล้ว

"ฉันรู้สึกดีมีอย่างลึกซึ้ง ในผลงานซึ่งฉันได้เห็น ในสหภาพโซเวียต" นี่เป็นข้อเขียนในบทความชื่อ "การไปเยี่ยมมอสกาวเพื่อข่าวสาร" ของ โจเซฟ อี. เดวีส์ "มันช่างเป็นเหตุการณ์พิเศษ ที่ได้เห็นสหภาพโซเวียต พยายามที่จะให้

สำเร็จผลภายใน 5 หรือ 6 ปี ในเรื่องการฟื้นฟูอุตสาหกรรม ซึ่งถ้าเป็นในสหรัฐอเมริกาแล้ว กว่าจะสำเร็จผลได้ก็ต้องหลายชั่วชีวิตคน ”

ในความพยายามเพื่อจัดตั้งการอุตสาหกรรมในสหภาพโซเวียต บนรากฐานของความเจริญอันใหญ่ยิ่งที่สุดนั้น สตาลินได้ประสบกับอุปสรรคอย่างหนัก 2 ประการคือ ความไม่ไว้วางใจจากโลกภายนอก–และเรื่องสัตรูภายในประเทศ

นักวิจารณ์ภายนอกประเทศ อาจจะแบ่งออกไปได้เป็น 3 จำพวก พวกที่ 1 คือพวกที่เกลียดชังลัทธิคอมมิวนิสต์โดยทั่วๆไป พวกที่ 2 คือพวกที่สงสัยในส่วนตัวของสตาลินเอง โดยฉะเพาะพวกที่ 3 ถึงแม้จะไม่เป็นมิตรกับลัทธิคอมมิวนิสต์ หรือกับสตาลินก็ตาม ไม่ชอบวิธีดำเนินการของสตาลิน

พวกที่เกลียดอุดมการณ์ของลัทธิคอมมิวนิสต์

ถือว่าผู้นำของสหภาพโซเวียตทุก ๆ คน เป็นศานุศิษย์ของผีร้าย สตาลินนั้นถูกมองไปในแง่ เป็นปฏิปักษ์ต่อศาสนาคริสเตียน ซึ่งพยายามที่จะลบเลิกประเพณีในทางการเมือง – ในทางสังคม – และในทางศาสนาแห่งโลกอันถึงซึ่งอารยะแล้ว ทั้งนี้พวกเหล่านี้เพียงแต่พึ่งการโฆษณาใส่ร้าย ของพวกที่มีใจคำเอียง พวกที่เป็นปฏิปักษ์ต่อลัทธิคอมมิวนิสต์ ทั้งนี้จะเป็นด้วยความไม่รู้แจ้งเห็นจริง – การเกลียดอย่างเดาสุ่ม หรือจะเป็นด้วยถือในขนบธรรมเนียม และประเพณีอย่างเก่า ๆ อย่างแท้จริงก็ตาม ปลงใจเชื่อว่าชาติมนุษย์จะไม่มีวันก้าวไปข้างหน้า ในแนวทางแห่งความเจริญเหมือนดังที่เคยเป็น จนกว่าลัทธิของสตาลินจะถูกทำลายให้พินาศไปแล้ว นักสังเกตุการณ์ที่ไม่มีคติคำเอียง ได้พยายามที่จะสรรเสริญคุณค่า ในการทำการทดลองของเขา และไม่พยายามที่จะลบแซ่งหรือสรรเสริญ

แต่พยายามที่จะเข้าอกเข้าใจในเรื่องนี้ ให้แจ่มแจ้งเป็นอันดับแรกก่อน

เป็นของยากมาก ที่จะเข้าอกเข้าใจการทำการทดลอง และการปฏิบัติของรัสเซีย เพราะว่าเราจะต้องเข้าไปให้ใกล้ชิดอย่างมาก เพื่อจะได้แผนการณ์ในอนาคตอันถูกต้องถ่องแท้ มันจะยิ่งยากไปกว่านั้นอีก ในการที่จะเข้าใจอุปนิสัยของสตาลิน เพราะว่าเรายังอยู่ห่างไกลนักจากเขา เพื่อจะได้อะไร ๆ สักอันหนึ่ง ในเรื่องแผนการณ์ก้าวหน้าในอนาคต

"บุรุษผู้เงียบขรึม แห่งพระราชวังเครมลิน" ได้กระถดถอยตัวของเขาเองออกไปให้ห่างไกล จนอยู่โดดเดี่ยวจากโลกภายนอก เขาไม่ยอมให้ใครได้พบเห็น และเข้าไปทำการสัมภาษณ์เขาได้ง่ายนัก ตลอดแวดา 18 ปีของการดำรงตำแหน่ง เป็นจอมบงการแห่งรัสเซีย เคยยอมให้ผู้แทนหนังสือ

พิมพ์พบเพียง 7 ครั้งเท่านั้น เป็นนักหนังสือพิมพ์เยอรมัน 2 ครั้ง ญี่ปุ่น 2 ครั้ง อเมริกัน 3 ครั้ง เขาเป็นคนที่ไม่ชอบการพบรัตองอะไร ไม่ชอบความหรูหราโอ่โถง ไม่ชอบเครื่องแบบเครื่องยศใส่แต่เสื้อบีดคอสีเขียว ๆ มีคอพับลงมา ไม่ชอบการรับรอง ไม่ชอบการสมาคม ไม่ชอบกล่าวสุนทรพจน์ ชอบให้ใช้วิธีถามแล้วตอบ คือเวลาเข้าสู่ในที่ประชุมใหญ่ ๆ แทนที่สตาลินจะกล่าวสุนทรพจน์เยี่ยงรัฐบุรุษทั้งหลาย เขากลับใช้วิธีขอให้มีผู้ตั้งปัญหาถามเขา แล้วเขาจะกล่าวตอบคำถามนั้น ๆ ในการตอบคำถามเช่นนี้สตาลินสามารถจะยืนตอบอยู่ได้นาน ๆ เป็นเวลาตั้ง 6 ชั่วโมงก็เคยมาแล้ว ทั้งนี้เพราะเขาเป็นคนพูดไม่เก่ง และแสดงสุนทรพจน์ไม่ได้ดี เป็นคนมีร่างกายแข็งแรงอนามัยดี แต่มีลักษณะผิดกันอย่างหน้ามือเป็นหลังมือกับ มุสโสลินี และ ฮิตเล่อร์ คือ สตาลิน เป็นคนดื่มเก่ง

สูบบุหรี่จัด รับประทานอาหารไม่เลือก เราคงจะเคยเห็นรูปถ่ายของสตาลิน ซึ่งคาบกล้องหรือถือกล้องไว้ในมือเสมอ เขาสูบบุหรี่จัดจนถึงกับว่าในเวลารับประทานอาหาร ต้องเอากล้องวางไว้ข้าง ๆ จานอาหาร เวลารับประทานอาหารสิ่งหนึ่งเสร็จก่อนจะรับประทานอีกสิ่งหนึ่ง จะต้องสูบบุหรี่เสียก่อน

สตาลิน ย่อมไม่เป็นที่ไม่ไว้วางใจนัก แก่ประชาชาติที่เรียกตัวเองว่า "นายทุน" ด้วยเหตุนี้เอง เขาจึงไม่หวังให้ประชาชนแบบลัทธินายทุนมาวางใจเขาให้มากเกินไป ด้วยการกระถดตัวให้ห่างจนเป็นที่น่าสงสัย เป็นผลให้เขาเป็นบุรุษผู้สกปรกในนิยายปะรำปะรา เขาได้ถูกวาดภาพว่าเป็นจอมบงการผู้โหดร้าย อันปราศจากเมตตาจิตต์ ซึ่งมีความประสงค์อันเดียวเท่านั้น ซึ่งรู้สึกอยู่ในการก้าวหน้าของตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นการสังหาร

สักปานใด ในอีกนัยหนึ่ง เราได้รับภาพซึ่งแตกต่างจากข้อความซึ่งกล่าวมาแล้วโดยสิ้นเชิง ตามที่ท่าน มร. เดวิด กล่าวโดยได้เห็นแก่ภาตนเอง เมื่อเอกอรรคราชทูตอเมริกันได้พบกับเขา – ซึ่งเป็นโอกาสที่น้อยนักจะได้ประสบ ในขณะที่สตาลินจะได้แสดงตัว ให้ปรากฏแก่คนที่มิใช่ชาวรัสเซียน เขารู้สึกตื่นเต้นเป็นอันมากที่ได้ประสบ **"ยักษ์ผู้น่าอรรศจรรย์"** ในลักษณะที่เป็นคนที่มีความเมตตาปราณี และการยิ้มแย้มที่เต็มไปด้วย ความสุภาพอ่อนโยน "เด็กคงจะชอบมานั่งที่ตักของเขาและสุนัขก็คงจะมาคลอเคลียเลียแข้งเลียขาของเขา"

สตาลินนั้น มีชื่อเสียงในเชิงเป็นปฏิปักษ์ต่อศาสนาทุก ๆ ศาสนา แต่ว่ามันน่าสนใจน้อยไปหรือในการที่เราจะได้ทราบว่า ภริยาคนที่ 2 ของเขาได้ผังตัวเองลงไปลึก ในดินแดนอันศักดิสิทธิแห่ง

ศาสนาคริสเตียน อันมีชื่อว่า "พรหมจรรย์ใหม่"
(New Virgins)

ยังมีบุคคลอีกเป็นจำนวนมาก ผู้ซึ่งถึงอย่างไรก็ตามไม่มีคติล่าเอียงต่อสตาลิน หรือมิได้เป็นเพื่อนในทางเหตุผลของเขา — รู้สึกมีใจร่วมด้วยโดยได้เห็นทฤษฎีอันน่านิยมชมชื่นของเขา แต่รู้สึกว่าในเชิงปฏิบัติการแล้ว ยังมีการกระทำที่ผิดพลาดอยู่ พวกนักวิจารณ์ที่มีอาการสำแดงความเป็นมิตรเหล่านี้ รู้สึกยินดีในอากัปกิริยาของเขา ที่ได้แสดงว่าพยายามที่จะนำ **พิภพหิมพานต์** (Utopia) มาให้แก่มวลมนุษย์ เขาทั้งหลายไม่เห็นด้วยในความพยายามของสตาลิน ในการที่จะทำให้มวลมนุษย์มีเสรีภาพ โดยการบังคับให้เป็นทาษ เขาทั้งหลายรู้สึกว่าไม่ควรจะมีการเสียสละอย่างสูงสุดใดๆ ในโลก โดยการกระทำการกดขี่—การพูดโดยเสรีและการนึกคิดโดยเสรี เขาทั้งหลายยอมรับว่า

สตาลิน เป็นมนุษย์ที่มีลัทธิบูชาความจริงใจยิ่งนัก แต่เขาทั้งหลายไม่ชอบความเคร่งเครียด อันแสนสาหัสของสตาลิน

พวกคณะที่นิยมชมชื่นสตาลิน มีคำตอบอันเตรียมพร้อมแล้ว ในอุปสรรคเหล่านี้ทั้งปวง เขาถือว่า

"จุดหมาย ปลายทางของ การ ปฏิวัตินั้น จำเป็นต้องใช้วิธีการอันแสนทารุณ"

สตาลินเมื่อได้อุทิศตัวในลัทธิ ซึ่งเป็นการพัฒนาเองเพื่ออุดมการณ์อันสูงสุดแก่รัสเซีย อันจะต้องมีลัทธิคอมมิวนิสต์เป็นภาวะการอยู่นั้น จะต้องมีความพยายามและดำเนินการโดยมิให้หยุดยั้ง ไม่ว่าจะมีอะไรมาขัดขวาง เพื่อทำลายอุปสรรคทั้งปวง อันจะมีมาแต่การดำเนินงานเป็นนิจสินแห่งภาระอันนั้น

อนึ่งขอกล่าวถึงนโยบายของสตาลิน ซึ่งเขาได้พิสูจน์ตัวเองแล้ว เพื่อการดำเนินงานตามอุดมคติของเขา เหตุการณ์อันเกิดขึ้นในรอบท้าย 2–3 ปีนี้ ได้พิสูจน์ตัวของมันเองว่า มิใช่ความยุติธรรมอย่างเดียว แต่เป็นด้วยสติปัญญาในการปฏิบัติการของเขา คนทั้งหลายกล่าวว่า โดยฉะเพาะอย่างยิ่งการสอบสวนคดีการเงินในปี ค.ศ. 1937 – 1938 การสอบสวนคดีเหล่านี้มีคนที่มีตำแหน่งสูง ๆ มากในรัฐบาลโซเวียตเดิม ซึ่งเป็นมิตรสหายที่ใกล้ชิดอันได้ทำการรบเคียงคู่กันมาในยุคแรกแห่งการปฏิวัติ ได้ถูกพิพากษาให้ประหารชีวิตเสียหลายคน ได้เกิดเป็นคลื่นใหญ่แห่งการกระทำอันน่าสยดสยอง กระจายไปทั่วสากลโลก ด้วยเรื่องข่าวการประหารชีวิตเหล่านี้

เราทราบกันเป็นอย่างดีแล้วว่า มนุษย์ไม่ใช่เครื่องจักรกล คนเรามิได้เกิดมาในแบบพิมพ์อัน

เดียวกัน การที่จะทำให้คนตั้ง 160 ล้านคน ก้าวเดินไปด้วยกันอย่างพร้อมเพรียงกันนั้น มันเป็นสิ่งที่สุดวิสัยของมนุษย์ที่จะบันดาล ให้เป็นไปได้ แต่สตาลิน จะทำการนี้ให้จงได้ และยึดมั่นในอุดมคติว่าจะต้องทำให้สำเร็จด้วย

ฉะนั้นใครก็ตามที่เดินออก นอกลู่นอกทาง หรือเดินก้าวเท้าไม่ถูกจังหวะกับคนทั้งหลายเขา เขาผู้นั้นก็ต้องถูกคัดออกนอกแถว และในที่สุดก็จะต้องกำจัดเสีย, เพราะไม่สามารถจะทิ้งไว้เป็นหนามยอกอกอีกต่อไปได้ ด้วยเหตุนี้เราจึงได้ยินข่าวการประหารชีวิตในรัสเซียอยู่เสมอๆ และประหารกันคราวละมากๆ สตาลินเองเมื่อถูกคนอื่นถามว่าจะฆ่าคนไปถึงไหนกัน เขาก็ตอบว่า ตราบใดที่มีความจำเป็นต้องฆ่า ก็ต้องฆ่ากันเรื่อยไป สตาลินได้ให้หลักไว้อย่างหนึ่งว่า **"ไม่มีการปฏิวัติใดๆ ที่จะทำสำเร็จได้ด้วยมือใส่ถุงแพร"** ซึ่งหมาย

ความว่างานปฏิวัตินั้น ต้องทำ ด้วยมือเหล็ก และไม่ต้องกลัวว่ามือนั้นจะเปื้อน เลือด

สตาลินถูกหาว่าเป็นคนอกตัญญู – เป็นสัตว์ป่า–เป็นผู้มองโลกในแง่จังไร–เป็นผู้เห็นแก่ตัวและเป็นคนโกง มีผู้กล่าวว่า สตาลินเป็นผู้ตั้งข้อหาขึ้นเอง เพื่อใส่ร้ายเพื่อนฝูงที่สนิท ว่าพวกเหล่านั้นเป็นคนทรยศ บรรดาบุคคลที่ถูกกล่าวหาล้วนแต่เพื่อนสนิททั้งนั้น และดำรงตำแหน่งสำคัญ ๆ ในวงการของรัฐบาลโซเวียต ทั้งนี้เพื่อต้องการกำจัดเขาเหล่านั้น ให้ออกนอกทางของตน เพื่อดำรงไว้ซึ่งตำแหน่งอันสูงสุดแต่ผู้เดียว เป็นจอมบงการรัสเซีย ผู้ที่ถูกกล่าวหาเป็นอันมากว่าได้ยอมรับสารภาพผิด ว่าเขาเหล่านั้นได้มีแผนการณ์ ร่วมกับเยอรมันและญี่ปุ่น เพื่อทำการบุกประเทศรัสเซีย โดยต้องการกำจัดรัฐบาลโซเวียต แต่พวกนักวิจารณ์ของสตาลิน ได้ยืนยันว่าผู้รับ

สารภาพผิดเหล่านี้ ได้ถูกถากคอออกมาจากผู้เคราะห์ร้ายทั้งหลาย โดยการถูกวางยา ซึ่งทำให้หัวสมองแห่งการใคร่ครวญตัดสินมึนงงไป หรือมิฉะนั้นก็ได้รับการขู่เข็ญด้วยประการต่าง ๆ ว่าจะอปการะครอบครัวของเขาเหล่านั้นให้เป็นการทดแทน ในเมื่อเขาต้องได้รับเคราะห์ร้าย ถ้าหากเขาปฏิเสธไม่ยอมรับสารภาพแล้ว นอกจากตัวของเขาเองจะได้รับเคราะห์กรรมและการทรมานอย่างแสนสาหัสแล้ว ครอบครัวของเขาทั้งหลายเหล่านั้นก็จะพลอยยุ่งยากลำบากไปด้วย

แนนอนทเดยวนกสบชาวหนงสอพมพตางประเทศ ซึ่งได้เข้าไปฟังการประชุมของคณะกรรมการผู้สอบสวนคดีนี้ มีความเห็นว่าเอกสารของผู้รับสารภาพว่าได้ทำผิดนั้นมีจริง โดยมิต้องได้พึ่งเหตุผลประการใดอีกต่อไป กระนั้นก็ตามเงาแห่งความระแวงก็ยังได้แขวนอยู่บนศีรษะของสตาลิน

อย่างจังไรที่สุด! ตราบจนฮิตเล่อร์ได้ยกพลเข้าบุกรัสเซีย และเมื่อนั้นโลกก็ได้ผวาด้วยความประหลาดใจยิ่งที่ประจักษ์ว่า **ในรัสเซียไม่มีแนวที่ ๕ เลยแม้แต่คนเดียว**

"บรรดาพวกแนวที่ ๕ นั้น" สตาลินได้กล่าวอย่างง่าย ๆ "**ได้ถูกละลายแล้วในถุงเงิน**"

—๔—

ในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1939 สตาลินได้สร้างกระสุนระเบิด ซึ่งมีกำลังแรงยิ่ง เพื่อต้อนรับภาวะการณ์ระหว่างนานาชาติ ในปีอันเต็มไปด้วยเหตุการณ์อันร้ายนั้น ค่ำที่ในวันหนึ่งแห่งเดือนนั้นเขาได้ ลงนามใน สัญญาไม่ รุกราน กับพวก นาซีเยอรมัน แต่กระนั้นก็ตามเหตุการณ์ซึ่งคลี่คลายต่อมา ได้คลี่คลายถึงภาวะจิตต์ใจ อันได้กระทำให้

สตาลินได้กระทำการอันน่าตื่นใจนี้ การเป็นสัมพันธ
มิตรนี้ได้ทำให้รัสเซียมีเวทมนต์คาถา มีชวดชีวา
ขึ้น สามารถทำให้สตาลิน ทำนุบำรุงกำลังให้แข็ง
แรงยิ่งขึ้นเพื่อจะได้เป็นเครื่องช่วยเหลือ อันมหาศาล
-นี่แหละเป็นปมขมวดอันยุ่งเหยิง ในสายใยอันคิด
ดังสางไม่ออก แสนที่จะยุ่งในประวัติการแห่งประ
วัติศาสตร์

นี่แหละได้เข้าสู่ยุคแห่งวีระบุรุษ ซึ่งรัสเซีย
สามารถให้ถือยแถลง ถึงสาเหตุแห่งการเป็นสห
ประชาชาติ ภายหลังเมื่อฮิตเล่อร์ได้รุกรานสัญญา
ของเขา และเขาบุกรัสเซีย

-๕-

เมื่อฮิตเล่อร์บุกรัสเซียนั้น สตาลินกำลังมี
อำนาจมากที่สุดแห่งยุครัสเซีย มีกองทหารที่รวม

หัวกันมุ่งมั่นเพื่อเหตุอันเดียว คือชัยชนะต่อนาซี ซึ่งชาติเอกราชทั้งปวงในโลกนี้ ได้เฝ้ามองดูสรรเสริญ และคาดหวัง มิใช่แต่พวกรัสเซียนแต่พวกเดียว แต่กำลังใจนี้ได้เพิ่มพูนขึ้น โดยสุนทรพจน์ที่สตาลินได้พูด ซึ่งบรรดาชาติทั้งหลายทั่วโลกได้ฟัง ในวันที่ 3 กรกฎาคม 1941

"---จริงอย่างเหลือที่จะจริง ที่กองทหารพัสซิสม์เยอรมันนั้นเป็นกองทัพที่ไม่มีใครสามารถจะเอาชนะได้ เหล่ากองทหารเหล่านี้ได้ดำเนินการโฆษณาอย่างสุดเหวี่ยง โฆษณาอย่างถึงขนาดและเบ่าแตรอย่างไม่ขาดระยะ ว่าที่จริงแล้วก็หาเป็นเช่นนั้นไม่!

"---ประวัติศาสตร์บอกเราว่า ยังไม่เคยมีกองทัพ ซึ่งไม่มีใครตีแตกได้เลยในโลกนี้-ไม่เคยมี แม้แต่กองทัพนโปเลียนก็ยังเคยพ่ายแพ้--- กองทัพของพระเจ้า

ไกเซอร์วิลเฮล์มก็แพ้ --- สำมะหาอะไรกับกองทัพของฮิตเล่อร์ ในไม่ช้าก็จะต้องถูกตีให้แตกกระเจิดกระเจิงไป อย่างไม่มีชิ้นดี พังวินาศเป็นจุณวิจุณไป เช่นเดียวกับกองทัพของ นโปเลียน และของ ไกเซอร์ วิลเฮล์ม

"--- การต้านทานของเราแข็งแกร่งยิ่งขึ้นทุก ๆ วันประชาชาติรัสเซียทั้งปวง ได้สมัครเข้าสู้รบเคียงบ่าเคียงไหล่ กับกองทัพแดงของเรา เพื่อเปลื้องอิสสระภาพ ให้แก่มาตุภูมิของเรา

"--- ในการสงครามเพื่อปลดเปลื้องให้เป็นอิสสระภาพนี้ เรามิใช่ประชาชาติที่ต้องทำการสู้รบแต่ประเทศเดียว ในมหาสงครามครั้งนี้ เรามีพันธมิตรที่ซื่อสัตย์คือประชาชาติต่าง ๆ ในยุโรปและอเมริกา --- สงครามของเราครั้งนี้ ก็เพื่อความอิสสระภาพของประเทศเรา และประเทศของเราได้เข้าช่วยในการสู้รบ พร้อมกับประชาชาติทั้ง

ปวงในอังกฤษและอเมริกา ด้วยความสนิทสนม
เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเป็นอย่างดี ทั้งนี้เพื่อความ
อิสสระภาพของพวกเขาเหล่านั้น เพื่อความเสรีภาพ
ในระบบประชาธิปตัย มันจะต้องเป็นแนวหน้าอัน
รวมกำลังกันยืนหยัดไว้เพื่อความเป็นอิสสระให้คง
อยู่ และเพื่อประทะอย่างเด็ดเดี่ยว ต่อการทำคนให้
เป็นทาษ

"---จงมองออกไปข้างหน้า สรรพ
กำลังทั้งปวงแห่งประชาชาติ – มุ่งเพื่อถบล้างข้าศึก
สัตรูให้พินาศไป !

"---จงก้าวไป–ก้าวไปข้างหน้า เพื่อ
การก่อสร้างแห่งชัยชนะของเรา !"

ก่อนที่เยอรมันจะแพ้แก่คำทำนายของสตาลิน
เยอรมันก็ทำลายล้างตกเสีย 6 ล้านหลังใน รัสเซีย
ได้เอาไฟเผาหมู่บ้านเสีย 7 แสนหมู่บ้าน และกวาด
ต้อนคนรัสเซียไป 5 ล้านคน เป็นเวลาถึง 24 เดือน

แห่งการสงคราม ที่เยอรมันได้ตะเพิดกองทัพแดง
กระจัดกระจายไป และเกือบจะทำความพินาศให้
จนหมดสิ้น แก่ศูนย์กลางสหกรมทางแถบตะวันตก
ของรัสเซีย รวมทั้งนครเซวัสโตปอล, เลนินกราด,
คีเวฟ, มินสกะ, โอเดสซ่า, สโมเลนสกะ, การ์คอฟ
และรอสตอบ ซึ่งอยู่บนฝั่งแม่น้ำดอน ครั้นแล้วการ
สงครามก็ผลัดกันได้เปรียบ ทั้งนี้เป็นไปในเดือน
กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1943 กองทัพแดงได้ฆ่ากอง
ทหารกระหยิบมือหนึ่งของฮิตเล่อร์ ที่สตาลินกราด
ภายหลังที่ได้พันตูกันอยู่ถึง 6 เดือนเศษ สตาลิน
ได้รับการช่วยเหลือ ในเรื่องกระสุนดินดำและเครื่อง
ยุทโธปกรณ์อื่น ๆ อีกเป็นจำนวนมาก จากพันธ
มิตรตวันตกเรื่อย ๆ จึงได้มีแรงทำการโจมตี ซึ่ง
นับว่าเป็นการ "ผลุดออกมาจากหลุมฝังศพ"
เมืองเลนินกราดก็ได้กลับคืนมา ต่อไปก็ได้คืน
แหลมไครเมีย, ก้าบถเวร์แมชท์ก็ได้คืนมาจาก

แคว้นอูเครน กองทัพรัสเซียก็ได้ประสบชัยชนะเรื่อยไป พวกพีนแลนด์ซึ่งเป็นพันธมิตรกับฮิตเล่อร์ก็แหลกลาญไป, โดยฝีมือของแนวหน้าแห่งกองทหารรัสเซีย ที่ตำบลการ์เรียนแห่งประเทศรูแมนเนีย และบัลกาเรียก็ต้องถูกบังคับให้คุกเข่าลงและถูกบังคับให้ประกาศ์สงครามกับเยอรมัน แล้วรัสเซียก็ยกเข้ายึดฮังการี

ภายหลังการ ส่งคราม ที่สตาลิน กราดล่วงไป 18 เดือน ที่รัสเซียได้ชัยชนะนั้น รัสเซียได้เคลื่อนพลเข้าสู่ประเทศเยอรมัน ทางด้านปรัสเซียตวันออกในเดือนสิงหาคม 1944 และอีก 5 เดือนต่อมากรุงวอซอก็แตก อีก 3 อาทิตย์ต่อมา,กองทหารรัสเซียก็ได้ทะยอยกันเข้าไปเป็นกระแสร์คลื่น ข้ามแม่น้ำโอเด่อร์ อีก 10 อาทิตย์หลังจากนั้น กองทัพรัสเซีย 9 กอง ซึ่งมีจำนวนพลรบมากกว่า 2 ล้านครึ่ง ได้บุกเข้าทุบเฉียงทางตวันออก อันอยู่

ใกล้ชิดติดกับนครเบอร์ลิน เมืองหลวงของเยอรมัน
ก็พังทะลายลง ในเดือนพฤษภาคม วันที่ 2 ค.ศ.
1945

รัสเซียได้รับรางวัลอย่างพึงพอใจที่สุด ใน
การที่ได้มีส่วนร่วมในสงครามโลกครั้งนี้ อาณา
เขตต์ของประเทศรัสเซีย ได้ขยายออกมาจนสุด
โค้งตามแนวแม่น้ำโอเด่อร์ทาง ด้านทิศตวันตกจดแม่
น้ำ ได้ส่วนหนึ่งทางตวันออกของโปแลนด์ ไว้ใน
อาณาจักรด้วย รวมเอานครโกนิกเบิกซึ่งเป็นนคร
หลวงของปรัสเซียตวันออกเข้าไว้ด้วย โดยเหตุนี้
จึงทำให้ได้ท่าเรืออันดี ไม่เป็นน้ำแข็งในทะเลบอล
ติก ได้เข้าปกครองลิโทเวีย, ลัทเวีย และเอสโท
เนีย เหมือนอย่างเดิม ได้เมืองเพสซาโมจากฟีน
แลนด์ได้แถบภูเขาคาเฟเทียน อันอยู่ชายรัฐอูเครน
จากเชกโกสโลวาเกีย และได้ส่วนหนึ่งของแคว้น
มอลคาเวีย จากรูแมนเนีย

3 เดือนภายหลังจากวัน V-E ในยุโรป และก่อนหน้าที่จักรพรรดิ ฮิโรฮิโต จะได้เซ็นสัญญายอมแพ้โดยปราศจากเงื่อนไขสักเล็กน้อย สตาลินก็ได้เข้าสู่สงครามกับญี่ปุ่น และรางวัลที่ได้ในการเข้าไปย่ำยีนกคย รัสเซียได้เข้าครองหมู่เกาะคิวไรล์ ซึ่งเป็นคั่นบันไดหินอันจะไต่ไปถึงประเทศญี่ปุ่น และได้เกาะสกาลินทั้งหมด ส่วนทางภาคเหนือของเกาะสกาลินนั้น รัสเซียเคยเป็นเจ้าของมาก่อนแล้ว และนอกเหนือไปจากนี้ รัสเซียก็ยังได้ผลประโยชน์ ในการที่จะสร้างท่าเรือขนใหม่ ในปอทดาเรียน

สำหรับส่วนตัวของเขา สตาลินได้แสดงความปรารถนา จะเข้าร่วมด้วยกับผู้เป็นประมุขของโลกภายนอก เพื่อคิดวางแผนผังร่วมกับเขาทั้งหลาย ในเชิงปฏิบัติการเพื่อวัตถุประสงค์ร่วมกัน เขานั่งทำงานที่โต๊ะ พร้อมด้วยหัวหน้าชั้นผู้

นำแห่งประชาธิปตัยตวันตก และปรึกษากันถึงเรื่องต่าง ๆ อาจจะเป็นเรื่องที่รัสเซียมิได้กระทำ ในระยะ 24 ปีต่อมา ภายหลังการจรรโลงระบบคอมมิวนิสต์ก็เป็นได้ ในเดือนธันวาคม 1943 เมื่อการสงครามได้ประสบวิกฤตกาลถึงขั้นสุดยอด สตาลินได้พบกับ **วินสตันเชอรชิลล์** และ **รุสเวลท์** ที่เมืองเทเฮราน เพื่อร่วมกันโจมตีดินแดนที่เยอรมันมีอำนาจ อันอยู่ภายในอารักขาของเยอรมัน โดยประสงค์จะเอามาแบ่งปันกันด้วย

ในเดือนกุมภาพันธ์ 1945 ในการรบที่กำลังจะได้ชัยชนะอย่างนั้น สตาลินก็ได้มีโอกาสพบกับประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกา และนายกรัฐมนตรีแห่งประเทศอังกฤษที่ตำบลยานตา ในแหลมไครเมีย และได้ร้องขอร่วมกับ 2 ชาตินั้น ไม่ฉะเพาะแต่ในเรื่องเมื่อเสร็จสงครามแล้ว ซ้ำยังแถมในเรื่องขจัดปัญหาต่าง ๆ ของสันติภาพที่จะมีมาด้วย

ในปัญหาเหล่านี้ รัสเซียขยับเข้าไปใกล้ โดยส่งผู้แทนเข้าไปร่วมประชุมที่เมือง ซานฟรานซิสโก ธุระกิจของผู้แทนรัสเซีย ก็คือต้องการให้ร่างกฎบัตรขององค์การณ์โลกใหม่ นั่นคือองค์การณ์สหชาติแห่งประชาชาติรักสันติ ในโอกาศอันต่อๆ เด่นๆ รัสเซียก็ยังส่งผู้แทนไปอีก เพื่อเอาเปรียบต่อสถานะการณ์ เป็นต้นว่าที่เมืองปอทสดัม เพื่อร่างข้อสัญญาในการส่งบศกกับเยอรมัน และในการประชุมรัฐมนตรี ว่าการ กระทรวงการ ต่างประเทศ ในกรุงมอสกาวและลอนดอน ในตอนท้ายๆ ฤดูหนาวและระหว่างฤดูหนาวแห่งปี ค.ศ. 1945 และได้เข้าประชุมใหญ่ เป็น ทาง การ ด้วย เป็น ครั้งแรกแห่งองค์การสหประชาชาติ ปี 1946 ของสาขาเครมลิน ได้มีส่วนอันแข็งขัน ในความพยายามที่จะวางหลักอันดีนมิได้แห่งนโยบาย, ซึ่งเป็นเครื่องนำกิจธุระต่างๆ ของโลก

มีข้อแตกต่างกันอย่างร้ายแรง ระหว่างแนว
วิถีของสตาลิน กับชาติต่างๆ ทางตวันตก ในเรื่อง
ว่าจะให้โลก ถูกนำไปในเส้น ทางสันติภาพ ชนิดไหน
กันแน่ ได้มีการปะทะกันเนืองนิจ ระหว่างลัทธิ
คอมมิวนิสต์ กับลัทธิประชาธิปตัยในหมู่ประชา
ชาติ ซึ่งอยู่ในวงอิทธิพลของโซเวียต ตลอดใน
แหลมบอลข่านและในประเทศต่างๆ ซึ่งรายรอบ
ทะเลเมดิเตอรเรเนียน ในประเทศจีนและประเทศ
ต่างๆ ซึ่งอยู่ในย่านตวันออกกลาง รัสเซียกับเพื่อน
บ้านใกล้เคียง คอยจะพยายามเข้าไปแซกแซงยุ่ม
ย่ามเสมอ จนกลายเป็นความระแวงระหว่างกันและ
กัน คอยหาเรื่องร้ายป้ายสีใส่กันอยู่เสมอ และนี
แหละประวัติศาสตร์จะอุบัติซ้ำรอยเดิม เสมือนกับ
เมื่อครั้งก่อนสงครามอีกแล้ว ในสุนทรพจน์อันหนึ่ง
ของสตาลิน ซึ่งได้พูดเมื่อภายหลังสงครามนี้ สตา

ลินได้ยกเอาแนวทางของทฤษฎีมาร์กซิส์ ขึ้นมา กล่าวว่าดังนี้

"ระบอบสังคมโซเวียต ได้พิสูจน์ตัวของมันเองว่า สามารถเดินหน้าในการจัดการดำรงชีพ และเข้มแข็งมั่นคง กว่าประเทศที่มิได้ใช้ระบบสังคมโซเวียต มันเป็นแบบฉะบับที่ดีกว่าของผู้อื่น แห่งการจัดตั้งองการณ์ต่างๆในสังคมมนุษย์"

ยังมีฝูงชนบางจำพวกทั้งในรัสเซีย และประชาธิปตัย ซึ่งพอใจในปรัชญาของท่านคิบปลิง ที่ว่า "ตวันออกต้องเป็นตวันออก และตวันตกก็ต้องเป็นตวันตก อย่าเอามาสำรวมกันเข้าเลย" แต่ถึงกระนั้นก็ยังมีบุคคลอื่นๆ บางที่จะเป็นส่วนมากเสียด้วย ผู้ซึ่งชอบในทางคิดด้านดี มีมติว่าโลกนี้โตพอ สำหรับผู้ที่มีความแตกต่างกันชนิดรักสันติภาพ หากว่าเหล่าชนซึ่งต่างกันนั้นจะมาศึกษาเพื่อให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และมีความนับถือกัน

—๖—

คนที่ไม่ใช่รัสเซีย จะคิดว่าสตาลินเป็นอย่างไรก็ตามที่เถิด แต่ในประเทศรัสเซียแม้แต่ก่อนหน้าสงครามโลกครั้งนี้ เขาก็ได้ถูกยกย่องเคารพนับถือว่า เป็นมหาบุรุษผู้เกิดมาสำหรับสร้าง "ป่าดงพงพีให้เป็นสวนอันเต็มไปด้วยคนสามัญ" ในการฉลองปีที่ 20 แห่งการปฏิวัติรัสเซีย "ทารกเป็นจำนวนมากและเด็กๆ ได้ถูกแบกมาบนบ่าของผู้ปกครอง เพื่อให้มาจะเอ่กับคุณลุงโยเสฟ" คุณลุงโยเสฟซึ่งเราได้ถูกเขาเล่าให้ฟังมาแล้ว ว่าเป็นคนที่สุภาพที่สุดเวลาอยู่ต่อหน้าผู้ใหญ่และเด็กๆ และไม่รู้จักเหนื่อยเลย เช่นเดียวกับในขณะที่เขาทำงานในหน้าที่ของเขา

สตาลินได้พร่ำอ้อนวอนและชี้แจง แก่ประชาชนผู้เป็นสงครามของเขา เมื่อเดือนกุมภาพันธ์

1946 ว่าเขามีแผนการณ์ที่จะดำเนินตามโครงการณ์ ๕ ปี ของเขาเพื่อยกมาตราฐานการครองชีพของชาวรัสเซีย ให้เข้าสู่ระดับดีกว่าก่า และจะได้ทำการค้นคว้าในทางวิทยาศาสตร์ให้เจริญยิ่งขึ้น จะขยายผลิตพันธ์สินค้าเหล็กกล้า ให้ถึงขีดสุดยอด เท่าๆกับสินค้าออกของอเมริกา

อีกครั้งหนึ่งเขาได้อ้อนวอนศานุศิษย์ ที่บูชาเขาอยู่เป็นเนืองนิจ ว่าให้เดินไปตามรอยของเขาอีกสักหน่อย สัญญาว่าจะนำเขาทั้งหลายไปสู่แดนพิภพน้ำนมและน้ำผึ้งในบั้นปลายของทางเดิน และประชาชนชาวรัสเซีย ณะบัดนี้เท่าที่สังเกตุเห็น ก็เตรียมพร้อมอยู่แล้ว ที่จะตามผู้นำซึ่งเบาเต่ง, อันมีลักษณะไม่เจริญนัยน์ตา และมีความสามารถผู้นำซึ่งเป็นผู้นับถือลัทธิคอมมิวนิสต์เป็นศาสนา ไม่ว่าท่านผู้นำคนนี้จะเดินไปทางใด เขาทั้งหลายจะเดินตามไปอย่างตรงดิกทีเดียว “ท่านผู้นำไปทางไหน

ฉันจะตามไปด้วย ถ้าท่านผู้นำม้วย ฉันจะขอม้วย ตาม!" เพราะประชาชนร่วมกล่าวเป็นเสียงเดียว กันว่า "ไม่มีพระเจ้าองค์อื่นนอกแล้ว นอกเหนือ ไปจากท่านเฉนิน ท่านสตาลินก็เป็นพระเจ้าองค์ที่ 2 พระผู้พยากรณ์ของเขา

สตาลินมีภรรยา 2 คน คนแรกตายโดย โรคปอดบวมในปี ค.ศ. 1917 ต่อมาอีก 2 ปี สตาลิน ก็ทำการสมรสใหม่ ภรรยาคนที่ 2 นี้เป็นบุตรของ เพื่อนซึ่งมีอาชีพเป็นช่างทำกุญแจ ในเวลาแต่งงาน ครั้งที่ 2 นี้ สตาลินมีอายุถึง 40 ปี แต่เจ้าสาวมี อายุเพียง 17 ปีเท่านั้น ภรรยาคนที่ 2 นี้ไม่เคยได้ รับการศึกษาเลย เมื่ออยู่ด้วยกันจนเกิดบุตรได้ 2 คนแล้ว สตาลินจึงได้ส่งภรรยาให้ไปเข้าโรงเรียน เวลาไปเรียน หนังสือก็ให้ขึ้นรถประจำทางอย่าง สามัญชนทั้งหลาย ไม่ได้จัดรถยนต์ไปส่งเหมือน อย่างภรรยารัฐบุรุษคนสำคัญของประเทศอื่น ๆ

หรือเช่น บุตรภรรยาของรัฐมนตรีแห่งประเทศไทย เรา ภรรยาคนที่ 2 นอยู่ด้วยกันมาได้ 14 ปี ก็ถึงแก่กรรมอีก

บรรดารัฐมนตรีและรัฐบุรุษของรัสเซีย ในสมัยคอมมิวนิสต์นี้มเงินเดือนน้อยมาก พวกเหล่านี้ไม่มีความจำเป็นในเรื่องการใช้เงิน พวกคนใหญ่ ๆ โต ๆ ของคอมมิวนิสต์รัสเซีย ไม่มีใครมีมติมัวหมองในเรื่องเกี่ยวแก่เงิน ๆ ทอง ๆ เลย โรคคอรับชั่นในรัสเซียก็ไม่มี สตาลินเองมีเงินเดือน ๆ ละ 1000 รูเบิล คิดเทียบกับเงินไทยในราว 70 บาท นี้เป็นฉะเพาะเงินเดือนส่วนตัว แต่ฉะเพาะสตาลินเองมิใช่จะมีเงินใช้เพียงเดือนละ 70 บาทเท่านั้น การใช้จ่ายอย่างอื่นมีงบประมาณของรัฐบาลเบิดเครดิตไว้ให้ใช้จ่ายได้มาก แต่รัฐบุรุษของรัสเซียไม่ชอบการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ส่วนรัฐมนตรีต่าง ๆ ก็มีเงินเดือนเพียง 600 รูเบิล คือในราว 40 บาท

เท่านั้น

จุดประสงค์ของรัฐบุรุษหรือคนใหญ่คนโต ของรัสเซียนั้น ต้องการชื่อเสียง – อำนาจ – และเกียรติยศมากกว่าสิ่งใด ๆ ทั้งหมด มีความปรารถนาเป็นอย่างยิ่งที่ต้องการให้ชื่อของตน ได้ถูกตั้งเป็นชื่อเมือง ชื่อถนนหนทาง หรือสถานที่สำคัญต่าง ๆ ชื่อที่ว่านี้หมายถึงชื่อแฝง คือนามปฏิวัตินั่นเอง ตัวของสตาลินเองได้ชื่อไปตั้งเป็นชื่อเมือง 4 เมืองคือ Stalingrad, Stalinabad, Stalinogosk, และ Stalinsk

งานอดิเรกของสตาลิน ก็คือการอ่านหนังสือเล่นหมากรุก สิ่งที่ชอบมากที่สุดก็คือ ดูละครและฟังดนตรี โรงละครของประเทศรัสเซียนั้น เขาเรียกกันว่า ศาลาวัฒนธรรม ซึ่งถือว่าเป็นสถานที่อบรมประชาชน

บุคคลิกภาพที่ทำให้สตาลินเป็นคนเด่น มี

ความสามารถและเป็นผู้นำที่ดีของประชาชาติรัสเซีย นั้น ก็เพราะเขาเป็นคนที่มีความมานะอดทนอย่างแรงกล้า ทำงานได้มากไม่ยอมแพ้งาน ตามปกติจะทำงานหนักอย่างเต็มที่ไป 7–8 วัน แล้วก็หยุดพักจริงๆ เพียงวันหนึ่งหรือสองวันเท่านั้น นอกจากนี้เป็นคนที่มีจิตตานุภาพอย่างแรงกล้า สามารถเลือกคนใช้ได้เหมาะสมกับหน้าที่การงาน มีความสามารถในการบังคับบัญชาถูกน้องดี สตาลินได้เขียนไว้ว่า "ศิลปแห่งการเป็นผู้นำนั้นเป็นเรื่องสำคัญมาก จะต้องคอยต้อนให้ทุกๆ คนเดินไปฟร้อมกัน ใครจะเดินขึ้นหน้าเร็วไปก็จำต้องรั้งเอาไว้ ใครจะล้าหลังก็ต้องไล่ต้อนเขาให้ขึ้นมา การเดินพร้อมๆ กันเป็นกุญแจแห่งความสำเร็จ"

ในบรรดารัฐบุรุษ ผู้นำและคนสำคัญของรัสเซีย 10 คนเศษ รวมทั้งสตาลินเองด้วย ไม่มีใคร

เลย ที่ได้รับ การ ศึกษา ชั้น สูง ถึง ชั้น มหา วิทยาลัย อย่างมากก็เพียงมัธยมศึกษา และมีหลายคนที่ไม่เคยเข้าโรงเรียนเลย ความสำเร็จในการงานของคนเหล่านี้ ที่มีได้ก็โดยอาศัยความอุตสาหะและความสามัคคีกันนั่นเอง

สตาลินยังไม่ตาย – เวลานี้ยังมีชีวิตอยู่ด้วยความรุ่งโรจน์ เป็นดาวร้ายดวงหนึ่งของโลกที่กำลัง แสดง บทบาทชูโรง อยู่ใน โรง ละคร ของ โลก จอมบงการผู้ลือชื่อของโลกอีก 2 คนคือ ฮิตเล่อร์ และมุสโสลินี ก็ได้บีดฉากลาโรงไปแล้ว ยังเหลือจอมบงการสตาลินแต่ผู้เดียวซึ่งกำลัง แสดง อิทธิพล ขาละวาดอยู่บนเวทีของโลกอย่างองอาจ นักวิจารณ์หลายประเทศเกือบทั่วโลกได้พยากรณ์ว่าสงครามโลกครั้งที่ 3 ที่จะระเบิดขึ้นในอนาคต สตาลินจะเป็นคนแรกที่จุดสายชนวนนี้ และแล้วก็จะบีดฉากลาโรงไปเช่นเดียวกับฮิตเล่อร์และมุสโสลินี

วินสตัน เชอร์ชิลล์

(Winston Churchill)

ใน ปี ค.ศ. 1900 วินสตันเชอร์ชิลล์ได้มา
สู่มหานครนิวยอร์ค เพื่อมาแสดง ปาฐกถา และ เที่ยว
เล่น มาร์กทะเวนได้แนะนำให้ผู้ฟังปาฐกถา รู้จัก
นิสัยใจคอของเขาว่าดังนี้

"ท่านสุภาพสตรีและสุภาพบุรุษทั้งหลาย ขอ
เสนอให้ท่านได้รู้จักกับ บุตรแห่งมารดาชาว
อเมริกันซึ่งบิดาเป็นชาวอังกฤษ – บุรุษผู้มี
คุณภาพเพียบพร้อมสมบูรณ์คนนี้!"

ถ้อยคำที่มาร์กทะเวนกล่าวเป็นเชิงสัพยอก
ให้ขำขัน ได้กลายเป็นคำพยากรณ์ไปแล้ว ในโลก
ซึ่งเต็มไปด้วยคนซึ่งไม่มีคุณภาพอันสมบูรณ์ วิน
สตัน เชอร์ชิลล์ ได้ลอดออกมาอย่างงดงาม เข้า

สู่โลกแห่งอุดมคติ ในฐานะที่เป็นคนมีคุณภาพ
เพียบพร้อมสมบูรณ์

เขาออกมาก่อนกำหนดคลอด เมื่อวันที่ 30 เดือนพฤศจิกายนค.ศ. 1874 นายแพทย์ได้พยาบาล เขาโดยทำให้โลหิตเดิน เพื่อให้มชวิตรอดอยู่ เป็นเวลาเกือบ 1 ชั่วโมงในขณะคลอดออกมาใหม่ๆ

"บุรุษหนุ่ม ซึ่งมีพฤติการณ์ด้วยหัวใจ อันร้อนระอุอยู่เสมอ"

อายุของเขาได้ย่างเข้าเกือบใกล้ 70 ปีแล้ว ในยุค แห่ง เหตุการณ์ อัน ดีนเต้น ถึง ขนาด แห่ง ปี ค.ศ. 1944 เขาปรากฏในหมู่รัฐบุรุษของโลก ว่าเป็นคนหนุ่มที่สุดในโลก ในการงานอันใหญ่หลวงซึ่งต้องใช้ความเร่งด่วนอันใหญ่ยิ่งที่สุด

"มีงานที่จะต้องทำ ขอให้เราทำโดยปราศจากการรีรอแม้แต่น้อย"

เมื่อขณะยังเป็นเยาวชนอยู่นั้น เขาเกลียด

การคิดคำนวณที่หนัก ๆ แต่ชอบคำพูดที่ไพเราะ เพราะพริ้ง อันเป็นสำบัดสำนวนที่ยั่วยวนใจ เขาเกลียดบทเรียนที่กำหนดให้เรียน โดยครูผู้หญิงซึ่งเป็นพี่เลี้ยง และเกลียดครูทุก ๆ คนที่สอนเขา เขาเกลียดอย่างเข้ากระดูกดำ และลึกลงไปจับขั้วหัวใจในคำสั่งพยอก ของ พวกผู้ปกครอง อัน กดขี่เหล่านี้เสียงก้อง กังวาลใน หูซึ่งทำให้โกรธจัด อยู่เสมอว่า “**จงทำดังนี้**” และ “**อย่าทำดังนั้น**”

คุณพระ! นี่จะไม่ให้เขามีจิตต์ใจเป็นของเขาเองบ้างเลยละหรือ? พ่อหนูน้อยเชอร์ชิลล์ได้เอาความถูกบีบบังคับนี้ ไปพ้องมารดาว่าถูกบีบคั้นต่าง ๆ ด้วยความบงการอันสุดแสนจะทนทานได้ แต่คุณแม่เป็นผู้หญิงที่สุขุมและมีหัวใจสุขุม ก็ได้ปลอบประโลมใจด้วยความรักและเอ็นดู พูดเอาอกเอาใจเป็นอย่างมาก

“คุณแม่เป็นประทีปประจำชีวิตของฉัน

เหมือนดาวประจำเมือง ฉันรักคุณแม่เต็มไป
หมดในห้องหัวใจของฉัน – แม้แต่ฉันจะอยู่ห่าง
ไกลที่ไกลแสนไกลแห่งใดก็ตาม ฉันก็ถูกเชื่อมไป
ด้วยความรักและบูชาท่าน โดยมิมีการบกพร่อง
เลย ”

เมื่ออายุได้ 7 ขวบได้นั่งรถเด็กมือไปยัง โรงเรียนเซนต์เจม – หอบเอาถุงเท้าสั้นไปถึง 14 คู่ เหรียญครึ่งเคราน์ 3 เหรียญ และกำบั้นซึ่งกำแน่น 2 กำบั้น ท่านอาจารย์ใหญ่ได้จูงมือเขาให้ไปเรียน ไวยากรณ์ภาษาลาติน

“ เธอต้องเรียน แตก กิภัตบัจจัย ของคำลาติน เมนสา (Mensa) คำนี้ให้ได้นะ มิฉะนั้น – – – ”

พ่อหนูน้อยวินิ่มอง ดูหน้าท่านด้วยความฉงน สนเท่ห์ในรูปวิภัตบัจจัยอันจะแยกไปได้ เหลือคณนา จนกระทั่งไปถึงการกและอาลปนะ–คือคำว่า Mensa อันมีความหมายว่า “ เสี้ยโต๊ะ ” จึงถามคุณครูว่า

"หมายความว่ากระไรครับคำนี้ ?"

"นี่คือเป็นคำที่สำแดงความหมาย ซึ่งเธอจะต้องใช้ เมื่อเธอพูดกับโต๊ะ"

"แต่ท่านอาจารย์ครับ ในชีวิตของกระผม ๆ ไม่เคยพูดกับโต๊ะเลย"

อาการแสดงตอบของท่านอาจารย์ใหญ่ ก็คือทำท่าว่าจะฟาดหลัง ท่านได้ยกไม้ถือขึ้น พวกเด็กในโรงเรียนของท่าน จะต้องสอนให้รู้จักระเบียบวินัยทุก นับตั้งแต่แรกเข้ามาอยู่ในโรงเรียน แต่พ่อหนูน้อยวินนี่ มิได้สำนึกในอุดมคติ ในการที่จะทำให้เด็กมีระเบียบของคุณครูผู้นั้น แม้แต่น้อยหนึ่ง จึงฉวยเอาหมวกของท่าน อาจารย์ใหญ่ มาเตะเสียเป็นจุดวิจุดไป จึงได้เกิดการต่อสู้กันขึ้นอย่างขนานใหญ่ และก็ได้เกิดการฉุนกึกทั้งสองฝ่ายอย่างยกใหญ่เป็นโกลาหล

"พ่อหนูน้อยผู้มีอาการเกเรผู้นี้ กำลังเดิน

ทางไปสู่แนวถิ่นที่ยากจะดึงบังเหียนไว้ได้ ”

ท่าน เอช. จี. เวลส์ นักประพันธ์ถือนามแห่งยุคปัจจุบันกล่าวว่าเป็นเด็กที่ดูนิสสัยให้ออกได้ยาก ท่านเขียนไว้ว่า

“ ฉันรู้สึกว่าเขาเป็นเสมือน – เป็นเด็กที่แก่นแก้วที่ชอบทำลายหาย – เป็นเด็กตัวเล็ก ๆ แค่หัวเข่าเท่านั้นเอง เมื่อคิดถึงลักษณาการของเขาอย่างนี้ ฉันก็เลยดำเนินการน่าเอ็นดูเขาต่อไปได้ ”

แต่บรรดาครูบาอาจารย์ของเขาที่เซนต์เจมไม่มีความรู้สึกชอบพอเขาแม้แต่น้อย ไม่ว่าในสิ่งอันใดทั้งหมด เพราะเจ้าเด็กน้อยคนนี้เกเรอย่างที่สุด มีอารมณ์รุนแรงอย่างเหลือขอเป็นที่สุด เมื่อเรียนไปได้ครึ่งเทอมจึงได้เสนอให้ไล่เขาออกเสีย ต้องร้อนถึงท่านบิดาซึ่งต้องนำเอาพ่อหนุ่นน้อยนี้ไปฝากเข้าโรงเรียนแห่งใหม่อีก โรงเรียนใหม่นี้อยู่ที่เมืองไบรตัน ทำการสอนโดยสุภาพสตรีแก่ 2 คน ครู

ผู้หนึ่งได้กล่าวขวัญถึงว่า

"เป็นเด็กหัวแดงเล็ก ๆ ที่ซนที่สุดในชั้น ฉันคิดว่าเขาคงจะต้องเป็นเด็กที่ซุกซนที่สุดในโลก อันไม่มีใครเปรียบอีกแล้ว"

พ่อหนุ่มน้อยคนนี้เรียนภาษาลาตินได้เลวที่สุด การคำนวณก็เหลวเป๋ว แต่ในวิชาภาษาฝรั่งเศษกลับเป็นที่ 1 – ทั้งนี้เพราะว่าวิชานี้มิได้มีการกะอาดปนะเหมือนอย่าง "O table" ชนิดเซอะๆ และรู้จักใช้สำนวนภาษาอังกฤษดี ชอบใช้สำบัดสำนวนชนิดย่วยวนใจอย่างสุดซึ้ง และมีสำนวนเชิงกาพย์กลอนโคตงฉันท์ ชอบอักษรศาสตร์และกวีนิพนธมาก ชอบถอดข้อความจากบทกวมาเขียนเปลี่ยนแปลง เมื่ออ่านแล้วติดใจคล้ายกับแมงวันเกาะติดกับกระดาษติดแมงวัน เขาอ่านบทกวีนิพนธ์ที่ยาว ๆ เพียงครั้งหนึ่งหรือสองครั้ง ก็สามารถจำได้แม่นยำไม่มีการลืม แม้จะเป็นเวลานานแสนนาน

บทเรียนที่โรงเรียนได้กะให้เขาเรียนนั้น ดู
เป็นที่เอ็อม ระอา และเบื่อหน่าย แก่เขาเป็นอย่างมาก
แม้จะจัดให้ดีแสนดีอย่างไรก็ตาม ครางหนึ่งพ่อหนู
น้อยมีความยินดีเป็นอย่างยิ่ง โดยได้ถึงเจ็บเป็น
โรคปอดบวม ทั้งนี้เพราะว่าไม่ต้องไปโรงเรียน
หรือทำการบ้าน ในสมัยนั้นโรคปอดบวมร้ายแรง
มาก ได้พาชีวิตมนุษย์เสียมากต่อมาก มักจะ
กำเริบขึ้นภายหลังที่อาการค่อยยังชั่วลงแล้ว มี
หลายรายที่มีอาการเช่นนี้ผลสุดท้ายก็ต้องถึงแก่ความ
ตายเสมอ แต่หนูน้อยวินนี่ผ่านอันตรายรอดมาได้

"เด็กคนนี้มีชีวิตอันปลุกเสกด้วยเวทย์มนต์คาถาแท้" ตลอดความเป็นอยู่แห่งชีวิตในสมัยเด็กนี้ วินสตัน เชอร์ชิลล์ได้มีชีวิตอันแสนสุขสนุกสนานยิ่ง และน่ามหรรศจรรย์เหมือนชุบด้วยเวทย์มนต์จริง ๆ ไฟไหม้ไม่ได้—กระสุนปืนก็ไม่ทะ

เทศนิวซีแลนด์มาให้ดู ”

—๒—

เป็นครั้งแรกที่เชอร์ชิลล์ได้มีโอกาศศึกษาวิชา ที่ตัวชอบ เขาได้พยายามเป็นอย่างยิ่งที่จะเป็นนาย ทหารม้า และมีความยินดีมากที่ไม่ต้องทำสมการ พิชคณิตอีกต่อไป ในการที่จะเป็นผู้กล้าหาญบน หลังม้า เชอร์ชิลล์ได้ฝึกฝนการขี่ม้าและชอบกีฬา ชนิดนี้มาก ชอบเสียงหวือหวาของลมขณะที่พัด ต้องเส้นผมของเขาในเวลาควบม้าห้อ “ เวลาแห่ง ชีวิตมิได้เสียไปเมื่อใช้เวลาอยู่บนหลังม้า ” เขาได้ เขียนกล่าวยอวดตัวไว้ในสมุดบันทึก “ คนหนุ่ม ใหญ่มากมักจะเสียหายไป โดยเป็นเจ้าของม้า หรือเอาใจม้ามากเกินไปนั่นเอง แต่มิได้เสีย ไปด้วยการขี่มัน ถึงแม้ว่าคอจะหักตกม้าเวลา

ห้อ ก็ยังนับว่าเป็นของดี เพราะเป็นการตาย ที่มีเกียรติแล้ว”

เขานั่งมั่นคงดี และถือสุภาษิต ชาวตวันออก ไว้ประจำใจ และมักจะช่วยไม่ให้เขาโซเซบนหลังม้าได้ ถึงแม้จะมีความรู้เดิมอ่อนมาแต่ก่อนก็ตาม เขาก็สามารถเรียนสำเร็จหลักสูตร ของโรงเรียนนายร้อย และสามารถสอบไล่ได้เป็นที่ 8 ในชั้นซึ่งมีนักเรียนทั้งหมด 150 คนด้วยกัน

นับว่าเป็นชัยชนะอันใหญ่หลวง ได้เป็นนายทหารอันดับ 4 แห่งกองทหารม้าราชองครักษ์ ประจำพระองค์สมเด็จพระบรมราชินี และหลังจากได้รับความยินดีนี้ไม่นานนัก เขาก็ต้อง ประสบกับความเศร้าสลดอย่างใหญ่หลวง มันเป็นการเสียกำลังใจและโศกเศร้าที่สุดของชีวิต นับตั้งแต่สมดาขึ้นมามองดูโลก ความเศร้าสลดอันยิ่งใหญ่นี้, ก็เนื่องมาจากมรณะกรรม ของท่าน หลอดเรนดอล์ฟ,

ท่านหลอดแรนดอล์ฟ เชอร์ชิลล์ รู้สึกตั้งรังเกียจจริง ๆ ท่านเป็นผู้รักสงบด้วยหัวใจอันแท้จริง มิได้เคยมีความคิดที่จะให้ลูกชายเข้าเรียนในโรงเรียนนายร้อยเลย แต่เมื่อท่านทนการรบเร้าอ้อนวอนของลูกชายไม่ไหว ในที่สุดก็ใจอ่อนต้องยอมอนุญาตให้เป็นไปตามความประสงค์ของลูกชาย

วินสตันเชอร์ชิลล์จึงไป สมัคร สอบ คัดเลือก เพื่อ เข้าศึกษา วิชาทหารในโรงเรียน นายร้อย ที่แซนเฮิสต์ แต่เข้าไม่ได้เพราะสอบตก ได้พยายามอีกในเมื่อมีการสอบครั้งที่สอง แต่ผลที่ได้รับก็คอตกอีกตามเคย แม้จะสอบคัดเลือกตกถึงสองครั้งเขาก็หาได้ระย่อท้อแต่ประการใดไม่ ด้วยใจรักอยากเป็นทหารจริง ๆ จึงสมัครสอบอีกครั้งที่ 3 แต่คราวนี้โชคดีปรากฏว่าสอบได้โดยบังเอิญ กล่าวคือได้ผ่านการสอบมา 2 ครั้งแล้ว ข้อสอบข้อหนึ่งซึ่งเขาทราบดีว่า กรรมการจัดให้ผู้ที่เข้าสอบคัดเลือก

เขียนแผนที่แสดงตำบลหนึ่งตำบลใดของราชอาณาจักรอังกฤษ แต่ราชอาณาจักรอังกฤษนั้นไม่เหมือนกับอาณาจักรกอลในสมัยโบราณ ซึ่งได้แบ่งออกเป็นหลายส่วนเหลือที่จะคณนา ไม่ทราบว่ากรรมการจะให้เขียนตอนไหน ถ้าเตรียมไว้ไม่ดีแล้วอาจสอบตกอีก เมื่อได้นึกถึงที่หนทางว่าจะทำอย่างไรดีแล้ว จึงคิดขึ้นได้โดยเลือกเอาวิธีตัดกระดาษขึ้นเล็กๆใส่ลงไปในหมวกหลายๆใบ ซึ่งทุกๆใบนั้นได้เขียนชื่อเมืองขึ้นของอังกฤษไว้ต่างๆกันหมดทุกเมือง แล้วก็หยิบขึ้นมาใบหนึ่ง ปรากฏว่าชื่อหยิบขึ้นมานั้นมีชื่อว่านิวซีแลนด์ และเผนที่ประเทศนี้เขาได้เคยศึกษามาแล้ว จึงได้เตรียมดูไว้ให้ชำนาญสำหรับจะสอบ

พอเข้าสู่ห้องสอบคัดเลือกวิชานั้น อาจารย์ผู้ควบคุมการสอบไล่ก็ได้พูดแก่นักเรียนที่เข้าสมัครสอบว่า “ท่านสุภาพบุรุษจงกรุณาเขียนแผนที่ประ

ฤร่างกาย นี่แหละคือบุคคลที่พระเจ้าได้เลือกสรร
แล้วให้มาเป็นผู้ทำการใหญ่

เมื่อได้หายจากโรคภัยไข้เจ็บแล้ว เขาก็ได้
เข้าสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาใน มหาวิทยาลัยฮาโร่
เขาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะถูกให้สอบใน วิชาภาษา
ฝรั่งเศษ หรือไม่ก็วิชาการพนธ์และการเขียนเรียง
ความ ซึ่งเป็นวิชาที่เขาถนัด แทนที่จะเป็นไปอย่าง
ความคาดหมาย เขากลับถูกให้สอบวิชาคำนวณ
และภาษาลาติน เขาจึงต้องทำด้วยความจำใจเป็น
อย่างยิ่ง และทำไปตามแกนกระนั้นเอง

ถึงแม้จะได้สอบไปตามยะถากรรม เขาก็ม
โอกาศได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยฮาโร่ และก็ต้อง
เรียนวิชาชนิดนั้นตลอดมา "จริง!" ท่านอาจารย์
ใหญ่สรรเสริญ "วินนี่มีความสามารถในเชิงอักษร
ศาสตร์มาก" และยังได้กล่าวด้วยความเชื่อว่า
หนุ่มน้อย วินสตัน จะต้องเป็นผู้เด่นใน ชั้นข้างหน้า

แต่เมื่อได้รวมคะแนนสอบไล่ทั้งมหาวิทยาลัยแล้ว ชื่อวินสตันเชอร์ชิลย์ออกยืนเด่นที่เดียว ที่สุดท้ายเพื่อนนั่นเอง

ท่านบิดาซึ่งเคยเป็นนักเรียนที่เรียนเก่ง และเป็นเด่นในหมู่นักศึกษาด้วยกัน ในปัจจุบันก็มีชื่อที่เด่นในสังคม รู้สึกเศร้าใจอย่างบอกไม่ถูก

"อะไรกันถูกเอ่ย เจ้าประสงค์จะดำเนินชีวิตของเจ้าด้วยตนเองอย่างไรกัน ?"

"กระผมจะสมัครเป็นทหาร หากว่ายังมีการสงครามอยู่และหลังจากนั้นกระผมจะหันเข้าหาอาชีพทางการเมืองนิดหน่อย"

"แต่นี่แน่ะ ไม่ต้องคิดไปให้ไกลถึงเพียงนั้น ดอก ในเบื้องแรกนี้มหาวิทยาลัยออกฟอร์ดเขาก็มีการหัดทหารกันควรจะเรียนที่นั่นควบกันไปก็ได้"

"ถ้าคุณพ่อไม่มีความรังเกียจแล้ว กระผมอยากจะเข้าเรียนในโรงเรียนนายร้อยที่แซนเฮิสต์"

ผู้เป็นบิดา อันเป็นที่รัก และเคารพยิ่งของเขานั้นเอง ท่านหลอดมีตำแหน่งเป็นหัวหน้าหรือประธานกรรมการในสภาซื้อขายสดอกและแลกเปลี่ยนเงิน การมรณะกรรมของท่านนี้เนื่องมาจากมีสุขภาพไม่สมบูรณ์ อันมีสาเหตุมาจากได้รับความกระทบกระเทือนใจอย่างหนัก ในการที่ถูกสัตรูทางการเมืองกล่าวร้ายป้ายสีท่าน วินสตัน เชอร์ชิลล์ได้เฝ้าพยาบาลอยู่ข้างเตียงของท่านบิดาเสมอ ในเวลาที่ท่านกำลังนอนป่วยอยู่ "บุตรที่ดีและทะเล้นที่สุดของตระกูล" วินสตันได้กล่าวไว้ "จะต้องแก้แค้นแทนพระคุณของคุณพ่อ ให้อ้ายพวกเหล่าร้ายทั้งปวง ผู้ทรยศและฝงสนักข์นรกเหล่านี้ ได้รับการตอบแทนอย่างสาสมให้จงได้!"

วินสตันรู้สึกว่าการงานของเขา ได้มีอยู่ล่วงน่ามาก่อนแล้ว ชีวิตของเขาคือการต่อสู้อันไม่รู้จัก

หยุดหย่อน – คือต่อสู้กับสัตรูของประเทศอังกฤษจากภายนอกประเทศ – ต่อสู้กับสัตรูของบิดาภายในประเทศ

การต่อสู้ของเขาเริ่มเมื่ออยู่ภายใต้อำนาจของท่านผู้นำแห่งกรมทหาร คือท่านนายพลบราบาซอนท่านผู้บัญชาการทหารผู้นี้กับเขาไม่ใคร่จะสนิทสนมกลมเกลียวกันนัก บุคคลทั้งสองนี้ไม่ชอบไผ่ในอำนาจ ชอบแต่ความนึกคิดอันเป็นสามัญธรรมดา บุคคลทั้งสองนี้ต่างได้ช่อนแร้น ความรู้สึกชอบพอในทางอักษรศาสตร์ไว้อย่างเงียบๆ โดยมิได้แพร่งพรายให้อีกฝ่ายหนึ่งรู้ในขณะที่ทำกิจการทางทหารแต่เมื่อกิจการประจำวันในหน้าที่ได้ผ่านพ้นไป แล้วอัจฉริยะบุรุษทั้งสองนี้จะมานั่งโต๊ะร่วมกัน และแล้วการสนทนาพาทีในเชิงอักษรศาสตร์ก็จะได้เริ่มดำเนินขึ้น

จะเป็นด้วยอิทธิพลของท่านนายพลบราบาซอน

ซูดาน, ในอาฟริกาใต้ – ในที่ซึ่งเขาประจำอยู่ในแนวรบ – เขาไม่เคยอยู่หลังแนวรบเลย – จะเป็นทหารก็ตามหรือเป็นผู้สื่อข่าวสงครามก็ตาม โดยทั่วๆ ไปเขาใช้ปืนได้ดีเท่าๆ กับปากกาของเขา มักจะเข้าไปอยู่ในกลุ่มที่มีการต่อสู้อย่างหนักหน่วงและที่ไม่เคยถูกอาวุธระคายผิวหนังเลย ครั้งหนึ่งพวกบัวร์จับเขาได้ ในขณะที่ถูกคุมขังเป็นชะเลยอยู่นี้ เขาได้อ่านหนังสือต่างๆ เป็นจำนวนมาก เช่นบทประพันธ์ของกิบบอน, เดกก, ส์วิฟมิดส์, คาลาย, และเรื่องมหาชนรัฐของพลาโต เรื่องการเมืองของอาริสตอเติล, การสังหารมนุษย์ของวินวูด เหล่านี้ล้วนเป็นข้อคิดของคนใหญ่ๆ โตๆ ทั้งนั้น และในที่สุดเขาก็ต้องหยุดการอ่าน เพราะได้อ่านมามากแล้ว ต้องทำงานอย่างอื่นอีกต่อไป เขารู้สึกว่าเส้นประสาทไม่ค่อยถูกกับการที่ได้ถูกคุมขังเป็นชะเลยอยู่นี้ ในที่สุดก็ได้ทำการหนี ได้ซ่อนตัวเข้าไปอยู่

ในที่เก็บถ่านหิน ซึ่งจะส่งไปถึงเรือ ในที่สุดเขาก
ได้ถูกส่งไปกับถ่านหินไปยังแนวรบของเขาเอง
เขามิใช่เป็นคนที่ได้ ถูกปลุกเศกด้วยเวทย์
มนต์ในทางไสยศาสตร์เท่านั้น แต่ยังเป็นคนกล้าตาย
ด้วย ในยามว่างเขาได้เล่นกีฬาเสมอ กีฬาทุกอย่าง
เป็นของที่เขามีฝีมือเลิศกีฬาโปโล ครั้งหนึ่งเมื่อเขา
ได้ถูกไปประจำที่เมืองไฮเดอร์ราบัด มีคณะโปโล
ชั้นเลิศของอัศวินแห่งอินเดียซึ่งมีนามว่า "กอลคอน
ดัส" ได้ท้าทายให้คณะของเขาไปทำการแข่งขัน
กัน ทุก ๆ คนได้พยากรณ์ว่าการแข่งขันครั้งนี้ คง
จะต้องเป็นไปด้วยการเผ็ดร้อนถึง "ตาย" กัน
บ้าง พรรคพวกพากันส่งสารเชอร์ชิลล์กับคณะของ
เขามาก คำทำนายของคณะพรรคเป็นความจริง
เมื่อฉากแห่งการแข่งขันได้เปิดขึ้นแล้ว คู่แข่งขันก็
ได้ประสบกับการตายจริง ๆ แต่มิใช่เป็นฝ่ายของ

นขอยุติไว้ก่อน ยังมีการต่อสู้ที่จะต้องกระทำอีก ได้เกิดท่าทางว่าจะมีการขบถเกิดขึ้นในอินเดีย กรมทหารของเชอร์ชิลล์ได้รับบัญชาให้ไปยังเมืองบอมเบย์ ทำการรบกับพวกมามุนด์ (Mamunds) "เป็นเผ่าของชนชาติที่ร้ายกาจที่สุด ในเรื่องการทารุณกรรม" ในท่ามกลางของการรบเชอร์ชิลล์ต้องกระโดดลงจากหลังม้า และต้องไต่เนินเขาพร้อมด้วยทหารราบอันมีจำนวนเพียงเล็กน้อย ณะที่ใดที่มีการสู้รบอย่างหนักหน่วงเชอร์ชิลล์ก็ต้องไปทันทุกคราว เชอร์ชิลล์พร้อมกับกองทหารได้ขึ้นไปบนยอดเขาซึ่งเป็นเนินป่า ณ ที่นั้นเต็มไปด้วยการต่อสู้อย่างหนัก มีกระสุนปืนยิงออกมาจากทุกๆ ก้อนหินใหญ่ และจากกิ่งไม้ของต้นไม้ทุกๆ ต้น เมื่อไม่สามารถต้านทานการยิงนี้ได้ บรรดาพรรคพวกก็พากันล่าถอย แต่เชอร์ชิลล์ผู้เดียวไม่ยอมถอย เพื่อนทหารผู้หนึ่งได้รับบาดเจ็บ – ดาบข้างขวาถูกกริชของ

พวกฮินดู เชอร์ชิลล์ไม่สามารถจะทนดูดายทั้งเพื่อน
ร่วมดายไว้ได้ ได้พยายามอุ้มเขาลงมาจากเนินเขา
สูงนั้น แต่บรรดาสัตรูได้เข้ามาโอบล้อมอยู่โดยรอบ
เมื่อวางคนป่วยลง แล้วก็ควักปืนรีวอลเว่อร์ออกยิง
ต่อสู้ แต่เคราะห์ร้ายมากกระสุนปืนของเชอร์ชิลล์
ด้านจิงหยิบปืนไรเฟิลซึ่งทิ้งอยู่ข้าง ๆ นั้น ยิงไป
30–40 นัดข้าศึกที่ล้อมก็พากันแตกไป เชอร์ชิลล์
ได้นำเอาสหายผู้ป่วยนั้นลงมาจากเนินเขาได้โดย
ปลอดภัย

"ไม่มีใครนอกจากวินน์จะลงจากยอดเขาได้
โดยเนื้อตัวมิได้เป็นอันตรายเลย **ดช่างมีชีวิตที่**
ถูกปลุกด้วยเวทย์มนต์แล้ว ใครอื่นเล่า
จะเป็นได้เช่นนี้ ?"

ชีวิตอันถูกปลุกด้วยเวทย์มนต์ของเขา ได้
ถูกนำไปในการต่อสู้อื่น ๆ อีก – ในอินเดีย, ใน

บ้างกระมังที่เป็นแรงดันในความคิดเห็นของเชอร์ชิลล์ หรือว่าเป็นพลังที่อุบัติขึ้นเองในดวงวิญญาณของเขา บุรุษหนุ่มผู้นี้จงเริ่มต้นไฝ่หาทางออกด้วยอุปนิสัยอันไม่ชอบอยู่นิ่งของเขา เขาได้เริ่มเขียนเรื่องสั้น ๆ ทั้งที่เป็นสารคดีและนวนิยายเป็นจำนวนมาก เรื่องที่นับว่าเป็นเรื่องเด่นมากก็คือเรื่องที่ชื่อว่า "Savrola" และเรื่อง "นิทานแห่งการปฏิวัติในแคว้นเตาราเนีย" (The Tale of a Revolution in Laurania.) มิใช่เป็นชิ้นเด่นหรือโบแดงในเชิงอักษรศาสตร์แต่อย่างเดียว แต่มันเป็นการแสดงออกมาซึ่งความรู้สึกนึกคิดแห่งตัวของผู้เขียนเองด้วย วีระบุรุษของเรื่องนี้คือ เซฟโรลา นั้นก็คือหุ่นจำลองตัวของวินสตันเชอร์ชิลล์เอง – เป็นบุรุษหนุ่มผู้กระหายอย่างแรงกล้าที่จะเป็นผู้นำอันชาญฉลาดแห่งการปฏิวัติ "พวกนักปฏิวัติทั้งปวงในประวัติศาสตร์ จะต้องเป็นกุ๊ยหรือไม่ก็คน

โง่เขลาเบาปัญญาทึ่ม ๆ อะไรเช่นนั้น" ในเบื้องต่อไปวินสตันก็ได้รับจ้างเป็นผู้สื่อข่าวให้แก่หนังสือพิมพ์เดลี่ กราฟฟิค (Daily Graphic) เชอร์ชิลล์ได้ตั้งเรือไปขึ้นที่คิวบา เพื่อส่งรายงานการจลาจลในทางการเมือง ของประเทศเมืองขึ้นนั้น เขาได้เห็นเป็นครั้งแรกถึงความคดในข้องอในกระดูกอย่างมากมายของมนุษย์ ที่เรียกตัวเองว่า "ผู้เบิดเสรี" (Liberators) และรู้สึกเกลียดชังมนุษย์จำพวกนั้นต่อมาไม่รู้จักหายเลยจนตลอดชีวิต "ขณะที่สมาชิกของรัฐบาลเก่า กดขี่ในเรื่องความจริง" เขาได้เขียนไว้ในบทความอันหนึ่งของเขา "พวกผู้นำแห่งรัฐบาลใหม่ ก็ได้สร้างความหลอกลวงไว้ด้วยประการต่าง ๆ" ในบทความอีกเรื่องหนึ่งได้เขียนไว้ว่า "ฉันเห็นใจในการปฏิวัติ แต่ฉันไม่เห็นใจในการก่อและปฏิบัติของการปฏิวัติ"

แต่เรื่องราวต่างๆสำหรับปัจจุบันขณะที่กล่าว

เชอร์ชิลล์ แต้มที่นับได้เมื่อการแข่งขันได้สิ้นสุดลงแล้ว ปรากฏว่าทางฝ่ายคณะของเชอร์ชิลล์ได้ 9 ฝ่ายกอลคอนดัสได้ 3 แต่เชอร์ชิลล์ผู้นำฝูงซึ่งกระทำให้อีกฝ่ายหนึ่งต้องตายภายในกลางกลุ่มนั้น ก็เกือบถึงตายด้วยเหมือนกัน กล่าวคือกระดูกไหปลาร้าของเขาต้องหักไปด้วย

เขาเป็นไก่ชนซึ่งใครๆ ก็ยอมยกนิ้วให้ว่าเป็นไก่ที่มีฝีมือดีชั้นอัศวิน ไม่มีหน้าซีดเซียวในเรื่องความเจ็บปวดเช่นนี้เลย ในบทความอันหนึ่งซึ่งเขาได้ส่งไปลงในหนังสือพิมพ์ ในขณะที่เป็นผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์อาลาฮาบัด ไพโอเนีย (Allahabad Pioneer) เขาได้เขียนอย่างน่าตื่นเต้นถึงเรื่อง "ความกล้าหาญและเด็ดเดี่ยวของนายร้อยโทวินสตัน เชอร์ชิลล์ แห่งกรมทหารม้าที่ 4"

—๓—

เขาได้รับราชการเป็นทหารเพื่อรับใช้ประเทศชาติ ในขณะที่มีการสู้รบอันจะต้องกระทำต่อสัตรูของประเทศ และณะนั้นการสู้รบก็ได้สิ้นสุดลงแล้วชั่วคราว เขาจึงได้ฉวยโอกาศเข้าเล่นการเมืองบ้างเล็กน้อย ตามที่มีใจรักและได้ตั้งอุดมคติไว้แต่เล็กน้อย เขาได้สมัครเข้าแข่งขันเพื่อรับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎรในปีค.ศ. 1899 ได้เข้าแข่งขันกับหัวหน้าพรรคฝ่ายกรรมกร— "เป็นหน่อเนื้อเชื้อไขของพวกสังคมนิยม" แต่โชคยังไม่อำนวยให้เขาได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทน แต่กระนั้นเขาก็สามารถคัดคะแนนนิยมของพรรคกรรมกรได้มาก เขาเป็นผู้ที่ทำให้คณะพรรคกรรมกรครั่นคร้ามผู้หนึ่ง

"เขาเป็นสุภาพบุรุษหนุ่มที่สุดในทวีปยุโรป"

ผู้ที่มีความนิยมเชาอย่างแรงกล้า ได้เขียนสดุดีลง ในหนังสือพิมพ์ Daily Mail "เป็นผู้มีคุณภาพต่าง ๆ ซึ่งทำให้ตัวของเขาเป็นผู้นำในคณะพรรคประชาชน เขาเป็นนักหนังสือพิมพ์ที่ยิ่งใหญ่ หรือมิฉะนั้นก็เป็นผู้จัดตั้งธุรกิจการโฆษณาอย่างมหาศาล เขาจะเป็นอะไรต่อไปก็ได้ใครจะรู้?"

อย่างน้อยที่สุดเขาก็เป็นตัวของเขาเอง เขาอยากจะทำกิจการอย่างอื่นให้ต่างออกไปอีก ต่อมาได้มีการเลือกตั้งอีกครั้ง เขาก็ได้สมัครเข้ารับเลือกอีก ครานี้โชคได้อำนวยแก่เขาให้เขาได้ประสบความสำเร็จอย่างงดงาม ประชาชนได้ต้อนรับเขาด้วยความยินดีแย้มแจ่มใส มาสั่นมือแสดงความยินดีและโห่ร้องไชโยให้เขาไม่ว่าเขาจะย่างเหยียบเข้าไปณะแห่งหนตำบลใด ดูช่างเต็มไปด้วยสิ่งสวยสดงดงามเสียนี่กระไร สำหรับประเทศอังกฤษโดยทีมีนายทหารม้าบ้าบินเข้ามาอยู่ร่วมด้วยในรัฐสภา

แต่การเมืองเป็นกิจที่ต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมากเป็นเกมที่ต้องเปลืองเงิน เมื่อได้ก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งที่มีอำนาจมากก็ต้องใช้จ่ายมากเป็นเงาตามตัวกันไป มันช่างเป็นเครื่องหักรรมจริง ๆ ที่เขาค่อนข้างจะเป็นผู้ที่มีกระเป๋าเบาสักหน่อย เขาคิดหาหนทางที่จะทำให้กระเป๋าอ้วนขึ้นมาสักหน่อย แต่ก็มองไม่เห็นอะไรจะดีไปกว่าการใช้ลิ้นหาเงิน ดังนั้นเขาจึงได้เดินทางเข้าไปสู่ประเทศคานาดา, และสหรัฐอเมริกา เพื่อเที่ยวแสดงปาฐกถาเก็บเงินทุกหนทุกแห่ง ประชาชนพลเมืองได้ต้อนรับเขาเป็นอย่างดี สุนทรพจน์ของเขาเป็นที่จับใจของประชาชนเป็นอย่างยิ่ง เรื่องที่เขานำไปแสดงนั้นก็คือเรื่องการทำสงครามของเขาที่ได้ผจญมา – การถูกจับเป็นชะเลย – และการหนีมาได้อย่างหวุดหวิด เมื่อเดินทางกลับประเทศอังกฤษ เขาได้เงินมาเป็นจำนวนมาก. พอที่จะดำรงฐานะความเป็นอยู่โดย

สุขสบาย

เมื่อได้กลับมาในรัฐสภาก็มีเสียงสดใสดังประชาชนได้เห็นเขาเป็นวินสตัน เชอร์ชิลล์คนใหม่ อันได้เบิดเผยแล้วว่า **เป็นบุรุษผู้มีหัวใจอันแข็งแกร่งและกว้างขวาง** เขาได้พูดเหมือนดังคำพูดของสนคอลน ถงเรองการทาบุญสุนทาน และการเป็นมิตรกับศัตรูเขาว่าดังนี้ ซึ่งเป็นคำเสรีแท้ (Liberal words)

"ถ้าฉันเป็นพวกบัวร์ซึ่งสู้รบในสนามรบ – และถ้าฉันเป็นพวกบัวร์ฉันจะต้องทำการรบในสนามรบ – –"

พวกสมาชิกรัฐสภาฝ่ายอนุรักษนิยม (Conservatives) พากันส่ายหัวแสดงความไม่พอใจ "เขาจะเป็นคนหัวแข็งอันบังคับยากเสียแล้ว – ถ้าดังจะตั้งตัวเป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐมนตรีของตัวเอง – – –"

แต่เชอร์ชิลล์มิได้ทำอย่างที่กล่าว เขารู้ว่า

เขากำลังเผชิญกับสถานะการณ์อย่างไร เขาจะต้อง
ก้าวไปข้างหน้าและเชิดศีรษะไว้อย่างสง่า จะต้อง
ให้ประเทศของเขาเผชิญภัยและเชิดศีรษะ ทั้งนก
เพื่อรักษาอาณาจักร – ให้รวมกันอยู่ได้ ให้เป็น
ฝ่ายถูกต้องและแข็งแรง

เขาได้ร่ำร้องให้อังกฤษจัดการปรับปรุงกำลัง
กองทัพเรือให้แข็งแกร่ง เขาได้ชี้ให้เห็นว่าอังกฤษ
เป็นเกาะ และนี่เป็นหัวใจของอังกฤษละ เพราะว่า
ชีวิตของอังกฤษจะดำรงอยู่ได้โดยสันติสุข ก็จำเป็น
จะต้องรักษาช่องทะเลเข้าออกไว้ให้ได้

"สำนักนายพลเรือ – เป็นสำนักเดียวเท่านั้น
ที่จะต้องให้แข็งแรงพอ เพื่อให้แน่ใจว่าจะรักษาอา
ณาจักรอังกฤษไว้ได้"

นี่แหละมันเป็นถ้อยคำอันแปลกประหลาด
สำหรับทหารบก นายทหารม้าราชองครักษ์ ใน
การที่ร่ำร้องให้ทหารเรือมีกำลังแข็งแกร่งกว่ากองทัพ

บก แต่จะประหลาดอะไร, ในการที่เขาเป็นบุรุษที่เจนอยู่กับงานทางกองทัพบกมาแล้วนมนาน

จะเป็นการกระทบกระเทือนอะไร บ้างหรือหาไม่ ในการที่เขาได้เคยอยู่กับกองทัพบกมาอย่างช่ำชอง เรื่องของพรรคนั้นจะต้องมีความหมายน้อยกว่าหลักการ นี่เป็นอุดมคติของเชอร์ชิลล์ พรรคการเมืองจะเป็นพรรคเสรีนิยม – อนุรักษ์นิยม – วิก – ทอรี หรือพรรคกรรมกร (Labor) – เหล่านี้เป็นแต่เพียงเครื่องหมาย สำหรับเอาไว้ใช้ในแง่การเมืองเท่านั้นเอง สิ่งที่เป็นปัจจัยสำคัญก็คือ เพื่อให้แน่แก่ใจว่า "ไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลใด จะต้องคิดให้มากขึ้นสักหน่อย ในเรื่องการงานอันหนัก ซึ่งจมอยู่กันบง และคิดให้น้อยลงไปสักหน่อย ในเรื่องกระแสเงินเพี้ยในตลาดหุ้นลอนดอน--- รัฐบาลและนโยบายซึ่งจะได้คิดถึงสภาวะการณ์ ณะที่ใดที่หนึ่งแคบๆ ในนครแห่งประเทศอันยิ่งใหญ่นครใด

นครหนึ่งนั้น รัฐบุรุษของประเทศจะต้องคิดว่า ไม่น่าจะนำพาให้หนักไปนัก ---อย่าให้คิดหนักไป กว่าป่าเขาแควันโซมาลิแลนด์เลย ”

นักสังเกตุการณ์ในเรื่องการเมือง มักจะพากันยิ้มเยาะเขาบ่อย ๆ ว่า “บุรุษผู้ใส่เสื้อกลับ” สิ่งที่เขากระทำโดยแท้จริง ก็คือว่าเขา เร่ง ฉะเพาะในแนวทางอันไปสู่แสงสว่าง

—๔—

ในปี ค.ศ. 1905 ภายใต้การนำของรัฐมนตรีแห่งพรรคเสรีนิยมเป็นครั้งแรกที่เชอร์ชิลล์ ได้รับการแต่งตั้ง ให้เป็นรองเลขาธิการแห่งกระทรวงเมืองขึ้น ในสำนักแห่งราชการนั้น “มีบุคคลทุกสิ่งและทุกแนวความคิด” จะต้องมีเพื่อนที่เข้าใจเขาและรู้จักจุดมุ่งหมายของเขาดี เช่นเป็นต้นว่า โดย

ฉะเพาะอย่างยิ่งก็คือพวกบัวร์ที่จะต้องให้ความขอบคุณแก่เขาเป็นอย่างมาก ในความพยายามของเขาที่จะขจัดปัญหาของพวกบัวร์ ได้ชี้ให้สภาเห็นอยู่บ่อย ๆ ว่า "เราจะต้องไม่ทำตามความประสงค์ของอังกฤษจนเกินไป โดยที่พวกบัวร์ไม่ยินยอม" เมื่อพรรคเสรีนิยม – ซึ่งเป็นพรรคการเมืองที่เขาร่วมอยู่ด้วย – ได้ลงคะแนนให้รัฐธรรมนูญแก่รัฐทรานสวาล เขาได้วิงวอนให้คณะพรรคอนุรักษนิยมลงแนนให้เป็นเสียงเดียวกัน "ด้วยเสียงข้างมาก รัฐธรรมนูญนี้ก็จะไปเป็นขวัญใจของชนพวกหนึ่ง และนี่แหละเราจะได้สร้างของขวัญ ซึ่งชาติอังกฤษมอบให้"

จากสิทธิเสรีนิยม เขาได้หันเข็มเข้าสู่ลัทธิเสรีแรงจัด "เหตุไฉนฉันจึงมีชีวิตรอดอยู่ เพียงเพื่อสิ่งเดียวเท่านั้น คือเราจงทำการช่วยเหลือคนอนาถา และฉันก็รอดความตายมาได้อย่างหวุดหวิด

อย่างไม่น่าเชื่อ ..

แต่เขาได้ชังในการที่จะเข้าสู่พรรคสังคมนิยม เด็กน้อย เพราะเหตุว่าพรรคนี้ได้สับถสำบาถว่า จะทำลายการแข่งขันให้สิ้นเชิง " องค์การแห่งสังคมที่มีอยู่นั้น มีสิ่งบงการอยู่สิ่งหนึ่งซึ่งเป็นหลักใหญ่ คือการเผ้าสรรคัดเลือกเพื่อแข่งขันกัน ถ้าไม่มีแล้วก็จะเป็นองค์การณ์อันขาดความสมบูรณ์แห่งสังคม นี่แหละคือความรู้ทั้งมวล ซึ่งเราได้มีความรู้ตั้งแต่สมัยบ่าเถ่อนมา ถ้าไม่มีแล้วโลกก็ไม่เจริญ "

เขาเป็นนักการทหารครูเด็ด ที่ไปหาความยุติธรรม ภายใต้ขอบเขตแห่งการทำการงานส่วนของตน คือใครทำงานมากก็ย่อมได้ผลตอบแทนมาก และในการต่อสู้อันแข่งขันเพื่อความยุติธรรมเขารู้สึกว่า " เสมือนฉันได้เอาไหล่ของฉันเข้าแบกโลกอันหนักนี้ไว้ทั้งหมด "

และฉันเขาสามารถที่จะยกภาระอันหนักแห่งมนุษยธรรมได้อย่างเบาแรง เมื่อเขามีอายุล่วงเข้าสู่วัย 34 ปี ในเดือนกันยายนปีค.ศ. 1908 เขาก็ได้เข้าสู่พิธสมรส ขอยกเอาคำพูดของเขาซึ่งได้พูดเกี่ยวแก่ชีวิตสมรสของเขาว่าดังนี้ "ฉันได้แต่งงานและได้ปกป้องครองกันมาอย่างเป็นผาสุข ตราบจนบัจจุบันนี้"

ด้วยการเข้าถึงซึ่งความรัก และความเข้าใจอันดีต่อกันในภริยาของเขา – ความทะเยอทะยานต่าง ๆ และการงานต่าง ๆ ก็ได้เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วเกินความคาดหมาย จึงทำให้เขาไม่อยากจะคิดอะไร ท่านหลอดแฮลเดนกล่าวว่า "เขามักจะมีนิสัยที่ชอบกระทำก่อน – แล้วจึงค่อยมาคิดเอาภายหลัง ในเรื่องความกล้าหาญของเขาก็เหมือนกัน ใครจะว่าสูงเกินไปก็ไม่อาจที่จะกล่าวได้"

เป็นคนกล้าหาญ นี่แหละเป็นที่ต้อง
การในกองบัญชาการแห่งราชนาวี การที่ราช
นาวีอังกฤษเสียมโทรมลง ก็เพราะมีถูกคุ้มถ่วงอยู่
เป็นอันมาก และเมื่อได้ถูกแต่งตั้งให้เป็นจอมทัพ
เรือ เขาก็แสดงความสามารถ จนทุก ๆ คนประ
หลาดใจว่า เขาก็มีสติปัญญาอย่างมหาศาลเหลือที่
จะคณนาเหมือนกัน เขารู้สึกต่ำต้อยในกิจการนี้มาก
ได้พยายามที่จะให้รัฐบาลรู้สึกต่ำต้อยเช่นเดียว
กัน เพราะเหตุว่าเขามี "ความสำนึกถึงภยันตราย
ซึ่งจะปรากฏอยู่เนือง ๆ" เขาแน่ใจอย่างเหลือเกิน
ว่า เยอรมันจะต้องทำสงครามกับอังกฤษอยู่เสมอ ๆ
และมักจะตั้งปัญหาถามรัฐบาลอยู่บ่อย ๆ ว่า "ถ้า
เกิดสงครามขึ้นกับเยอรมันนี้ เราจะทำอย่างไร
กัน ?"

ราชนาวีอังกฤษจะต้องเตรียมพร้อมอยู่เสมอ
สำหรับรับกับภาวะฉุกเฉินซึ่งอาจจะเกิดขึ้นเมื่อใดก็

ได้ วินสตันเชอร์ชิลล์ได้ทำให้เกิดเรื่องครามครุ่นเรียครุยเซอร์, เรือพิฆาตและเรือบินทะเล แก่ราชนาวีอังกฤษมากขึ้นอย่างมหาศาล เริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. 1913 มาแล้ว ทั้งนี้ด้วยสมปากของเขา การที่เขาสนับสนุนให้อังกฤษ ได้มีราชนาวีอันแข็งแกร่งอยู่เสมอนั้น เป็นเหตุให้เกิดการเป็นปฏิปักษ์กับพรรคเสรีแรงงัดเพราะอุดมคติส่วนมากของพรรคนี้ มีความประสงค์ต้องการสันติภาพ โดยต้องการให้ตัดทอนกำลังรบ มากกว่าการที่จะให้ขยายกำลังรบให้มากขึ้น เชอร์ชิลล์แต่ผู้เดียวได้มองเห็นหมอกแห่งสงครามตั้งเค้าขึ้น ณะเบื้องบนของอบฟ้าสงครามอันสวยสดงดงามนั้น

และแล้วพายุร้ายแห่งสงครามก็ได้พัดกระพือขึ้นจริง ๆ วินสตันเชอร์ชิลล์ขณะนั้นอายุยังไม่เกิน 40 ปี เป็นจอมพลเรือคนแรก ด้วยภาระกิจอันหนักซึ่งเขาได้แบกไว้บนบ่าแต่ผู้เดียว กองทัพเรือ

อังกฤษจะประสบชัยชนะ หรือว่าจะประสบกับความปราชัยก็ได้ และทั้งนี้ก็ต้องเกี่ยวโยงกับกองทัพบกอังกฤษ อันจะต้องสัมพันธ์กันไปด้วย การที่กองทัพบกอังกฤษจะเคลื่อนที่ไปยังภาคพื้นดินในยุโรปได้ ก็จะต้องอาศัยกำลังแห่งราชนาวีนั้นเอง ต่อหน้าเพื่อนร่วมงาน เขามีสีหน้าแสดงความชื่นชม ว่า "ผาสุข" แต่เมื่อใดเขาอยู่ตามลำพังคนเดียวแล้วก็มี "หน้าเศร้า" อย่างตรงกันข้าม ถึงแม้ว่าเขาจะได้พยายามทำนุบำรุงมาก่อนหน้าสงคราม และได้ทำงานอย่างใจจดใจจ่อถึง 24 ชั่วโมง พวกที่ยังถือลัทธิสันติภาพก็ยังขัดขวางอยู่เสมอ และปรากฏว่ายังได้ชัยชนะอยู่บ่อย ๆ ในปี ค.ศ. 1914 อังกฤษก็ต้องประสบกับการสงครามเข้าอย่างกระทันหัน โดยมิได้รู้เนื้อรู้ตัว

จึงเป็นที่เห็นได้ชัดว่ากองทัพบกนั้นต้องแย่

โดยมิได้รู้ล่วงน่าและขาดการตระเตรียม แต่ว่ากองทัพเรือนั้นตรงกันข้าม การสงครามที่ช่องแคบดาดาแนล ได้ทำให้เชอร์ชิลล์ต้องถูกขอร้องให้ถอยออกจากการเป็นจอมทัพเรือ หลอดคิดเชเน่อร์ได้มาเยี่ยม เมื่อได้สนทนากันถึงข่าวสารอันได้รับบัจจุบันและแล้วก็ได้จากลับไป แต่ด้วยความรู้สึกซึ่งเกิดขึ้นภายในใจทันทีทันใด ท่านหลอดได้หันกลับคืนมาอีกพร้อมกับกล่าวว่า

"เออ! นี่แน่ะ สิ่งซึ่งสภาไม่สามารถจะตำหนิท่านได้ ก็คือกองทัพเรือของเรา ได้เตรียมไว้พร้อมสรรพเป็นอย่างดี"

—๕—

ถึงแม้ว่าเขาจะได้พ้นจากตำแหน่งผู้บัญชาการกองทัพเรือ เขาก็มิได้มีความน้อยเนื้อต่ำใจประ

การใด เขาจากตำแหน่งผู้บัญชาการกองทัพเรือ ไปดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการกองทัพบก และได้รับยศทางทหารบกเป็นนายพันเอก แห่งกรมทหารตำบลออกซฟอดเชียโยแมนรี่ เขาเป็นคนที่ไม่ชอบอยู่นิ่งโดยไม่ทำอะไร ได้แสดงแก่เพื่อนของเขา "ว่ามีร่างกายใหญ่โตและยินดีที่จะทำให้ชีวิตของสัตว์ผ่อทุกเมื่อ"

ทางแนวสนามรบสงบเงียบ เซอร์ชิลล์จึงได้ใช้เวลาว่างเรียนศิลปแผนใหม่ - คือเป็นช่างเขียน เขาชอบสีแก่จัด ๆ เขียนเส้นหนักหนา ๆ เขียนภาพของตัวเองอย่างเด่นและสง่างาม

ผู้บังคับบัญชาของเซอร์ชิลล์คิดว่า แนวรบของเขาใกล้กับความปลอดภัยเต็มที่ สมองของเขามีคุณค่าเกินไป ในการที่จะเอาร่างกายเข้าผ่าอันตราย วันหนึ่งท่านผู้บัญชาการทหารสูงสุดได้มาสนทนากับเขาว่า

"คุณทราบถึงความจริงบ้างไหม ว่าแนวทางคุณอยู่นี่เป็นอันตรายยิ่งนัก ?"

เชอร์ชิลล์ตอบว่า "แน่นอนละครับใต้เท้า หลังจากนี่แหละเป็นสงครามที่มีอันตรายยิ่งนัก"

เซามีวิญญาณอันกล้าหาญคล้ายท่านเคลมังโซ วันหนึ่งสองบุรุษนี้ได้พบกันในสนามรบ โดยท่านเคลมังโซได้แวะมาเยี่ยมกองทหารอังกฤษ ซึ่งขณะนั้นกำลังทำการรบกันอยู่อย่างทรหด เชอร์ชิลล์พูดว่า –

"ใต้เท้าไม่ควรจะนำชีวิตอันมีค่าของใต้เท้าฝ่าเข้ามาในกองเพลิงแห่งอันตรายเช่นนี้เลย" ท่านเคลมังโซได้ตอบสวนขึ้นมาโดยทันทีว่า

"เพื่อนรัก นี่มันเป็นการเพลิดเพลินอย่างใหญ่ยิ่งทีเดียว"

ในเดือนพฤศจิกายน แห่งปี ค.ศ.1918 เป็นปีที่เปลวเพลิงแห่งสงครามได้สิ้นสุดลง แลดูเหมือน

จะเป็นบิทสันสุดในภาวะกิจ แห่ง ชีวิตของเชอร์ชิลล์
เสียด้วย สภาได้ให้ตำแหน่งรัฐมนตรีกระทรวงดิน
ดำแก่เขา กล่าวว่านี่แหละมันเป็นหน้าที่ๆ ทำให้เขา
ห่างพ้นจากภยันตรายทั้งปวง มันเป็นงานที่ไม่มี
ความหมายอะไรไม่ต้องใช้มันสมอง – ไม่ต้องออก
กำลังแรง เป็นงานที่นั่งอยู่เฉยๆ บน เก้าอี้อันมีเกียรติ
เพราะสงครามก็ได้สงบลงแล้ว พูดถึงในแง่ทางการ
เมืองแล้วเขาไม่มีเพื่อนที่สนิทเลย ทงนักเนองจาก
เขามีนิสัยที่ซื่อตรงต่อยุติมการณ์ของเขา เขาอุท
ทิศตนเพื่อ ประโยชน์ ส่วนรวมและ ความ ยุติธรรม
เขาจึงไม่มีพรรคพวกแม้แต่ในพรรคอนุรักษนิยม –
เสรีนิยมและพรรคกรรมกร พรรคการเมืองทั้ง
หลายเหล่านี้ไม่ไว้วางใจในตัวเขา เพราะว่าเขามี
ความคิดเห็น “แปลกประหลาดในตัวของเขาเอง

เขามีความสนใจเป็นพิเศษอยู่เป็นนิจ ในเรื่องลัทธิร่วมวงศ์ไพบูลย์ของราชอาณาจักรอังกฤษ" ฉะนั้นพรรคต่าง ๆ จึงรู้สึกประหลาดใจ ที่ประหลาดมากก็คือตัวประเทศอังกฤษเอง ด้วยเหตุนี้เขาจึงไม่มีอิทธิพลในวงการเมืองสมัยนั้น

เขาจึงกลายเป็นคนที่ไร้งาน แต่เขาก็ยังร่วมสังคมอยู่กับบรรดานักการเมือง เหล่านั้นเหมือนเช่นเคย "อยู่ในบุคลิกภาพและลักษณะที่สมบูรณ์ดูมีแรงมากและรื่นเริงอยู่เสมอ"

ครั้นแล้วก็ได้เกิดเป็นโรคไส้ติ่งอักเสบขึ้น ต้องเข้าไปนอนรักษาอยู่ในโรงพยาบาล และในขณะนั้นประจวบกับอายุความเป็นสมาชิกแห่งรัฐสภาได้สิ้นสุดลง ได้มีการเลือกตั้งกันใหม่อีก แต่เชอร์ชิลล์ไม่สามารถจะไปหาคะแนนเสียงได้ด้วยตนเอง ภรรยาของเขาได้เป็นผู้แทนออกไปทำการโฆษณา

หาเสียงให้ แต่ก่อนจะถึงวันลงคะแนนเสียง 2 วัน เซอร์ชิดล์ก็ถูกออกจากเตียงคนป่วยได้ ได้ไปแสดง สุนทรพจน์ที่เมืองคันดี เขาพูดด้วยสีหน้าอันเต็มไป ด้วยความโกรธจัด กำกำปั้นอันสั่นระริกมีเส้นขู่ ครอก ๆ อยู่ในคอ ที่คำบลปอดปรากฏว่าเขาแพ้ คะแนนเสียงต่อคู่ต่อสู้อย่างหลุดลุ่ย

—๖—

เขาเงียบหายไปเป็นเวลาถึง 20 ปี — ในระยะเวลา 20 ปีนั้นเขาใช้เวลาว่างเขียนเรื่องราวต่าง ๆ บ้าง แสดงปาฐกถาบ้าง และวาดรูปไปบ้าง แต่ในสมองของเขานั้นเต็มไปด้วยความฝันอันบรรเจอดว่าจะกลับคืนมาในวงการเมืองอีกหนหนึ่ง พวกนักวิพากษ์วิจารณ์ได้มองดูจินตนาการของเขา ด้วย

ดวงจิตอันปราศจากความกรุณา ท่าน เฮช. จี. เวลส์นักประพันธลือชื่อแห่งยุคได้เขียนว่า "คุณเชอร์ชิลล์นั้น เชือกย่างสุขุมคัมภีรภาพที่เดียวว่าเขานั้นเป็นสงฆมชาติชนหนึ่ง ฆมยาอาจและคุณภาพอันประหลาด – ความคิดคำนึงของเขาได้ถูกกระทุ้งให้ปรุ เป็นเสมือนผีผักบัวในความฝัน ในการใช้กำลังกายอันจะให้มีอนาคตอันสุกใส – – – ก่อนสิ่งอื่นทั้งหมด เขาต้องการให้โลกนี้เป็นเสมือนโรงละคร อันมีแต่พวกอสุรกุย – แล้วก็มีวีระบุรุษแต่เพียงผู้เดียว"

กาตูนอแบบนี้ไม่เป็นการยุติธรรมแก่เชอร์ชิลล์เลย จริงอยู่เขามีส่วนเป็นมนุษย์ ซึ่งสำแดงอาการยกตัว แต่ความสมัใจอันสำคัญของเขานั้นก็คือสวัสดิภาพของประเทศอังกฤษ ก็ด้วยเรื่องประเทศอังกฤษนี่เอง เขาจึงได้ตักเตือนโลกเมื่อปี

ค.ศ. 1932 ให้ระวังผีถ้าวของฮิตเล่อร์ให้ดี เขาแต่
ผู้เดียวที่ได้เล็งเห็นการณ์ไกล ในขณะที่รัฐนาซี
กำลังไต่ขึ้นสู่ความรุ่งโรจน์ เขาว่าจะเป็นการขู่
ตำรามยุโรปทั้งปวงให้หวั่นหวาด เขาเป็นนัก
พยากรณ์เหตุการณ์คนแรกที่กล้ามาก ซึ่งไม่มีใคร
เขากล้าพยากรณ์กัน " มันจะเป็นการดีทีมีชีวิตอยู่
ในความมงมงาย มันให้เวลาแก่เขาได้ใช้ความคิด
ความอ่านที่ดี " เขาคิดถึงอันตรายอันจะเกิดแก่
ประเทศอังกฤษ และความอ่อนแอของอังกฤษใน
เมื่อจะเผชิญกับเหตุการณ์ เมื่อคิดถึงตอนนี้ให้
เป็นที่น่าประหวั่นพรั่นพรึงมาก เมื่อเกิดความหวั่น
เกรงขึ้นเช่นนี้ ก็เกิดความคิดที่จะจำแลงอังกฤษ
จากสภาพที่อ่อนแอให้เข้าสู่สภาพอันแข็งแกร่ง เขา
ได้แสดงด้วยคำพูดถึงวิธีใหม่ ที่จะใช้ประหัตประ
หารแก่กันในสงครามยุคปัจจุบัน — ถึงวิธีโจมตีทาง

อากาศ "เครื่องประดิษฐกรรมและความเจริญแห่งสงคราม อันมาจากอากาศ ซึ่งเป็นของทั้งพระเจ้าสาป เป็นของนรก" เขาได้ย้ำอยู่เสมอ ย้อนกล่าวไปถึงปี ค.ศ. 1933 ว่า "ได้ปฏิวัติสถานะการณ์ของเราเสียแล้ว เรามิใช่ประเทศอย่างเดียวกันกับที่เราเคยเป็น เมื่อเราอยู่เกาะ - - -" เขาย้ำแล้วย้ำเล่าว่าจะต้อง "มีกำลังกองทัพอากาศ อย่างน้อยก็เท่ากับชาติที่มีอำนาจใด ๆ ซึ่งอาจจะมาโจมตีเรา"

แต่อังกฤษพังบ้างไม่พังบ้าง แล้วก็หลับไป "มนุษย์ที่กินไฟย่อมไม่รู้ว่าเขาพูดเรื่องอะไร" ท่านฮิตเล่อร์ก็คงได้ตระเตรียมการเรื่อยไป ในการที่จะเข้าบุกอย่างมโหฬารที่สุดอย่างแบบกุ๊ย อันไม่เคยมีมาแต่ในประวัติศาสตร์ของโลก - แต่ประเทศอังกฤษก็ยังคงหลับสลบไสลอยู่ ภายใต้

การนำของรัฐบาลแห่งท่านบอลด์วิน และหลังต่อไปภายใต้การนำของรัฐบาลแห่งท่านแชมเบอร์เลน - - - ในขณะนี้เองฮิตเล่อร์กำลังรวบรวมอาวุธยุทโธปกรณ์ และมุสโสลินีก็ได้แล่นเรือเข้าไปจอด อันเป็นการบอกข่าวล่วงหน้าว่าจะเข้าปองร้ายสากลประชาชาติ ในการบุกประเทศเอธิโอเปีย และต่อมาทั้งฮิตเล่อร์และมุสโสลินีก็ช่วยเหลือฟรังโก ในการสังหารรัฐบาลประชาธิปไตยแห่งสเปญ **อังกฤษยังคงหลับไหลอยู่ต่อไป** เมื่อฮิตเล่อร์ได้ชะโมยชาติต่าง ๆ ทีละชาติสองชาติและฆ่าพันประชาชาติเหล่านั้น และฮิตเลอร์กยังรับอาวุธและรวบรวมอาวุธไว้เพื่อโจมตีอังกฤษเอง ซึ่งเชอร์ชิลล์ได้แต่เฝ้ามองอยู่ด้วยดวงใจอันเต้นระทึก ในเหตุการณ์ที่ทวีความรุนแรงขึ้นทุก ๆ ที่อย่างใหญ่หลวง ความรุนแรงนั้นได้เพิ่มขึ้นทุก ๆ

วัน เชอร์ชิลล์มีความเคียดแค้นรัฐบาลอังกฤษเป็นอย่างยิ่ง "มามัวจะตกลงปลงใจในเรื่องที่ไม่ตกลงใจ – มามัวคิดทบทวนในเรื่องที่ไม่สมควรจะคิด – มามัวล้อมคอกในเมื่อวัวหาย – มามัวนั่งบั้นน้ำให้แข็งเฉยอยู่ – มามัวคิดว่าตัวนั้นแย่ ในเมื่อควรจะรวมกำลังให้แข็งแกร่ง"

ท่านแชมเบอร์เลนได้หนีอย่างเสียเกียรติ โดยขึ้นเรือบินออกจากเมืองมูนิก ทั้งนกเพื่อจะเลี่ยงฝุ่นที่ติดรองเท้าบูตของฮิตเล่อร์ "ท่านแชมเบอร์เลนได้คลานเข้าเท้าเข้าไปหาฮิตเล่อร์" นี่เป็นคำกล่าวอันชาญฉลาดของนักหนังสือพิมพ์ผู้หนึ่ง "คลานเข้าไปถึงชั้นโมงละ 2000 ไมล์" แต่อังกฤษก็ยังคงหลับไหลอยู่ต่อไป ท่านแชมเบอร์เลนได้กล่าวว่า "ไม่จำเป็นจะต้องตระหนกตกใจอะไร

เลย ท่านแฮลิตเล่อร์เป็นสุภาพบุรุษ ท่านว่า ท่านรักในสันติภาพมาก และจะให้เรามีสันติภาพ ท่านสัญญากับเราไว้ " แต่เชอร์ชิลล์นักการเมืองผู้มีสายตายาวรู้เชิงมวยของคู่ต่อสู้ได้ ดีเขาได้ประกาศว่า " เราได้รับความปราชัยโดยยังไม่ได้ทำสงครามกันเลย "

และแล้วก็เกิดภูเขาพังโครมลงมา มีเครื่องบินมาโจมตีอังกฤษ เป็นชัยชนะแผนอารยะธรรมแทบจะสายไปเสียแล้ว อังกฤษตกใจสุดตื่นขึ้นมาร้องโวยวายให้เชอร์ชิลล์นักพยากรณ์คนเขลาช่วยเหลือ เชอร์ชิลลนักการเมืองทมอุดมคติชาวหุนการเมืองด้วยกัน ก็จำเป็นต้องกระโดดเข้ามารับภาระอันหนักหนักการเมืองมอชั่นเยมได้ทำไว้ มีความจำเป็นอย่างใหญ่หลวงที่จะต้องรีบดำเนินการหากว่าอารยะธรรมจะได้รับการช่วยเหลือได้

อารมณ์ของเชอร์ชิลล์ขณะที่รับทำงานอันหนักนั้น เต็มไปด้วยความสุขุมคัมภีรภาพ เขาเป็นอัจฉริยะบุรุษผู้ไม่เคยกลัวอะไรเลย เขากล่าวว่า "ข้าพเจ้าไม่มีอะไรที่จะให้ นอกจากเลือด – การงานอันลำเค็ญ – น้ำตาและหยาดเหงื่อ" คำกล่าวเหล่านี้แหละที่จะนำมาซึ่งชัยชนะในขั้นสุดท้าย ช่างเป็นถ้อยคำที่มีอานุภาพเสียนี่กระไร

รัฐบาลอังกฤษภายใต้การนำของเชอร์ชิลล์แห่งปี ค.ศ. 1940 นี้ เป็นรัฐบาลที่ต้องทำงานอย่างหนักที่สุดในประวัติศาสตร์ของชาติอังกฤษ พอได้เข้าบัญชาการในตำแหน่งผู้นำของรัฐบาล ตลอดคืนนั้นทั้งคืนเขาก็ได้จำแลงรัฐบาลอังกฤษ ให้เป็นประเทศชาติแห่งวีรบุรุษ ทั้งนี้เป็นไปตลอดทั่วประเทศ ด้วยความเด็ดเดี่ยว คือให้มีอาวุธ – **ทำอาวุธเพื่อชนะสงคราม!**

"จะเสียเท่าใดก็ตามขอให้ได้ชัยชนะ ถึงแม้ว่าจะเกิดความหวาดกลัวอย่างสุดขีดอย่างไรก็ตาม ขอให้ได้ชัยชนะเท่านั้น ถึงแม้ว่าจะนานและยากเข็ญสักปานใด ก็จะต้องมุ่งมั่นเอาให้จงได้"

ช่างเป็นงานที่ยากเย็นและนานแสนนาน แต่ถ้าเชอร์ชิลล์เป็นผู้นำทางแล้ว จุดหมายปลายทางจะมีอะไรเสียอีกเล่า นอกจากชัยชนะ

ช่างเป็นวันและคืนที่มืด เป็นสมัยมืดของโลก เสียงกระหึ่มของเครื่องบินเยอรมันดังชรม ยู่ทั่วแผ่นฟ้ากรุงลอนดอน

"ศูนย์กลางแห่งมนุษยธรรม" ก็โชติช่วงไปด้วยเปลวเพลิง นี่แหละเป็นเบื้องแรกแห่งการบุกอังกฤษ แต่ท่านเชอร์ชิลล์ก็ได้แสดงสีหน้าอันไม่ตระหนกตกใจประการใดต่อชาวโลก เขากล่าวว่า "เราจะต้องป้องกันเกาะของเรา จะต้อง

สูญเสียเงินทองไปสักเท่าใดก็ตามที ต้องสู้อย่างชายชาติชาตรี – เรายินดีจะสู้กับคนที่มารุกรานเรา – ไม่ว่าณะที่แห่งใด – ในท้องน้ำและถนน – ที่ภูเขา – เราจะไม่ขอยอมแพ้เป็นอันขาด ”

นี่แหละเป็นความตั้งใจอันเด็ดเดี่ยวและกล้าหาญของเชอร์ชิลล์ ซึ่งมีต่อผู้ที่เข้ามาท้าทายเชอร์ชิลล์ผู้ชะรา ผลที่สุดฮิตเล่อร์ก็ได้มาพบกับคู่ต่อสู้ที่สำคัญของเขา – มนุษย์ผู้ซึ่งมีความสามารถเหนือที่ฮิตเล่อร์จะหยั่งได้ ได้เดินแต้มหมากรุกเหนือฮิตเล่อร์ทีละคั่น – สองคั่น ในปี ค.ศ. 1940 ฮิตเล่อร์ได้ครอบครองเป็นเจ้าเหนือฝั่งทะเลตลอดทวีปยุโรป นับตั้งแต่แหลมเหนือจนกระทั่งถึงภูเขาพีรีนี **ด้วยมืออันแข็งแกร่งประดุจปีศาจของเขา** เขาสร้างประดิษฐกรรมอันใครๆ ไม่

สามารถจะต้านทานได้ 2 อย่าง คือกองทัพนาซีซึ่ง
ไม่มีใครสามารถเอาชนะได้ กับกำลังทางอากาศ
อันมหาศาล อันไม่สามารถคำนวณได้ เขาได้
เตรียมการไว้พร้อมแล้วในการที่จะบุกอังกฤษ แต่
ยังมีอัจฉริยะบุรุษ อีกผู้หนึ่งกำลังยืนขวางทาง
เขาอยู่ บุรุษผู้มีความสามารถอันพิเศษนั่นคือ
เชอร์ชิลล์ ซึ่งในมือของเขามีอาวุธใหญ่ยิ่งกว่า
ลอยบุ้อย่างเอาเป็นเอาตาย มีกำลังใจแข็งแกร่ง
ใหญ่ยิ่งกว่าฮิตเล่อร์ คือกำลังจากจิตใจที่ปฏิเสธ
ไม่ยอมมอบราบคาบแก้วแก่ศัตรู เขาได้อ้าแขนออก
กวาดประชาชาติของเขาเข้ามาไว้ในอ้อมอก เขา
กล่าวว่า นี่เป็นชั่วโมงอันงดงามของเขาแล้ว เขา
ได้ขว้างการ ท้าทาย เข้าไป ปะทะ หน้า ของฮิต
เล่อร์อย่างเต็มรัก

"มา – เข้ามา เราจะกินกองทัพอันป่าเถื่อน

ของท่านเสียให้หมด !”

ฮิตเล่อร์กำลังยืนเกร็งอยู่ และเสียสูญเสีย
กำลัง การที่จะบุกอังกฤษต้องเลื่อนกำหนดเวลาไป
ทุกนาทีด้วยหัวใจนักการต่อสู้ของเชอร์ชิลล์นั่นเอง—

“ฉันจะเป็นทหาร ตราบใดที่ยังมีการสู้รบ
ที่จะต้องกระทำกันอยู่ ด้วยส่งแหละจึงจะช่วย
ชาติมนุษย์ให้พ้นภัยได้”

เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้สิ้นสุดลงแล้ว
ชัยชนะเป็นของฝ่ายสหประชาชาติ รัฐบาลชุดสง
ครามภายใต้ การนำของ เชอร์ชิลล์ ก็ได้ หลุด พ้นไป
จากความต้องการของอังกฤษ เขาได้ถูก “ปลด
ออกอย่างมีเกียรติ” จากตำแหน่งอันเป็นผู้นำของ
เขา ชาวประเทศของเขารู้สึกว่า **วันใหม่นั้น
ต้องมีผู้นำคนใหม่** และฉะนั้นในการเลือกตั้ง

ในปีค.ศ. 1945 ประชาชนจึงได้เลือก **บุรุษผู้ซึ่งไม่เคยชำนาญในการบริหารประเทศ** แต่ **รักสันติภาพ** มาแทนผู้นำซึ่งชำนาญในการรบ ถึงแม้ว่าประชาชนจะได้พากันมองดูผู้นำคนใหม่ว่าเป็นผู้ที่ คือท่าน **คลีเมนต์ แอตต์ลี** ผู้ถงคะแนนเสียงแห่งประเทศอังกฤษ ก็ยังชำเลืองสายตาไปประสบกับคู่ต่อสู้ ผู้ซึ่งได้รักษาเขาทั้งหลายไว้ เพื่อให้มีชีวิตได้ใช้สิทธิออกเสียงลงมติเอาเขาออก **ด้วยสายตาอันสำแดงความรักอย่างโศกซึ้ง**

ขอพระโพธิสมภารจงรักษา เรือนร่างของกษัตริย์ เจ้าประเทศ และของ ประชาชน ชาวสยาม ทุกสิ่งทุกอย่าง

พ.ก. ๒๔๘๒

ชีวะประวัติ

นักปกครองเอกของโลก

โดย

ก.ศ. เวชยานนท์

เผยประวัติและหลักฉากชีวิตท่านด้วยสนใจ

มหรรศจรรย์ยิ่งของ **เลอมดน** ชื่อดังกระเดื่องโลก

รวม 16 คน พร้อมด้วยภาพ 16 ภาพคือ โซโล

มอน, อโศก, จูเลียส ซีซาร์, ออกุสตุส, คอน

สแตนติน, ชาลมาเญ, ชาลส์ดิน, พระเจ้า

อิวาน, กุบลายข่าน, เฮนรี่ 8, เอลิซาเบท,

มองเตซซูม่า, คัทรีนมหาราชิน, หลุยส์ที่ 14,

พระนางวิคตอเรียและไกเซอร์วิลเฮล์ม

ได้รับจ.ม.ชมเชยกว่า 100 ฉบับ เหลืออีก

เล็กน้อยส่งเงินล่วงหน้าเล่มละ 18 บาท ทาง พ.ก.ง.

เล่มละ 20 บาท

ชีวะประวัติ
บุรุษเรืองนามของโลก

โดย

ก. ศ. เวชยานนท์ B. M. Sc.

ป. ะวัติและหลังฉากชีวิตอย่างละเอียด พร้อมด้ว
ภาพถ่ายอย่างชัดแจ้ง ของบุรุษเรืองนาม ชื่อดังกระเดื่อ
โลกรวม ๑๐ คน คือ –

นโปเลียนมหาราช, เฟเดอริกมหาราช, อาเลกซา
เดอร์มหาราช, เบอร์นาชชอว์, มาโคโปโล, การิบาลดี
เซอร์วอลเตอร์ ราเล่ท์, ซิมอน โบลิวา โกลัมบัส
ดิสราเอลิ.

เราเขียนอย่างพิศดาร และแปลกกว่าของคนอื่น
ในประเทศไทยยังไม่มีใครเคยเขียนละเอียดกว่านี้ สนุก
สนาน – ตื่นเต้น – เร้าอารมณ์ให้เข้มแข็ง เผยสิ่งเร้นลับ
ซึ่งท่านยังไม่เคยได้พบจากแห่งใดเลย ขนาดและความ
สวยงามเหนือกว่า “ นักการเมืองเอกของโลก ” คอย
ฟังกำหนดออกต่อไป

